

Issued on 19-7-1956

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

WEDNESDAY, 27TH JULY, 1955.

VOLUME V — No. 3.

CONTENTS

	Pagen.
I. QUESTIONS AND ANSWERS ...	295 — 298
II. HALF-HOUR DEBATE RE: REMOVAL OF PANCHAYAT BOARD PRESIDENTS FROM OFFICE ...	298
III. BUDGET FOR THE YEAR 1955—56. VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS—(contd.)	
(1) DEMAND No. XXI — INDUSTRIES ...	299 — 303
(2) DEMAND No. XXIII — LABOUR INCLUDING FACTORIES ...	303 — 310

PRINTED BY DALTON & COMPANY, KUMHARU,
FOR THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS,
ANDHRA PRADESH, KUMHARU.

1956

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Wednesday, 27th July, 1955.

The House met in the Assembly Hall, Kurnool at eleven of the clock, Mr. Speaker (The Hon. Sri R. Lakshminarasimham Dora) in the Chair.

I. QUESTIONS AND ANSWERS.

SHORT NOTICE STARRED QUESTIONS.

Distribution of Ammonium Sulphate.

261-A

* 1293-G.—Q: SRI PRAGADA KOTAIAH :— Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state the policy laid down for the distribution of Ammonium Sulphate for the year 1955 ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—During the current year, the distribution of Ammonium Sulphate to the ryots is being effected through the agencies of selected private firms called tender firms and Co-operative Societies. The entire distribution in the districts of Kurnool and Anantapur has been entrusted to Co-operative Societies, while in the border districts of Chittoor, Nellore and Srikakulam, 75% of the estimated requirements of the fertiliser are reserved for distribution through Co-operative Societies, the balance of 25% being made available for distribution through the tender firms. In all other areas both the agencies of tender firms and Co-operative Societies operate side by side.

SRI PRAGADA KOTAIAH :— అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రములో ప్రభుత్వము నియమించిన tender firms ఎన్ని ? వారు ఏ ఏప్రిల్ కాలంలో వున్నారు ? వారికి సంవత్సరానికి ammonium sulphate ఎన్ని వేల టన్నులు వస్తున్నది ? దీనిలో టన్ను ఒకటింటికి ex-mill rate ఎంత? retail rate ఎంత ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI

I. Srikakulam Dt.	}	(1) Lloyd's Commercial Corporation.
Visakhapatnam Dt.		(2) Sri Associated Commercial Syndicate.
East Godavari Dt.		(3) Sri Sathi Potha Reddi & Co.

[27th July 1955]

II. West Godavari Dt.	}	(1) Sri Rao & Reddi & Co.
Krishna Dt.		(2) The Indian Tobacco Corporation.
Guntur Dt.		
III. Nellore Dt.	}	(1) Coromandal Corporation.
Chittoor Dt.		(2) Viswanathan & Co.
Cuddapah Dt.		(3) Sreeramulu & Co.
IV. Kurnool Dt.	}	Co-operative Societies only.
Anantapur Dt.		

ఇందులో యితర supplementary questions అన్నింటికి జవాబు వాస్తవ information లేదు.

SRI M. NAGI REDDI :—Ammonium sulphate ను agricultural demonstrators ద్వారా రైతులకు అందిస్తే సులభముగా అందుతుంది? అలాంటి ప్రయత్నాలు చేయటానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా? ఆహార పంటలధరలు పెనుకటివి యిప్పటివి రెండూ compare చేస్తే, యివి ఎక్కువగా వున్నవికాబట్టి, యివి తగ్గించే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వున్నదా?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—ప్రశ్నలో రెండవ భాగానికి జవాబు. ఇండియా గవర్నమెంటువారికి యీ విషయము వ్రాసివున్నాము వారు గూడా ఆలోచిస్తున్నారని తెలిసింది.

మొదటిభాగం, ఎట్లా అమ్మితే బాగుంటుంది అని అడిగితే, యిప్పుడు వున్నటువంటి arrangement జనవరి 1 వ తేదీ మొదలు డిశంబరు ఆఖరువరకూ వుంటుంది. తరువాత 1956 వ సంవత్సరము విషయములో ఇప్పుడువున్న పద్ధతి ప్రకారము చేస్తే బాగుంటుందా లేదా, లేక co-operative societies ద్వారా యీపని నిర్వహిస్తే బాగుంటుందా, అనే విషయము ప్రభుత్వము తప్పకుండా ఆలోచిస్తుంది.

SRI L. LAKSHMANA DAS :—అధ్యక్షా, వ్యవసాయపు రోజులు అప్పుడే వచ్చాయి. ఇంతవరకు Ammonium Sulphate సరిగా supply కాలేదు. అందువల్ల ఆదనకు supply చేయడానికి ప్రభుత్వము తగినచర్యలు తీసుకుంటుందా?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—నిన్ను నే, Agriculture Demand వచ్చినప్పుడు నేను చెప్పాను. ఎరువులు సింధ్రి ఫ్యాక్టరీనుంచి special trains లో move అవుతున్నవి. చూచో ఒకవారములోపల అన్ని జిల్లాలకు సరళముగా సప్లయ అవుతాయని ఆశిస్తున్నాను.

SRI V. VISWESWARA RAO :—పంట విషయములో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యముని, వారు ఆలోచిస్తున్నారని అంటున్నాడు. ఇప్పుడు సామా

27th July 1955]

స్వంగా season కాబట్టి బహుళ యీ సెల ఆఖరుకో లేక ఏప్రిల్ 15 వ తేదీకో వారివద్దనున్న ఆమోనియము ఉపయోగించడము పూర్తి అయిపోతుంది. అటువంటి పప్పుడు రైతులు ఎక్కువగా వుపయోగించేటటువంటి యీలోజలలో భరణి విషయము ఆలోచించకుండా ఏదోఒలో చిస్తున్నామని అంటే, రైతులకు పని అంతా అయిపోయిన తరువాత, యీ ఆలోచన అంతా జరుగుతుంది అనుకుంటాను.

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :— ఇది Government of India వారు చేయవలసి వున్నది. వారు కొన్నికోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి Sindhri Fertiliser Factory ఒకటి పెట్టారు. అదివాటికి గిన్నెబాటు అయ్యేటట్టుగా చూచుకోవాల్సిన విధానం గవర్నమెంటుమీద వుంటుంది. వారి నిర్ణయం బహుళ యీ సంవత్సరానికి మనకు అందకపోవచ్చును. బహుళ next year కు అంటే 1956 కు అయినా అందుకుండేమోనని ఆశిస్తున్నాను.

SRI PRAGADA KOTAIAH :— అధ్యక్షా, ఈ 8 Tender firms లో ఆరు మద్రాసులో వున్నవని అంటున్నారు. వాటి స్థానంలో ప్రభుత్వమే Chief Agent గా వుండి distribute చేయడానికి వూనుకుంటుందా ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :— పంపిణీ విషయములో తప్పకుండా ఆలోచిస్తున్నామని చెప్పాను. ఇప్పటివరకూ వున్న ఏర్పాటుమూత్రం దిశించి ఆఖరు వరకూ వుండి తీరాలి.

SRI A. KALESWARA RAO :— Fertiliser factory ఆంధ్ర దేశములో లేనందువల్ల Ammonium sulphate వర్తకాలు బట్వాడాచేయడము అలగ్యమువుతున్నది. గనుక ఆ విషయములో ప్రభుత్వము అలగ్యము కాకుండా ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నారు ?

MR. SPEAKER :— We are now at distribution and not production.

SRI D. KONDAYYA CHOWDARY :— ఇప్పుడు Ammonium Sulphate దాదాపు 70 శేల టన్నులదాకా రైతులకు పంపుతున్నారు. అందుకు గాను మనము యీ tender firms కు యిచ్చే రేటుకు retail రేటుకు లేదా, దాదాపు 25 రూపాయలవరకూ వున్నట్లు కనబడుతున్నది. అలాంటిప్పుడు సుమారు 14 లక్షల రూపాయలదాకా యీ 8 tender firms కు చెందుతున్నది గదా ! ఇటువంటి సందర్భములో ప్రభుత్వమే వీటి distribution undertake చేస్తే యీ ఎనిమిది firms సంపాదించుకునే 14 లక్షల రూపాయల లాభము మన ప్రభుత్వానికే వుండదా ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :— retail prices అంతా కూడా నిర్ణయించింది Government of India వారే, అది అంతా వారికి

[27th July 1955]

లోనుకొను. వాళ్లకు ఆయ్యే ఖర్చులు అన్నీ కూడా ఒక margin లో పెట్టుకోవలసివుంటుంది. నమక యివన్నీ కూడా తక్కులువేసుకునే Government of India వారు prices నిర్ణయించారు.

SRI P. RAJAGOPAL NAIDU :—Ammonium Sulphate ను జిల్లాల మధ్యపంచదములో ఏ basis వలంబిస్తున్నారు ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—గత 1, 2, 3 సంవత్సరాలు ఎంతెంతకొనుగోలు చేశారో, ఎట్లా పంపిణీచేశారో దానినిబట్టి నిర్ణయిస్తారు.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—Margin of profit ఎంత వుంటుంది ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఒక్కొక్క రకంగా వుంటుంది. అన్ని జిల్లాలలోనూ uniform గా వుంటుందని చెప్పటానికి వీలులేదు. అక్కడక్కడవున్న demand ను బట్టి వుంటుంది. సరఫరాకు కూడా యిది సంబంధించి వుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వమువారే అదంతా కూడా నిర్ణయించివున్నారు.

Services of Dr. Modi.

261-B.

* 1324-A. Q.—**SRI S. NARAYANAPPA :—**Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Andhra Government intend to make use of the free services of Dr. M. C. Modi, the Eye-Surgeon ;

(b) if so, whether the Government have addressed Dr. M. C. Modi to spare his services ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) The answer is in the affirmative.

(b) Dr. M. C. Modi has agreed to spare his services.

(c) Does not arise.

SRI S. NARAYANAPPA :—Dr. Modi గారు ఆమోదించినట్లుగా మంత్రిగారు తెలిపిచ్చారు, ఆంధ్రరాష్ట్రములో వారియొక్క services ను సుక్రమంగా utilise చేసుకోవటానికి ఎన్ని కేంద్రాలు పెట్టుతారు ? అందుకోసము ప్రభుత్వము ఎంతదబ్బు వెచ్చించదలచిందో చెబుతారా ?

27th July 1955]

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఇప్పటికి చిత్తూరు నుంచి, కడపనుంచి తూర్పుగోదావరినుంచి ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తులువచ్చాయి. కాబట్టి యీ మూడుకోట్లలో నే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము.

SRI T. RAMACHANDRA REDDI :—నంద్యాల ప్రజలు డాక్టరు మోడీగారి సర్వీసెస్ కావాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి పంపారు. దానికి ప్రభుత్వము యేమైనా ఏర్పాటు చేశారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—నాకు యింతవరకు నంద్యాలనుంచి కమరు రాలేదు.

SRI C. SUBBARAYUDU :—ఒక్కొక్క పెంటరు నడపడానికి అయ్యేఖర్చులో ఎంతభాగము ప్రభుత్వము భరించదలచుకున్నది ? డబ్బురూపేణా కాకుండా, యితర services రూపములో ఏవిధమైన సహాయము డాక్టరు మోడీ గారికి చేయదలచుకున్నాలో తెలియజేస్తారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—Dr. Modi గారికి కావలసిన సహాయము అంతాచేస్తున్నేవున్నాము. Nurses వగైరావాణి వారివద్ద పని చేయటానికి పంపుతున్నాము. డబ్బు విషయములో ఇంత అని స్థిరంగా యింతవరకు ఏమీ నిర్ణయము చేయలేదు. వచ్చిన దరఖాస్తులనుబట్టి, వూళ్ళోవారు యిచ్చేవట్లునుబట్టి ప్రభుత్వము యిస్తుంది. ఫలానాడారికి యింతఅని allotment లేదు.

SRI S. BRAHMAYYA :—ధరఖాస్తులురాని జిల్లాలలోకూడా వారి సర్వీసెస్ ఉపయోగపడేటట్లు ప్రభుత్వము చూస్తుందా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—దాన్ని గురించి ఎప్పుడు కూడా ఆలోచించటానికి పీలుండదు.

SRI A. BAPINEEDU :—తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో పెంటరు పెట్టి నవ్వుడు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలోగూడా centre పెట్టటానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా నుంచి, గోదావరి రైలు బ్రిడ్జిదాటి అవతలకువెళ్లాలే, తూర్పు గోదావరిజిల్లాకు వెళ్లవచ్చు. రాజమండ్రిలో నే క్యూంత్రి పెట్టి పనిచేస్తారు.

SRI N. C. SESHADRI :—డాక్టరు మోడీగారు మైసూరు ప్రాంతంలో పర్యటించినప్పుడు, వారికి petrol charges మైసూరు ప్రభుత్వము యిస్తూవచ్చింది. అటువంటి ఏర్పాటుఅయినా చేయటానికి మన ప్రభుత్వము తూనుకుంటుందా ?

[27th July 1955]

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—డాక్టరు మోడీగారు నన్ను petrol charges అడగలేదు. వారు అడిగిన సహాయము అంతా ప్రభుత్వము తప్పకుండా యిస్తున్నది.

SRI P. SREERAMULU :—డాక్టరు మోడీగారి సర్వీసెస్ కొవాలంటే ధరభాస్తులు పెట్టవలెనా, లేక మహజరుపంపవలెనా? మహజరు అంటే, దానిలో ఎంతమంది సంతకాలు వుండాలి? దానికి procedure ఏమిటి?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—Sreeramulu గారు ఒక్కరు పంపితేనే చాలు. అయితే దానితోగూడా పదివేల రూపాయలకు ఒక్క cheque కూడ పంపించాలి. (Laughter)

SRI P. BASI REDDI :—కడప జిల్లాలో ఏ నెలలో పెట్టదలచు కున్నారు?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఘాడువంతులు డిశంబరులో పెట్టదలచుకున్నాము.

SRI C. SUBBARAYUDU :—తాడిపత్రిలో క్యాంపునడిపినప్పుడు ఇతర ప్రభుత్వాలు చేస్తున్నట్లుంటే సహాయము మాదిరిగానే ఈ ప్రభుత్వముకూడా చేయాలని మేము రిప్రజెంటేషను పంపించాము. దానిపై ప్రభుత్వము ఏమైనా నిర్ణయం తీసుకుందా?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—మీరు చేసిన రెప్రజెంటేషను ఆలావుండగావారు మామీద కొన్ని షరతులు విధిస్తున్నారు. వారికి సరిపోయే టుంటుంటే అనుకూలపద్ధతిపైన ఇది వెదుతోంది. ఇద్రి నాన్ అఫిషియల్ బిసిసెస్. అంతేకాని మోడీగారిని ఆ విధముగా చేయండి, ఈ విధముగా చేయండనే హక్కు మనకులేదు.

SRI L. LAKSHMANA DAS :—డాక్టరు మోడీగారి సర్వీసుకు ఎవరో కొందరు అప్లికేషన్లు పెట్టారన్నారు. వారి సర్వీసు చాలా అవసరము గమక, రాష్ట్రము అంతట, అన్ని జిల్లాల్లోకూడా ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేస్తారా?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—అది ప్రభుత్వము చేతులలో లేదు.

SRI P. RAJAGOPAL NAIDU :—అది ప్రభుత్వము చేతులలో లేదు. ఒక శీత్రనైడుకు ఉన్నాడని, వారు ఫలానా, ఫలానా conditions మీద వచ్చి నైడుకు చేస్తారని ప్రభుత్వము ప్రకటన చేస్తుందా?

27th July 1955]

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :— ఈ మధ్య శేషస్థ నిండా మోడిగారి న్యూసే. అందులో మధ్యముగా కర్నూలులో ఈమధ్య 22 రోజులో 30 రోజులో కృషి చేసి వెళ్లారు. ఇది అందరికీకూడా తెలుసును.

SRI VIJAYABHASHKARA REDDI :— డాక్టరు మోడిగారేగాక దేశంలో ప్రసిద్ధులైన వైద్యులు ఇతరులు వుండగా వారినికూడా పిలిచి మన దేశములో పేదవానికి నిత్యఅందుచూటులో వుండేట్లు ఇంకా ఏమైనా ప్రత్యేకంగా సెంటర్లు ప్రభుత్వము నడిపిస్తుందా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :— డాక్టరు మోడిగారు ప్రసిద్ధ మైన వైద్యులు. ఒక కాసికూడా పుచ్చుకోకుండా ప్రవీణతలో వైద్యము చేసే శక్తి దేవుడు ఆయనకు ఇచ్చాడు. ఆయన దానిని వినియోగిస్తున్నారు. ఇతర డాక్టర్లు ఎవరు అయినా అలాంటి సమర్థులైనటువంటివారు వచ్చి పూరితే పని చేస్తాము అంటే నమస్కారముచేసి తీసుకొంటాము.

SRI P. VENKATASUBBAYYA :— 10 వేల రూపాయలు ఇవ్వలేని ప్రదేశాలకు ఈ వైద్యసహాయము అందచేయరా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :— 10 వేల రూపాయలు ఇవ్వలేనివాళ్లు దగ్గరవున్న ప్రదేశాలకు వెళ్లి తే సరిపాతుంది.

SRI S. VEMAYYA :— ఇప్పుడు ఆ డబ్బు ఇచ్చిన సెంటర్లలో పెట్టే విషయముకంటే చాలా head-quarters అప్పత్రులకువెళ్లి అక్కడవున్నటువంటి రోగులకు తరువాత అక్కడవున్న డాక్టర్లకు వినియోగమును అందేట్లు చేస్తారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :— ఆయన పాపం M. B. B. S., ప్యాసుకాలేదు. ప్యాసుఅయినవారందరికీకూడా ఆయనమీద కొంచెము కోపము. అందుచేత వాడవున్న చోట సాధారణంగా పని చేయరు.

SRI A. SATYANARAYANA MURATHI :— మన మంత్రిగారు 10 వేల రూపాయలు చెక్కుపంపించాలని చెప్పారు. ఒక్కొక్క కాంపుకు ఖర్చుఎంత అవుతుంది? గవర్న మెంటు ఎంత ఇస్తారు ? ప్రజలు ఎంత ఇవ్వాలి ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :— పాలకొల్లుకు 15 వేల రూపాయలు అవుతుంది. మిగిలినచోట్ల అంతకూడా సాధారణముగా కాంపుకు 10 వేల రూపాయలు అవుతుంది. సాధారణంగా స్థానికులే ఆ 10 వేలు ఖరించాలి. ఇంతవరకు గవర్న మెంటుదగ్గరనుంచి కొంత ఖర్చుపుచ్చుకొన్నట్టిది కర్నూలు కాంపు మాత్రమే.

SRI RAJA SAGI SURYANARAYANA RAJU :— దగ్గరవున్న కాంపుకు వెళ్ళాలని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. అక్కడవంతు వెళ్ళలేని పేదవారి కుటుంబానికి ఏమిటి ?

[27th July 1955]

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :— అక్కడికి వచ్చినవారికి కైద్యం చేస్తున్నారు. కొబ్బి నాలుగు అడుగులువేస్తే సరిపోతుంది.

SRI M. NAGESWARA RAO :—అధ్యక్షా! డాక్టరుగారు ఉచితంగా మందులు ఇస్తారంటూ, వారి సర్వీసు అంతా కూడా ఉచితమే అంటూ, మధ్యన ప్రభుత్వానికా ఈ 10 వేల రూపాయలు?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :— అక్కడకువచ్చి నటువంటి వారికి ఊరికే భోజన సదుపాయాలుచేస్తాము. పూరికే అపరేషన్లు చేస్తారు. అందుకు ఆయనకు ఖర్చులు వున్నాయి. గవర్నమెంటువారికి దీనితోపాటు ఒక బహుమానం కూడా నాగేశ్వరరావుగారు ఇప్పిస్తే, ఇంకో మాటు, ఇంకోకాంపు మీ పూల్లో పెట్టిస్తాము.

MR. SPEAKER :—The two questions Nos. 261 C & 261 D may be answered together and supplementaries will follow for both the questions.

Removal of Panchayat Board Presidents from Office.

261-C.

* 1391-B. Q.—SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—Will the Hon. the Minister for Local Administration and Prohibition be pleased to state :

(a) how many Panchayat Board Presidents were removed from office during the year 1954 since March up-to-date; and

(b) the reasons for their removal from office?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—

(a) Thirty Presidents have been removed from office by the Inspector-General of Local Administration since March 1954 to-date.

(b) Ten of them were removed for misappropriation of panchayat funds and falsification of accounts and eight for retention of heavy cash balances on hand and drawing funds from Banks or Sub-Treasury without valid justification. Ten were removed for non-observance of rules under the Madras Village Panchayats Act, one for flouting the orders

27th July 1955]

of the supervising and competent authorities and one for abusing powers.

Removal of Panchayat Board Presidents from office.

261-D.

*28. Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Local Administration and Prohibition be pleased to state the number of Panchayat Board Presidents who were removed from their office in the State for the year ending 1954 for their mal-administration ?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—

Attention is invited to the answer to the short notice question No. 1891-B given on 25th July 1955.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARULU :—10 మంది non-observance of rules క్రింద తొలగించామని చెప్పారు. ఏరూల్స్ అబ్సర్వ చేయలేదని ? వాటి స్వభావము ఏమిటి ?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—ఒక్కొక్క ఊరికి కొన్ని “నాన్ అడ్వర్ ట్మెన్సు” అనివున్నది. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా ఏవూరి విషయము కావాలో ప్రశ్నపంపిస్తే ఆ ప్రెసిడెంట్లు ఏరూల్స్ క్రింద తీసివేకాలో చెబుతాను.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—ఈ 10 మంది ప్రెసిడెంట్లు ఏవి వూళ్లవారో తెలియజేసినట్లయితే ఆలాగే ప్రశ్న వేసేవాళ్ళు. మీరు చెప్పలేదు.

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—నాన్ అబ్జర్ వెన్సు ఆఫ్ రూల్స్ క్రింద.....

1. శంకరరావుని, రత్నయ్య, ఏటుకూరు, గుంటూరుజిల్లా.
2. నందిశేషయ్య, కల్లూరు, కర్నూలుజిల్లా.
3. K. V. శేషారెడ్డి, కామమంచి, కృష్ణాజిల్లా.
4. D. సుబ్బయ్య, పెదముత్తేని, కృష్ణాజిల్లా.
5. P. వెంకట్రాయుడు, నాగులుప్పలపాడు, గుంటూరుజిల్లా.
6. S. A. RAO, కదిరి, అనంతపురంజిల్లా.
7. CH. రామచంద్ర రావు, చెఱుకువాడ, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.
8. P. బుల్లబ్బాయి, కొమరగిరి, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.
9. D. ముత్తయ్య, మృత్యుంజయపురం, గుంటూరుజిల్లా.
10. B. బుల్లయ్య, తిరుమలాయపాలెం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

[27th July 1955]

MR. SPEAKER :—Is the Hon. Member Sri Pillalamarri Venkateswarlu satisfied with the list? Have you any more supplementaries?

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—Yes, Sir, because it is an important question.

ఈ బుల్లెట్లయిన ఏ rules ను observe చేయలేదని తొలగించాలో చెబుతారా?

THE HON SRI A. B. NAGESWARA RAO :— ప్రత్యేకంగా ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

SRI V. VISWESWARA RAO :—అధ్యక్షా! ఈడబ్బు అపహరించి నందుకు, cash balance ఎక్కువగా వుంచుకొన్నందుకు తొలగించారని చెప్పారు. అలాగే ఇంకేమైనా పంచాయతీలు వున్నాయా? కృష్ణాజిల్లా కంకిపాడు పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు చాలా డబ్బు దుర్వినియోగపరిచారని రిపోర్టు వచ్చాయి. వాటిపైన రిపోర్టుకూడా పంపించారు. వాటిమీద ఏమైనా చర్య తీసుకోవానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

THE HON SRI A. B. NAGESWARA RAO :—ఇటువంటి రిపోర్టులు ప్రభుత్వానికివస్తే లోకలుబోర్డుల ఇన్ స్పెక్టరు గారికి పంపించి తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

SRI P. RAMACHARULU :—ఇంకా తొలగించవలసిన పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు చాలామందిఉన్నారు. ఈ ప్రతిపక్ష విమర్శలకు భయపడి చర్యలు తీసుకోకుండా వూరుకుంటారా? లేక న్యాయము విచారిస్తారా?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—అయ్యో, ప్రతి పక్షాలకు ప్రభుత్వము ఎప్పుడూ జడవటమనేదిలేదు. ఏదైనా ఉంటే అందరిమీద చర్య తీసుకోవానికి సిద్ధంగావున్నాము.

SRI M. NAGI REDDI :—నాన్ అబ్యుర్వెన్సు ఆఫ్ రూల్స్ క్రిందతీసి నేసినట్లు, అదేవిధముగా heavy cash balance వున్నందుకు తీసివేసినట్లు మంత్రి గారు తెలివిచ్చారు. చదువురానివాళ్లు కొంతమంది, కొద్దిగా చదువుకున్నవాళ్లు అనేకమంది వున్నారు. రూల్సుగరించి వారికి అంతగా తెలియదు. అందువల్ల వాళ్లకు ఏదైనా ఒక హెచ్చరికచేసి ఇకముందు అలాంటిది జరుగకుండా చేయటానికి అధికారాలు ప్రయత్నిస్తారా? ఇప్పుడు బంజరు సత్యాగ్రహము సందర్భంలో పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు పాల్గొన్నందుకు ఆయనకు శిక్షవిధించారు. తరువాత విడుదల చేశారు. అందువల్ల అలాంటివాళ్లమీద, నేరారోపణలు లేవుకాబట్టి వాళ్లను శిక్ష వదలరా? ప్రశ్నచేయతారా?

27th July 1955]

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—ఇటువంటివి ప్రత్యేకంగా ఆర్డీలు పెట్టుకుంటే ప్రభుత్వం విచారించింది.

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—తెక్కలవ్రాయడంలో రోజుకు ఒకరూలు మారడమువల్ల ఇబ్బందిగా ఉంది. కొత్తగానూ, సామాన్యజనం పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంట్లుగా వున్నారు. వాళ్లకు ఎక్కువ ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి కనుక వూరికే తెక్కలపొరపాటువల్ల వాళ్లను తొలగించ నవసరము లేదని ప్రభుత్వము భావిస్తుందా? ఏదైనా పెద్ద ప్రమాదమువచ్చేసి డబ్బు దిగమింగడము, లేకపోతే బుద్ధిచూర్చుపు ధనాపహరణ, వంటి మేజరు నేరాలవంటి తప్పు సాధారణంగా వారి అమాయకత్వాన్ని గుర్తించేట్లు చేస్తారా?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—వావిలాలవారు రోజూ ఒకరూలు మారుతోందని అన్నారు. రోజుకు ఒకరూలు మారలేదు. 1951లో పంచాయితీ Act ఒక్కసారికే ఏర్పరచబడింది. అది ఇప్పటికీ కూడా అమల్లోనే ఉన్నది. తరువాత తప్పడు account వ్రాసినందుకు, ఉండవలసిన డబ్బుకంటే ఎక్కువగా ఉంచుకొనినందుకు కొందరు పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంట్లు డబ్బు కట్టవలసింది కట్టక వారు పొందుతున్నట్లుగా కూడా రుజువు అయినందువల్ల వారు తీసివేయబడ్డారు. ఇటువంటివారి విషయంలో ఏమాత్రము ఆలోచించడానికి అవకాశము లేదు.

SRI S. NARAYANAPPA :—పంచాయితీ అధ్యక్షులను తగ్గించిన విష్టులో మేజరి పంచాయితీల Presidents ఎంతమంది ఉన్నారు? మైనరు పంచాయితీల Presidents ఎంతమంది ఉన్నారు? వీరు వాడుకొన్న డబ్బును రాబట్టుకొనుటకు, ప్రాసిక్యూషన్ చర్యలుజరిపారా? లేక ఎట్టిప్రయత్నము ప్రభుత్వము చేస్తుంది?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—నేకేప్రక్క వేస్తే ఎంతవాడుకున్నది వివరములతోకూడా చెబుతాను. అందులో minor Panchayats వుంటాయి major panchayats ఉంటాయి.

SRI PRAGADA KOTAIAH :—అధ్యక్షా! సహజముగా చట్టాలు అతిక్రమించే కొందరు ఈ పంచాయితీబోర్డులలోచేరి చాలా తికమకలు చేస్తున్నారు. వారిని తగ్గించడానికి ప్రభుత్వము పూనుకుంటుందా?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—తప్పకుండా పూనుకుంటుంది.

[27th July 1955]

SRI A. KALESWARA RAO :—శప్పచేసిన వాళ్ళను ఈ విధముగా క్షించడమువల్ల మొత్తమువీధి పంచాయితీ పరిపాలన అభివృద్ధిలోకి వచ్చినదని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముతున్నారా ?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—శప్పకుండా నమ్ముతున్నారు.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—డబ్బు mis-appropriate చేయడానికి అలవాటు పడినవారు. పంచాయితీబోర్డు డబ్బును దుర్వినియోగము చేస్తున్నారు. అటువంటివారిని తగ్గించడానికి ప్రభుత్వము చర్యతీసుకుంటుందా ?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—ఎవరైనా సరే వివక్షత లేకుండా ప్రభుత్వము చర్యతీసుకుంటుంది.

SRI M. NAGI REDDI :—Non-observance of rules క్రింద గుంటూరుజిల్లా నర్సియపాలెం పంచాయితీబోర్డు Presidentను చెట్టు వాట లేదనియు, ఒక నెలలో మీటింగు పెట్టలేదని, రెండు చార్జీలతో తీసివేశారు. కనుక అలాంటివారిని పదవులలో ఉంచడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుందా ?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—అటువంటి వారు appeal చేసుకుంటే ప్రభుత్వమువారు ఆలోచిస్తారు.

SRI T. GOPALAKRISHNA GUPTA :—నూతనముగా ఏర్పడిన యీ పంచాయితీబోర్డులలో అనేకమంది Presidents కు మోసము, ద్రోహము తెలియకపోయినా, Assistant Panchayat officer లు వీరికి మోసము ద్రోహము నేర్పి వీరిని చెడుపుకున్నారు. వారివీధి ప్రభుత్వమువారు ఏమైన చర్య తీసుకుంటుందా ?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—అటువంటి అధికారుల విషయములో కొన్ని specific instances ప్రభుత్వము నోటీసులోకి వస్తే తప్పకుండా చర్యతీసుకుంటుంది.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—ఒక case లో flouting the orders of the superiors అని చెప్పారు. ఆ కేసు ఎవరివీధి ? ఆ అర్గ్సు ఏమిటి ?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—Flouting of orders అని మాత్రము నేను చెప్పలేను. కాని ఆమనిపి T. భూపారెడ్డి, ముతుకుటూరు పంచాయితీ, కూర్మ గోదావరి జిల్లా.

27th July 1955]

SRI K. V. S. PADMANABHA RAJU :—ప్రస్తుతము Inspector of Local Boards వారు supersede చేయాలని చెప్పినటువంటి కేసులు pending లో ఎన్ని ఉన్నవి ?

THE HON SRI A. B. NAGESWARA RAO :—నేను చెప్పలేను, జేలేప్రక్క పంపించండి.

SRI P. SUNDARAYYA :—ఈ పంచాయతీరాజ్ అధ్యక్షులు ప్రజల చేత ఎన్నికోబడుచున్నారు. కొబ్బి వారు తప్పులుచేసినప్పుడు ప్రభుత్వంకంటే ప్రజలే ఏదైనా చేసేటట్లు అధికారము ఇస్తే ఈ అవకాశము లేకుండా పోవును గదా ?

THE HON. SRI A. B. NAGESWARA RAO :—ప్రస్తుతము వున్న Act ప్రకారము అటువంటిదూర్పు చేయడానికి పీల్లేదు.

STARRED QUESTIONS.

Standardizing the prices of Commercial Crops.

262—

*332 Q—SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state—

(a) whether the Government propose to standardize the prices of the commercial crops like tobacco, chillies, tamarind, groundnut and other oil seeds ; and

(b) if so, the steps taken so far ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—

(a) No. The question of standardization of prices of commercial crops can be tackled effectively on All India basis only and is therefore beyond the competence of the State Government.

(b) This does not arise.

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :— కేంద్రప్రభుత్వము చేయమనినప్పటికి రాష్ట్రప్రభుత్వము యీ విషయములో మాచనలు చేయటం ప్రయోజనకరం అవుతుంది గనుక రాష్ట్రప్రభుత్వము చర్యలుతీసుకొని కేంద్రప్రభుత్వమునకు సలహా యిస్తారా ?

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—Standardisation of prices అన్న విషయం చాలా పెద్ద విషయం. అది Government of

[27th July 1955]

India వారు చేద్దామన్నా చాలా స్వల్పమైన విషయంకాదు. అందుచేత ఈ గవర్నమెంటువారు Government of India వాళ్ళకు ఏవిధమైన సిఫార్సు చేయలేదు.

SRI P. KODANDARAMAYYA :—Prices తగ్గిపోవడమువల్ల గత సంవత్సరము, పై సంవత్సరముకూడా మిరప, పొగాకు పంజే ప్రదేశాలలో వాటికి చాలవరకు ధరలు తగ్గిపోయినవి. అందుచేత గవర్నమెంటు కొంత సదుపాయము చేయడానికి ఆలోచిస్తుందా ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—తప్పకుండా ఆలోచిస్తాము. మిరప, పొగాకు వివిధగా export licence లకుకూడా యివ్వవలసినదిగా Central Government ను కోరుతున్నాము.

SRI M. NAGI REDDI :—పారిశ్రామిక వస్తువులధరలకన్న comparative గా చూచినప్పుడు పారిశ్రామిక ముడిసరకుల ధరలు తక్కువగా ఉంటున్నవి. వాటిని equalise చేయడానికి ప్రభుత్వము పూనుకుంటుందా ?

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—ఈ ప్రభుత్వము ఆలోచించే విషయము కాదని మొదటనే విన్నవించాను.

SRI A. SATYANARAYANA MURTHI :—Prices stabilise చేయక పోయినట్లయిన general economy కి భంగమువస్తుంది. ఇది all Indiaకు సంబంధించింది కనుక మన States అన్ని India Government మీద pressure తీసుకురావాలి. ఆ విధముగా మన State Government proposals పంపించడానికి సిద్ధముగా నున్నారా ?

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—మందు State Governments ను సంప్రదించి కదా చెప్పవలసినది. అసలు ఆ ఉద్దేశ్యమే మాకు లేదు.

SRI M. NAGESWARA RAO :—అధ్యక్షా! Central Government ధరల స్థిరీకరణ చేయవలసినది అని చెప్పారు. అయినా 1950 లో composite Madras State లో ఉన్నప్పుడు minimum prices fixation committee ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పొగాకుకొరకు నియమించింది. అటువంటిది ఏదైనా ఉంటే దానిని ఏర్పరచడానికి ప్రయత్నము చేస్తుందా !

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—ఆలోచిస్తాము.

SRI P. RAJAGOPALA NAIDU :—ధరలు పడిపోతున్నవి. ఈ మధ్య కేంద్రప్రభుత్వము 5 లక్షల టన్నుల బెల్లపుపాడిని ఖరీదుచేసినట్లువిన్నాను. చిత్తూరుజిల్లాలో కొన్ని వేల టన్నుల బెల్లపుపాడి ఉన్నది. దానిని analyse చేసి వారు. చక్కెర అవుతుందని అన్నారు. దానిని refineries వారు కొనడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలని కేంద్రప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సలహాయిస్తుందా ?

27th July 1955]

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—మొన్న Agriculture demand మీద చెప్పాను. దాని విషయములో ఒక కమిటీ వేసినారు. మన Board Member కూడా వాటిలో పర్మిటనేసి ఈ విషయం పరిశీలన చేయవలసినదిగా కోరినాము. చిత్తూరులో ఎక్కువ డెల్టా ప్రాంతం ఉన్నది. దానిని refineries వారు కొనడానికి సిద్ధముగా ఉంటే ప్రభుత్వానికి అడ్డప ఉండదు.

SRI C. P. THIMMA REDDI :—అధ్యక్షా, మామూలుగా విత్తనముల time లో ఎక్కువ ధర ఉంటుంది. అమ్మకం time లో తక్కువ ధర ఉంటుంది. విత్తనముల time లో prices తక్కువగా ఉండడానికి అవకాశము ఉంటుందా?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—ఈ జిల్లాలలో marketing facilities ఎక్కువ చేసుకొని వాటి ద్వారా గ్రామీణులు చేసుకోవలసి ఉంటుంది.

SRI B. SANKARAI AH :— కేంద్ర ప్రభుత్వము చేసుకున్నప్పటికీ ఎప్పటికప్పుడు ఏ వస్తువుల ధరలు ఏ రకంగా పెరుగుచున్నవి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పరిశీలించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెల్పినట్లైతే, దానికి తగిన చర్యలు తీసుకొనుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు పిలువదను నాదా?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—మొదటనే కమిటీ వేశారని చెప్పాను. దానిలో మన Board Member కూడా పర్మిటనేసి ఎప్పుడెప్పుడు ఏమి జరుగుచున్నది Government of India కు తెల్పుతున్నారు.

SRI P. SREERAMULU :— రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంటల ధరలు స్థిరీకరణకు గురించి సిఫార్సు చేసే సందర్భములో యితర పంటలతో పాటు, చెఱుకు, పసుపు వగైరా వాటికి కూడా తగినంత సలహా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను. దానికి ప్రభుత్వము అంగీకరిస్తుందా?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :— మాకు అడ్డప ఉండదు. కమిటీ వారు, మన బోర్డు మెంబరు కూడా ఈ విషయమై ఆలోచిస్తున్నారు. కనుక వారికి సిఫార్సు చేయవలసిన అవునరము లేదేమోనని అనుకుంటాను.

Tungabhadra High-level Canal Project

11-30 a. m.

263—

* 465 Q—SRI P. BASI REDDI :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) whether the proposed Tungabhadra High-level Canal Project includes the Gandikota Project ; and

[27th July 1955]

(b) if so, its (Gandikota Project) proposed capacity and ayacut?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—

(a) The proposed Tungabhadra High-Level Canal Project does not include the entire Gandikota Project, but provides for the construction of a masonry weir with falling shutters and North and South Canals taking off from it at the Mylavaram site where the Gandikota dam was originally proposed to be located.

(b) As only a weir is proposed it will have no storage. The proposed North Canal will irrigate 50,000 acres in Jammalamadugu and Proddatur Taluks and the South Canal will irrigate 45,000 acres in Jammalamadugu and Kamalapuram Taluks in the Cuddapah District.

SRI P. BASI REDDI :— గండికోటవద్ద కట్టే నిర్మాణం సిద్దేశ్వరం ప్రాజెక్టును దృష్టిలో పెట్టుకునే కడతారా? లేక దానికి సంబంధం లేకుండా కడతారా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :— సిద్దేశ్వరం ప్రాజెక్టును దృష్టిలో పెట్టుకోవాలంటే గండికోటవద్ద Reservoir నే కట్టవచ్చు. తాత్కాలికంగా, ఖర్చులు తగ్గించి తుంగభద్ర high level channel నీళ్లు వాడుకోవడానికి మాత్రం అనకట్ట కడుతున్నారు. సిద్దేశ్వరం వచ్చేసరికి రిజర్వాయర్ కట్టవచ్చును.

SRI C. SUBBARAYUDU :— 1950-51 investigation లో గండికోటగుండా Pennar waters 50,000 ఎకరాలకు పొరువల అవుతుందని అంచనా వేశారు. ఇప్పుడు అనకట్ట కడితే dam కట్టడానికి foundations వదిపోవు. Dam కు వదిపోయే foundations ఇప్పుడేనేస్తే సిద్దేశ్వరం ప్రాజెక్టువస్తే ఉపయోగిస్తుంది. Pennar water రావడానికి ఏమి వుంటుంది. అవిధంగా చేస్తారా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :— గండికోట reservoir కట్టడానికి ఒక స్థలం అని నిర్ణయించలేదు. రెండు మూడు స్థలాలు వున్నాయి. అందులో మైలవరం ఒక స్థలం. మైలవరం దగ్గర అనకట్ట కట్టి పంతమాత్రాన రిజర్వాయరు కట్టరని ఎక్కడలేదు. సిద్దేశ్వరం ప్రాజెక్టు వచ్చి తప్పుడు అలోచించుకుని మరొకచోట రిజర్వాయరు కట్టుకోవచ్చును.

27th July 1955]

SRI B. RAMA REDDI :—గండికోట లెజిస్లేషన్ నిర్మాణానికి బడ్జెటు తాలూకాకు ఏమైనా సదుపాయాలు చేయిస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఇప్పుడు స్కీములో లేదు. సిద్దేశ్వరం ప్రాజెక్టువస్తే బడ్జెటుద్వారా నెల్లూరు తీసుకుపోవాలని ఒకస్కీము వున్నది. ఆ plan feasible అవునా కాదా ఇంకా చెప్పలేము. సిద్దేశ్వరం ప్రాజెక్టువస్తే గండికోట ప్రాజెక్టు నెల్లూరుకు కొండలద్వారా తీసుకుపోడానికి పలువుంటు దని అభిప్రాయాలు వున్నాయి. Examine చేసిచూడాలి.

SRI P. BASI REDDI :—గండికోటకు గుంధం లేకుండా, high level channel క్రింద కడపలో పాతే areas ఏవి ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—గండికోటకు గుంధం లేకుండా, లాడి ప్రతి, పులివెందుల తాలూకాలలో కొద్ది area కు పారవచ్చును.

SRI P. SUNDARAYYA :—తుంగభద్ర ఎగువ కొలువలో తుంగ భద్ర నీరేకాకుండా పెన్నారునీటిని ఎన్ని వేల ఎకరాలకు ఉపయోగపరచు కొంటున్నారు ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—Mid-Pennar దగ్గర కలప దలుచుకున్నారు. పెన్నారునీరుకలిపి, అసంతృప్తం తాలూకాలో పెన్నారు నీటిద్వారా 40, 50 వేల ఎకరాలు సాగుచేయాలనే proposals వున్నాయి. పెన్నారునీరు సంవత్సరం పాడుగునా ఒకమాదిరిగా వస్తుందనడానికి లేదు. Surplus అయినపుడు, ఎక్కువ area సాగుచేసుకోవచ్చును.

SRI A. C. SUBBA REDDI :—మంత్రిగారు పెన్నారునీరు సంవత్సరం పాడుగునా ఒకటిగా రాదుఅన్నారు. అటువంటిసందర్భంలో ఇవన్నీ కడితే నెల్లూరుజిల్లా ఏమాతుండ్లో నెలవిస్తారా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—నెల్లూరు జిల్లాకు ఏ మాత్రంప్రమాదంలేదు. పెన్నారు పుట్టుకదగ్గర ఇవన్నీకడతారు. చిత్రావతి మొదలు కొని చాలానదులున్నాయి. ఈ నదులద్వారా వచ్చేనీరు అంతా నెల్లూరుకు reserve కోడి వుంటుంది.

SRI C. SUBBARAYUDU :—ఇప్పుడు అనకట్ట కట్టదలుచుకున్న స్థలంలోనే 50 అడుగుల స్థలం dam site కు ఏర్పాటుచేశాము. కనుక అక్కడనే dam కు కాంక్రీట్ foundations వేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఇదివరకే dam sitesకు అనేకచోట్ల estimates వేకారని గౌరవశుభ్యం పెప్పారు. ఎవరైనా అవకాశం వేసే

[27th July 1955]

foundations damకు కానుసినంత deep గా చేస్తారా? అట్లయితే dam నే కట్టవచ్చును. Foundation కే ఎక్కువఖర్చు అయ్యేది. ఇప్పటికే 20 కోట్లు అయ్యే తుంభాద్ high level channel కు ఇంకా 7, 8 కోట్లు ఎక్కువ అవుతుంది.

SRI C. SUBBARAYUDU :—సిద్దేశ్వరం ప్రాజెక్టుపై గండికోట ప్రాజెక్టు కట్టడానికి అవకాశం వుండదు. జిర్వాయరును feed చేయడానికి west canal నుంచి కలులేదు కనుక అనకట్టవద్దగ foundations పిలుగాకడితే బాగా వుంటుంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఇప్పుడే జిర్వాయరుకు తగిన foundations చేయడం అసంభవం. తరువాత submersion వున్నారే జిర్వాయరు గండికోట దగ్గర కట్టుకోవచ్చును. ఎప్పుడో వచ్చే సిద్దేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు ఇప్పుడు foundations చేయాలంటే Government of India వారు డబ్బు ఇస్తారని నేను అనుకోను.

Abolition of Revenue Board.

264—

*47 Q—**SRI S. VEMAYYA :—**Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state whether there are proposals with the Government to abolish the Revenue Board during the current year?

THE HON SRI K. CHANDRAMOULI :—No.

Sri S. VEMAYYA :—రెవెన్యూ బోర్డును ఎత్తివేయాలని చాలా కాలంగా ఆందోళన వున్నది కాబట్టి దానిని తొలగించడానికి ఏ ఏ ప్రతిబంధకాలు అడ్డగిస్తున్నాయి?

THE HON Sri K. CHANDRAMOULI :—ప్రస్తుతం రెవెన్యూబోర్డు అవసరమనే భావంతో ప్రభుత్వం వున్నది. ఏమైనా చిక్కులువుంటే తరువాత ఆలోచిస్తాము.

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—రెవెన్యూబోర్డు Board standing orders ద్వారా నిర్వహణ జరుగుతోంది. వాటి కాపీలు ప్రజలకు దొరకవుతేకదా పరీక్షలకు వెళ్ళేవారల్లకు కూడా దొరకడం లేదు. వాటిని దొరికితే చేయడమో, రెవెన్యూబోర్డును ఎత్తివేయడమో చేస్తారా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—దీనికోరకు రెవెన్యూ బోర్డును ఎత్తివేయాలనడం argument కాదు. B. S. O. ను అచ్చు వేసి ఛార్జ్ అందిస్తూ చూస్తాము.

27th July 1955]

SRI A. KALESWARA RAO :—గవర్నమెంటుకు కలెక్టరుకు మధ్య రివెన్యూబోర్డు వుండడంవల్ల చాలా అలగ్యం అవుతోందని ఇదివరకే అందోళ్లన వున్నదని ప్రభుత్వానికి తెలుసా? ఇదివరలో మద్రాసు గవర్నమెంటు రివెన్యూ బోర్డును ఎత్తివేయాలని తీర్మానంచేసినదంతా తెలుసా?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—కొన్ని వ్యవహారాలకు ప్రభుత్వానికి రాకుండానే రివెన్యూబోర్డు పరిష్కారం చేస్తుంది. ఇటువంటి వ్యవహారాల్లో అలగ్యం అవడానికి అవకాశంలేదు. కొన్ని విషయాల చక్కగా ఆలోచించడానికి అగత్యం వుంటుంది. కనుక అలగ్యమైనా మంచిదే. ఇదివరలో మద్రాసు గవర్నమెంటువారు రివెన్యూబోర్డును ఎత్తివేయాలని ఆలోచన చేసినప్పటికీ, అట్లానే వుంచారు కాని ఎత్తివేయలేదు.

MR. SPEAKER :—Questions Nos. 265, 266 and 267 relate to the question of water supply for various towns. The Hon. Minister for Planning and Industries may give answers for all the questions and supplementaries will follow.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—I have no objection, Sir.

Water-supply and Drainage Scheme for Vijayawada and Guntur Municipalities, etc.

265—

*323 Q.—SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA:—Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state—

(a) whether it is a fact that the Government have proposed the Water-supply and Drainage Scheme for the six Municipalities, viz., Vijayawada, Guntur, Kurnool, Kakinada, Visakhapatnam and Nellore; and

(b) if so, what the details are and what is the progress made so far?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) The provision of water-supply or drainage scheme is taken up on the applications of the local bodies concerned. On such applications, Water-supply and Drainage Schemes have either been sanctioned, executed or are under execution,

[27th July 1955]

or are under consideration, in respect of a number of Municipalities including those mentioned in clause (a).

(b) Water-supply schemes or improvements thereto are under execution at Vijayawada, Guntur, Kurnool, Kakinada and Visakhapatnam municipalities, while the scheme for improvement of water supply at Nellore is under investigation. A Drainage scheme for Vijayawada municipality has been sanctioned and its execution will be commenced shortly. The Drainage schemes for Visakhapatnam, Nellore, Guntur, Kurnool have been proposed for execution during the second five-year plan. The investigation of the schemes has been ordered.

Protected water supply to the Municipalities.

266—

*427 Q.—SRI P. RANGA REDDI :—Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state—

(a) the number of the municipalities which are provided with protected water-supply; and those which are not provided with protected water supply;

(b) the municipalities, the waterworks of which are under progress;

(c) the municipalities which have submitted protected water supply schemes; and

(d) the action taken to meet the requests of these municipalities stated in (c)?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) Eighteen Municipalities have been provided with a scheme of protected water supply, 17 Municipalities have not yet been provided with a protected system of water supply.

(b) water supply schemes are under execution in the Nardyal, Chittoor, Guntakal, Hindupur, Narasaraopet, (Emergency Schemes) Kakinada, Vijayawada, Guntur and Visakhapatnam (New gosthani Scheme) municipalities. The schemes at Kakinada, Visakhapatnam and Vijayawada are

27th July 1955]

improvements to the existing schemes, while the rest are new schemes.

(c) and (d) The question of sanctioning protected water supply schemes for the Peddapuram, Srikakulam, Salur, Tenali, Gudivada, Adoni, Anakapalli, Ongole, Bapatla, Tad-patri, Anantapur and Amalapuram municipalities is under consideration.

Water scarcity at Vijayawada.

267—

*1016 Q.—SRI A. KALESWARA RAO :—Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state—

(a) whether the Government have received any representations from the public recently about the water scarcity at Vijayawada ;

(b) whether any water-supply scheme was sanctioned to Vijayawada ;

(c) if so, what are the details and cost of the scheme; and

(d) how much amount is intended to be spent on the scheme in 1955-56 ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) and (b) The questions are answered in the affirmative.

(c) The detailed plans and estimates for the first stage of the comprehensive Water-supply Improvement Scheme to Vijayawada, estimated to cost Rs. 5.14 lakhs to install, has been sanctioned. The first stage of the scheme consists of sinking a tube well at one of the exploratory borings and pumping through a new main laid upto the existing distribution system; and

(d) It has been programmed to spend Rs. 2.0 lakhs in 1955-56.

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :— అధ్యక్షా !
drainage ? Central Government ఏకైక loans సహాయము చేస్తున్న
వానిలో నుండి-నీకు ఏమైనా ప్రయోజనము వస్తుంది ?

[27th July 1955]

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—Drainage కి గవర్నమెంట్ కుడ అప్పజేస్తారు. Central Government నుండి తెచ్చుకొనే మేమిచ్చడము కంటికిచూడదు.

SRI P. SURYANARAYANA :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు శ్రీకామశం జిల్లానుగురించి అలోచనలోవున్నట్లు తెలివిచ్చారు. ఇదివరకే శ్రీకామశం జిల్లా water supply క్రింద నూతులు త్రవ్వి water పరిశోధనలు చాలకాలముక్రిందటనే జరిగాయి. వాటిని యీ పంచనన్న ప్రణాళికలోనైనా చేపిస్తారా?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—ఎప్పుడో జరిగిన నా investigation ఇప్పుడు లెక్కకురాదు. Old contracts rate ప్రకారము ఒప్పుకుంటే చప్పమా అధ్యంతరము లేదు. కాని ఇప్పుడు డబ్బు ఎక్కువ బోతుంది. అందుచేత అలోచించక తప్పదు.

SRI A. KALESWARA RAO :—విజయవాడ water supply అభివృద్ధి scheme కు ప్రభుత్వం వారు ఏమైన గ్రాంటుయిస్తారా? లేక అంతా మునిసిపాలిటీ భరించవలసినదేనా?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఇప్పటి పద్ధతి grant యివ్వకపోవడమే.

SRI P. RANGA REDDI :—ఇప్పుడు నిర్మాణములో వున్నటువంటి water works ఎన్నింటిని యీ మంత్రిగారు మద్రాసు రాష్ట్రములో వున్నప్పుడు sanction చేసేవారు? ఇప్పటికే వైన పూర్తిచినవా? అట్లు జరుగకపోయిన యీ అంశాన్ని అరికట్టడానికి చర్యలు తీసుకుంటుందా ప్రభుత్వము?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—నేను మునుపు మద్రాసులో మంత్రిత్వము చేయడానికి ఇప్పుడు మళ్ళీ మంత్రిత్వము చేయడానికి కొంతకాలము జరిగినది. నేను కానవసరం ఎన్నికలలో ఓడిపోవడము రంగారెడ్డిగారు గెలువడము కంటికిచూడదు. మధ్యకాలములోని విషయాలు నాకు అట్టే తెలియవు.

SRI A. SATYANARAYANA MURTHI :—కొన్ని మునిసిపాలిటీలు ప్రభుత్వముయొక్క contribution అక్కరలేకుండానే స్వంతంగా పెట్టి నడుపుకుంటున్నాయి. మా మునిసిపాలిటీలో ఆవిధంగా స్వంతంగా నడుపుకొంటున్నాము అటువంటి వాటికి ప్రభుత్వము అప్పయివ్వడానికి సిద్ధముగా వుండాలి అడుగుతున్నాను?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—“మా” అంటే, ఆ మునిసిపాలిటీలో ఏదో చెప్పితే నేను జవాబు చెప్పతాను.

SRI A. SATYANARAYANA MURTHI :—మా పాల్గొంటున్న మునిసిపాలిటీ,

27th July 1955]

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—పాలకొండ మునిసిపాలిటీ ఆలాచేస్తే అభ్యంతరములేదు కాని వానిలోనుండి “నూ” మాత్రము తీసివేయండి.

SRI P. SINGARAIAN :—ఇప్పుడు యీ Budget లో శ్రీకాకుళం మునిసిపాలిటీ water-works క్రింద కొంత కేటాయించారు. కాబట్టి ఇప్పటి నుంచి ఆరంభించడానికి తలెమ్మోసాము శ్రీ కాకుళము మునిసిపాలిటీ కట్టుకుంటే పని ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—కట్టుకుంటే మాత్రము అభ్యంతరము ఎప్పుడూ ఉండదు.

SRI P. RAJAGOPAL NAIDU :—ప్రస్తుతము water - supply scheme అమలుపరుస్తున్నారు. ఎంతమందికి సరిపోతుందండి ఇది ? యీ water ఎంతమంది ప్రజలకు సరిపోతుందని అడుగుతున్నాను.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—చిత్తూరుండి వాణ్ణారు. వాళ్ళమైన నేడుకగా ప్రస్తుతమువ్రాస్తే జవాబువ్రాస్తాను.

SRI A. KALESWARA RAO :—విజయవాడ మురుగు కాలువల scheme కు ప్రభుత్వము ఎంతఖర్చు పెట్టవలచుకున్నారు ? అందులో యీ సంవత్సరము ఎంతఖర్చు పెట్టుతారు ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ప్రభుత్వము యిచ్చేది అప్పండి. మీరు అడిగేదంత ఉత్తరములో వ్రాస్తే తెలుస్తాను. ప్రస్తుతము Chairman గారు లేరు.

SRI S. BRAHMAYYA :—యీ ప్రశ్న అడగడములో కూడ గుంటూరు, విజయవాడ, కాకినాడ, విశాఖపట్టణమువరకు వెళ్ళి మధ్యలో ఏలూరును వదిలివేశారు. ఏదో టెక్నికల్ objection వుందని ఏ కారణముచేతనో యేలూరు Drainage కి యింతవరకు అనుమతి యివ్వలేదు. Rental collection విషయములో legisla- tion చేసినాని వెంటనే orders issue చేస్తారా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—“వెంటనే” తీసివేస్తే తప్పకుండా act చేస్తాను.

SRI G. NAGESWARA RAO :—కాకినాడ మునిసిపాలిటీకి ప్రభుత్వము వారు ఏదైన సహాయము చేస్తున్నారా ? చేస్తే ఎంత ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—కాకినాడ కూడ list లో వుంది.

[27th July 1955]

SRI L. LAKSHMANA DOSS :—అధ్యక్షా! శ్రీకాకుళం విషయము ఆలోచిస్తామంటున్నారు. శ్రీకాకుళం కేంద్రములో ఇంకొక మునిసిపాలిటీలేదు. దానినికొంచి special interest లేనికొని ప్రభుత్వముకంటేనే పని ఆరంభిస్తుందా? అని అడుగుతున్నాను.

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—ఇచ్చాపురం మొదలు పెట్టి హిందూపురందాకా Government ఒకే దృష్టితో చూస్తుంది.

SRI S. NARAYANAPPA :—ఇప్పుడు హాల్మునిసిపాలిటీలలో అమలు జరుపుతున్న water schemes పనిచేస్తున్నాయా? వాటిలో Drainage schemes అమలు పర్చడానికి ఇప్పటినుంచి ప్రయత్నపడేదానికి ప్రభుత్వమేమైన ఆలోచించి తగినద్యలు తీసుకుంటుందా?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—అవసరమైనచోట drainage scheme పెట్టడము చాలాకష్టంగావుందని మొన్ననే health debate లో చెప్పాను. ఈ రెండురౌజులలో పరిశీలిమారలేదు.

Divisional and Assistant Engineers (Electrical) in the State.

268—

* 106 Q. —SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Electricity and Social Welfare be pleased to state—

(a) (1) the number of Divisional Engineers and (2) the number of Assistant Engineers (Electrical) in the State now ; and

(b) the number of Harijans out of clauses (1) and (2) now ?

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—

(a) (1) Divisional Engineers (Electrical) - ... 26

(2) Assistant Engineers (Electrical) ... 92

(b) Nil.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ రెండు తరగతుల ఉద్యోగాలలో direct గా ఉద్యోగాలు యిస్తావుంటారా? లేక క్రింది గ్రేడ్ నుంచి promotions మీద యీ ఉద్యోగాలు వస్తావుంటాయా?

THE HON SRI G. LATCHANNA :—Divisional Engineers promotions మీద, Assistant Engineers direct recruitment మీద.

27th July 1955]

Whole-sale Co-operative Stores in the State.

269—

* 486 Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Co-operation and Commercial Taxes be pleased to state—

(a) the number of whole-sale co-operative stores in the State ;

(b) the number of them whose accounts were audited up-to-date ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

THE HON. D. SANJIVAYYA :—

(a) NINE.

(b) and (c) The final audit of all the nine co-operative wholesale stores the co-operative year ended 30—6—1954 was completed. The concurrent audit for the current co-operative year (1954—55) is in progress. The final audit for 1954—55 will commence only after the close of the co-operative year, i.e., 30—6—1955.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ co-operative stores అన్ని కూడాచాల నష్టాలలో పున్నట్లు వింటున్నాము. దానిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వము ఏమిచర్యలు తీసుకుంటుంది.

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—నష్టాలువున్నాయి. అందుకనే యీ co-operative whole-sale stores ను marketing societies గా ఏర్పాటు చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము.

SRI G. YELLAMANDA REDDY :—Audit Reports వచ్చిన తర్వాత House కు యివ్వడానికి ప్రభుత్వమేమైన ప్రయత్నము చేస్తుందా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—కొవాలంటే యిస్తాము. దానిలో ఏమంత అభ్యంతరము లేదు.

SRI S. BRAHMAYYA :—Wholesale co-operative stores రాష్ట్రములో ఎక్కడ ఎన్ని పనిచేస్తున్నాయి ? ఎన్ని మూసివేయబడినాయో తెలియజేస్తారా ?

THE HON. SRI D. SANJIVAYYA :—తొమ్మిది పని చేస్తున్నాయని పేను బహుము చెప్పాను. వారు వివరము,

[27th July 1955]

Export quotas of onions and chillies.

270

*743 Q.—SRI P. GOPALAKRISHNA REDDI :—Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state—

(a) whether the Government have received recently any representations from the Commercial bodies regarding the inadequacy of export quotas of onions and chillies to foreign countries; and

(b) if so, the action taken by the Government so far?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—

(a) No.

(b) Does not arise.

SRI P. RANGA REDDI:—అయ్యో, మన రాష్ట్రానికి నిర్మయించిన కోటా చాల తక్కువగావుంది. ముఖ్యంగా chillies విషయములో ఇదివరకు ప్రభుత్వము కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలుపడము జరిగిందా? ఈ కోటాలు నిర్మయించేటప్పుడు ఏ పద్ధతిపై కేంద్రప్రభుత్వము చేస్తుంది. మనము పండించేటటువంటి పంట ఎకరాకు కామానుకైన కొకుండ ఏపద్ధతిపై యీ నిర్మయము జరుగుతుంది.

THE HON SRI B. GOPALA REDDI :—కేవలము ఉత్పత్తి నే కొకుండా internal consumption ఎంతవుందోకొడ మాచుకోవలసియున్నది. ప్రభుత్వము అప్పుడప్పుడు ఇంకా ఎక్కువ Export licence లు యివ్వాలిందని కూడ కోరుతున్నది. ఈ సంవత్సరము కొంచెము అధికముగా యిస్తారని అనుకుంటాను.

Rifle Training Centres.

271—

*549 Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) the number of centres in which the Rifle Training is given now in the State; and

(b) whether any qualification has been fixed for the selection of the candidates in the matter?

27th July 195]

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—

(a) There are 13 centres in the Andhra State. They are at :—Kurnool, Nandyal, Anantapur, Chittoor, Cuddapah, Guntur, Nellore, Vijayawada, Eluru, Rajahmundry, Visakhapatnam and Vizianagaram.

(b) The answer is in the negative.

SRI S. VEMAYYA :—ఇప్పడు ఈ training ఇచ్చేవానిలో కొంత రాజకీయాల సంబంధాలున్నవాళ్ళకు training ఇచ్చుటకు నిరాకరిస్తున్నట్లు తెలుస్తూమున్నది. ఇది నిజమేనా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :— దేశ ప్రేమానికి ఉపయోపదతార నేవాళ్ళనందరినీ తీసుకుంటారు.

Institute for Training Archakas and Harikadha Bhagavatars at Tirupati.

272—

*173 Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state—

(a) the number of candidates admitted into the Special Institute for Training Archakas and Harikadha Bhagavatars at Tirupati for years (1) 1950-51, (2) 1951-52 (3) 1952-53 and (4) 1953-54; and

(b) the number of Harijans out of clauses (1) to (4), respectively?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—

(a) There is no special Institute for training Archakas and Harikadha Bhagavatars at Tirupati.

(b) Does not arise.

Qualifications for Archakas.

273—

*481 Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state —

(a) whether there are proposals with the Government to fix the qualifications to the Archakas in the State working in the Temples; and

[27th July 1955]

(b) whether any representation has been received by the Government in this year in the matter ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—

(a) Yes.

(b) Yes.

SRI S. VEMAYYA :—ఏ అర్హతలున్న వారిని దీనిలో తీసుకుంటూ ఉన్నారు. ఇప్పుడు అవలంబించే విధాన మేదో నెలవిస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఇప్పుడున్న టువంటి విధానం మర్యాదపడుతున్నాది, ఇంకా ఎవరైనా పండితులుగాని ఫలానా వారికి అర్హతలు అవన్నీ తెలుసునని చెప్పి certify చేసిన తరువాత Commissioner గారు దానితో సంబంధపడినట్లయితే వారిని ఉంచుటకు అవకాశం ఉంటుంది.

SRI A. C. SUBBARREDDI :— మంత్రిగారు (b)కి yes అన్నారు. Yes అంటే ఎక్కడ ఉన్నదని అర్థమండీ.

(No Answer)

SRI KALLUR SUBBA RAO :—ఈ అర్హతలకు ఆగమకాస్త్రం పొంది బిల్డింగ్ అనారంభం కనుక ఆ పొందిత్యంలో పరీక్ష అయినవారిని మీరు ఎక్కడ ఏర్పాటు చేస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—ఇప్పుడు టువంటి ఏర్పాటు చేయడానికి ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేశాం. వారి దగ్గరనుంచి report రాగానే దానికేరగిన training అది ఇవ్వడానికి ఏర్పాటుచేస్తాం.

SRI P. SREERAMULU :—చాలామంది నాస్తికులు కూడా ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. అట్టివారిని తీసుకోని కేవలం దైవమయం విశ్వాసం ఉన్నవారిని మాత్రమే నియమిస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :— అట్టివారే ఉండాలని అందరూ అనుకుంటామ.

MR. SPEAKER :—Questions Nos. 274 & 275 relate to Manganese and the Hon. Minister for Planning and Industries may give the answers for the two questions together and supplementaries will follow.

27th July 1955]

Starting of a Manganese Factory in the State.

274.—

*533 Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state—

(a) whether there are proposals with the Government to start Manganese Factory in the State; and

(b) if so, where?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise ?

Ferrous Manganese Factory.

275—

*852 Q.—SRI S. VEMAYYA .—Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state—

(a) whether there are proposals with the Government to start a Ferrous Manganese Factory in the State now; and

(b) if so, the place wherein it will be located?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—

(a) Yes, there is such a proposal made by a private entrepreneur. The Government of India propose to issue a licence in settlement of the details of the scheme.

(b) The factory will be located at Garividi in the Srikakulam District.

SRI S. VEMAYYA :— ఈ licence కోసం పెట్టివటువంటి వారెవరో తెలుసుకోవచ్చునా ?

THE HON SRI K. VENKATA RAO :— వారి పేరు Tumbsar, మధ్యప్రదేశ్. వారి పేరు దుర్గాప్రసాద్ శారవి జ్ఞాపకం.

SRI S. VEMAYYA :— మన రాష్ట్రంలో ఏ మూలనుంచి ఇటువంటి licence కోసం దరఖాస్తు రావేలేదా ? ఈ ఓక్క-దరఖాస్తు వచ్చిందా ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :— ఇప్పటికి రాలేదు. ఇక ముందుకూడా ఎచ్చేపరిస్థితి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నట్లు కనిపించదు.

[27th July 1955]

Strike at Visakhapatnam Port.

276—

* 584 Q.—SRI S. VEMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Electricity and Social Welfare be pleased to state—

(a) the reasons for the strike at Visakhapatnam Port in April 1955 ; and

(b) how it was settled ?

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—

(a) The reason for the strike is the retrenchment of 59 Maistries and 885 Mazdoors by the Stevedors Companies.

(b) The dispute was settled when the managements agreed to re-instate the retrenched workers and to concede some of their demands.

SRI S. VEMAYYA :—ఈ సమస్య ఎన్ని రోజులు జరిగింది.

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—ఈ సమస్య April 4, 5, 6, 7 తేదీలలో నాలుగు రోజులు జరిగింది. 8 వ తేదీ అంతంవనది.

Grants to Andhra University.

277—

* 981 Q.—SRI M. RAJESWARA RAO :—Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state—

(a) the total amount of grant given to the Andhra University by the Government during the years 1953-54 and 1954-55 ; and

(b) the purpose for which it was given ?

THE HON. SRI B. GOPALA REDDI :—

Rs.

(a) 1953-54 ... 1,95,200

(After 1-10-1953)

(b) 1954-55 ... 8,36,200

*27th July 1955]

Purpose of the grant.	1953 54. Rs.	1954-55. Rs.
RECURRING—		
1. Grant-in-aid of the General balances of the University ...	1,95,200	4,89,400
2. Compensation for the grant of Educational concessions to the children and dependants of Soldiers ...	...	800
3. Grants for opening of post graduate course in Geophysics ...	...	6,500
NON-RECURRING—		
4. Construction of additional Boys' hostel ...	...	1,00,000
5. Construction of Girls' Hostel ...	...	87,500
6. Post graduate course in Geophysics ...	...	52,000
7. Bringing the Laboratories' up-to-date ...	...	1,00,000
Total ..	<u>1,95,200</u>	<u>8,36,200</u>

Transfer of the Kovur taluk to the jurisdiction of Kavali Sub-Court.

278—

* 1055 Q.—SRI B. SANKARAI AH :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) whether the Government have received any representations about the inconveniences and difficulties felt by transferring the Kovur taluk to the jurisdiction of Kavali Sub-Court, from the jurisdiction of Nellore Sub-Court; and

(b) if so, the action taken thereon?

[27th July 1955]

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—

(a) yes.

(b) Kovur taluk is retained for the present in the jurisdiction of District Court, Nellore. The matter is further engaging the attention of the Government.

కొవ్వూరు తాలూకా ఇప్పడు నెల్లూరు Court jurisdiction లో ఉంచబడింది. తరువాత మిగిలిన విషయాలు ఆలోచిస్తాం.

Creation of Primary Health Centres.

279—

* 671 Q.—SRI P. GOPALAKRISHNA REDDI :—Will the Hon. the Minister for Planning and Industries be pleased to state whether any steps have been taken by the Government to implement the scheme for the creation of Primary Health Centres and if not, the reason therefor ?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :

(a) The answer is in the affirmative.

*Cases on the file of the District Magistrate (Judicial),
West Godavari.*

280—

* 911 Q.—SRI M. RAJESWARA RAO :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state—

(a) the total number of cases on the file of the District Magistrate (Judicial), West Godavari, during the calendar year 1954 ; and

(b) the number of cases disposed of by him during the year ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—

(a) 352.

(b) 325.

SRI S. K. V. KRISHNAVATARAM :—ఇప్పడు జిల్లా head-quarters లో District Magistrate ఉండడంవల్ల అక్కడవేరే I Class

27th July 1955]

Magistrate తేక పోవడంవల్ల, District Magistrate ను ఎక్కువ tour కట్టించడంవల్ల అక్కడ చాలా ఇబ్బంది కలుగుతోంది. Bail విషయంలోనూ యంకొ యిరర విషయములలోనూ దాన్ని సరించి ఏదైనా ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం చేస్తుందా ?

THE HON. SRI N. SANJEEVA REDDI :—ఆ విషయం ప్రభుత్వోద్యోగులంద్వారా ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చినప్పుడు పరిశీలించి ఆలోచిస్తాం.

Estate Duty on Farm Lands.

281—

* 342 Q.—SRI P. VENKATASUBBAYYA:—Will the Hon. the Minister for Revenue be pleased to state whether there is a proposal with the Government to levy 'Estate Duty on Farm Lands' adopting the Estate Duty Act, 1953 (Central Act XXXIV of 1953. ?

THE HON. SRI. K. CHANDRAMOULI :—

The attention of the Member is invited to the resolution passed by the Assembly on 7—7—1955 adopting the Central Estate Duty Act, 1955 to Agricultural lands in this State under Article 252 (1) of the Constitution.

MR. SPEAKER :—The hon. Member Sri K. V. S. Padmanabha Raju says that he has one question and that the Hon. Minister is prepared to answer it. I have no objection if the Hon. Minister is prepared to answer it.

*Q. No. 281-A

Estates Land Act Amendment Bill.

SRI K. V. S. PADMANABHA RAJU :—Will the Hon. Minister for Land Revenue be pleased to state, when the Government propose to bring about Inam Abolition Bill amending Section 3 (2) (d) of the Estate Land Act of 1908 giving retrospective effect from 1947 as per the promise made during the Karivena Inam Ryot's Satyagraha by the Andhra Provincial Congress Committee of which the Hon. Minister was the General Secretary ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—The Government propose to introduce the Bill to amend Section 3 (2) (d) of the Estate Land Act in the Assembly very shortly.

[27th July 1955]

SRI K. V. S. PADMANABHA RAJU:—Shortly అంటే ఎంతలో తీసుకువస్తారో definite గా చెప్పగలరా ;

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—సాధ్యమైనంతవరకూ వచ్చే session లో తీసుకువద్దామని ఉన్నది.

SRI K. V. S. PADMANABHA RAJU :—ఈ బిల్లు retrospective effect తో తీసుకువస్తారా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—1947 నుంచి retrospective effect తోనే తీసుకురావాలని ప్రభుత్వోద్దేశం.

SRI VAVILALA GOPALAKISHNAYYA :—అయ్యో! ఈ సంవత్సరంలో ఇదివరకుచేసిన ordinance act ఉన్నది. దానియొక్క ప్రయోజనం పొందకుండా ఉన్నటువంటి వాళ్లకు వెంటనే రక్షణ ఇచ్చుటకు చూస్తారా అది వచ్చేలోగా ?

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—రక్షణకు ఇదివరకే కొన్ని ఏర్పాట్లున్నాయి. క్రొత్తగా చేయబోయేది ఉండదు. Amendment త్వరలో వస్తోంది కాబట్టి కొంచెం ఓపికతో ఉండమని గోపాలకృష్ణయ్యగారిని కోరుకున్నాను.

SRI A. KALESWARA RAO :—గవర్నమెంటువారు తెచ్చే బిల్లులో భండీకలకూడా estate గానే పరిగణిస్తారా అండి.

THE HON. SRI K. CHANDRAMOULI :—అదే ఉద్దేశ్యం అండి.

12-noon.

II. HALF-HOUR DEBATE RE: REMOVAL OF PANCHAYAT BOARD PRESIDENTS FROM OFFICE.

MR. SPEAKER :—The hon. Member Sri Vavilala Gopalakrishnayya has sent in a request for a half-hour debate regarding Starred Question 261-C, viz. removal of Panchayat Board Presidents from office. I think we have spent sufficient time over this during the question hour. I do not feel there is any need for a half-hour debate.

27th July 1955]

[Sri K. Venkata Rao

[Note :—An asterisk * at the Commencement of a speech indicates revision by the Member.]

III. BUDGET FOR THE YEAR 1955-56. VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS—(contd).

(I) DEMAND No. XXI—INDUSTRIES.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—Mr. Speaker, Sir, I beg to move :

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 52,48,200 under Demand No. XXI—Industries.”

అధ్యక్షా! ఈ Industries Demand కు సంబంధించినటువంటి కొన్ని విషయాలకు కొగితమును గౌరవనీయులైనటువంటి సభ్యులందరికి పంచిపెట్టబడినాయి. మన రాష్ట్రము పారిశ్రామికముగా చాలా వెనుకబడిఉన్నదని నేను వేరుగా తమకు మనవిచేయనక్కరలేదు. మన దేశము ప్రపంచములో ఎక్కువ జనాభా కలిగినటువంటిది. అందుచేత మనయొక్క సమస్య పూర్తిగా జనాభాకును మన దేశ తనానికి సంబంధించినటువంటిది. మనదేశములో నిరుద్యోగము ఎక్కువగా ఉన్నదని అందరికీ తెలిసినవిషయమే. పని ఉన్నటువంటి వాళ్ళకుకూడ అన్నిరొజులకు లేక పోవడం జరుగుచున్నది. ఈ నిరుద్యోగ సమస్య విచ్చి మైచదికాదు. ఒకమనిషి పనిచేయును అని ఇంట్టిదగ్గర పనిచేయకుండా కూర్చోనెట్టువంటిదికాదు. ఈ నిరుద్యోగము మనదేశంలో నేడువచ్చినదికాదు. ఈ దేశములో ఉన్న ఆర్థిక, సాంఘిక పరిస్థితియొక్క పరిణామమువల్ల దేశములో ఎక్కువ నిరుద్యోగ సమస్య ఏర్పడింది. పనిదొరికితే చాలామంది పనిచేయడానికి ఇష్టపడుతున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో పని కల్పించలేక పోవడం అనేది ప్రధానమైన సమస్యకంటే ఏర్పడుతున్నది. అయితే ఈ నిరుద్యోగం దైవప్రసాదం అనేటటువంటిదికాదు. మనదేశంలో ఇప్పుడు ఉన్న ఆర్థిక సాంఘిక వ్యవస్థలలో తీసుకువచ్చిన మార్పులయొక్క ఫలితాలే దీనికి సరియైన సమాధానము నివ్వాలవు. మనదేశంలో తగినటువంటి పెట్టుబడి, పెట్టుబడితో కావలసిన ఇతర ఉత్పత్తి పరికరాలు లేకపోవడమే, ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడడానికి ప్రధానకారణమని మనము గుర్తించవలసియున్నది. ఇప్పుడు దేశములో పెట్టుబడి తక్కువగాఉంది. ఎక్కువగా పనికల్పించే వ్యవహారాన్ని అమలులోకి తీసుకొనివస్తే ఈ పరిస్థితి మారడానికి పిలువంటుందని అందరు అంగీకరిస్తారు. జనాభా పెరుగుతున్నది గాని అంత త్వరగా వ్యవసాయ యోగ్యమైనభూమి ఎదోకపోవడంవల్ల భారతదేశంలో ఈ సమస్య పూర్తిగా ఏర్పడుతున్నది. అంతేకాకుండా గ్రామాలలో ఇదివరకు ఉన్న

Sri Kala Venkata Rao]

[27th July 1955]

టునంటి వృత్తులు నడించడంవల్ల, వ్యవసాయంతప్ప వేరే ఆధారం లేక చాలామందికి చాలా కష్టంగా ఉన్నది. ఈ పరిస్థితులలో మనం ఏమి చేయాలి అనే సమస్య ఉన్నది. దేశంలో పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలు పెట్టుకోవలసిన అవశ్యకత ఉన్నదని అందరికీ తెలుసు. ఈ పెద్ద పరిశ్రమల ఏర్పాటు ఈ మధ్యన ఎక్కువగానే జరుగుతున్నది. 1947 సంవత్సరం తరువాత మన దేశంలో Industrial production, (పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి) నూటికి నలభై పాళ్లు పెరిగింది. 1943-వ సంవత్సరములో ఈ పరిశ్రమలలో వినియోగించబడిన వాణిజ్య కౌంచెము హెచ్చుతగ్గులు పట్టికీ, చెప్పకోతగినంత హెచ్చుగాలేదు. అందువల్ల పెద్ద పరిశ్రమలను మనం పెట్టుకోవలసిన అవశ్యకత ఉన్నప్పటికీ పెద్ద పరిశ్రమల యొక్క స్థాపన వల్ల దేశములో ఉన్న నిరుద్యోగ సమస్యను తొలగించే పరిస్థితి ఏర్పడుతుందనే విషయం మనకు గోచరమవుతున్నది. అందువల్ల మనము పెద్ద పరిశ్రమలను స్థాపించుకొంటూ ఉద్యోగములను కలుగజేయడానికి పోషక మార్గమును అవలంబించవలసి నటునంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. అందువల్లనే రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో నిరుద్యోగ సమస్యపైన ప్రత్యేకమైనదృష్టి పెట్టుకోవడమే కాకుండా నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించడానికి చిన్న చిన్న ప్రరిశ్రమలు, కుటీర పరిశ్రమలు, గృహ పరిశ్రమలు వగైరాలు అన్ని కూడ దేశములో స్థాపించే పద్ధతి మనము అమలుకు తీసుకువస్తున్నాము. ఇప్పుడు నేను తమరిని ఇన్ని లక్షల రూపాయలకు grant ఇవ్వవలసిందని కోరడంలో, నేను చెప్పి సిద్ధాంతం క్రింద, ఇంకా ఇక్కడ ఈ కార్యక్రమం తీసుకోలేదని, తమకు మనవి చెప్తున్నాను. ఇప్పుడు నేను ఇచ్చిన note లో అవన్నీ వివరంగా చెప్పబడినాయి. నేను మళ్ళీ వాటిని చెప్పడం ఆనవసరము. ఒకవేళ ఎవరైనా సభ్యులు cut motions క్రింద వాటిని విమర్శచేస్తే, దానికి సమాధానం చెప్పలేను. ఇప్పుడు mining గురించి, అనగా భూగర్భంలోనుంచి మనము తీసుకొంటున్న పదార్థాల విషయమై రెండు సంతులనాశ్రమే చెప్పదలచుకున్నాను. ఎక్కువకాలము విమర్శనల కోసం, ప్రస్తుతం నా introductory speech ను తగ్గించుకొంటున్నాను. మన రాష్ట్రములో ప్రభుత్వానికి ఏవిధమైన హక్కు లేనటువంటి ఖనిజములు కలిగినటువంటి భూములు, కొంత హక్కు కలిగిన భూములు, పూర్తి హక్కు కలిగిన భూములు ఉన్నాయి. వీటిని ప్రభుత్వము ఏరకంగా lease కు ఇవ్వాలనే దాన్ని గురించి 1940-వ సంవత్సరంలో జారీ చేసిన Mining Lease Order ఒకటి ఉన్నది. దాని ప్రకారం ఇప్పుడు lease కు ఇస్తున్నాము. ఈ కారణాలమే పెట్టుకొన్న దరఖాస్తులనుంచి వచ్చే రుసుములు తీసుకోబడే ఖనిజ ముల మీద వచ్చే royalty ప్రభుత్వానికి చెందుతుంది. మిగతా విషయా

27th July 1955]

[Sri Kala Venkata Rao

లో, దాని కష్టనష్టాలంతా కూడ ఎక్కడైతే ఈ ఖనిజములు తీసుకుంటున్నావో వారి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. మన రాష్ట్రములో ప్రధానముగా, కొన్ని ముఖ్యమైన నటువంటి ఖనిజములున్నాయి. Granite, Manganese, Iron ore, రాక్షస బొగ్గు Mica, రాగి, బంగారము ఇవి కొన్ని చోట్ల ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నొరుకుతూనే ఉన్నవి. ఇవన్నీ మనకు ఎక్కడఉన్నాయి, ఎలా తీయి ఉపయోగించుకోవడం అనేది అలోచించవలసియున్నది. ఎక్కడో, ఒక పాఠశాలలోనో మరొక చోటనో మైన ఒక పదార్థం బోరిక్‌ఆమ్ల, అక్కడ చాలా mining కు సరిపాడ్యైతులంత దొరుకుతుందని అనుకోడానికి లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ భూగర్భశాస్త్రజ్ఞులు Geological survey of India వారు ఇవంతా map చేసి ఎక్కడక్కడ ఏ పదార్థాలున్నాయో తెలుసుకొని మనకు చెప్పతూ ఉంటారు. ఈ సంగతి గవర్నమెంటుకు తెలియగానే ఫలానాపదార్థము ఫలానాచోట ఉన్నదని గెజెట్‌లో ప్రచురిస్తారు. వాటికి దరఖాస్తు పెట్టుకొంటే licences ఇస్తారు. ఈ రకంగా మనము 1944-45 సంవత్సరములో గోదావరి Valley లో రాక్షసబొగ్గు, కరుపం area, పార్వతీపురం తాలూకాలో beryl, శ్రీకామేశ్వరజిల్లాలో, రాగి ఇవన్నీ కూడ పరిశీలించవలసినదని వారిని గోచారు. వారు ఓటన్నింటికీ first priority ఇచ్చారు. ఇంకా మనకు అవసరాలు కొన్ని ఉండడంవల్ల, ప్రతి పరిశ్రమకును రాక్షసబొగ్గు ప్రత్యేకంగా అవసరం గనుక గోదావరి valley లో అసలు రాక్షసబొగ్గు ఉన్నదా లేదా అని తెలుసుకోడానికిగాను అక్కడ bore holes వేయడానికిగాను ఈ ప్రభుత్వమువారే డబ్బు ఖర్చుపెట్టి చేయిస్తున్నారు. ఇంతేకాకుండా ఆంధ్ర యూనివర్సిటీవారియొక్క సహాయంతోటి ఇతర ప్రదేశాలలో కూడ భూగర్భములో ఉన్నటువంటి ఖనిజములు వస్తారా తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. శింధవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కొన్ని కొత్త investigations చేయవలసి యుంటుంది. ముఖ్యముగా dams కట్టవలసినచోట్ల, వంశధార, గోదావరి, కృష్ణా మొదలగు కొన్ని చోట్ల పరిశోధన జరిగింది. మిగిలినచోట్లకూడ ఇలాంటి పరిశోధనలు చేయవలసిన అవసరమున్నది. Monazite అనేటటువంటి ఇసుకలో Atom bomb కు సరిపాడ్యై పదార్థాలు మనకోస్తాలో దొరుకుతాయని చెప్పారు. వాటిని గురించి విచారణ జరుగుతూ ఉన్నది. గోదావరి valley లో రాక్షసబొగ్గును గురించి 94వేలు రూపాయలు ఈ ప్రభుత్వము ఖర్చుపెడుతున్నది. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో తాడిపాక area లో భూగర్భంలో ఒక రకమైన బలవత్తరమైనటువంటి వాయువు ఉన్నదని సంగీతని విచారించడముతోసం 9 వేలు రూపాయలు ఈ ప్రభుత్వము ఖర్చు పెడుతూ ఉన్నది.

మీకిచ్చినటువంటి note లోలేని సంగతులు చెప్పాను. తరువాత మీరు చర్చ ప్రారంభించి విమర్శలు చేస్తే వాటికి సమాధానాలు చెప్తాను.

[27th July 1955]

MR. SPEAKER :—The motion before the house is :

“ That Government be granted a sum not exceeding Rs. 52,48,200 under Demand No. XXI—Industries.”

286—

(451) SRI P. SUNDARAYYA :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 52,48,200
 for Industries by ... Rs. 100

(కుటీర పరిశ్రమలకు సమగ్రపథకాన్ని తయారుచేయనందుకు ప్రస్తుత కుటీర పరిశ్రమలోని వాణికి తగిన జీవనభృతి లభ్యమయ్యేట్లు చేయలేక పోయినందులకు.)

287—

(452) SRI P. SUNDARAYYA :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 52,48,200
 for Industries by ... Rs. 100

(ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ విజయవాడలోను, షెడ్రో మాంగనీసు ఫ్యాక్టరీ శ్రీకాకుళం జిల్లాలోను ఏర్పాటుచేయుటకు.)

289—

(94) SRI M. NAGI REDDI :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 52,48,200
 for Industries by ... Rs. 100

(పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న కూలీలకు కనీసవేతనాలు నిర్ణయించుటకు.)

290—

(138) SRI V. VISWESWARA RAO :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 52,48,200
 for Industries by ... Rs. 100

(పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న కూలీలకు కనీసవేతనాలు నిర్ణయించుటకు తగు చర్యలు తీసుకోక పోవటంను గురించి చర్చించుటకు.)

294—

(194) SRI N. VENKAIAH :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 52,48,200
 for Industries by ... Rs. 100

(To discuss regarding (i) allocation of dhooties and sarees to handloom Industry and (ii) Dalda).

27th July 1955]

295—

(248) SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—

Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 52,48,200

for Industries by ... Rs. 100

(Failure of the Government to suggest
plans for rapid industrialisation of
the State.)

296—

(280) SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—Sir,

I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 52,48,200

for Industries by ... Rs. 100

3. ఆంధ్రదేశములో కనీసం జిల్లాకొకపైచా పరిశ్రమకేంద్రం ప్రభుత్వం
నిర్వహించేటట్లు చూడవలెనని.

298—

(328) SRI PUTSALA SATYANARAYANA :—Sir, I beg

to move :

To reduce the allotment of Rs. 52,48,200

for Industries by ... Rs. 100

1. వివిధ కుటీర పరిశ్రమల్లోగల చిన్న పరిశ్రమలలోను, ఆధునికంగానవచ్చిన
పరికరాలను బాహుళ్యంగా పరిశ్రమదార్లలో వ్యాపకము కనీసం ప్రచారం
జరపనందుకు.

299—

(355) SRI S. VEMAYYA :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 52,48,200

for Industries by ... Rs. 100

2. కార్మికులకు యజమానులకువచ్చు తగాదాలు విచారణలు ఆలస్యమగు
చున్నందుకు నెలకు రు. 200 తీసికొనే ప్రచారమును చేయుపని యేమిటో
తెల్పినందుకు. ఖాది వర్కర్లు 7 నరు ఏమిచేయుచున్నది తెల్పినందుకు.

Mr. SPEAKER :—The main Demand and the cut motions
are now before the House for discussion,

[27th July 1955]

SRI B. RATHNASABHAPATHI SETTY :—అధ్యక్షా, పారి

శ్రమికాళి మంత్రిగారు యాకోజున మనవిచుట ఇంద్రజిత్తు సుకు సంబంధించినంతవరకూ ఒక policy పెట్టారు. ఇదివరకు కేంద్రప్రభుత్వము అనుసరిస్తున్న పాలసీ కనుగుణంగా యాప్రభుత్వము ఒక పాలసీని సృష్టించుకొన్నట్లు వున్నది. ఆ పాలసీ ప్రకారము వారు అనుసరించబోయే పద్ధతి మూడురకాలుగా విభజించబడ్డది. మొదటిది Public sector, రెండవది Private Sector, మూడవది Public-cum-private sector. పబ్లిక్ సెక్టార్ లో యిచ్చిన అంశములన్నీ కూడా కేవలం ప్రభుత్వమే పరిశ్రమలు స్థాపించి, ప్రభుత్వమే నడిపి, ప్రభుత్వముయొక్క యాజమాన్య వారు industries ను స్థాపించబోతున్నారు. ఇటువంటి పరిశ్రమలు మన ఆంధ్రదేశములో రెంహో, మూడో వున్నట్లు కన్పిస్తున్నది. అంతకంటె ఎక్కువ లేవు. ఇక రెండోయే పంచవర్ష ప్రణాళికలో కూడా 2, 3 పరిశ్రమలకంటె ఎక్కువ ప్రభుత్వములేరపున స్థాపించునట్లులేదు. కనుక యీ నాలుగు అయిదు పరిశ్రమల వల్లను ఎంత చేయగలము అని అడుగుతున్నాను. రెండుమూడు పరిశ్రమలవల్ల ఎంతవరకు అభివృద్ధి కలిగించబోతారు? దీనికి State ఎందుకు ఎక్కువగా పరిశ్రమలు స్థాపించడము లేదు అని అడిగితే, డబ్బు ఎక్కువగాలేదు, ఆర్థికపైన స్థాపకులేదని సమాధానము చెబుతున్నారు. కనుక Public sector ప్రభుత్వం ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి Industries స్థాపించలేదుకనుక ప్రభుత్వము ప్రైవేటు సెక్టారు పైననే ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకున్నారని తెలుస్తున్నది. ఈ ప్రైవేటు సెక్టార్ లో కూడా యిప్పుడు మన ఆంధ్రదేశములో ఏకొద్ది పరిశ్రమలోమాత్రం కన్పిస్తున్నవి. వాటిల్లో కూడా చాలామంది వ్యక్తులు ఎక్కువగా పెట్టుబడి పెట్టి పరిశ్రమలు స్థాపించటానికి ముందుకు రావడములేదు. దీనివల్ల వారికి వుత్సాహమువున్నట్లు కన్పించదు. దీనికి కారణము ఏమిటో మనము విచారించవలసియున్నది. గతంలో ప్రైవేటు Industrialists మేనేజిమెంటులోవుండి సంపాదించిన అనుభవమునుబట్టి యింకను experts యిచ్చిన రిపోర్టులనుబట్టిమాత్రే, ప్రైవేటు వ్యక్తులకు డబ్బువున్నప్పటికినీ వారు ముందుకువచ్చి డబ్బు invest చేయడానికి జంకుతున్నట్లు కనబడుతున్నది. ఈ కారణము నిరూపించుటకు ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. ఇక్కడనే కర్నూలులో మన ఏదుట Birla కంపెనీయున్నది. ఇది లిమిటెడ్ కంపెనీగా మొట్టమొదట start చేయబడ్డది. కంపెనీలో float చేశారు. ఒక్కొక్క share పదిరూపాయల చొప్పున float చేశారు. Share పది రూపాయలే గదా అనే వుద్దేశ్యముతో, కంపెనీ బాగా లాభములు సంపాదించుతుంది అనే ఉద్దేశ్యముతో చాలామంది ప్రజలు వారి వారికి వున్న డబ్బు చాలా భాగము యీ shares కొని invest చేశారు. డబ్బుపోగు అయినవరకు

27th July 1955]

[SRI B. Ratnasabapathy Setty

వారే యీ కంపెనీపని ప్రారంభించింది. కాని కొద్ది సంవత్సరముల వరకూ లాభములు సంపాదించింది. కాని మేనేజ్మెంటులో వున్నవారు, యీ కంపెనీవారి స్వంతము చేసుకోవాలనే యుద్దేశ్యముతో లాభాలు గడిగా చూపించక, నష్టములు వస్తున్నట్లు లెక్కలు తయారుచేసి, నష్టముమీద యీ కంపెనీ run చేస్తున్నవని share holders కు తెలియజేస్తూవచ్చారు. లాభాలు ఏ విధంగాను ఎన్నిసంవత్సరములైనా కనుబడనందున, share holders నిరుత్సాహము చెంది వారి వారి shares అమ్ముకోవడానికి ప్రారంభించారు. ఇటువంటి ప్రైవేటుసెక్టరుగా వున్నకంపెనీ, లిమిటెడ్ కంపెనీ అయినప్పటికీనీ, మేనేజ్మెంటులో వున్నవారు తెలివగలవారు అయితే, కంపెనీని మూడు నిమిషాలలో దివాలా యెత్తించవచ్చు. కానుకగా share holders లోను ప్రజలలోనూ, యీకంపెనీ దివాలా ఎత్తబోతున్నదనిపిస్తే, యీవారు invest చేసినసొమ్ముకూడ రాదనే వుద్దేశ్యముతోను, వారికివున్న share ను వచ్చిన ఖరీదుకు అమ్ముకోసాగించారు. పదిరూపాయలవున్న share value తగ్గిపోయి 8 రూపాయలకు అమ్మిపోయింది. తరువాత 6 రూపాయలకు అమ్మిపోయింది. ఆ తరువాత 4 రూపాయలు. ఈ విధంగా జరుగుతూవచ్చి, చివరకు share ఒకటికి రెండు రూపాయలకుకూడా కొనేవారు లేక share holders పెద్ద ఆందోళన చెందితే, కంపెనీలో పనిచేస్తూ management లో వున్నవారు, చివరకు share ఒకటింటికి రు. 1-14-0 లకు అమ్మితే మేము కొంటాము అని ప్రకటించారు. కాబట్టి ఒక్కొక్క మేరు 10 రూపాయలకు కొనిపించి, యిప్పుడు రు. 1-14-0 ల వాస్తవ కొనటానికి కంపెనీవాళ్లు సిద్ధపడుతున్నారంటే, యిందులో ఎంతగూడుపుతాణీ వున్నదో ప్రహేళికగీర్చుతున్నాను. డబ్బులేదు కంపెనీకి అని చెబుతున్న యీ కంపెనీకి, యీ షేర్లుకొనడానికి డబ్బు ఎక్కడినుంచి తెచ్చికొనబోతారోగూడా ఆలోచించాల్సివున్నది. దీన్నిబట్టిమాస్తే ప్రజలడబ్బు ఏవిధంగా మోసమయ్యే వూరు కొన్నారోగూడ తెలుసుకోవచ్చు. నిజానికి కంపెనీకి ఎంతలాభము వచ్చిందిన్నీ నిజగతి యీ share holders కు తెలియనివ్వక, తప్పుడులెక్కలు చూపిస్తూవచ్చారు. కాబట్టి దీన్నిబట్టి మేనేజ్మెంటులోనివారి కుతంత్రాలు యీ విధంగా వుంటున్న కొరణము చేత, ప్రజలకు యిటువంటి ప్రైవేటుకంపెనీలమీద నమ్మకముపోయింది. అందువల్ల ప్రైవేటువ్యక్తులు తమ తమ డబ్బును యికమీదట invest చేయటానికి ముందుకు రాకుండాబోతున్నారు. గనుక యీనాడు వున్నటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వము వారు ప్రైవేటుకంపెనీలు స్థాపింపజేస్తే, ప్రజలు వారియొక్కడబ్బు invest చేయటానికి ముందుకురమ్మంటే, ఏవిధంగా వస్తారో వారు అర్థము కావడములేదు.

అంతేకాకుండా రాయలసీమ Economic Board ఒకటి వుంటావచ్చింది. ఇప్పుడు దాన్ని abolish చేశారో, పనిచేస్తున్నదోగూడా తెలియదు. వారుచేసిన సిఫార్సులు చాలావున్నవి. రాయలసీమలో కొంత ప్రత్యేకంగా వెనుకబడిన

Sri B. Ratnasakapathy Setty]

[27th July 1955]

ప్రాంతాలలో Industries పెట్టమంటే వ్యక్తులు చాలామంది బెదురుతున్నారు. వాటి లాభాలువచ్చే వ్యాపారానికి పోతాడగాని, యిటువంటి concerns లో, నమ్మి డబ్బు invest చేయరు. కొంతమంది కృషిచేసి, ఆలస్య మైనప్పటికి పరిశ్రమలు పెట్టి, లాభాలు సంపాదించవచ్చును, అనే ఆశవాదికి బొత్తిగాలేదు. వారు ముందుకు రావడమలేదు. మైనూరు రాష్ట్రములో చేసినట్లుగా మొట్టమొదట మైనూరు రాష్ట్రములో ప్రభుత్వమే responsibility వహించి Industries ను, start చేయటానికి ప్రయత్నంచేసింది. అదేవిధంగా రాయలసీమలో పరిశ్రమలు ఆభివృద్ధి కావాలంటే ప్రభుత్వము ముందుకురావాలని సలహాలుయిచ్చారు. ఆ సలహాలు చూస్తే ప్రైవేటుసంస్థలు తైలకురావటానికి అవకాశములు తక్కువగావున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో దేశము పారిశ్రామికంగా ఆభివృద్ధి కావాలంటే ప్రైవేటు సెక్టారుపైననే ఆధారపడి, పబ్లిక్ సెక్టారును పూర్తిగా neglect చేసి పారిశ్రామికంగా ఆభివృద్ధిచేయడానికి ప్రభుత్వమువారు ఆగిస్తున్నారా అని అడుగు తున్నాను. కాబట్టి కేవలము ఊహగానంచేస్తే మీరు substantial గాను concrete గాను చేయటానికి అవకాశమువుండదని ప్రభుత్వము గుర్తించాలి. తరువాత Public-cum-private sector విషయము వున్నది. ఇక్కడ ప్రభుత్వము డబ్బువున్న ప్రైవేటు వ్యక్తులు కొంతమందికలిసి 50 to 50 basis మీద private investment మీద పరిశ్రమలు start చేయాలని ప్రభుత్వమువారు చూస్తున్నట్లు తెలిసింది. దీనికిందకూడా ప్రైవేటు సెక్టారులో ఏవిధమైన సందేహాలువున్నవో, వ్యక్తులు ముందుకు రావటానికి ఎందుకు జంకు తున్నారో, అందుకే యీ sector కూడా ముందుకురాలేదని నా ఉద్దేశ్యము. ఎందుకంటే యిప్పుడు ప్రభుత్వము అనుసరిస్తున్న పాలిసినిబట్టిచూస్తే, యీ Industries లో ఏవైనా లాభాలు వస్తే, అప్పుడు మరల private management కు అప్పజెప్పి నిర్వహించేయాలనిచెప్పి యిదివరకే Government of India వారు హామీయిచ్చారు. అందువల్ల Private managementలో చిన్న పెద్ద పెద్ద ధనవంతులు మేనేజిమెంటు ముందు తీసుకొని, తరువాత మేనేజి మెంటులంతా నిన్ను మెంటుమంచి పూర్తిగా తమ చేతులలోకి వచ్చినతరువాత వస్తూలు చూపించడము ప్రారంభిస్తారు. అదే వుద్దేశ్యముతోనే యిటువంటి కంపెనీలలో ప్రైవేటు వ్యక్తులు మేనేజిమెంటు చేయటానికి ముందుకు వస్తారేకాని, డబ్బు చూత్రము invest చేయటానికి జంకుతారు. కాబట్టి అటువంటి Public-cum-private sector కూడా ఆభివృద్ధి చెందిదని నా అభిప్రాయము.

మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో కొన్ని కోట్లరూపాయలు మీరు ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంట్ కేటాయింపారు. కేటాయించిన డబ్బులంతాకూడా ఖర్చుకాలేదు.

27th July 1955]

[SRI B. Rathnasabapathy Setty

డబ్బు ఎందుకు మిగిలింది, ఎందువల్ల దానిని వినియోగించుకోలేకపోయాము, అది మీరు తెలిపికోనివుంటారు అనుకొంటాను. Technical Personnel తక్కువ అయినందువల్ల, నాణిని ఇతరదేశాలనుంచి దిగుమతి చేసుకోలేకపోయినందువల్ల ఆ డబ్బు మిగిలిపోయింది. ఇర్రా పరిశ్రమలను మీరు స్థాపించలేకపోయాడు. ఇప్పుడు మీరు ద్వితీయపంచవర్ష ప్రణాళికలో ఎక్కువ డబ్బును వెచ్చించేందుకు వస్తారేమిట? మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో వ్యవసాయ అభివృద్ధికై ఎక్కువ ప్రయత్నముచేశారు. ఇప్పుడు ఈ సంవత్సరము పరిశ్రమలను అభివృద్ధికై ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చుపెట్టాలని ఒకపాలసీ పెట్టుకున్నారు. కాని పెట్టుకలుపరచుకొను మీరు అభివృద్ధి చేయనిదే ఏ విధంగా ఈ డబ్బును వెచ్చించాలనుకున్నా ఖర్చు కావడము లేదు. ఇప్పుడు మన ఆంధ్రరాష్ట్రము మొత్తముమీద తీసుకుంటే కాకినాడ, వయ్యూరు తప్ప మిగతాచోట్ల పెన్నికలు కాలేజీలుగాని, స్కూలులుగాని, ట్రైనింగు ఇచ్చే సెంటర్లుగాని ఎక్కడ కనిపించడములేదు. రాయలసీమ జోర్జ్‌టౌను చేసినటువంటి గలహాలను మీరు చూస్తే కడపలో, కర్నూలులో, నంద్యాలలో, ఈమీద సెంటర్లులో కూడా, చల్లాలో ఇదివరకున్నట్లు, ఇప్పుడు కాకినాడ వయ్యూరులలో మీరు ఏర్పరిచిన స్కూలులవలె, ఎక్కువస్కూలు పెట్టాలని వాళ్లు సిఫార్సుచేశారు. కమిటీలు వేయడము, కమిటీలతర్ఫున రిపోర్టులు తెప్పించడము వాళ్లు ఇచ్చిన గలహాలను పాటించకుండాపోవడము ఒక పరిపాటిఅయింది. లేకపోతే ఇదివరకే కడపలో ఒక స్కూలు, కర్నూలులో ఒకస్కూలు, నంద్యాలలో ఒకటి, వాళ్లుచేసినటువంటి సిఫార్సులను మీరు అంగీకరించివుంటే పెట్టివుండవలసింది. కాని మీరు నూచించినటువంటి రిపోర్టులో అటువంటి స్కూలు ఎక్కడా పెట్టినట్లు నాకు కనిపించడములేదు. రాయల సీమ ఎకనామిక్ డెవలప్‌మెంటు జోర్జ్‌టౌను 1949 లో ఏర్పాటుచేశారు. 6 సం.లు అయింది. కాని వారుచేసినపని ఏమీ కనిపించడము లేదు.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO: —మేము ఈ సంవత్సరమే అధికారంలోకి వచ్చాము.

SRI B. RATHNASABHAPATHY SETTY:—పోయిన ప్రభుత్వము చేసిన కార్యకలాపాలకుకూడా బాధ్యత తీసుకుంటారు అనే ఉద్దేశ్యముతో నేను చెబుతున్నాను.

THE HON SRI K. VENKATA RAO :—అది చాలా బాగుంది.

SRI B. RATHNASABHAPATHY SETTY :—కాని ఆ గవర్న మెంటు చేయలేదని ఈ గవర్న మెంటు చేసినదేమీ కనిపించడము లేదు.

[27th July 1955]

THE HON SRI K. VENKATA RAO :— ఈ 6 నెలల్లో చేసే ఉద్దేశ్యము లేదు.

SRI B. RATANASABHAPATHY SETTY :— ఈ 6 నెలల్లో చేసే సూచనలు కూడా కన్పించడములేదు. అంటే మీరు వుద్దేశించినట్లు ఎక్కువ డబ్బును సర్వనియోగము చేసి పరిశ్రమలు ఎక్కువగా చేయాలనే ఉద్దేశ్యములేదా? అయితే మొట్టమొదటగా టెక్నికలు పరసనల్ ను ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరము ఉంటుంది. గత సంవత్సరం మీరు కేటాయించిన దానిలో short fall వచ్చింది. దానికి కారణము టెక్నికలు పరసనల్ లేరని చెప్పారు. కనుక మొట్టమొదట ఇండస్ట్రీ స్ట్రాక్చర్ చేసే ముందు టెక్నికలు పరసనల్ ను ఎక్కువ ఎక్కువ చేయాలని హెచ్చరిస్తున్నాను. ఇంతవరకు ఇండస్ట్రీయల్ డేవలప్ మెంట్ సంబంధించినంతవరకు ఎంత పబ్లిక్ సెక్టరులోగాని ప్రైవేటు సెక్టరులోగాని అభివృద్ధి లేదు. ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంట్ మన అగ్రికల్చరల్ ఆధారపడి వున్నటువంటి జనాభాకు పూర్తిగా మీరు ఉద్యోగాలు చూపించలేరని మీకు తెలుసు. కనుక దీనికి సదుపాయము మీరు కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకులుగాను, ఎకనామిక్ experts గాను ఇచ్చేటటువంటి సలహాలనుబట్టి కూడా ఈ నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కారము చేయాలంటే అగ్రి కల్చరుపైన ఎక్కువగా concentrate చేసే పాపులేషనును డైవర్ట్ చేసి వాళ్లకు ఎంప్లాయిమెంటు చూపించాలనే వుద్దేశ్యముతోనే కాకాజి ఇండస్ట్రీలకు మీరు వోప్సుకొన్నారు. ఈ కాకాజి ఇండస్ట్రీ పట్ల మీరు ఎంత శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారు, వాటిపైన మీరు ఎంత మాత్రము ధనాన్ని వెచ్చించి మీరు వృత్తి చూపిస్తున్నారు అనేదే ప్రశ్న ఇప్పుడు. మీ రిపోర్టులో రు. 91,100 లు మాత్రము కాకాజి ఇండస్ట్రీ చూపించినట్లు కన్పిస్తున్నది. కుటీర పరిశ్రమలకు హెచ్చు కేటాయించాలి. కుటీర పరిశ్రమలలో వుత్పత్తి అయ్యేటటువంటి వస్తువులు చాలా ఖరీదు అయినటువంటి వస్తువులు మిల్లులో తయారవుతున్నటువంటి వస్తువులతో ఇవి పోటీకి నిలబడలేకుండా వున్నాయి. గనుక ఎక్కువ ఖరీదు పెట్టికొనడానికి ప్రజలు ఉత్సాహం గాదు. కొత్తగా ఉత్పత్తి అయ్యేటటువంటి వస్తువులు అన్ని మిగిలిపోతున్నాయన్నారు. అక్కడనే మీరు ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు గ్రామీణ ప్రజలు అనుసరిస్తున్నటువంటి పద్ధతులు పురాతనమైనవి. పురాతనమైనటువంటి పద్ధతులను అనుసరిస్తే మిల్లులో ఉత్పత్తి అవుతున్న వస్తువుల పోటీలో పెగ్గలేరు కనుక ఆధునిక పద్ధతులతోనే కాకాజి ఇండస్ట్రీలను నడపాలి. నడపడానికి అవకాశాలున్నాయి. ఇతర దేశము లలో కూడా అనుభవము ఉంది. వారు తయారుచేశారు. జపానులో handloom

27th July 1955]

[Sri B. Ratnasabapathy Setty

పరిశ్రమ విద్యుచ్ఛక్తితో, చిన్న చిన్న అయిల్ ఇంజనలతో నడుపబడుతున్నట్లుగా మనకు తెలుసు. వీటిని అనుసరించి మన handloom cloth కూడా విద్యుచ్ఛక్తితో తయారుచేయడానికి మీరు ఏమీ ప్రయత్నముచేసినట్లు లేదు. వాటికి రీసెర్చిస్టేషనులు పెట్టి పవర్ యాక్సు తయారుచేయాలి. మనదేశ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఇటువంటి మిషనులు కావాలి. అవి తయారుచేయడానికి మీరు రీసెర్చిస్టేషనులు పెట్టినట్లులేదు. కనుక ఈవిధముగా చేసి వుత్పత్తిభిరులు తగ్గించడానికి ఉత్పత్తిచేసేటటువంటి వస్తువులకు మార్కెటులో నిల్వవస్తువులతో పోటీకినిరచే అవకాశాలు కలుగజేయడానికి మీరు ఏమీ ప్రయత్నము చేయలేదని చెబుతున్నాను. రీసెర్చి స్టేషనులు స్థాపించే కొత్త implements ను invent చేసే దానికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలి. ఇటువంటివి చేయగల సేవ మేధావులను ఆహ్వానించి వాళ్ళకు తగినటువంటి ప్రోత్సాహము ఇవ్వాలని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఈ పద్ధతులను అనుసరించడంతో పరకు కాపేజి ఇండస్ట్రీలను అభివృద్ధి చేయడానికి గాని లేక బేళంలో ఉత్పత్తి అయినటువంటి వస్తువులకు గిరాకీ కలిగించడమునకుగాని అవకాశంవుండదు. మీకు నిరుద్యోగసమస్యను నిర్మూలనచేయాలి, పరిష్కారము చేయాలిఅనే ఉద్దేశ్యము కనుక వున్నట్లయితే మీ ప్రణాళికలు సక్రమంగా వినియోగించాలనే ఉద్దేశ్యము ఉన్నట్లయితే మీరు మొట్టమొదటగా చేయాల్సింది టెక్నికలు పర్సన్స్ ను ఎక్కువ చేయడము. తరువాత కొత్త కొత్త పరికరాలు కనిపెట్టడానికి పూనుకోవాలి. విద్యుచ్ఛక్తితో, డీజిల్ ఇంజనలతో తయారయ్యేటటువంటి పరికరాలను కనిపెట్టవలసిన ఆత్ర్యము ఉన్నది. అది తెలుసుకోవలసిందని తెలియజేస్తున్నాను.

SRI B. G. M. A. NARASINGA RAO :—అధ్యక్షా, పరిశ్రమలకాటా డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఆంధ్రరాష్ట్రము పూర్తిగా వ్యవసాయక రాష్ట్రము. అయితే పూర్తిగా వ్యవసాయముమీద ఆధారపడ్డము ఏరాష్ట్ర సౌభాగ్యునికీకూడా ఏవిధముగా తోడ్పడదు. రాష్ట్రము సౌభాగ్యవంతము కావాలంటే రాష్ట్రము పూర్తిగా పారిశ్రామికము కావాలి. మొదటి పరిచయ ప్రణాళిక కాలములో ఇది గేషన్ స్క్రీములకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యము ఇచ్చారు. బేళంలో దుర్భిక్షము అనేమాటలేకుండా తొలగించడానికి ఇది గేషన్ ప్రాజెక్టులకు ఎక్కువసామ్యము ఖర్చు పెట్టడమువల్ల పరిశ్రమలకు ఆట్రే కేటాయించలేకపోయారు. నిరుద్యోగము రూపు మాపుటకు పరిశ్రమలను ఎక్కువగా ప్రారంభించుటకు ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేటాయించారు. అయితే ఈ సంవత్సరము బడ్జటులోకూడా మన రాష్ట్రము చేయదగ్గపనులు అన్నికూడా చేయగలమని సంతోషపడుతున్నాను. ఈ స్వల్ప

Sri B. G. M. A. Narasinga Rao]

[27th July 1955]

కాలనులో ఆంధ్ర షేపరుమిల్లును అభివృద్ధిపరచి, గూడూరు సిరమిస్సను అభివృద్ధి పరచుటకుకూడా నిర్ణయించారంటే చాలా సంతోషించదగ్గ విషయము. అయితే ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కాలానికి మనము పూర్తిగా తయారు కావాలంటే ఇప్పట్నుంచీకూడా మనము అన్నివిధాల కృషిచేసిఅన్ని సాధనాలు సిద్ధపరచుకుంటేనే తప్ప ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలమునాటికి మనము అమరున్న కార్యక్రమాలు నెరవేర్చలేము అని చెప్పినా ధయము. అందుచేత ఇప్పట్నుంచీకూడా ద్వితీయ ప్రణాళిక కాలములో ఏ పరిశ్రమలు అయితే స్థాపించదలచామో వాటికి రైసెన్సులు ఇప్పట్నుంచే మంజూరుచేసి వాటికి కావలసిన టెక్నికలు పర్సన్సును, మిగత అన్నికూడా ఇప్పుడే సమగ్రంగా జాగ్రత్తపెట్టిరట్లయితే మన ద్వితీయపంచవర్ష ప్రణాళిక ఏ ఆటంకములేకుండా సమగ్రంగా మనము నిర్వహించగలమని ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పుత్రప్తికూడా కొంత ప్రారంభించగలమని నా విశ్వాసము.

1-30 p. m.

దేశములో చూచినట్లయితే సంపదఉన్నది. మనకు చాలా కోస్తా ప్రాంతము ఉండడమువల్ల ఉప్పుపరిశ్రమకు విశేషముగా ప్రారంభించడానికి అవకాశములు ఉన్నవి. ఇదివరకు దేశములో ఉప్పుకొరత చాలాఉండేది. ప్రధమపంచవర్ష ప్రణాళికలో మనము ఉప్పుకొరతను తీర్చుకోగలిగితిమి. అయితే మనకు పరిశ్రమలకు ఎక్కువ అవకాశములు ఉన్నవి కాబట్టి ఈ పరిశ్రమను మరింత అభివృద్ధిచేసినట్లయిన Chemical Industries స్థాపనకు చాలా అవకాశము ఏర్పడును. ఉప్పు, caustic soda, soda acid తయారుచేయడానికి చాలా ముఖ్యమైన raw commodity. అందుచేత ఉప్పుపరిశ్రమకు మనము ఇతోధికముగా అభివృద్ధి చేసేపక్షంలో అది రసాయనిక పరిశ్రమలకు ఎక్కువగా తోడ్పడుతుంది. ఈ రసాయనిక పరిశ్రమలన్నీ, వానిలో ముఖ్యముగా caustic soda పరిశ్రమ, దేశములో ఏవస్తు నిర్మాణమునకు అయినా సరే ప్రాతిపదిక అవుతుంది. సబ్బుపరిశ్రమలో అయితేనేమి, వస్త్రపరిశ్రమలో నైలేనేమి, rayon పరిశ్రమలోనైలేనేమి, పెట్రోలు శుద్ధిచేయడములో నేమి మరి ఏయితర పరిశ్రమలో చూచిననూ ప్రతివిషయములోకూడా caustic soda వాడబడుచున్నది. caustic soda నుంచి soda ash అంటే చాకలిసోడా తయారవుచున్నది. దానిలోనుంచి D. D. T. gemmaxene ; liquid chlorine ఇంకా అనేక వస్తువులు తయారవుచున్నవి. ఇవన్నీకూడా మనము ఇప్పుడు పరాయిదేశాలనుంచి కొనుక్కొని కొన్ని కోట్లరూపాయలు వారికి యిస్తున్నాము. ఏనాడైతే మనరైతుల తాలూకు సామ్య మనరాష్ట్రములోనే ఖర్చుపెట్టగలగుతామో, మన వస్తువులు మనము తయారుచేసుకోగలగుతామో అప్పుడే మనము స్వయం సమృద్ధి పొందుతాము. అప్పుడే దేశము పౌభాగ్య పంతు అవుతుంది. అందుచేత ఈ ముఖ్యమైన పరిశ్రమలన్నింటికి కూడా ప్రణాళికలు తయారుచేసి మనకు కావలసిన ప్రతివస్తువుకూడా మనము

27th July 1955]

[Sri B.G.M.A. Narasinga Rao

తయారుచేసుకోవాలి. యీ వస్తువులన్నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్నవి కనుక నేను చెప్పి
 చుంటిని. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే పెన్సిల్స్ తయారుచేయించి మనము ప్రస్తావించినదము లేదు.
 ఉదాహరణకు పంచదారకు మనరాష్ట్రములో విశేష ప్రాధాన్యము కలదు. మనము
 ఉత్తర ప్రదేశ్ నునుకూడా స్వల్పకాలములో మించిపోగల్గితిమన్నది. ఆయి
 నప్పటికి మనము యీ విల్లులు పెట్టడానికి ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేటా
 యించినను, ఇప్పటివరకు licence మంజూరు కాలేదంటే లైసెన్సు మంజూరు
 అయినతరువాత జరిగేకాలయాపన తరువాత factory నిర్మాణము ఇంకా చాలా
 సం.లు పట్టును.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—పంచదార విల్లులకు దర
 ఖాస్తులు పెట్టినవారలలో ఎవరికి లైసెన్సు మంజూరు కాలేదో తెలివిస్తారా?

SRI B. G. M. A. NARASINGA RAO :—నాకు తెలిసిన భోగట్ల
 ప్రకారము ఇప్పటికి ఎవరికి మంజూరు కాలేదని అనుకుంటున్నాను.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఎవరూకూడా దరఖాస్తు
 చేయలేదు. ఎవరూకూడా ఒకరూపాయి share capital వసూలుచేయలేదని
 తెలుసుకొనట మంచిది.

SRI B. G. M. A. NARASINGA RAO :—అనుపల్లి సత్యనారా
 యణగారు చోడవరం రైతులు ఇంకా చాలామంది దరఖాస్తులు పెట్టామని వాళ్లు
 అంతా చెబుతున్నారకదండీ.

MR. DEPUTY SPEAKER :—యీమధ్య దరఖాస్తులు 3 లక్షలు
 వసూలుచేసి పెట్టుకొనమని చెప్పారు. కాబట్టి 3 లక్షలరూపాయలు వసూలుచేసి
 దరఖాస్తు పెట్టుకొనమని చెప్పండి.

SRI V. GOPALAKRISHNAYYA :—ఈషేర్లు చెప్పినట్లయితే
 వాళ్ళంతర్రువ ఏకంటుగా canvas చేసినట్లు అవుతుండేమో అనిభయంగా ruling
 ఉన్నదికూడా. అందువల్ల ఈషేర్లు చెప్పలేదేమో అనుకుంటున్నాను.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—నేను షేర్లు చెప్పమన
 లేదు. ఊళ్లు చెప్పమన్నాను. అందువల్ల మీకు అబాధ అక్కరలేదు.

SRI B. G. M. A. NARASINGA RAO :—అధ్యక్షా, ముఖ్య
 ముగా నిరుద్యోగ సమస్య నివారణను గురించి, పరిశ్రమలను గురించి ప్రస్తా
 విస్తున్నాము. ఈ నిరుద్యోగముల సమస్య చూచినట్లయితే ముఖ్యముగా నగర
 ములలో ఎక్కువగా ఉన్నది. దానిలో చదువుకున్న వారిలో ఈనిరుద్యోగ
 సమస్య ఎక్కువగా నున్నది. ఈచదువుకున్నవారిలో కొకుండా నిపుణులె

[Sri B.G.M.A. Narasinga Rao

] 27th July 1955

గడించిన కార్మికులలో welder లో mechanics లో fitters లో turners లలో కూడా మంచి ప్రవీణత ఉన్నది. అదీకాకుండా మన Poly technics Industrial schools పీజిల్ కోన్ని వేలాదిమందిని తయారుచేస్తున్నారు. కాని తయారైనా వచ్చిన ప్రతివాడికి మనము తగినపనులు చూపించలేక పోతున్నాము. అందుచేత తయారైనా engineers చాలా నిరుత్సాహపడుతున్నారు. మన పిల్లలు అందరూ School Final, B. A. లు B. Sc లు pass అవుతున్నారు. కాని ఉద్యోగములు దొరకుట లేదు. అందుచేత యీ నిరుద్యోగ బాధను మనము నివారించాలన్నా మనదేశమును పారిశ్రామికంగా ఎక్కువపురోగమింప జేయవలెను. కనుక ఈ విషయమై ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో తగినకృషి చేస్తారని నాకు నమ్మకము ఉన్నది. మన పరిశ్రమలమంత్రి చాలా నమ్రులు. కనుక యీ విషయములో మంత్రిగారు శ్రద్ధవహించి కార్యదీక్షతో పూనుకొన్నట్లయితే తప్పక ఆంధ్రదేశము తక్కిన రాష్ట్రముల అన్నిటిలోకంటె ప్రథమస్థానము నాక్రమించుకొందని నమ్మకము నాకు ఉన్నది. కనుక ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలకు ఇప్పటినుంచి పథకములు తయారుచేయవలెనని కోరుతున్నాను.

రెండవది పరిశ్రమలలో కార్మికులనుకూడా భాగస్వాములుగా చేస్తేనేగాని దేశములో పరిశ్రమలు పురోగమించలేవు. ఆ మన స్తత్వము ఎప్పుడైతే కార్మికులలో కలిగినదో “యీ పరిశ్రమలు నావి, నేను ఈ పరిశ్రమలద్వారా దేశానికి సేవచేస్తున్నాను” అనే ఉత్తేజము బయలుదేరుతుంది. అప్పుడే ఉత్పత్తి ఎక్కువ అవుతుంది. అట్టి పరిస్థితులలో మనకు కావలసిన capital కూడా workers దగ్గర నుంచి వస్తుందని నా ఉద్దేశ్యము. అవిధముగా అయినట్లయితే ఉత్పత్తి చాలా పెరుగుతుందని నమ్మకము బాగా ఉన్నది. అందుచేత యీ పరిశ్రమలలో కార్మికులను భాగస్వాములుగా తీసుకొనవలెనని కోరుతూ నేను విరమిస్తున్నాను.

SRI M. MUNUSWAMI :—అధ్యక్షా ! ఈ పరిశ్రమశాఖను గురించిన డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ పరిశ్రమల విషయములో మన ప్రభుత్వము చాలా ఉదారముగా ప్రవర్తిస్తున్నందుకు నేను చాలా సంతోషపడుచున్నాను. అయితే కొన్ని మార్చనలు ప్రభుత్వమువారుచేసి నేను విరమించెదను. నెల్లూరుజిల్లాలో ప్రభుత్వము చేయవలసినపనులు కొన్ని ఉన్నవి కాబట్టి వాటిని గురించి నేను చెప్పదలచుకొంటిని. మామూరుపేట తాలూకాలో మామూరుపేటకు 7 మైళ్ళ మార్గములో అడకానిలిప్ప అను ప్రదేశములో జిప్పన్ వారుకుచున్నది. దానితో అక్కడ ఒక పీఠుంబు ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభించినట్లయిన దానివల్ల రాష్ట్రానికి ఉదాయమువచ్చుచే కాకుండా నిరుద్యోగులకు పని దొరుకును. ప్రస్తుతము అక్కడ ఉన్న జిప్పన్ మినుకొనిపోయి కొంతమంది (మద్రాసు రాష్ట్రమునకు చెందినది. ఎన్నోటిలో నీమెంబు Factory ను స్థాపించినట్లు తెలుస్తున్నది. దానివల్ల మనకు నష్టముకలుగుచున్నది. నాయుడుపేటకు దగ్గరలో 56 మైళ్ళలో (బహుశా చిత్తూరుజిల్లాకు సరిగ్గా

27th July 1955]

[Sri M. Munuswami

ధించింది.) Iron ore కొరకుచున్నది. అక్కడనుంచి Iron ore ను ఎగుమతి చేయుచున్నారు. ఇప్పుడు దాని కనుగొనుముగా నాయుడు కేటలోనే Industryని స్థాపించినట్లయిన Iron ore ను వేరుచేసి మనము చాలా లాభమును పొందగలుగుతాము. దానిలో ఇప్పటికే వేలమంది కూర్చి పనిచేస్తున్నారు. Industry ని స్థాపించినపక్షం ఇంకా ఎక్కువమందికి పని దొరికే అవకాశము ఉంటుంది.

1 p. m.

తడప్రాంతాలు చాలా అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులలో వున్నాయి. వీటిని National extension scheme క్రింద తొందరగాచేస్తే బాగుంటుంది. ఆ ప్రాంతాలను మంత్రిగారు ఒకసారి దర్శించాలని నా కోరిక. శ్రీహరికోటలో పేము ఎక్కువగా దొరుకుతుంది. Cottage industries క్రింద అక్కడ ఒక చిన్న Industry స్థాపిస్తే బాగుంటుంది. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి ఆదాయంవచ్చే మార్గాలున్నాయి. ప్రభుత్వం వారు దానిని ముఖ్యంగా గమనించి తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. మేము అనేకమంది గోపాలరెడ్డిగారిని శ్రీహరికోట సందర్శించాలని కోరాము. ఆయన ఒప్పుకున్నారు. Industry మంత్రిగారు కూడా వచ్చి నిజమైన పరిస్థితులు చూస్తే తెలియగలదు. మంత్రులు పట్టణాలకు పోతున్నారు కాని పల్లెటూళ్లకు పోవడంలేదు. వారువచ్చిచూస్తే తెలుస్తుంది. తడప్రాంతాలను Agency ప్రాంతాలుగా చేర్చాలంటే వారు సముఖంగా కనిపించలేదు. అక్కడ వున్న వారు Agency ప్రాంతాలవాడకంటే. అధ్వాన్నంగావున్నారు. వారువచ్చి చూస్తే నిజంవారికి బోధపడుతుంది. అప్పుడు వారు మెరుగంగా పోవడానికి వీలువుంటుంది. వారు ఆ ప్రాంతాన్ని సందర్శించాలని కోరుకూ విరమిస్తున్నాను.

SRI M. SATYANARAYANA RAJU :—అధ్యక్ష మహోదయా, Industries Demand మీద పోదరులు చాలామంది చెప్పారు. పెద్దపెత్తుమీద నడిచే industries, Cottage industries అని రెండు రకాలున్నాయి. ఇప్పుడు వున్న Industries లో unemployment problem solve కాదు. ఇప్పుడువున్న private factories లో అన్నీ కలిపి 95 శేంతుందికి, గవర్న మెంటులో తీసుకున్న factories లో 5 శేంతుందికి, మొత్తం లక్షమందికి employment దొరికింది. ఎంత భారీపెత్తున industries అభివృద్ధిచేసి, cottage industries వృద్ధిచేసి గాని unemployment problem solve కాదు. Co-operative movement ను ప్రబలంగా వ్యాప్తిచేసి, ఎవరివృత్తులు వారికి అభివృద్ధికొవడానికి వీలుగా ఒక drastic movement talukwar villagewar తీసుకువస్తే చాలావరకు unemployment problem solve అవుతుందని నా అభిప్రాయం. బడ్జెటును చూస్తే 25% వ్యవసాయానికి, 25%

Sri M. Satyanarayana Raju]

[27th July 1955

Power project కు ఖర్చుఅవుతోంది. గవర్న మెంటువారు కూడా పరిపాలనా విధానం చక్కగా నడవాలంటే ఎదో విధంగా పన్ను వేయవలసివస్తుంది. పన్ను వేయాలంటే ముఖ్యంగా కవిసింఛేవాడు రైతు. రైతుమీద పన్నులు వేస్తే ఆందోళనగా వుంటుంది. పన్ను వేయకపోతే గవర్న మెంటు నడవను. ఇకముందైనా ఆ నిష్పత్తిని తగ్గించాలి. Cottage industries కు చాలా తక్కువగా ఖర్చు పెడుతున్నారు.

ఇది చాలా తక్కువ. అందుచేత taxation విషయంలో గవర్న మెంటు ప్రతిపాది ఈ విషయను ఎదుర్కోవలసివస్తోంది. ఆ విధంగా కాకుండా గవర్న మెంటువారు Industries మీద ఎక్కువ శ్రద్ధతీసుకోవలసివుంటుంది. భారీ ఎత్తున నడిచే Industries విషయంలో private sector, public sector and mixed sector అని మూడు విధాలుగా వున్నాయని సోదరులు చెప్పారు. అవడి కొంగ్రెసులో 'With the developement of private sector' అని అన్నారు. Private sector developement లో చాలా చిక్కులున్నాయి. Public limited companies యొక్క accounts మాస్తే కేవలం gambling మాదిరిగా వుంటున్నాయి. They can enhance the share value or decrease the share value according to their will and pleasure. Jugglery చేసి share value increase కాని decrease కాని చేసే అవకాశంవుంటుంది. ఈ విషయంలో గవర్న మెంటు ఏమీ చేయలేకుండావున్నది. అందుచేత ఈ అటు ఆడ్డానికి సాగుతోంది. ఒకప్పుడు రు. 10 ల share value రు. 2 లకు తగ్గించవచ్చును. దానిని తిరిగి రు. 18 లు చేయవచ్చును. ఇదంతా capitalists చేతుల్లోవుంటుంది. దానికి తార్కాణం ఏమిటంటే బిర్లావారు రు. 2 లకు shares తగ్గించినారే. ఇదివరకు ఆంధ్రులచేతులలో నడిచే The Vishakhapatnam Refinery Ltd., ఇప్పుడు కారణవశాత్తు ఉత్తరాదివారి చేతుల్లో వచ్చిపోయింది. Loss లో run అవుతున్నప్పటికీ share value రు. 16,180 వరకు increase చేయవలసివచ్చింది. ఏ మాదిరిగా increase చేయగలిగారు? Factory shares అన్న కొన్ని manage చేయవచ్చుననే ఉద్దేశంతో, factory monopolise చేయవచ్చుననే ఉద్దేశంతో, అట్లాచేసారు. గవర్న మెంటు అప్పుడు ఏమీ చేయలేదు. ఇప్పుడు బిర్లావారు రు. 10 ల share రు. 2 ల వరకు తగ్గించివేసినా గవర్న మెంటు ఏమీ చేయలేదు. Private sector ఇప్పుడు gambling మాదిరిగా వుంటోంది. దీనిని ఒక క్రమ పద్ధతిలోనికి తీసుకురావడానికి గవర్న మెంటు ఏమీ చేయలేదు. కనుక Developement of private sector అవడంలో అర్థంలేదు. Public and the Government చేయవచ్చునుకాని అది కూడా సాధ్యమౌతుంది.

27th July 1955]

[Sri M. Satyanarayana Raju

దీనికి ఎన్నో ప్రతిబంధకాలు వున్నాయి. కొన్ని factories గవర్నమెంటు manage చేశారు. Khadi Industries Board వంటివి manage చేశారు. కొంచెం స్వయం వచ్చింది. ఈ మధ్య నెహ్రూగారు యుగోస్లావియాలో industrial socialism వున్నదని ఆశయం పెట్టుకొని పనిచేయాలన్నారు. అవిధంగా చేయాలంటే, ఇప్పుడు వున్న resources బట్టి ప్రాంతీయంగా వున్న మనుష్యులకు గవర్నమెంటు దోహదం ఇచ్చి, industries ను క్రమేపీ వృద్ధిచేస్తే, కార్యకులే చివరకు management లోనికి వచ్చేట్లా చేస్తే ఉభయతరకంగా వుంటుంది. గవర్నమెంటుకు బదులు లేదు. కార్యకులు చాలామంది employ అవుతారు. Unemployment problem solve అవుతుంది. ఉత్పాదనంగా పనిచేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇప్పుడు industries ఏర్పాటుచేయడంలో గౌరవనీయులైన మంత్రులు ఏమి చెబుతున్నారంటే, మంచు మీరు డబ్బు తీసుకువస్తే తరువాత సహాయం ఇస్తాము అంటున్నారు. కొన్ని చిహ్నాలు వున్నాయి. ప్రాంతీయ అభిమానాలు, జాతి అభిమానాలు మనకుపోలేదు. అవన్నీ అట్లా గేపున్నాయి, ఉత్తరరావిదించి ఒకరు మనదేశంలో factory పెట్టడానికెవ్వారు అనుకోండి. On the basis that he is an Indian మనం అంగీకరిస్తాము. నా అనుభవంబట్టి వారు ఏమిచేస్తారంటే, semi-technical posts లో కూడా వారి ప్రాంతీయులనే తీసుకొనివచ్చి, ఆంధ్రునికి రు.100,150లు ఇస్తే, అక్కడనుంచి వచ్చిన వారికి రు. 250,300 లు ఇస్తారు. తుమ్మపాల factory తగవుల విషయంలో గవర్నమెంటు కూడా interfere కావలసివస్తోంది. ఈ ప్రాంతీయ అభిమానాలు లావు అవుతాయి. Capital ఆంధ్రలో స్వతహాగా లేదు. Collectively కూడా లేదు. వ్యక్తిగతంగా అభివృద్ధి అవాలనే సంకల్పంతప్ప పాంఘికంగా వృద్ధికౌపాలనిలేదు. గవర్నమెంటువారు వ్యక్తిగతంగా వున్న intelligence mobilist చేయవలసి వుంటుంది. Co-operative పద్ధతిమీద కొన్ని factories వడపవలసివుంటుంది. వారికివున్న ఆస్థినిబట్టి ఒక credit society ఏర్పాటు చేయించి share capital కట్టించుకొని Provincial co-operative bank చేత loans ఇప్పించి industry develop చేయించాలి కాని మాకు capital లేదు. మీరువచ్చి factories కు ఇతర ప్రాంతాల వారిని అవ్వనిస్తే చాలా చిహ్నాలు సప్తాయి. కార్యకులకుకూడా చిహ్నాలు ఎక్కువఅవుతాయి.

* SRI PRAGADA KOTAIAH :—అధ్యక్షా, భారీ పరిశ్రమలవల్ల దేశంలో క్రమక్రమంగా నెలకొని వచ్చే అలెటల వేస్తున్న నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించడము సాధ్యముకాదన్న విషయాన్ని అక్కడ కేంద్ర ప్రభుత్వము ఇక్కడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము స్పష్టంగా గురించినందుకు నేను అభివందిస్తున్నాను. కొని భారీపరిశ్రమలు నెలకొల్పే సందర్భములో నెలకొల్పబడే పరిశ్రమలవల్ల ఏ ఒక్క చిన్న పరిశ్రమకు కూడా నష్టముకలగని విధముగా మాత్రము ప్రభుత్వము చూడవలసివుంటుంది.

Sri Pragada Kotaiah]

[27th July 1955

ఈ విషయములో ప్రభుత్వము ఇంకా ఒక స్పష్టమైన విధానాన్ని నిర్ణయించుకొన్నట్లు తోచదు. ఎందుకంటే ఉదాహరణకు చేనేత పరిశ్రమను ప్రోత్సహించాలని చాలా స్పష్టముగా అక్కడ ఇండియా ప్రభుత్వము చెప్పుతుంది. అందుకోసము మిల్లుబట్టలమీద పెన్సు విధించి ఆ పెన్సుసహాయముతో రాష్ట్రాలలోవున్న చేనేత అభివృద్ధికి పూనుకొన్నది. కాని యీ చేనేత పరిశ్రమ రక్షణకై 1952వ సంవత్సరములో చేనేతకు చీరలు ధోవతులు కేటాయించాలనే ఆందోళన ఆకాశాన్ని ఆటుకోనే సరికి మరొక మార్గములేక నిత్యానంద కనుంగో యానమా న్యాన ఒక కమిటీ ఏర్పాటుచేశారు. ఆ కమిటీచేసిన నూచనలు చాల ప్రమాదకరమైనవి. యీ చేతిమగ్గుల అన్నిటిని 10-15 సంవత్సరాలకాలములో మిల్లు మగ్గులుగా మార్చాలి అనేది నూచించింది. కాని యీ విషయమై మన ఆంధ్ర ప్రభుత్వము ఏమిచెప్పిందన్న సంగతికూడ మంత్రిగారు స్పష్టముగా చెప్పలేదు. కాకపోతే చేనేత పారిశ్రామికము, చేనేత పనివారల సహకార సంఘాలనుండి మరియు యితర అసభికార సంఘాలనుండి వచ్చిన అభిప్రాయాలు ఇండియా ప్రభుత్వానికి లేదా అభిలభారత చేనేత బోర్డుకు పంపుతామని చెప్పారు. ఐతే మన ప్రభుత్వ మేమి చెప్పింది. బహుశా ప్రక్షలకాలములో మన పరిశ్రమలమంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానాన్నిబట్టి యీ చేతిమగ్గులను power మగ్గులుగా మార్చాలన వాదాన్ని మన ఆంధ్ర ప్రభుత్వము సమ్మతించబోవడము లేదని చేనేత పారిశ్రామికముతో ఏకీభవిస్తున్నదని నేను అనుకుంటున్నాను. కాని యీ చేనేత మగ్గులకు మిల్లులకువున్న పోటీలో ప్రధాన కమర్స్ మన మంత్రిగారు చాల చక్కగా వివరించారు. నేత మిల్లు ప్రక్కనే spinning section వుంటుంది. కాబట్టి కదురుమీద నూలు సరాసరి మగ్గుములోనికి వెళ్లుతుంది. అందువల్ల వారికి గిట్టుబాటుధరకే నూలు అందడమువల్ల వారు సరసముగా బట్ట తయారుచేయగలుగుతున్నారు. చేతి మగ్గులకు నూలు కొవాలంటే మిల్లులలో కడుక్ల మీద వడికి నూలు చిలుపలుగా తయారై, తర్వాత బేల్లుగా కట్టబడి రైలుమీద బండ్లమీద వర్తకులద్వారా చివరకు చేనేత పారిశ్రామికలకు చేరాలి. ఈ ఆదవపు ఖర్చు దాదాపు 100-కి 25 రూపాయలు వుంటుందని అందరు అంగీకరిస్తున్నారు. ఈ నూలుధరలో వున్న వ్యత్యాసాన్ని తగ్గించడానికి సహకార నూలు మిల్లులు నెలకొల్పడమువల్ల కొంత ప్రయోజనము వుంటుందన్న వాదన చాలకాలముగా చెప్పబడుతున్నది. అందుకోసమే ఆంధ్రదేశములో ప్రాథమిక చేనేత సహకార సంఘాలు దాదాపు 40 లక్షల రూపాయలు పెట్టుబడిపెట్టి గుంతకల్లులో ఒక సహకార నూలు మిల్లుకూడ పెట్టారు. కాని చేనేత పారిశ్రామికముకు తప్పక భరించవలసిన unavoidable expenditure వుంది. ఎందుకంటే మిల్లు ఎక్కడ ఏ కేంద్రముగా పెట్టినా, కేంద్రీకృతమైన పద్ధతిలో పెట్టాలి. కదుక్ల మీద నూలు మిల్లులలో తాగు చేయగలుగమీదికి సరాసరి రావడానికి వుంటేలేదు, రీరింగుకొవాలి, బుడ్డిగ

27th July 1955]

[Sri Pragada Kotaiah

కొవ్వల. డేలెంకు కొవ్వల, ఇన్‌మీడియట్ కొవ్వల. Transport వుండాలి. కొంత middlemen's profit వుండాలి. అది co-operative నాలు మిల్లు అయినా నాలు విషయములో ప్రభుత్వము మరొక సూరనవిధానాన్ని అవలంబించాలి. గ్రామాలలో అభివృద్ధికరమైన విడుదలపాథశాలలు ప్రజేతపెట్టడానికి ఎంతవరకు అవకాశముందో ప్రభుత్వము చాల శ్రద్ధగా ఆలోచించాలి. అందుకు ఉపయోగపడగల నాలుగుకమర్స్ టోటి ఫర్ చేయాలి. అంటున్న వరకా వున్నది. దానిని మన రాష్ట్రములో ప్రజేతపెట్టడానికి ముప్పుందగా ఆంధ్రప్రభుత్వము అంగీకరించినందుకు నేను దానిని అభినందిస్తున్నాను. కాని దానిని త్వరలో తీసుకొచ్చి గ్రామాలలో ప్రజేతపెట్టుకుంటే చేనేతవానికి నరకముగా నాలు అందడమే కాకుండా కొంత వరకు మనజేతములోవున్న నిరుద్యోగము తగ్గించడానికి అవకాశము వుంటుంది. కాని అసలుచేనేతకు ప్రధానమైన రక్షణముగూర్చి, అంటే చీరలు, ధోవతులు కేటాయింబుటను గూర్చి మాత్రము ఆంధ్రప్రభుత్వము ఇప్పటికంటే చాల పట్టుదలతో పని చేయాలనివిజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే కమిటీ ప్రతిపాదనలో అమలునందున్న reservation చాలునని వుందికాని చేనేతపారిశ్రామికము కోరినట్లు మరయుమన ఉమ్మడి మద్రాసురాష్ట్ర)కాననగళ్ళ కోరినట్లు మరయు ఆంధ్రప్రభుత్వము కోరినట్లు చీరలు దోవతులు కేటాయించే విషయములో మాత్రము కమిటీ కమిటీ ఏమీ సిఫారసుచేయలేదు. సిఫారసు చేయకపోగా చేమగ్గాలము తొలగించాలన్నారు. వారు దానికి మాపించిన వింతవాదము ఏమంటే 1960 నాటికి దేశములో జనాభా 40 కోట్లువరకు పెరుగవచ్చును. తల2కటికి 18 గజాలగుడ్డ కావలసివచ్చును. దీనివల్ల దేశము మొత్తానికి ఏడువందల ఇరవైకోట్లు గజాలగుడ్డ కావాలి. ప్రస్తుతము మిల్లులలో 5 వందలకోట్ల గజాలగుడ్డ తయారుబౌతుంది. చేమగ్గాలమీద పవర్ మగ్గాల మీద 160 కోట్ల గజాలబట్ట తయారుబౌతుంది. ఇంక 60 కోట్ల గజాలగుడ్డ అవసరంగా కావాలి. అందుకోసం చేమగ్గాలము power మగ్గాలుగా మార్చాలన్నారు. కాని వారు వాటినిపోర్టలో 20 లక్షల మగ్గాలున్నాయని అంగీకరించారు. ఇందులో చాలామగ్గాలు, దాదాపు 8 లక్షలమగ్గాలు, పూర్తిగా పనిచేయడములేదు. పనిచేస్తున్న 12 లక్షల మగ్గాలు సంవత్సరానికి 2 వందలదినాలు మాత్రమే. కాబట్టి వున్న 20 లక్షల మగ్గాలకుకూడా పూర్తిగా పనిచేయడములేదని చెప్పాలి. మూడువందలకోజాలు పనిచేస్తే ఒకమగ్గము రెండువేలగజాలబట్ట తయారుచేయగలదు. కనుక 20 లక్షల చేమగ్గాలపై సాబుకు నాలుగువందలకోట్ల బట్ట తయారువుతుంది. అందువల్ల అదనముగా కావలసిన 60 కోట్ల గజాలబట్ట ఒకకొని ఖర్చులేకుండా దేశములోవున్న సాధనసంపత్తితో, తయారుచేయడానికి అవకాశమువుంది. అందువల్ల చేమగ్గాలము పవర్ మగ్గాలుగా మార్చాలన్నా కమిటీ ప్రతిపాదనలోవున్న ప్రమాదాన్ని ప్రచునభుత్వము గుర్తించి యీ ప్రమాదము రాకుండా చేస్తుందని చేనేతకు చీరలు

Sri Prugada Kotaiah]

[27th July 1955]

భోవకులు కేటాయించే విషయములో ఎక్కువశ్రద్ధ వహిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. పోతే మనప్రభుత్వము చేయగల మరొకొన్ని పథకులున్నాయి. ప్రభుత్వము పోలీసుకాఖతు గాని జైళ్ళలోగాని hospitals లోగాని యితరఅవసరాలకు పూర్తిగా చేనేతగుడ్డ గాని ఖద్దరుగాని వాడునట్లు చేయాలి. ఖద్దరు చాలినంత లేదుకాబట్టి చేనేతగుడ్డ వాడకము చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను. కొద్దికొద్దిగా hospitals లోను జైళ్ళ లోను ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు Forest guards వాడే విషయ ములో తుదినిర్ణయము జరిగినట్లులేదు. పోలీసు uniform కు సంబంధించినంతవరకు చేనేతగుడ్డ ఉపయోగపడదు అనే అభిప్రాయములో ప్రభుత్వం వున్నది. ఇది బహుశా సరియైన అభిప్రాయముకాదని నేను భావిస్తున్నాను.

L00 p. m.

ఎందుకంటే వెయిటి పరాయిప్రభుత్వం వారు Manchester లో తయారైన Drill లేకపోతే Twill ఇక్కడ పోలీసులకు dress గా ఉపయోగించి వారి మిల్లులు బాగుచేసుకోవడంకోసం వారు పూనుకొన్నారు. ఈవేళ చేమగ్గలద్వారా Drill కాని Twill కాని నేయడం సాధ్యంకాదని అనుకోటుగాని, అబట్ట మన పోలీసులకు ఉపయోగించదని Inspector-General of Police చెప్పినంత మాత్రంచేతం మనప్రభుత్వం దాన్ని అంగీకరించి చేనేతపరిశ్రమకు సహాయంచేయ కుండాఉండడంమాత్రం న్యాయంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే యుద్ధ కాలంలో Military దుస్తులకు కొవలసినబట్టను ఆంధ్రరాష్ట్రం చేనేత సహకార సంఘంవారు వారిప్రాథమిక సహకారసంఘాలద్వారా తయారుచేయించిపంపించినప్పుడు, యుద్ధకాలంలో గుడ్డకొంతఉన్న రోజులలో చేనేతబట్ట పనికివచ్చినప్పుడు, యుద్ధానంతరంఈవేళచేనేతబట్ట పోలీసులకుగాని ఇతరఅవసరాలకుగాని పూర్తిగాఉపయోగించక పోవడంమాత్రం న్యాయంకాదని మరీమరీ నొక్కి నేను మనవిచేస్తున్నాను. చేనేత సహకారసంఘాల పెట్టుబడికి సంబంధించినంతవరకూ ప్రత్యేకంగా మన పరిశ్రమల మంత్రిగార్ని చెప్పవలసినపని ఉండదు. ఈవాడు ఇండియాప్రభుత్వంవారు ఇచ్చే టబునంటి cess fund వల్ల కూడా రాష్ట్రంలోయూన్న 650 ప్రాథమిక చేనేత సహకార సంఘాలలో 245 పనిచేయకుండా ఉంటున్నది. ఈ పెట్టుబడి సమస్యను కాళ్ళతం గా పరిష్కరించేదానికోసం cess నిధికో ఒక financial corporation చేనేత సహకారసంఘాలకు సహాయంచేయడానికి నెలకొల్పడం అవసరం. ఆ విషయాన్ని మన పరిశ్రమల మంత్రిగారు చాలాసానుభూతితో పరిశీలనచేస్తూయూన్నందుకు నేను ఆభినందిస్తూ సర్వరమే అది నిర్మాణమయ్యేదానికోసం వారు పూనుకో వాలని నేను కోరుతున్నాను. చాలా కష్టకాలంలో ఆంధ్రరాష్ట్రం చేనేత సహకార సంఘానికి, ప్రాథమిక చేనేత సహకారసంఘాలమండి బట్ట కొనేదానికోసం, 20

27th July 1955]

[Sri Pragada Kotiah

లక్షల రూపాయలు అప్పజెచ్చారు. ఆ రోజున దానిమీద వడ్డీ ఉండకూడదని ఈ ప్రాథమిక చేనేత సహకారసంఘాలనుండి ఒట్టికొని వ్యాపారంచేయడంవల్ల ఎచ్చే నష్టాన్ని ప్రభుత్వం భరించాలని చెబితే అప్పతీర్పుకోనేరేజున ఆలోచిస్తామని అప్పటి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు, సహకారమంత్రి సంజీవయ్య గారు, పరిశ్రమలమంత్రి పట్టాభి రామారావుగారు చెప్పారు. కాని ఈ చేత తీరా cess fund నుండి ఒక loan వస్తే దానిని ఆ loan క్రింద ఇమకట్టుకుని వడ్డీ చెల్లించవలసినదని అడుగుతున్నారు. అదిగాక వచ్చిననష్టాన్ని ఇచ్చేవిషయంకూడా ఇంతవఱకూ ఆలోచనలోలేదు. ఈ విషయంలో ఆంధ్రరాష్ట్ర చేనేత సహకారసంఘం వారు ప్రభుత్వానికి చేసినవిజ్ఞప్తిని సానుభూతితో పరిశీలించేసి వారికి నష్టం కలిగ కుండా వడ్డీ మినహాయించి ఆ ప్రత్యేకపరిస్థితులలో చేసినటువంటి వ్యాపారంలో వచ్చిననష్టాన్ని ప్రభుత్వం భరించేట్లుగా చూడవలసినదిగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అన్నిటికంటే ప్రధానమైనది మన పరిశ్రమల కాఖి వేరుగానూ, సహకారకాఖి వేరు గానూ ఉండడంవల్ల చాలా చిక్కు సమస్యలు వస్తూఉన్నాయి. ఏ ఒక్క సమస్య పరిశీలించి నిర్ణయం చేయాలన్నప్పటికీ అక్కడ ఒకప్రక్క సహకార మంత్రిగారు ఒకరుగా ఉండడం, పరిశ్రమలమంత్రి ఒకరు ఉండడం తటస్థించింది. అందువల్ల పరిశ్రమలనూ సహకారకాఖినూ జోడించి ఒకే మంత్రికి ఈ రెండుకాఖిలూ ఇవ్వడం వల్ల చిన్నచిన్న సమస్యలుగాని, పెద్ద పెద్ద సమస్యలుగాని చాలా సత్వరంగా పరిష్కారం కావడానికి అవకాశాలుంటాయి. దురదృష్టవశాత్తు ఈ సందర్భంలో ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు లేకపోయారు. విసప్పటికీకూడా వారి సమస్యను తప్పని సరిగా పరిశీలించేసి పరిశ్రమలతోపాటు, ప్లానింగుతోపాటు సహకార కాఖినుకూడా ఇప్పుడు మన పరిశ్రమల మంత్రిగారికి ఒప్పజెప్పడంవల్ల మన చేనేత పరిశ్రమ కొని ఇతర చేతివృత్తుల సమస్యగాని త్వరగా పరిష్కారం కావడానికి అవకాశం ఉంటుం దని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ చేతివృత్తుల సందర్భంలోకూడా ఏదో చిన్నచిన్న గ్రాంటులు ఇచ్చామంటే ప్రయోజనం లేదు. వాటికూడా స్పష్టమైన ప్రణాళికల ద్వారా సహకారసంఘాలుపెట్టి వడ్డీగలకుగాని కుమ్మరులకుగాని, కమ్మరులకుగాని అలాగే oil pressing గాని, Hand Pounding of rice కుగాని సహాయం చేయాలి. రాష్ట్రంమొత్తంమీద అక్కడ ఒక సంఘం ఇక్కడోక సంఘం పెట్టి మేము దంపుదుబియ్యం ప్రోత్సహిస్తున్నాం, మేము వడ్డీగలకు ప్రోత్సహి పుస్తున్నాం, మేము కుమ్మరులను ప్రోత్సహిస్తున్నాం కమ్మర్లను ప్రోత్స హిస్తున్నాం అంటే ప్రయోజనం లేదు. చాలాస్పష్టమైన కార్యక్రమాలతో ఈనాడు చేనేత పరిశ్రమ ముందుకు తీసుకువచ్చి నడిపించేదానికోసం ప్రభుత్వం ఎంత పట్టు దలగా వ్యవహారం చేస్తున్నదో, అంతటి పట్టుదలతో గ్రామంలోయూన్న ఈ

Sri Pragada Kotaiah]

[27th July 1955

artisans అందరినీకూడా ప్రోత్సహపరచాలి. ఆ నాడే గ్రామాలలోయన్న చరివ్వుత్తులు బాగుపడి తినేదానికి తిండి కట్టుకొనేదానికి బట్ట తలదాచుకోవడానికి కొంప ఇంత చదువూ సంధ్యా ఏర్పడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటుందని ఆశీర్వాదాలున్నాయి.

* SRI R. JAGANNADHAM :—అధ్యక్షా! మన దేశోద్యమసాయదేశం వివస్థాపక, మనదేశంలోయన్న జనసంఖ్యలో అధికభాగం వ్యవసాయవృత్తి వల్ల జీవనోపాధిపడవందువల్ల, మనదేశంలో పరిశ్రమలు త్వరలో నిర్మించడం ముఖ్య విషయం. అధికభాగం వ్యవసాయంతో జీవించుటవల్ల వ్యవసాయమీదవచ్చే ఆదాయం తగ్గిపోవుచున్నది. వ్యవసాయాభివృద్ధికూడా తగ్గుచున్నది. వ్యవసాయవృత్తి సంవత్సరంలో అంతకాలం ఉండదు. సంవత్సరంలో కొద్దికాలమేఅంతే సంగోరు కాలం ఉండడంచేత, మిగతా సంగోడకాలం లోనూ బీదరైతులకూ బీద ప్రజలకూ పనిపాటులరేక కులినాలిరేక ఉండడం తటస్థమే. ఈ వ్యవసాయ వృత్తిలో జీవించే అధిక జనసంఖ్యకు పనిలేనిరోజులలో పని కల్పించి ఏదైనా ఆదాయం కల్పించుటకు ముఖ్యమైన సమస్య పరిశ్రమలు. అందులో ముఖ్యంగా విశాఖపట్టణంజిల్లాలో పెట్టసరి ప్రాంతంలో శృంగవరపుతోట తాలూకా, చోడవరం తాలూకా నరిసీపట్నం తాలూకా వ్యవసాయమీద ఆధారపడియున్నది. అందుచేత అక్కడున్న బీదప్రజలకు ఇతరవృత్తులరేక తిండికీ గడ్డకూ కొరతఅయి అనేక విధాల బాధపడుతున్నారు. ప్రభుత్వంవారు దాన్నిగురించి శ్రద్ధవహించి వారందరికీ బట్ట, తిండి కల్పించుటకు ఆ ప్రదేశంలో పరిశ్రమలు స్థాపించి పోషకద్రవ్యాలనిపని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. తదుపరి ఆ ప్రదేశంలో చెరుకుసస్యం విపరీతంగా పండుతుంది. కాని అక్కడ సమీపంలో కుంపాల area లో ఒక్క factory ఉన్నది కాని చోడవరం పరిసరప్రాంతంలో factory లేనందువల్ల ఆ agency ప్రాంతంలోఉన్న చెరుకు అక్కడకు తీసుకురానివ్వకుండా Orders వచ్చినపని ఈ విధ్య రైతులు చాలా అవోకనచేసినారు. అందుచేత గతసంవత్సరంలో ఈ చెరుకు వేసుకుంటామని కుంపాల factory వారువచ్చి పరిసరగ్రామాలలో ఉన్న రైతులకు కొంత డబ్బిచ్చికోన్ని centres పెట్టి చెరుకు వేయించినతరువాత వారు సకాలంలో తీసుకోవడం లేనందువల్ల నేటివఱకుకూడా ఆ చెరుకు అడకల రేక వర్షాధికంచేత చాలా నష్టపోయారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించి చోడవరం area చెరుకుపంటకు ప్రాముఖ్యమైన ప్రదేశం కాబట్టి ఆ area లో ఒక sugar factory నిర్మించి ఆ ప్రజలకు పోషకద్రవ్యంకల్పించి పోషించవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

27th July 1955]

* SRI SHEIK MOULA SAHIB:—“అధ్యక్షా! ఈ Demand మీద ఉపన్యసించుటకు నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు వందనలు అర్పిస్తున్నాను. ఈ Demand ను నేను వివరిస్తున్నాను. ఈ మంత్రిగారు ఉమ్మడి రాష్ట్రములో కూడ మంత్రిగా ఉండినారు కాబట్టి వారికి అప్పుడు జరుగుతున్న విషయాలు తెలిసియే ఉంటుంది. అప్పుడు ఈ దక్షిణ భారతానికి పరిశ్రమలకు గాను వచ్చేదబ్బు అంతయు, మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌ను ఉన్నది అనేది దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా, ఆదనదేశానికి చేకూరేటట్లు చేశారు. అవిధంగా ఆదనదేశంలో ఎన్నో పరిశ్రమలు ఏర్పడినానట్లు దానిద్రవ్యం నిర్మూలనమై ప్రతివానికి పని చేయించిన నే విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోవలెనని మనవి చేస్తున్నాను. మన ఆంధ్రరాష్ట్రానికి పరిశ్రమలకు గాను మనచాలా వస్తున్నదో లేదో తెలియడంలేదు. అది సక్రమంగా వచ్చేటట్లు చేయవలెనని మనవి చేస్తున్నాను. స్వాతంత్ర్యము వచ్చినది లగాయతు మనదేశములో ప్రతిరాష్ట్రము కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాన్ని బలపరచుకొంటే, మన ఆంధ్రరాష్ట్రములో ప్రతిపక్ష పార్టీలు అనేకము బయలుదేరినదానట్లు ఇటీవల ఈ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము పడిపోయినందున, మన ఇండియా ప్రభుత్వము ఎందువల్ల ఈ విధంగా జరిగిందని ఆలోచించి, ఇక్కడ నిరుద్యోగం ఎక్కువగా ఉన్నదని గుర్తించినారు.”

(At this stage Mr. Deputy Speaker occupied the chair)

MR. DEPUTY SPEAKER :—పరిశ్రమలకు గురించి మాట్లాడండి.

SRI SHEIK MOULA SAHEB :—మనదేశంలో చూటికి 75 మంది చీడప్రజానీకం ఉన్నారు. దానిద్రమే దీనికి కారణమని, వారు గుర్తించి ఇప్పటికైనా, యీ రాష్ట్రాన్ని ఆభివృద్ధిపరచడని మన రాష్ట్రానికి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు అదనంగా అప్పుఇవ్వడానికి వారు ఉద్దేశపడినారు. అదబ్బుతో ఈ చీడ ప్రజానీకానికి ఏదైనా పనిచేకూర్చి ఆభివృద్ధికి తీసుకువచ్చుటకు వారు ఈవిధంగా అప్పు ఇస్తున్నారని నేను భావిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈనాడు పరిశ్రమండా, ఏ ఆభివృద్ధి లేకుండా చీడతాలూకాలలో వుంటే నిరుద్యోగులు ఆకలియాడతారు జరుపుకూకొనించిపోతున్నారు గనుక, చీడతాలూకారు ఉన్నచోటనే, కావలసినటువంటి ఖనిజములు ఉన్నవి గనుక, వాటిని బయటికితీసి వాటిపరిశ్రమలను వెలకొల్పమని వారు ఉద్దేశించినట్లు నేను భావిస్తున్నాను. మా నెల్లూరుజిల్లాలో వెనుకబడినటువంటి మెట్టతాలూకాలలో aluminium copper మొదలైన గనులు ఉన్నవి—దాదాపు 20 సంవత్సరముల క్రిందట వాటి పరిశోధనలూజరిపి, పరదేశీయులు ఈదేశాన్ని సొలించేటప్పుడు వారు ఈ ఖనిజములను ఇక్కడనుంచి export చేస్తువచ్చారు. అటువంటి పరిశ్రమలు ఇక్కడ చాలా ముఖ్యమైనటువంటివి. కాబట్టి పరదేశీయులనుంచి

Sri Sheik Moula Saheb]

[27th July 1955

వచ్చేటటువంటి ప్రతివస్తువుకు ఇక్కడ duplicate మాదిరిగా వస్తువులు తయారయ్యేటప్పుడు, వాటిని ఇక్కడ ఎక్కువ ప్రోత్సహించవలసి యుంటుంది. ఈ విషయాన్ని గురించి నేను మంత్రిగారికి విన్నవించుకొంటే, చూడగర్గర డబ్బులేదు, మేము అటువంటి పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడానికి చాలినంతమంది నిపుణులు లేరు, అని చెప్పవచ్చును. ఈ విధానం చూస్తే నిజంగా యూదుల తాటాకుల తొగ్గిడిసెలో ఉండే వాడు ఇంకా అణగిపోయేటట్లున్నాడు, మేడలుకట్టుకొన్నవాడు ఇంకా పైమేడలు కట్టేవాడుగా అయేటట్లుగాను కనిపిస్తున్నది. ఈ విధంగా అటువంటి బీదప్రజానీకం కూలి ప్రజలు ఉండుంటే ఖనిజములు ఉన్నవి అని పరిశోధనలు జరిపినచోట పరిశ్రమలు నెలకొల్పలేదు. అవిధంగా చేయకుండా ఇతరదేశాలకు ఎగుమతిచేస్తే, ఈ ఖనిజములు దుష్టులచేతిలో పడును, ఇవి చాలా ప్రధానమైనటువంటివి అని వారే చెప్పుచున్నారు. కాని మనదేశంలో ప్రభుత్వము వాటిని చేయజాలమన్నారు. గరిగదా, కనీసం వాటికి contribution ఇవ్వకపోయినా ప్రజలు వారంతటవారే స్వయముగా చేసుకోదానికైనా వారికి స్వేచ్ఛ ఇవ్వవలసిఉంటుంది. కొబ్బటి ప్రభుత్వము ఈ బీదప్రజలను ప్రజలు చాలా అభివృద్ధి పరచవలెనని, పదేపదే ఉపన్యాసావ్వలిడంలో ప్రయోజనంలేదు. అమాటలను ప్రజలు పాటించరని మంత్రిగారు గమనించుచు నేను మనవిచేస్తూ, ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

*SRI S. NARAYANAPPA .—ఉపాధ్యక్షా! ఈ పరిశ్రమలకు సంబంధించిన Demand ను నేను బలపరుస్తూ ముఖ్యమైనటువంటి కొన్ని సూచనలు మాత్రము ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుచున్నాను. ఈ పరిశ్రమలకాఖను నిర్వహిస్తున్న మంత్రిగారు సమర్థులు, మేధావులు, వారు సక్రమంగా రాష్ట్రం మొత్తంపైన అన్ని జిల్లాలు తిరిగి Planning Committees యొక్క సభ్యులను కలుసుకొని జిల్లాకలెక్టరులను కలుసుకొని, అందుకు సంబంధించినటువంటి అధికార్లందరియొక్క సలహాలు తీసుకొనివచ్చి రాష్ట్ర Planning Committee లో సమగ్రంగా యాచర్యలు జరిపించి రాష్ట్రం మొత్తంమీద భారీపరిశ్రమలను, మధ్యరకపు పరిశ్రమలను, కుటీరపరిశ్రమలను నెలకొల్పాలనే దృఢసంకల్పముతో వారు ప్రయత్నిస్తున్నందుకు సమస్తము వారిని నేను ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను. ప్రధానమైనటువంటి నిరుద్యోగ నివారించుటకు గాను కొన్ని సూచనలు చేయదలచాను. మనదేశంలో వ్యవసాయం తరువాత చాలా ముఖ్యమైనటువంటిది చేనేలేపరిశ్రమ. ఈ పరిశ్రమలో పనిచేసేటటువంటి నీడ చేనేలే పారిశ్రామికీకులకు తగినంత అధికసహాయము కేంద్రప్రభుత్వము నుండి పొందుటకు తగినన్ని సిఫార్సులనుచేస్తూ ఈవృత్తిని పెంపొందించడానికి తగు

27th July 1955]

[Sri S. Narayanappa

ప్రయత్నము చేస్తున్నందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ చేయదగినటువంటి సహాయమాత్రం చూర్తిగా చేయవలెనని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు రాష్ట్ర మొత్తంమీద చేసేత పరిశ్రమలో నూతనతల వ్యర్థములు ఉన్నవి. ఒకలక్షవ్యర్థములు మాత్రమే ప్రాథమిక చేసేత సాపైటిలో పనిచేస్తున్నాయి. రెండులక్షలు వ్యర్థాలు బయట పనిచేస్తున్నాయి. ఒక లక్ష వ్యర్థములు మాత్రమే ఉన్నటువంటి ఈ ప్రాథమిక చేసేత సాపైటిలో కూడా చాచాపు, 30, 40 సాపైటిలు మాత్రము బాగా పనిచేస్తున్నాయనేది ప్రభుత్వవృత్తికి వచ్చింది. ఆపరిశీలని మంత్రిగారు ప్రశ్నితర సమయంలో సలహాచూరు. మిగతా సాపైటిలు పనిచేయడంలేదు. ఆర్థికసహాయంలేక నిలిచిపోయినవి. మెంబర్లు తీసుకొనిపోయిన నూలును తిగి ఆసాపైటిలకు ఇట్టరూపకముగా చెల్లించేటటువంటి శక్తిలేక నిలిచిపోయినారు. కనుక, ఈనాడు సెస్సురూపకంగా విచ్చేటటువంటి ప్రవ్యంపంచి కొత్త మెంబర్లకు సాపైటిలో చేకరింపబడు వారికి share capital కు నూలువైరా కొనుక్కోవడానికి ఇస్తున్నటు వంటి సౌకర్యాన్ని మిగతా పాత మెంబర్లకు కూడా కలిగించి వారికి వృత్తినిచ్చినట్లుయితే ఆవృత్తిలో విచ్చేటటువంటి వేతనాలవ్వారా తమయొక్క సాపైటి బాకీలను తీర్చుకోగలరు. అవిధంగా రాష్ట్రం మొత్తంమీద చేసేత పారిశ్రామికలకు జీవనభృతి లభిస్తుంది. ఇటువంటి సత్సంకల్పాన్ని సత్ప్రయత్నాన్ని మంత్రిగారు చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఈ ప్రయత్నం చేయకపోతేమాత్రం, ఈ ఆరువందల సాపైటిలో ఉన్నటువంటి వారు నిరుద్యోగలవడమే కాకుండా మార్కెట్ వీలవ్వనగ్గర వారుపోయి పనిచేసుకోవడానికి వీలులేదు. ఇక్కడ సాపైటిలో మెంబరు గా ఉండి అక్కడ మార్కెటు వీలవ్వనగ్గరకు వెళ్లి పనిచేసుకోవడానికి వీలుఉండదు. మార్కెటు వీలయి రానిప్పుడు, చేసేత సాపైటిలో పనిచేయడానికి అవకాశములేదు. ఈవిధంగా “between the devil and the deep sea” అనేటటువంటి పరిస్థితిలో చేసేత పారిశ్రామికలు బాధపడుతున్నారు. కనుక ఈపరిశీలని గుర్తించి యీ సెస్సు నిధినుంచి వారికి సబ్సిడీ అర్జిక సహాయం జేయవలెనని కోరుతున్నాను. తరువాత ఏటటువిషయంలో ఇది గుడ్డల పైకి ఇస్తున్నారు. గుడ్డల విక్రయంపైనే ఈవిధానాన్ని అమలుపరుస్తున్నారు. ఇంతే కాకుండా ఈచేసేత సాపైటిలో నూలుచేసేత పారిశ్రామికలకు ఇచ్చేటటువంటి సంవర్షంలో ఆసాపైటిలు ఎంతనూలు వీటి గుడ్డను రయారుచేయడానికి ఇస్తుందో దానిపైనే rebate లెక్కవేసి దాన్ని తగ్గించి ఈ మూలుయిస్తే నిజంగా చేసేత పారిశ్రామికలకు ఆదాయములందుతుంది. తద్వారా వారికి ఒకవిధమైన లాభము, సౌకర్యము లభిస్తుంది. గనుక, ఈ విధానాన్ని అమలుజరుపవలసిందని కోరుతున్నాను. తరువాత ప్రగడ కోటయ్యగారు చెప్పినట్లు చేసేతకు చీరలు భోజనములు ప్రత్యేకంగా కేటాయించవలెనని రాష్ట్ర మొత్తంమీద ఎంతో ఆందోళన జరిగింది. మద్రాసు

Sri S. Narayanappa]

[27th July 1955]

రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి రాజగోపాలాచారిగారు దీనికి ఒక తీర్మానమును తీసుకువచ్చి అసెంబ్లీలో ప్రతిపాదించినపుడు, కమ్యూనిస్టు పార్టీవారుగాని, ప్రజాపార్టీవారుగాని, ఏలాంటి భేదాభిప్రాయం లేకుండా అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆ తీర్మానాన్ని ఆమోదించి కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపించారు. దానిపైన వారు కనుంగో కమిటీని వేశారు. ఆ కనుంగో కమిటీ ఈ చేనేతపరిశ్రమను ఒక విధంగా భక్షణ చేసేటటువంటి నూచనలు చేసింది. ఈ కమిటీవారు ఇచ్చిన నూచనలు చేనేత పరిశ్రమకు, చేనేతపారిశ్రామికాలకు తీరని నష్టాన్ని తీరని అన్యాయాన్ని కల్గిస్తాయని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ కనుంగో కమిటీయొక్క నూచనలు గురించి, రాష్ట్ర చీఫ్ సెత సలహా సంఘముకూడ తమ అభిప్రాయాన్ని ఇచ్చింది. కనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వెంటనే ఈ చేనేత సలహా సంఘముయొక్క అభిప్రాయాన్ని, తీర్మానమును కేంద్రప్రభుత్వానికి పంపించి, ఈ కనుంగో కమిటీ నూచనలను వ్యతిరేకిస్తూ చేనేతపరిశ్రమకు సహాయంచేయుటకు అనువైన విధానాన్ని అనుసరించుటకు ప్రాతిపదికలు పంపించే ప్రయత్నం చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

తరువాత నంబరునూలు విషయంలో హెచ్చుకేట్రతో విక్రయింపబడుచున్నందున చేనేతపరిశ్రమలో తయారుచేసేటటువంటి గుడ్డలు, మిల్లుగుడ్డల పోటీకి మార్కెట్లో నిలువడానికి పిలుచేకుండా చేనేతవారు అనర్థపడుతున్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలిసినదే. అందువల్ల నూలు మిల్లులు స్థాపించుతున్నారు. అయితే ఈ నూలు మిల్లులు పెట్టడంవల్ల ఇప్పుడు కోటయ్యగారు చెప్పిన విధానంద్వారా మనకు సరియైనటువంటి ధరలకు నూలు లభించడంలేదు. ఇప్పుడు అంబరుచర్కా అనే ఒక కొత్త సాధనము ద్వారా నూలు తీయవచ్చు అని తెలియుచున్నది. ప్రతి చేనేత సాపైటికి ఈ అంబరు చర్కాలు సప్లయచేయించి తర్వారా నూలు నేరుగా చర్కానుంచి మగ్గుముఠాకి వస్తే, మధ్య అయ్యేటటువంటి ఖర్చులు ఏవీలేకుండా, సరసమైన ధరకు నూలు లభించి, సరసమైన ధరలకు గుడ్డ తయారగుటకు పిలుంటుంది. అప్పుడు ఈ చేనేత గుడ్డ మార్కెట్లో కూడ సరసమైన ధరకు లభించుటకు అవకాశం ఉంటుంది. కనుక ఈ విధంగా చేస్తారని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. తరువాత ఆర్థిక విధానానికి సంబంధించినంత వరకు, Finance Corporation ను ఒక దానిని ప్రత్యేకంగా ఈ చేనేత సాపైటిలకు ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. దాన్ని గురించి దాదాపు మూడు సంవత్సరముల నుంచి ఆంధోళన చేస్తున్నాము. ఇటువంటి Finance Corporation ను ఒక దానిని నిర్మించినట్లయితే, ఈ చేనేత సాపైటిలయొక్క చేనేత పరిశ్రమయొక్క అభివృద్ధికి కొవలసినంత దోహదం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా ఆర్థిక పౌంధ్యం చేకూరుతుందని మేము ఆశిస్తున్నాము.

27th July 1955]

[Sri S. Narayanappa]

తరువాత చేనేతప్రాధాన్యమును గృహనిర్మాణానికి సామగ్రిలు అక్కరకొరకు
 గలవని తీసుకొని వేలకొలది రూపాయలు వెచ్చించింది. అక్కలాలు అట్టనే ఉండి
 పోయినాయి. భవనాలు నిర్మాణం కాలేదు. ప్రభుత్వాన్ని ఆర్థిక సహాయం కొరకు
 అర్జిస్తే ఇప్పటివరకు ఆర్థిక సహాయంకోసం చేయలేదు. కనుక ప్రభుత్వము దీనికి
 ఆర్థిక సహాయం ఇచ్చి వెంటనే భవనాలు నిర్మించేయవలసి ప్రయత్నం చేయవలెనని
 ఆశ్చర్యమవుతున్నది.

* SRI G. BUSSANNA :—“ ఉపాధ్యక్షా, మన ఆంధ్ర దేశములో
 చాలామటుకు industries తక్కువగానే వున్నవి. ఇప్పుడు మనకున్నటువంటి
 Industries లో శేరుచెప్ప దగ్గరి Rajahmundry Paper Mills, ఇటువంటిది
 మరొకటి ఆంధ్ర దేశమిల్లు అనేదేరుతో స్థాపించితే బాగుంటుంది. శేపరు
 చేయడానికి బాంబూస్ చాలా అవసరము. నంద్యాల దగ్గరగావున్న అడవులలో
 యీవెరురు చాలా దొరుకుతుంది. Transport charges కూడా చాలా తక్కు
 వగా వుంటాయి, ఖర్చులు చాలా తక్కువగా వుంటాయి కాబట్టి యీ industry
 పెట్టినట్లయితే, అధికంగా లాభాలురావటానికి అవకాశమువున్నది. ప్రభుత్వమువారు
 యీవిషయము ఆలోచించి, ఆదోనిలోగాని, గుంతకల్లోలోగాని యీ శేపరుమిల్లు
 ఒకటి స్థాపించాలని కోరుతున్నాను.

తరువాత Spinning and Weaving Mill లు కూడా చాలా తక్కువగా
 వున్నవి. అదోని గుంతకల్లలో యీ మిల్లు ఒకటి వున్నది. దగ్గరదగ్గర 13 నుంచి
 20 వేల మగ్గాలునేసేవారు అక్కడ వున్నారు. చేనేతప్రాధాన్యమును చేపిండా
 పనిలేనందున, యీ మిల్లులో జాగాయివ్వమని అడిగితే, వాళ్లకు యివ్వకుండా మరొక
 జాతివారికి యిస్తున్నారు. Spinning and Weaving Mill కాబట్టి ఆందులో
 యీ weavers జాతివారి నే తీసుకుంటే, మిల్లుకు చాలా ఉపయోగముగా వుండును.
 ప్రభుత్వము యీవిషయము గుర్తించి, యీమిల్లులో weavers జాతివారి నే చేర్చు
 కునేటట్లు చేయమని కోరుతున్నాను.

ఈనాటి పరిస్థితులనుబట్టి weavers జాతివారు కడుబీదవారుగా వుంటా
 న్నారు. చేతినిండా పనిలేక వానా అవ్వలు పడుతున్నారు. అటువంటి బీదవానికి
 జీవనము ఏర్పాటుచేయాలి వున్నది. మరొక Spinning and Weaving Mill
 ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేయబోతానని తెలిసింది. అది యేర్పాటుచేస్తే, గుంత
 కల్లలో ఒకటివున్నది కాబట్టి, యిప్పుడు రాబోయేదాన్ని కూడా అదోనిలోనే
 పెట్టించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. Kothari Weaving Mills అనే శేరుతో

Sri G. Bussanna]

[27th July 1955]

అదోనిలోనే start చెయించుతూ, యీమిల్లు పూర్తిగా weavers కోరకేననే పద్ధతిలో నడిపించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అదోనిలోనే పెట్టించమనే దానికి కారణమేమిటంటే అదోనిలో 8 వేల మగ్గ లువున్నవి. Weaver classకు యీమిల్లులో పనిచేయటానికి బాగా యిష్టించమని అవిధంగా ఆర్డర్లు పంపమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మన ఆంధ్రదేశములో woollen mills లేనేలేవు. ఈవిషయము అందరికీ తెలుసు. ఎవరైనా పై)వేటువ్యక్తులు యీ woollen mills ను స్థాపించేట్లయితే ప్రభుత్వమువారుగూడా సహాయము చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

తరువాత బనగానపల్లి తాలూకాలో గచ్చాకునుంచి సుద్ద తయారుచేస్తారు. ఈ సుద్దనుంచి సామానులు తయారుచేస్తారు. ఈసామానులు తయారు చెయటానికి ఒక industry స్థాపించి అది ఆ బనగానపల్లి ప్రాంతంలోనే పెట్టించవలసిందని అంటున్నాను. ప్రభుత్వమువారు యీ గచ్చాకుదొరికే ప్రదేశాలను పరిశీలించాలని అంటున్నారు. ఈ industry కి oppose చేసేవారు members లో ఎవరూగూడా లేరు. కాబట్టి యీ industry ని స్థాపించితే బాగుంటుందని అంటున్నాను.”

SRI RAJARAM :—“ఉపాధ్యక్షా! గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన పరిశ్రమల డిమాండును నేను బలసరుస్తూ కొన్నిమాచనలు చేయదలచుకున్నాను. అనంతపురంజిల్లాలో పరిశ్రమలు లేవు. కుటీర పరిశ్రమలు తప్ప పెద్ద పరిశ్రమలు యేమీ లేవు. హిందూపురంలో చక్కెరఫ్యాక్టరీ పెట్టదలచారు. తాడిపత్రిలో నూలుమిల్లును స్థాపించటానికి మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటున్నందులకు చాలా సంతోషించుచున్నాను. అందుకు వారిని అభినందించుచున్నాను. ఇంతే కాకుండా అనంతపురంజిల్లా చాలా వెనుకబడిన ప్రదేశము. అక్కడ ఎక్కువగా పేద ప్రజలుంటున్నారు. అందువల్ల ఆ జిల్లాలో పారిశ్రామికంగా కొన్ని విద్యా కేంద్రాలు నెలకొల్పినట్లయితే చాలామటుకు ప్రజలకు ఉపయోగముగా నుండును. గుంతకల్లులో రంగులఫ్యాక్టరీ, వార్నీసుఫ్యాక్టరీ స్థాపించాలని చాలాకాలంగా ప్రయత్నిస్తున్నట్లు విన్నాను. ఆ ప్రయత్నము యింతవరకు ఫలించలేదు. ఇకముందైనా ప్రభుత్వంతర్ఫరలో తగుచర్యతీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. అంతే కాకుండా గుంతకల్లు పారిశ్రామికంగా మంచికేంద్రము. ఇదిగాక రైల్వేకుడలి, రాకపోకలకు చాలా సౌకర్యంగావుండే ప్రదేశము. ఇటువంటిచోటులో Surgical Cotton Industry ఒకటి నిర్మించడము చాల అవసరము. ఈ మధ్య ఆంధ్రదేశములో ఎక్కడైనా యీ Surgical Cotton Industry స్థాపించటానికి మాచనలు తీసుకొంటున్నారా, కాబట్టి, యీ

27:n July 1955]

[Sri Rajaram

భాక్తరిని గంతకల్లులో పెట్టించమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వము యీ నూచిన ఆంకరిస్తారని అనుకున్నాను. ముఖ్యంగా అనంతపురంజిల్లాలో హరి జనులలో చర్మకారకవృత్తిచే జీవించేవారు చాలామంది వుంటున్నారు. ఈ వృత్తి లేనప్పుడు వీరికి జీవించటానికి ఏ విధంగాను ఆధారములేదు. కనుక Modern Tanning Industry అనంతపురంలో పెట్టించినట్లయితే, యీ ప్రాంతాలలో వుండే చర్మకార్మకులకు పనిచేయటానికి, కీలవుతుంది. ఇంతేకాకుండా యీ industry యిక్కడ పెట్టినట్లయితే, యీ ప్రాంతమంతయు పారిశ్రామికంగా వృద్ధికొనటానికి అవకాశముంటుంది.

తరువాత అప్పలుయిచ్చే విషయములో చాలా తగాదాలు వుంటున్నవి. అప్పులు యివ్వడములో చాలా ఆలస్యము, అన్యాయాలు జరుగుచున్నవి. అందువల్ల యీ అప్పులు యిచ్చే డిపార్టుమెంటువారికి ఒక్కరికే యీ అధికారము ఉండేట్లు చేయాలి. రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు, యింకా యితర డిపార్టుమెంటువారు, యీ అప్పులు యిచ్చే విషయములో జోక్యము కలుగజేసుకోవడమువల్ల, ప్రజలకు చాలా ఆలస్యములు, అన్యాయాలు జరుగుచున్నవి. కాబట్టి ప్రభుత్వము యీ విధానము మానివేసి, పరిశ్రమల డిపార్టుమెంటువారే అప్పులు మంజూరు చేయాలని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.”

SRI T. VEERARAGHAVULU:—“ఉపాధ్యక్షా! ప్రభుత్వమువారు తెచ్చిన పరిశ్రమలనుగూడంచి తెచ్చిన పద్ధతులు బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన సలహాలను మనవిచేస్తున్నాను. పారిశ్రామిక విధానంలో ముఖ్యంగా ప్రభుత్వము దృష్టిలో వుండుకొనవలసిన గంతులు వున్నవి. అవి యేమిటంటే, (1) Employment potency. (2) Productive capacity. Private sector ను గూడంచి ప్రభుత్వమువారు అందజేసిన నోట్సును చదువగా గమనించవలసిన విషయమేమిటంటే, యీ private sector అనేది నామ మాత్రంగా వున్నదని అనుకుంటున్నాను. అందుచేత అది నామ మాత్రంగావుంటే, totalitarianism కు దారితీయడానికి ప్రమాదం వున్నదని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించాలి.

రెండవ విషయము. కొన్ని కుటీర పరిశ్రమల్ని గూడంచికూడా ప్రభుత్వము తమ యిష్టము వచ్చినట్లుగా వారు అందజేసిన నోట్సులోవున్నది. కాని కుటీరపరిశ్రమల యందు చూపదగినంత ఆసక్తి, శ్రద్ధచూపించడములేదని నేను విచారపడుతున్నాను. ఈ విషయములో ప్రభుత్వము step-motherly treatment చూపిస్తున్నది. మనము గ్రామసేవలలోకి వెళ్లచూచినట్లయితే అక్కడ ఎన్ని యిబ్బందులు పడుతూ జీవించు

[Sri T. Veeraraghavulu]

27th July 1955]

చున్నారో తెలియగలను. మంత్రిగారు కూడా ఒక్కపర్యాయము ఆ ప్రదేశాలు
 వీలగునపున్నవో చూచిరమ్మని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ కుటీరపాఠశ్రామికులకు వ్యక్తి
 గతంగా కొద్దికొద్ది మొత్తాలైనను యిచ్చి సహాయముచేస్తే, యీ సొమ్మును వారి పరిశ్ర
 మలకు వుపయోగించి వృద్ధికి తెచ్చుకోగలుగుతారు. ఈ విధంగాచేస్తే, వారికి జీవన
 భృతికికూడా ప్రభుత్వము సహాయము చేసినట్లువుతుంది. అందులో కొంతమంది
 వ్యవసాయి కూలీలుగూడ, వీటికి పనిచేయకని సహాయములలో తాటిపీచు కొట్టి అమ్మ
 కోవడంకూడా జరుగుచున్నది. అయితే ప్రభుత్వమువారు అందజేసిన యీ నోట్సులో
 Coir Industry అనివున్నది. దీన్ని నేను కొబ్బరిపీచుతో తయారు చేసే
 వ్యవహారము అనుకున్నాను. కాని నేను fibre extracts ను గురించి మాట్లాడు
 తున్నాను. కొవ్వూరు తాలూకాలో యీ పీచు వ్యాపారము సంవత్సరములో 3, 4
 మాసములు జరుగుతుంది. కాని పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో యీ వ్యాపారము
 జాగ్రత్తగావుంటుంది. ఈ పీచువ్యాపారముచేసేవారు చాలా బీదవారుగా వున్నారు.
 వాళ్లకు తాటిచెట్లుగాని, భూములుగాని వుండవు అందుచ్చు యీ తాటిచెట్లు కొలుకు
 అనో లేక మరొకవిధంగానో కొనుక్కొని, యీ పీచువ్యాపారము చేస్తూ
 జీవించుచున్నారు. బీదవారుగావున్న కారణముచేత, వారివద్ద డబ్బుమిగులుగా
 వుండదు. ఏరోజుకూలి ఆరోజు సంపాదించుకొని బ్రతుకుతున్నారు. ధనవంతుల
 దగ్గర చిన్నచిన్న అప్పు తీసుకొని యీ తాటిచెట్లు కొనుక్కుని, వారు తయారుచేసి
 అమ్మితే, కొన్ని సమయములలో చివరకు అప్పుతీసుకున్న పైకమునకు వడ్డీకికూడా
 చాలకుండాపోయే పరిస్థితులుకూడా వున్నవి. ఇటువంటివారికి తక్కువరేటు వడ్డీనివ్వ,
 కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలద్వారా, లేకపోతే, వ్యక్తిగతముగానో, చిన్న చిన్న
 అప్పులు యిచ్చినట్లైతే, యీ ఫేదవాడికి సహాయము చేసినట్లవును. పైగా యిది
 కుటీర పరిశ్రమలను ముందుకు తీసుకొని రావటానికి అవకాశమున్నది. ప్రభుత్వము
 యీ విషయములో కొంత ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత చిర్యకొరక పారిశ్రామికుల విషయములో ప్రత్యేకశ్రద్ధ చూప
 వలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ప్రతిజిల్లాలోకూడా యీ
 tanning అప్పుడప్పుడు జరుగుతుండడము అందుకుగాను ఒక ప్రభుత్వోద్యోగిని
 నియమించుటడడము, పది, పన్నెండుమంది పిల్లలకు శిక్షణ యివ్వడముకూడా జరుగు
 చున్నది. కాని యీ tanning క్రింద, administration కొరకు ప్రభు
 త్వమువారు ఖర్చుపెట్టేటటువంటి డబ్బుఅంతాకూడా దుబారాఅవుతున్నదనే
 చెప్పుచున్నది. ఇందులో నాకు ప్రత్యేక అనుభవమువున్నది. ఎందుకంటే,

27th July 1955]

Sri T. Veeraraghavulu]

సర్టిఫికేటుపొంది యిక్కడ ఆఫీసుగా ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన ఆయనకు tanning రాదు. సరికదా, ఏ విధంగాను పనితెలియనివాడుగా వుంటున్నాడు. నిజానికి ఒకమోస్తరుగా చెరిసిన పిల్లవాడిని కలుపుకొని, యీ ఆఫీసుకు యిచ్చే జీతము అతనిమీద ఖర్చుచేస్తే యీ tanning బాగా జరుగుతుంది. అంతేకాని tanning జరిగినా, జరగకపోయినా తన జీతము నెల ఆఖరున వచ్చేటట్టు చూచుకొని కొలము గడుపుకుని వెళ్లిపోతాడు. ఇందులో శ్రద్ధవుండదు. అందువల్ల యీ tanning పరిశ్రమలో యిదివరకు వుంటున్న వారికే యిది లాయకీగాని కొత్తవారికి పనికిరాదు. పైగా చర్యముతో వస్తువులు తయారుచేసేవారికి దీనిలోని skill తెలుస్తుందిగాని, బైటవారికి అట్టే తెలియదు. అందువల్ల ప్రభుత్వమువారు యీ చర్యకొరకులకు కొపలసిన మదింపుయిస్తే, వారంతటవారే బజారులో పోటీచేసి, జీవనోపాధి అభివృద్ధిచేసుకొని బ్రతకటానికి అవకాశమువుంటుంది. అందువల్ల కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలద్వారాగాని, లేకపోతే వ్యక్తిగతందోగాని, డబ్బుసహాయముచేసి ప్రోత్సహపరిస్తే, హరిజనులలో చాలాభాగము యీ చర్యకొరక వృత్తిలోదిగి, యీ పరిశ్రమను వైకీకీసుకొనిరాగలుగుతారు. మంత్రిగారు యీ విషయములో కొంచెము దీర్ఘాలోచన చేయమని కోరుతున్నాను.

తరువాత గ్రామసీమలలో Brick making అనేది మరొక కుటీరపరిశ్రమ వున్నది. ఈ రాళ్లు తయారుచేసేవారు సాధారణముగా కూలీకిచేసి లాభాలు సంపాదించుకుంటారు. ఇవి తయారుచేసేవారుఅంతా పేదవారే. వీరికిగూడా Co-operative society ల ద్వారా ఆర్థిక సహాయము చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి యిటువంటి చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు ఎన్నో రకాలుగా గ్రామ సీమలలో జరుగుతున్నవి. ప్రభుత్వము యీ పరిశ్రమల విషయములో అవసరమైన వారికి డబ్బు సహాయము కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలద్వారాచేస్తే, యీ పరిశ్రమలు చేసేవారికి చాలా ప్రపయోగకరంగా వుంటుందని మనవిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.”

1-30 p. m.

Mr. DEPUTY SPEAKER :—I now adjourn the House to meet again at 3 p. m.

The House rose for lunch

AFTER LUNCH—3 p. m.

(Mr. Speaker in the Chair)

Sri P. GUNNAYYA :—“అధ్యక్షా, ఈ డిమాండును నేను బలపరుస్తూ ప్రభుత్వమువారికి కొన్ని నూచనలు మనవి చేయదలచుకున్నాను. శ్రీకాకుళం

[Sri P. Gunuayya]

27th July 1955

జిల్లా బొబ్బిలి తాలూకాలో, కీతానగరం, బొబ్బిలిలో రెండు పంచదార మిల్లులు స్థాపింపబడ్డాయి. ఇంతవరకు 100 గ్రామముల చెజుకును ఎప్పడూ తీసుకుంటూ వుండేవారు. కాని ఇప్పుడు 40 గ్రామాల చెజుకును తీసుకుంటామంటున్నారు. విగిలిన 60 గ్రామాల చెజుకును తీసుకోమంటున్నారు. కనీసం 20 లక్షల రూపాయలు ఖరీదు చేసే చెజుకు అయినా తీసుకోక పోయినప్పుడు రైతులకు విపరీతమైన నష్టము వస్తుంది. ప్రభుత్వమువారు ఈ ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పార్వతీపురము తాలూకాలో ఒక పంచదార మిల్లును పెట్టి రైతులకు చెజుకు ఉత్పత్తి చేయుటకు ఎక్కువగా ప్రోత్సాహము కలిగిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరముకూడా ఇది వరకు తీసుకున్నట్లే 60 గ్రామాల చెజుకునుకూడా తీసుకొని రైతులకు 20 లక్షల రూపాయల నష్టము రాకుండా చేయాలని ప్రభుత్వమువారిని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వమువారు మన ఆంధ్రదేశములో సినిమాలు మొదలైన వాటికికూడా తగినంత ప్రోత్సాహము ఇస్తున్నారు. శిల్ప పారిశ్రామికలకు హంపీ, విజయనగరము, మహానంది, తుంగభద్ర ఇటువంటి గొప్పక్షేత్రాలలో ప్రోత్సాహము ఇస్తున్నట్లు అందులో వుంది.”

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—“ ఏడో ప్రోత్సాహము ఇస్తున్నారు అంటున్నారు. అది ఏడో ఇక్కడకు వినిపించడములేదు.”

SRI P. GUNNAYYA :—“ శిల్ప పారిశ్రామికలుఅంటే బంగారము, వెండి, కమ్యూరము, కుమ్మరి మొదలగు వృత్తులు గలవారికికూడా తరతరాలనుండి ప్రోత్సాహము ఇవ్వలేదు. వారు గ్రామాలలో అనేకవిధాలుగా క్షీణించి పోతున్నారు. వారికి కో-ఆపరేటివు సొసైటీలద్వారాగాని, ఇండస్ట్రియల్ డిపార్టుమెంటు ద్వారాగాని, తగినంత ప్రోత్సాహము చేకూర్చాలి. అప్పుడు దేశంలో మానవజన్యమైతిన ప్రతిమానవునికికూడా తగినటువంటి నాగరికత నిచ్చిన వారవుతాము. ఈ శిల్పాల సంఘాలన్నియు మంత్రిగారికి బాగా తెలుసును.”

మా తాలూకాలో సున్నపురాళ్లు గనులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అక్కడ గనులు ఉన్నవానికి తగినధనము లేక ఎక్కువగా సున్నము తయారు చేయలేక పోతున్నారు. కనుక తెల్లసున్నము తయారుచేసే సొసైటీని పార్వతీపురంలో ఏర్పాటు చేసి, సొసైటీలద్వారా ఎక్కువ సున్నమును ఉత్పత్తిచేయించి ప్రతి గ్రామాల వారికి అందేట్లు చేయాలి. ఇట్లు కట్టుకోడానికి సున్నము చొరక్క అక్కడి ప్రజలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వెంటనే ప్రభుత్వమువారు తగిన సదుపాయము

[27th July 1955]

Sri P. Gunnayya]

కట్టిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. పంచదార విల్లు విషయములో కూడా ప్రభుత్వ తీసుకొని అక్కడి గ్రామాల ప్రభులకు అన్యాయము జరుగకుండా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశము నాకు ఇచ్చినందులకు ఆధ్వర్యవహారికి నా కృతజ్ఞతా పూర్వక ఆభినందనలు కనుపిస్తూ విరమిస్తున్నాను.”

SRI K. SANTHAPPA :—“ అధ్యక్షా! మనము ప్రస్తుత మద్రాసు రాష్ట్ర ములో వున్న పన్నులకు మా అనంతపురం జిల్లాలోని కల్యాణగుర్లము తాలూకా కంఠమారు గ్రామంలో ప్రభుత్వము 18 శేల రూపాయలు భిచ్చపెట్టి 22 తొల్లు, ఒక లిల్లింగ కట్టించినారు. ఇప్పటికి 5 ఏండ్లు అయింది. ఇది ఇప్పటికి పనిచేయడము లేదు. మొన్న మన డిప్యూటీ మజ్దూరులగారు, కళా వెంకటరావుగారు, రైరవానీ తిప్ప ప్రాజెక్టు చూడ్డానికి వెళ్లినప్పుడు వారు ఆ దోవనే అప్పరు పెన్నారు ప్రాజెక్టు చూడ్డానికి వచ్చినారు. అక్కడవున్న లిల్లింగ కూడా చూసినారు. ఆ లిల్లింగుకు తప్పకుండా సహాయము చేస్తామనికూడా వాగ్దానముచేసినారు. ఇప్పుడు సహకార సంఘం ద్వారా, మేము మేరు కాకిటలు కట్టడానికి తగిన సమర్థత లేనివారము. ఇక్కడ 400 కుటుంబాలు వున్నాయిగాని మేము అంతా కూడా బీదవర్గము వారము. ప్రభుత్వమువారు 20 శేల రూపాయలు సబ్సిడీ ఇచ్చి దానిని నడికిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మా గ్రామము మైసూరు క్షేట్రు సరిహద్దున వున్నది. ధర్మవరం మీదుగా పోయేందుకు పిలుగావుండును. ఒక్కరి చిత్రమర్లమునుంచి ధర్మవరము మీదుగా రైలు మార్గముంటే అక్కడనుంచి మద్రాసు, కేజిగుంట, పాకాల పోయే దానికి అనుకూలంగా వుంటుంది. ప్రభుత్వమువారు దాని విషయము జాగ్రత్తగా ఆలోచించి వెంటనే తగు చర్య తీసుకోవాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. ధర్మవరము తాలూకావిద్వ అప్పరు పెన్నారు ప్రాజెక్టుకు దగ్గరలో ఒక ఫుడ్ స్టోల్ పెట్టినారు. దానికి పరిశ్రమల మంత్రిగారు వువాది రాయచేసినారు. అక్కడ పనికొగానే ఆ కట్టడమును తీసివేయక అట్లాగే వుంచవలయును. అది కొమ్మల అప్పరికి చాలా బాగుంటుంది.”

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—“ వెటర్నరీ టీని తీసుకువెళ్లి ఇండస్ట్రిలో చేరుస్తున్నారు.”

SRI K. SANTHAPPA :—“మా జిల్లాలో చర్యకారులు ఎక్కువగా వున్నారు. ధర్మవరము మా జిల్లా సుధ్యలోవున్నది. అక్కడ ఒక ఫ్యాక్టరీని పెట్టి నట్లుంటే పేదప్రజానీకానికి నిరుద్యోగ సమస్య తగ్గించడానికి అనుకూలంగావుంటుంది ప్రభుత్వమువారు దానికి తగిన సహాయము చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.”

[27th July 1955]

8.30 p. m.

* SRI B. SUBBA RAO :—“అధ్యక్షా ! ప్రస్తుతము మన దేశములో నిరుద్యోగసమస్య చాలా ఎక్కువగా నున్నది. దానికి కారణము మనదేశము పారిశ్రామికంగా వెనుకబడిఉండడమే. ఈపరిశ్రమలు ఎక్కువ అభివృద్ధి చెందనిదే మన దేశము అభివృద్ధి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. పల్లెలలో 100 కి 90 మంది హరిజనులు వ్యవసాయ కూలీలుగా పనిచేస్తున్నారు. వారికి సంవత్సరములో అనేక రోజులు ఏవిధమైన పనిలేకుండా ఖాళీగా వుండడమువల్ల వారి కుటుంబసభ్యులు జరుగక చాలాభాధ పడుచున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో వాళ్లకు గృహపరిశ్రమలు ఇంకా చిన్న పరిశ్రమలు స్థాపించి వాళ్లకు వృత్తికల్పించే ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా కోరుచున్నాను. తరువాత హరిజనులలో ఎక్కువభాగము చర్యకారకవృత్తివల్ల జీవనము చేస్తున్నారు. అయితే ఈ వృత్తివల్ల వాళ్లకు సరియైన కూలి దొరకుటలేదు. ఎక్కువ పెట్టుబడిదారులు వీరిదగ్గరనుంచి యీతోళ్ళు కొనుక్కిని లాభములు పొందుతున్నారు. అందువల్ల యీ చర్యకారులకు co-operative basis మీద industries పెట్టి వారలకు ఎక్కువ పనికల్పించి తర్వాత వారికి జీవనమునకు లోటులేకుండా చూడవలెనని కోరుచున్నాను. హరిజనులలోను ఇంకా ఇతర కులములలోను కొద్దిగా చదువుకొన్నవారు ఇటు ఉద్యోగమునకు అటు వ్యవసాయపనులు చేయుటకు పనికిరాకుండా చాలా బాధపడుచున్నారు. అటు వంటివారికి vocational training schools పెట్టి వారలకు తగిన శిక్షణ ఇచ్చి నట్లయిన బాగుంటుందని మనవి చేయుచున్నాను. కనీసము తాలుకాకొక vocational training school అయినా పెట్టవలెనని కోరుచున్నాను. ఏవిధముగానైనా educated, uneducated లోఉన్న unemployment ను తొలగించుటకు గృహపరిశ్రమలను వివిధగా స్థాపించి వారలకు వృత్తి కల్పించవలసినదిగా కోరుచున్నాను. అంతేకాకుండా ప్రభుత్వము భారీపరిశ్రమలనుకూడా ఎక్కువగా ప్రోత్సహించి వాటిని అభివృద్ధిపరచి ప్రభుత్వముయొక్క ఆధ్వర్యమున నడపవలసినదిగా కోరుతూ ప్రస్తుతము ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యమున నడుపిస్తున్నటువంటి రాజమండ్రి పేపరుమిల్లను యింకా ఎక్కువ అభివృద్ధిచేయవలసినదిగా కోరుచున్నాను. మారాజుమండ్రి తాలూకాలో రాజానగరము ఫిర్కాలో 25 గ్రామములు యితర ఫిర్కాలలో కొన్ని గ్రామాలు కేవలము తాటిపీచు కొట్టుకొని బ్రతుకుచున్నారు. కేవలము దానివల్ల షావుకార్లు ఎక్కువ లాభమును పొందుచున్నారు. అందువల్ల భారతదేశము co-operative basis మీద కొంత పెట్టుబడితో రాజానగరములో

27th July 1955]

[Sri B. Subba Rao

industry పెట్టినవారందరికీ తగినలాభము కలుగుతుంది. కాబట్టి తప్పక అక్కడ fibre industry ని స్థాపించమని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.”

*SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—“అధ్యక్షా, ఈ పరిశ్రమల డిమాండుపై కోత తీర్మానమును విలపించి నేను మౌనముగా ఉన్నాను. ఈ నాడు ఆంధ్రదేశములో 2 కోట్ల జనభాగాలను. ఈ 2 కోట్లలో 15 లక్షలు మాత్రము ఏదైనా పనిచేస్తున్నారని భావించబడుతున్నది. అందులో 10 లక్షలు ఏదైనా నిర్మాణ పరిశ్రమలో ఒకరికొకరు మాత్రమే పనిలో ఉన్నారని మనకు తెలుస్తున్నది. అందువల్ల మొత్తముమీద 2 కోట్ల జనాభాలో సరిగా organised industries లో కూర్చి ఒకరికొకరు మాత్రమే పనిచేస్తున్నారని ప్రధానముగా గుర్తించబడిన అభివృద్ధివున్నది. అందువల్ల వ్యవసాయకముగా మాత్రము ఆధారపడి ఉండని అందువల్ల industries ను స్థాపించవలెనని కోరుతున్నాను. The objective aim is maximum production and equitable distribution, no unemployment అని రెండవ పంచవత్స ప్రణాళిక planframe ప్రాయశఃపడింది.”

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—“అదేదా నేనూ చెప్పి చున్నాను.”

Sri VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—“నువ్వోలో interruptions వస్తాయని నాకు తెలుసు. నా point కు నన్ను రానివ్వండి. కొద్ది point కు వచ్చేటప్పుడే ప్రక్కకు లాగకండి.”

MR. DEPUTY SPEAKER :—“ఏదేమైన నలవోస్తే అది మంత్రిగారు అడుగుచున్నారు.”

SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—“ఇప్పుడు నిరుద్యోగము ఉన్నదని అందరికీ తెలుసు. Industries ను కూడా మూడు రకాలుగా విభజించారు, పెద్ద Industries అని మధ్యతరగతి industries అని గ్రామ పరిశ్రమలని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో గ్రామపరిశ్రమలను ప్రధానముగా పుట్టింపినగాని మనము పురోగమింపలేము. ఇక ప్రక్కన nationalisation వస్తువున్నది. అందువల్ల పనులు దొరకవని భయముగా ఉన్నది. పెద్ద industries ను అధికలోపమువల్ల స్థాపించలేదు. అందువల్ల మధ్యతరగతి పరిశ్రమలపన్నీ తాలూకాకు ఒకటి పెట్టిన బాగుంటుందని మనవి చేయాలన్నాను. ఈ మధ్యతరగతి section లోకి పెట్టుకొని పెట్టుటకు ఉన్నవారెవరు ముందుకు రాలేరు అంటున్నారు. అది విజయం. అంతే కానీ కార్మికులు managing agents ఎవరైనా వచ్చి చేరుచున్నారంటే ఈ

SRI Vavilala Gopalakrishnayya]

[27th July 1955]

managing agents ఏమి మింగుతాలో అనే భయము ఉన్నది. అందువల్ల Companies Act మార్పుట అవసరం. కేంద్రం చేస్తుందిఅంటున్నారు. దానిని మార్చినగాని అందరికీ పీటిలో నమ్మకము కుదిరి వాటాదారులుగా చేరుటకువచ్చే అవకాశముండదు.

దీనితరువాత ముఖ్యమైనది గ్రామపరిశ్రమలు ఈ గ్రామపరిశ్రమలను మన దేశములో చైనాలోపలే co-operative basis మీద పెట్టిన బాగుండునని మనవి. చైనాలో ఉదాహరణకు కాగితము పరిశ్రమ కుటీరపరిశ్రమగా నున్నది. ఇందులో తయారైన కాగితమును గవర్నమెంటు కొనుటకు సిద్ధముగానుండును. అదేవిధముగా మన ఆంధ్రప్రజలు ప్రభుత్వముకూడా బాధ్యతను పహింపవలసినదిగా కోరుచున్నాను. అదీకాకుండా ఆంధ్రలో తయారైన వస్తువులు తప్పితే ఇంకోరకము వస్తువులను మేము కొనము అనే దీక్ష ఆంధ్రులు అందరు పట్టవలసియున్నది.

అదిగాక ఇప్పుడు మనకున్న Polytechnic Institutions చాలా high style లో ఉన్నవి. అందువల్ల అందరికీ ఆ విద్య లభ్యమగుటలేదు. కనుక III Form వరకు చదివినవారికి లేక school final వరకు చదివినవారికి కాకుండా అంతకు క్రింద వారికికూడా అనుకూలమగునట్లు Polytechnic course పెట్టవలెనని కోరుచున్నాను. మా సత్తెనపల్లిలో ఒక industrial school ప్రారంభించెదమని ఆంధ్ర ప్రభుత్వంపట్లకూడా పోయినారు. జనాభా ప్రభుత్వం ఉత్తరపుకు కాచియున్నారు. ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం అనుమతించింది కాని ప్రారంభించలేదు. దానిని ప్రారంభించవలెను. పరిశ్రమలను స్థాపించి వాటిని control చేయుట ప్రభుత్వము తీసుకొన్ననో బాగుండును. ఉదాహరణకు చైనాలో ఇదేవిధంగా పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చేశారు. సెప్రూగారు అక్కడి స్థితిగతులను వాళ్ళవిధానములను “China, People's Democracy” అనే పుస్తకములోని ప్రవేశికలో ప్రశంసిస్తూ వివరంగా వ్రాశారు. ముఖ్యముగా మనదేశములో industries కు supervision లేదు. ఉదాహరణకు Andhra Paper Mills, Rajahmundry, Directors కు supervision charges క్రింద రు. 5104/—6 నెలలకు అని మీ పుస్తకములోనే వ్రాశారు. అంత supervision charges అయిన ఒక్కడికి ఇవ్వడము ఏ విధముగా న్యాయంగా ఉన్నది? ఆ ఒక్క industry కి అంత సామూహిక supervision క్రింద వ్యయంచేస్తూఉంటే ఇంకా ప్రాథమిక industries ఎట్లా అభివృద్ధిలోకి వస్తాయి? గూడూరులో glass industries ఉన్నవి. అట్టి పరిశ్రమలు వ్యక్తులు నడపుతున్నారు. వారికి చాలా తక్కువఖర్చు supervision కు గాను అవుతున్నది. కనుక ఈ రేడాల విషయంలో వెంకట్రావుగారు తగు శ్రద్ధ పుచ్చుకో

27th July 1955]

[Sri Vavilala Gopalakrishnayya

మరినదని కోరుచున్నాను. ఇక రాజమండ్రి శేషమిల్లులో కొనియ్యము ఎరువు కొనడములేదు అని చెప్పచున్నారు. అయితే ఆ శేషమిల్లు మొట్టమొదట ఒక్కదానికే ఉపయోగించుచున్నారు. మొన్న నేను మార్కెట్ కమిటీ రాజమండ్రి శేషమిల్లకు వెలికితిని. మొదటిరోజులలో అదే శేషమిల్లు వాడుకుంటే వాణ్ణి కంటికి ఆ కాకితమునే వాడుచునున్నాను. కాని అది ఎక్కడా కంటికిలేదు. దానిని ఒక్క గవ్వ మొట్ట కొనడములో మరి ఏమి భరణికోసుచున్నారో, మరి నష్టము ఏ విధముగా వస్తున్నదో తెలియడములేదు. గూడూరు factory లో వస్తువులు ఉన్నవి. అవస్తువుల భరణు కొంచెము ఎక్కువగా నున్నది అని అంటున్నారు. అదేరకము వస్తువులు ఇరువులు తయారుచేసే అంశకంటే చౌకగా ఉన్నవన్నారు. అందువల్ల వాటి భరణు తగ్గించవని కోరుచున్నాను. ద్వితీయపంచవర్ష ప్రణాళికలోనైనా ప్రతి తాలూకాలోనూ ఐండ్రీ industries ను ప్రభుత్వము స్థాపించవలసిందిగా కోరుతూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.”

Sri N. VENKAIAH:—“అధ్యక్షా, శ్రీ ప్రగడకోటయ్యగారు నూచించిన నట్లు దోపకులు, చీరలు నేతపరిశ్రమకు ప్రత్యేకించినపుడే ఈ పరిశ్రమ బలవంతంగా సజీవంగా వుంటుందని లేకపోయినట్లైతే, ప్రమాదకరమైన స్థితిలో పడుతుందని నూచిస్తున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రత్యేకించి ఈ విషయంలో గట్టిగా recommend చేయాలి. ఇప్పుడు ప్రత్యేకించ బడుతోంది కాని ఎందువల్లనో సరిగ్గా ఆచరణలోనికి రాక ఈ విధానం జరుగడంకొనడం లేదు. అందుచరకా విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధచూపుతున్నందుకు సంతోషం. మనప్రాంతానికి కావలసిననూలు సరఫరా కావాలంటే, రోజుకు 0—12—0 అదాయం రాగలిగిన పరిస్థితి వున్నపుడే ఈ పరిశ్రమ జరుగడం అవుతుంది. మూలు ఎక్కడ తయారైతే అక్కడ నేతపరిశ్రమ వృద్ధికొనడానికి అవకాశం వుంటుంది. అందుకు చరకా వల్ల అనుకున్న ప్రయోజనం కలిగేట్లా కొంత భవాన్ని పెచ్చించి అయినా, తయారు చేయగలిగితే ఉపయోగము వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

పొగాకుపంట ఆంధ్రదేశానికి సంబంధించినంతవరకు చాలా ప్రధానమైనపంట. Central ప్రభుత్వం ఆదాయంవంచి ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి భాగం వస్తుంది కాబట్టి ఆంధ్రప్రభుత్వానికి కూడా ఆదాయం తీసుకురాగలిగింది పొగాకు పంట. ఇందులో 50% రైతుల ఇండ్లలో పదివంటిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈమధ్య చై నాతో జరిగిన వ్యాపార ఒడంబడికమూలంగా కొంత ఎగుమతి కావడానికి అవకాశం కలిగింది. దీనికి సగటున 500 lbs. గు. 130 లు ధర ఇస్తు

Sri N. Venkiah]

[27th July 1955

న్నారు. కాని రైతుకు ఇచ్చేది రు 30, 40 లు మాత్రమే. కాబట్టి ఒక corporation ఏర్పాటుచేసికొని పొగాకు యావత్తు తీసుకొని grade చేయించి విజేశాలకు ఎగమతి చేస్తే చాలా లాభప్రదంగా వుంటుంది. రైతులచేత నేను హామీ ఇప్పించగలను. ఖరీదు ఇవ్వకుండా, పొగాకు తీసికొని, grade చేయించి harbour లోకి తీసుకువెళ్లి ఇతరదేశాలనుంచి దబ్బుతీసుకొనిన తరువాతనే రైతులకు చెల్లించవచ్చును. దానికి రైతులు సంసిద్ధులుగా వున్నారు. నేను చాలా మందితో సంప్రదించాను. ఎక్కువ శాత్రుబడి లేకుండానే corporation ప్రారంభించవచ్చును. కొనుగోలు చేయవచ్చును, grading చేయవచ్చును. దీనికి 4, 5 లక్షలు రూపాయలు అయితే సరిపోతుంది. లక్షలు లక్షలు ఆదాయాన్ని ఆర్జించడానికి అమూల్యమైన అవకాశం ఇది. రైతులకు మీరు ఇవ్వదలచుకొన్నంతవరకు సంపూర్ణంగా ఇవ్వడానికి అవకాశంవుంటుంది.

పొగాకులో ఎంతో భాగం వృధాగా పోతోంది. దీనితో నికోటిన్ తయారు చేయించవచ్చును. దీనికి ఒక factory పెడితే లాభప్రదమైన పరిశ్రమ అవుతుంది. పొగాకులో ఎక్కువ సరుకుకు colour మారి నిరుపయోగం అవుతోంది. అందువల్ల వ్యాపారస్థులు ఏధర ఇస్తే అంతవరకే తీసుకోవడం తప్పనిసరి అవుతోంది. అందువల్ల redrying plants ఏర్పాటుచేస్తే అన్ని ప్రాంతాల్లో తప్పనిసరిగా పొగాకు నిలువచేసికొని అధిక ఆదాయాన్ని ఆర్జించే అవకాశాలు వుంటాయి. చాలా ప్రాంతాల్లో machines వున్నాయి. ఓంగ్లంపంటి ప్రాంతాల్లో లేవు. ఇటువంటి ప్రాంతాల్లో co-operative ధోరణిలో తగినంత శాత్రుబడి ఇచ్చి ప్రోత్సహించడానికి తగిన అవకాశాలు ఇస్తారని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రదేశంలో చాలా ప్రధానమైన గృహపరిశ్రమ చర్మపరిశ్రమ. దానివిషయంలో ప్రభుత్వం తగినంత శ్రద్ధ తీసికోవడం లేదు. దీనికి కావలసిన తం గేడుచెక్క వగైరాసప్లయచేయడానికి తగిన శ్రద్ధ ప్రభుత్వం తీసికొంటుందని, ఇతర కుటీరపరిశ్రమల విషయంలో కూడా శ్రద్ధ తీసికొని, సంవత్సరానికి 8 మాసాలు వృధాగా కాలక్షేపంచేసే గ్రామస్థల ఆదాయాన్ని పెంచడానికి ప్రభుత్వం తీవ్రంగా కృషిచేస్తుందని ఆశ్చర్య విరమిస్తున్నాను.

SRI P. PARTHASARATHI :— ఉపాధ్యక్ష, నేను ఈ పారిశ్రామిక దిమాండును చలపరచేదానికి లేచాను. దేశం ఒక అభ్యుదయ దశకు రావాలన్నా, అధికంగా పటిష్ఠం కావాలన్నా వ్యవసాయానికి పరిశ్రమకు వుండే వ్యత్యాసం చాలా వరకు తగ్గించాలి. వ్యవసాయంలో 89% పరిశ్రమలలో 11% ఈదినం వున్నారంటే, తమ వ్యత్యాసాలు ఎంతగొప్పగావున్నవో తెలియగలదు. దీనిని తగ్గించాలంటే ఎక్కువ

Demand No. XXI—Industries.

27th July 1955]

[Sri P. Parthasarathi

భారీ పరిశ్రమలను దేశంలో స్థాపించవలసిన అవశ్యకతను ప్రభుత్వం గుర్తించాలన్న సంకల్పం మనకు మనస్థిరమైనది. అంధ్రప్రదేశ్‌లో రాయలసీమ చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. రాయలసీమ జిల్లాలలో ఎక్కువగా ముడిపదార్థాలు ఉన్నాయి. అవి ఎక్కువగా పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేసేదానికి ఉపయోగపడుతాయి. ప్రభుత్వానికి తెలుసును. ప్రభుత్వంవారు cotton mills, sugar mills ఏర్పాటు చేసి కేంద్రీకరిస్తున్నారు కాని నీరులో దొరికే ముడిపదార్థాలకు పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేసేదానికి ప్రయత్నం లేనందుకు విచారించుకున్నాను. కడప జిల్లాలో మౌలిక iron ore, బైటెటిస్, మాంసము, పిట్టి అన్నింటికీ ఒక పరిశ్రమను ఏర్పాటుచేస్తే, cotton mills, sugar mills ఏర్పాటు చేసేదానికి వీలువుండేది. కడప జిల్లాలో పండ్ల పరిశ్రమ చాలా గొప్పది. Canning పరిశ్రమను ఎందుకు ఏర్పాటుచేయలేనో నాకు తెలియదు. కోడూరులో రెండు మూడులకుల పెట్టుబడితో నడిచే Fruit Growers Society ఒకటి వున్నది. ఇదివరలో ఒక canning factory స్థాపించడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి. ప్రభుత్వ ఆదరణ, అభిమానం లేకనే ఆ పరిశ్రమ ఇంత వరకు ఏర్పాటుచేయడానికి వీలులేకపోయింది. ఇప్పుడైనా దానిని గురించి ఆలోచిస్తే చాలాకృతజ్ఞులుగా వుంటామని చెబుతున్నాను. Mining విషయంలో licence ఇవ్వడానికి చాలా కాలంపడుతోంది. రెండు, మూడు సంవత్సరాలు పడుతోంది. అంగన్వల్ల prospective miner కు కూడా ఈ ముడిపదార్థాలకు బైటరు తీసుకురావడానికి వీలులేవ్వండా పోతుంది. అందుచేత ఈ licences ఇచ్చే విషయంలో ఎట్టి నిలబడ లేకుండా వెంటనే లాంఛన గా రు 500లు ఒకటి రు 50, 100లు licence feeగా తీసుకుని దేశాభివృద్ధికోసం జమారుగా licences ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో పాలిటీ liberalise చేస్తే బాగుంటుందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. Sericulture విషయమైకూడా పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించు మనవి చేశారు. దాని విషయమై స్వంత అనుభవంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. రాయలసీమ జిల్లాలలో చాలా అనువవు చెట్లు వున్నాయి. వ్యవసాయ కేంద్రాలలో ఒక demonstration farm ఏర్పాటుచేస్తే ఇందులోని లాభకరమైన ప్రత్యేకంగా సమీక్షచేసేదానికి వ్యవసాయదారునికి అవకాశం వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

[27th July 1955]

8.30 p. m.

* SRI P. BAPAYYA :—మన దేశములో రోజు రోజుకు పెరిగిపోతుండే నిద్రాలోగ నమగ్యమైన పరిష్కరించడానికి, చాలి చాలినటువంటి ఆదాయముతో వ్యవసాయముమీదనే పనిచేస్తూ జీవితాలు జరుపుకొంటున్న గ్రామీణ ప్రజానీకానికి సహాయముచేయడానికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వముకూడా యీ గృహపరిశ్రమలకు ఎక్కువ ప్రోత్సాహము యివ్వాలని ప్రయత్నము చేయడము చాల సంతోషమైన విషయము ముఖ్యంగా మనకు మన వెంకట్రావుగారు ప్లానింగ్ మంత్రిగావున్నారు. ఈ మధ్య N. E. S. క్రింద వున్న కొన్ని గ్రామాలకు వారు వెల్లిరిపుడు సేనుకూడ వారితో కెళ్లడము తటస్థించినది. వారు ఎక్కడకు వెళ్లినాకూడా ఏ గ్రామములో ఏ గృహ పరిశ్రమకు ఆవకాశమువుందని గ్రామస్థులను అడుగతూ, అక్కడఉన్న ఉద్యోగస్థులను ఏ గ్రామములో ఏ పరిశ్రమపెట్టితే బాగుంటుందో మీరు ఆలోచించి నాకు చెప్పవలసిందని చెప్పతూవచ్చినారు. ఇది చాలశుభదినాలని దీనివలన నాకు చాల నమ్మకముకల్గింది. మా తిరువూరు తాలూకాలో కంబల్ల పరిశ్రమ ఇదివరకు జరుగుతుండేది. దానికి ప్రభుత్వము సహాయము చేసినట్లైతే బాగుంటుంది. చనుబండ, చిన్నంకేటి అనుగ్రామాలలో పూర్వము ప్రసిద్ధిగా కంబళ్లు సేసేవారు. అక్కడ యిప్పుడు co-operative system ప్రకారం సహాయము చేసేటట్లైతే యీ కంబల్ల పరిశ్రమ అభివృద్ధికి ఎక్కువ ఆవకాశము వుంటుంది. ముఖ్యంగా నా నియోజకవర్గమైన తిరువూరు తాలూకాలో మైకా ఎక్కువగావుందని చాటామంది చెప్పకున్నారు. ఇదివరకు చాలమంది యీ మైకా విషయంలో private పెట్టుబడితో పనిచేసి ఏ కారణముచేతనో ఆ పరిశ్రమ యిప్పుడు ఆపుకేయడం జరిగింది. కాబట్టి భూగర్భకాస్త్ర పరిశోధకుల చేత ఎక్కువగా ఆ తాలూకా అంతకూడా పరిశోధనచేయించి మైకాకు ఎక్కువ ప్రోత్సాహము యివ్వాలని సేను ప్రార్థిస్తున్నాను. ఒకపెద్ద fertiliser factory ని దక్షిణ దేశములో పెట్టడానికి కేంద్రప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించినారనిన్నీ దానికి హైదరాబాదు ప్రభుత్వము మన ప్రభుత్వము పోట్లాపోటీగావున్నట్లు తెలుస్తుంది. హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు కొత్తగూడెములో పెట్టాలని మనవారు కృష్ణాజిల్లాలో పెట్టాలని కేంద్రాన్ని కోరుతున్నారు. ఇదివరకుఅటువంటి పెద్దపరిశ్రమలేదు కాబట్టి ఆ పరిశ్రమను తప్పకుండా మన ఆంధ్రదేశానికి వచ్చేటట్లు ప్రయత్నము చేయాలని సేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మరొకవిషయం మధ్యరకమైన పరిశ్రమలు, ఈ మధ్య

27th July 1955]

[Sri P. Bapayya

రకమైన పరిశ్రమలకు ఏ లక్షలరూపాయలు కౌమలీకస్తుందని మన మంత్రిగారు చెప్పారు. సామాన్యమైన ఏ లక్షలరూపాయలు మన రాష్ట్రములో వెలికి. పెట్టబడిపెట్టడము చాల కష్టము. తేనె ముఖ్యంగా వాటికి మనచేతేమీటంటే ప్రతిజిల్లాలోనూ ఒకమధ్య రకపు పరిశ్రమ పెట్టడానికి ప్రభుత్వము ఎక్కువకృషి చేయాలి నా కోరిక. ఎట్లంటే Central Government వారిలోకి సంప్రదించి యీ పరిశ్రమలను ప్రతిజిల్లాలోనూ ఏ జిల్లాలో ఏ పరిశ్రమపెట్టాలో ఆలోచించి ప్రభుత్వమే ప్రారంభించి క్రమలనుకూడా మీరు కొన్ని shares తీసుకోవాలని చేస్తున్నట్లే సగము shares కాను ముప్పాతిక శేట్లకాను ఇంకను ఎక్కువశేట్లు ప్రజలు తీసుకొనటానికి అవకాశముంటుంది. కొద్ది దానికి ఎక్కువగా మన Planning మంత్రిగారు కృషిచేసి ప్రతిజిల్లాలోనూ ఒక మధ్యరకపు పరిశ్రమ పెట్టడానికి ప్రయత్నించాలని వాటిని చెబు కోరుతూ చెల్వు తీసుకుంటున్నాను.

Sri A. SATHYANARAYANA MURTHY :—అధ్యక్షా పరిశ్రమల విషయములో మన ఆంధ్రదేశము చాల వెనుకపడింది. యీ దిమాండును సమర్థిస్తున్నాను కాని కొంతయు అసంతుష్టిగావుంది. కారణమేమిటంటే ఇప్పుడు agriculture and industry యీ రెండు సమానబాధ్యతలతో కూడుకున్నాయి. మనకికే వెన్నముకలాను యీ రెంటికీ ప్రాధాన్యము యివ్వాలి. ఎన్నో జేం, లక్షలు ఖర్చుపెట్టి ఎన్నో ప్రాజెక్టుస్ కట్టుతూవుంటే industries ను గురించి మనము ఆలోచించడము లేదు. ఏమంటే ఇప్పుడు agriculture బాగా ఉంటే అన్నము సమృద్ధి ముగా వుంటుందని అనుకుంటున్నాము. Industries వున్నట్లయితే అన్నముకొనడానికి ధనము ప్రతిమనషికీ ప్రతి labourerకు వుండడానికి అవకాశము చిక్కుతుంది. అందువల్ల దానితోపాటు Industries కు కూడ ప్రాముఖ్యత యివ్వాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడున్న defect ఏమిటంటే మన ఆంధ్రదేశములో మొదటగా paper mill start అయింది. దానిని ప్రారంభించినపుడు mismanagement వలన అది చెబ్బలినదమువల్ల క్రమేపించిన Industries అన్ని చెబ్బలిన్నాయి. ఇప్పుడు industries చెబ్బ తినకుండావుండాలంటే Government ముఖ్యంగా కొన్ని విషయాలలో జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. First ఏమిటంటే Research Institutes వుండాలి. ఇండియా మొత్తముమీద Research Institutes వున్నాయని మన మంత్రిగారు చెప్పవచ్చును. పదకొండువున్నాయి. ఐతే ప్రతిరాష్ట్రానికికూడ ఒక Research Institute గాని ఒక Station Branch గాని వుండాలి. మన ఆంధ్రదేశములోనుంచి చింతగింజలు విదేశాలకు రవాణా అయి పోతున్నాయి. పాతగింజలుకూడా రవాణా అయిపోతున్నాయి. ఎందుచేత విపాకు

Sri A. Sathyanarayananmurthi]

27th July 1955

న్నాయి ? ఎక్కడికిపోతున్నాయి ? తిరిగి ఇవన్నీ మనదేశానికి ఏదోఒకరూపములో వస్తున్నాయి. వాటికితగినటువంటి research మనదేశములో లేక పోవడముబట్టి మన ఆంగ్లదేశములోవుండే అనేక commodities foreign countries కు వెళ్లిపోతున్నాయి. ఈ రెక్కలు కౌవాలంటే Customs లో పొరుకుతాయి. మీరు శ్రద్ధ వహిస్తే Customs లో తప్పకుండా మీకు తెలుస్తుంది. అందుచేత ఇవి అన్ని కూడ మన దేశములో వుండేటట్లు మీరు ముఖ్యము గా చూడాలి. cottage Industries and Heavy Industries అక్కరలేను. ప్రస్తుతము Cottage Industries చూడాలి. దానినిగురించి ఎంతవరకు Government శ్రద్ధవహించినది ? ప్రపంచములో cottage industries ఏ దేశములోవున్నాయి. మన ఆంగ్లదేశములో యీవేళ్ల పెట్టాలంటే ఏ దేశాన్ని అనుసరించి మనము ప్రాధాన్యము యివ్వాలి ? జపాను cottage industries లో చాల ప్రాధాన్యము వహించినది. ఇక స్వీడన్ డెన్ మార్కు వంటివికూడా వున్నాయి. అక్కడికి ఎవరినైన తగిన లెక్చ్యూరియన్లను పంపించినారా ? మన students ను పంపడానికి 2 వేలరూపాయలు ఖర్చుపెట్టుతామని చెప్పినారు. రెండువేలరూపాయలు సరిపోతుందా ? మీరు ఎంతమంది students ను తయారుచేస్తారు. ఇంకా ఎన్నో Industries కౌవాలిమనకు. క్రొత్త industries అచరణలో పెట్టడానికి ఎంతమంది study చేయాలి. యీ వాడు మనము వందలకొద్ది వేలకొద్ది కాకపోయిన కొద్దిమందినైన పంపించి study చేయించి ఉపయోగించుకోవడము చాలా అవసరము. ఇప్పుడు వున్నంతవరకు Dalda విషయములో చెప్పకున్నాను. వనస్పతి విషయములో బిర్లా కంపెనీవారు ఇక్కడ పెద్ద plant పెట్టారు. మేముకూడ మా తాజేవల్లిలోపెట్టాము East Coast Food Products సంస్థను. ఇక్కడ బిర్లా company వుంది. బిర్లా కంపెనీ వారి కహాన్యము ప్రహించాలి. బిర్లా వాగా డబ్బున్నవాండ్లు, కొన్నిలక్షల రూపాయలు ప్రజలదగ్గర వసూలుచేశారు. కొంతవరకు స్వంత capital పెట్టారు. యీవేళ్ల 10 రూపాయల share రూ. 1-14-0 లకు వాకే కొంటున్నారంటే అర్థమేమోగ్రహించండి. అప్పుడు వనస్పతి ఆ కారణంలో తప్పకుండా ప్రాముఖ్యమువచ్చి భాగా లాభము వస్తుందని ప్రజలుబాగా ఉపయోగపరుస్తారని మేము వనస్పతి factory start చేశాము. అందులో ఒకలక్షరూపాయలు invest చేసినాడు కాబట్టి వేసు యీ వేళ్ల ఇష్టమవుతున్నాను. కాబట్టి వాడుక్కడ ఉద్దేశము చెప్పకున్నాను. బిర్లాకంపెనీతో ప్రాధాన్యము compete చేసిలేక ప్రతిపంవత్సరము ఇప్పుటికి మూడు సంవత్స

27th July 1955]

[Sri A. Satyanarayanamurti

రాలుగా నష్టపడుతున్నది. దానికి కారణమేమిటి? నష్టమువస్తున్నప్పటికీ బిల్లా కంపెనీ నడుపుతుంది. కారణమేమిటి? Monopoly చేస్తూ మనదేశములో వున్నటువంటి మిల్లులను యావత్తు బిల్లా company పట్టుకోవడముకోసము పనిచేస్తుందని నావృత్తికి బాగా అందుతోంది. అందువల్ల ఎక్కడకూడా అటువంటి monopoly లేకుండా Government దానిమీద supervision చేయాలి. ఒక Supervision కమిటీ వుండాలి. కమిటీలో officials కాకుండాగా industrialists కాకుండాగా దేశముయందు భక్తివ్రన్ధువాండ్లు Industry అంటే తెలిసినవాండ్లు కొంతమంది ఆ కమిటీలో వుండాలి. రిగిచ్చి చేసివట్లయితే ఏ లోపముచేత యీ Industry పడి పోతున్నది. ఎందుకు లాభము రావడములేదు, ఎందుకు నష్టమువస్తుంది, నష్టముచేసే పరిస్థితులలో కూడా 10 రూపాయల share పెండురూపాయలకు ఎందుకు కొంటున్నారు, ఇవన్నీ బాగా తెలుసుకోవచ్చును. అందువల్ల యీ విషయాలు పరిశీలన చేయడానికి ఒక కమిటీని Government appoint చేయాలి. అటువంటి కమిటీని appoint చేసే ఉద్దేశము వుంటే దానికి ఎక్కడ provision చూపించలేదు. దాంట్లో Officials కాకుండా పై వాండ్లు వుండాలి. ప్రచార Industry propaganda కావాలి మనకు. అనేక దేశములో raw materials వున్నాయి. కనుక వాటినివ్ని తీసి మనము ఉపయోగపరచుకోవాలి. ఉపయోగపరచుకుంటే ఇవి ఏ విధముగా సహాయపడుతుందనే propaganda చేయాలి. తర్వాత communicationsలను నడించి ఇంకొక విషయము చెప్పవచ్చును. ఏమంటే మా ప్రాంతంలో చిన్న Fruits Co-operative Society వుంది. మాతోటలలో పండ్లపంటలు కలకత్తా మార్కెట్టుకు వెళ్లుతూ వుంటే దబ్బు లాభము వస్తూవుంటుంది. Communication facilities create చేయాలి. Industries వున్నచోట Industries కు గాని Co-operative Society కు గాని కన్యూనికేషన్ లేకపోయినట్లయితే అందుకు Government protection ఇవ్వాలి. అందుకనే ఎక్కడ Industries start చేయాలని కోరినప్పటికినీ నా ఉద్దేశమేమంటే, Government కు shares వుండాలి. Government కు shares వున్నప్పుడు Government శ్రద్ధ తీసుకుంటుంది. ఆ Industries చెడిపోకుండా చూడడానికి ఎక్కువ ఆపకాశముంటుంది. ఈనాడు Sugar Factories Start చేస్తున్నారు, co-operative basis మీద. నవంబరులో మీటింగు పెట్టినపుడు అక్కడ Government తీసుకుంటావనిమాకు తెలిసినది. అప్పుడు at least 15,20 లక్షలు Government shares తీసుకోవాలని మేడ మా తీర్మానముతోవుంది. ఈనాడు Government వారు ఎప్పుడైతే కొన్ని factories

Sri A. Satyanarayanamurti]

[27th July 1955]

పెట్టడానికి licence యిస్తామన్నారో అప్పుడు 20 లక్షల రూపాయల shares తీసుకుంటామని చెప్పినారు. సంతోషము. అవిధముగా తీసుకుంటే Industry బాగా thrive జేతుంది. ఎప్పుడైతే Government shares తీసుకున్నారో దానికి safety, protection కలుగుతాయి. ఇందులో ఇంకొక తమాషాకూడ మన Government మేధావిగా పనిచేసినది. ఎప్పుడైతే వాండ్లు shares కొన్నారో democratic సిద్ధాంతము ప్రకారం వారు permanent గా పెట్టుకోకుండా మళ్ళీ మనకు యిచ్చే bonus వల్ల ఆ shares మనము కొనడానికికూడా చాల సౌకర్యము చేశారు. ఈవిధంగా ప్రతి Industry కూడా start చేయాలి. మన ఆంధ్రదేశములో యీవేళ Industries start కావాలంటే కావు. Industries develop చేసేవాండ్లకు నమ్మకములేదు. ఈలాగు వుండగా రోజు రోజు కూలీలకున్న మరి Industrialists కున్న వచ్చేటటువంటి తరవులు పరిష్కారము కావడము చాల కష్టముగా వుంటుంది.

4 p. m.

SRI N. SRINIVASA RAO :—ఉపాధ్యక్షా! పరిశ్రమలను గురించి చాలామంది మాట్లాడిన తరువాత నేను ఎక్కువ మాట్లాడడానికి సమయంలేదు కాబట్టి, నాలుగయిదు విషయాలమాత్రం తమవృత్తికి తీసుకు వస్తున్నాను. మన పరిశ్రమల మంత్రిగారు సముద్రప్రాంతానికి చాలాదగ్గరగా వున్నారు. ఆంధ్రదేశంలో చాలాభాగం sea shore ఉండడం సంభవిస్తోంది. అక్కడ విపరీతంగా పడుతూయున్న fish tins లో పెట్టి పైకి ఎగుమతి చేయుటకు, రకరకాల oils తీయుటకు అవకాశం ఉంది. అందుచేత అక్కడ చేపలుపట్టేవారికి ఆధునిక పరికరాలు ఇచ్చినట్లయితే ఇంకా ఎక్కువచేపలుపట్టుటకు సావకాశం ఉంటుంది. దానివల్ల మనం ఇతరదేశాలనుండి కొనుక్కునే Cod liver oil ఇంక యితర oils సప్లయ చేయగలుగుతాము అని ఒకమనవి. రెండవది piggery గురించి planning లో యున్నది. పిగ్గరీసగురించి చెబితే కొంతమంది పిగ్గరీకి ఎంతదబ్బు వస్తుందని అనుకోవచ్చును కాని labourers లో కోడిని పెంచితే కొత్త అప్పు పందిని పెంచితే సాత అప్పు తీరుకుందని ఒక సామెత ఉన్నది. అంటే ఏమిటంటే పంచులపరిశ్రమ కేవలం కొన్ని tribes, communities కాకుండా హెచ్చుగా హరిజనులలోనూ, backward communities లోనూకూడా చేస్తూయింటారు. దాని ఆదాయం విషయం చాలామందికి తెలియదు పెద్దది. అందుచేత ఏమిటంటే ఈవేళ America నుంచి, England నుంచీకూడా ఈ పిగ్గరీసని tins లో పెట్టి తీసుకువచ్చి, ఇక్కడ అమ్మకం చేయడం జరుగుతోంది. ఈవేళ కొలెరుప్రాంతంలోనూ, సముద్రప్రాంతం

27th July 1955]

[Sri N. Srinivasa Rao

లోనూ, ఆరణ్యప్రాంతంలోనూ బ్రహ్మాండంగా, కోట్లాది రూపాయలు విలువగలిగిన షిగ్గరీని పెంచడానికి సావకాశంఉంది. Nuts roots అన్నది ఉన్నది. తరువార జొన్నలూ—ఇప్పుడు civilization హెచ్చైన తరువార సన్ననియ్యం చాయపప్పు లింటూఉన్నాము—జొన్నలూ, పెసలూ వాటికంటే వదిలేదాం. ఈ జొన్నపాట్లు, పెసలూ అంతా వాటికి ఆహారంగా పనికి వస్తాయని మనవిచేస్తున్నాను. మూడవది Pandit Nehru గారు Russia వెళ్ళేటప్పుడు మామిడిపళ్ళు పట్టుకువెళ్ళారు. ఆంధ్రదేశంలో మంచి మామిడిపళ్ళున్నవి. అలాంటి మామిడిపళ్ళన్నీ tins లో పెట్టి ఇతరదేశాలకు ఎగుమతిచేయడానికి ఏర్పాటుచేస్తే మెట్టప్రాంతాలు వెమకటడినాయనే టటువంటిబాధ పోతుంది. కొబ్బరి అవి ముందుకురావాలంటే ఈ Fruit centresను మీకు ఏర్పాటుచేసి ఇంకా scientificగా మంచిమంచి చెట్లనుపెంచే ఏర్పాట్లు చేయించాలని planning మంత్రిగారికి, Industries మంత్రిగారికి నామనవి. నా నియోజకవర్గంలో, కోడూరుపాడులో, ఈపెద్దమంత్రి లండనాకూడా జూసు మతులుగా చాలామంది పుచ్చుకుని యుంటారు. మామూలు తాడిచేపలో బ్రహ్మాండమైన art ఉన్నది. కజ్జలు తయారుచేస్తున్నారు. దానికి వెయ్యిరూపాయలు కూడ ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. మాకుకూడా సరదాగా యివ్వడంయ్యాలని ఆదేశంలేదు. అప్పు యివ్వమన్నాము. All India Congress వారుకూడా exhibition లో పెట్టిన కజ్జలు ఇవి. గతంలో ఉండేటటువంటి ఆంధ్రులయొక్క art ను ప్రోత్సహించని అవకాశం ఇవ్వకపోతే పోయారుగాని, ఈ తెలుగుమంత్రిగారైనా అటువంటి art వశించకుండా వాటికి loans, subsidies ఇచ్చి అటువంటి పరిశ్రమలను, పురాతనమైన శిల్పమును నిలపవలసినదిగా మంత్రిగారికి నా మనవి. తరువాత 5 నేలలేక 10 నేల రూపాయలతో విశ్రేణికేటర్సుపెట్టి salt అంటే ఉప్పును table salt గా తయారుచేయుటకు సావకాశంఉన్నది. మన ప్రాంతంలో salt ఎక్కువ దొరుకుతుంది. కాబట్టి దాన్నిగురించికూడా ఆలోచించవలసినదని నా ప్రార్థన. నా నియోజకవర్గంలోని ద్వారకా తిరుమలలో సుద్ద బాగా దొరుకుతుంది. ఆ సుద్దతో రికరకాల విగ్రహాలను సుద్దలో ఏయకలిపి నటరాజ మొదలగు విగ్రహాలూ తయారుచేస్తారు. మంచి marble stone లాగ ఉంటుంది. దానికి తగిన Artists ఉన్నారు. నెల్లూరుజిల్లాలోకూడా, నా మిత్రులు ఒకరిద్దరు జైలులోయున్నప్పుడుకూడా ఈ సుద్ద తెప్పించి చక్కని విగ్రహాలు తయారుచేశారు. అటువంటి కళను పోషించవలసినదని మంత్రిగారికి నా మనవి. తరువాతది “అవకాయ్,” ఇంగ్లండు దేశంనుంచీ, ఆమెరికాదేశంనుంచి అనేక ఉత్తరాలు వస్తూయుంటాయి, మీకు తెలుసును. ఇక్కడ butlers గా పని

[Sri N. Srinivasa Rao]

[27th July 1955]

చేస్తున్నావాళ్లు Tins లో పంపిస్తున్నారు. ఎక్కువ మామిడికాయలు పండించే మెరక ప్రాంతాలకు లచ్చన్న గారు తొందరగా Electricity పంపిస్తే మంచినీళ్ళ నూతులు త్రవ్వి, కాయలు పండించి ఈ పరిశ్రమ అభివృద్ధిచేయవచ్చును. ఏవైనా నేర్పు వున్నారాని ఇంగ్లండువాళ్లకూ, అమెరికావాళ్ళకు ఈ ఆవకాయపదును మాత్రం దొరకలేదు. కాబట్టి ఆవకాయ tins లోపెట్టి ఎక్కువగా ఎగుమతి చేయడం ఒక పరిశ్రమక్రింద గుర్తించమని నా ప్రార్థన. ఆఖరుగంట కొట్టారు.

బ్రాహ్మణోక్షత్రియోవైశ్యశ్య

త్రయోవర్ణ ద్విజాతయః

చతుర్థ్యోక జాతస్తు

మాద్రో నాస్తిపంచమా॥

అని మన భారతదేశంలో వ్యక్తులనుబట్టి మాత్రమే ఈ communities ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. ఈ వేళ చేసేతపరిశ్రమకు ఏలూరుతూరి వస్తోందో అట్లానే చెప్పాలి పరిశ్రమకు రక్షణకొవాలి.

కళాశాఖకంట్రాక్టుగారు తాము తొడిగేటటువంటి చెప్పలు, గాంధీగారికి పంపి నటువంటి చెప్పలు అమలాపురంలో ప్రత్యేకంగా తయారుచేయించారు. అటువంటి చెప్పలు తయారుచేసే families రెండు, మూడు మాత్రమేయన్నది. Bata Company వినా, ఏ ఇతర company వినాకూడా చెప్పలు అంత చక్కగా తయారుచేయలేరు. అటువంటివాటికి centres ఏర్పాటుచేసి ఆవృత్తిపోషించడా ఏర్పాటుచేయవలసినదని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. Industrial శకంలో మామూలుగా ఉండేటటువంటి village artisans చెప్పలింటారనే విషయం తమకు తెలుసును. ఈ సందర్భంలోనే మీరు Cess fund వేసి చేసేతకార్మికులకు ఏ విధంగానైతే ఇస్తున్నారో, ఆవిధంగానే చెప్పలు Pottery వగైరా పుత్తు లన్నీ కూడా పెద్ద పరిశ్రమలతో పోటీపడలేక పడిపోయినప్పుడు, ప్రభుత్వం వాటికి కొనుగోనిన subsidy ఇచ్చి వాటిని రక్షించవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఆఖరు ముక్కగా నా మనవి ఏమిటంటే ప్రతిగ్రామంలో pottery making, గానుగలు, వడ్లు దంచడం, ఇటువంటి పుత్తులుచేసేవాటికి నష్టం వస్తోంది. కాని సహజంయొక్క potentiality కోసంధంపుడుబియ్యంవల్ల నష్టంవస్తే దానికి subsidy ఇవ్వడం అవసరం. గానుగనూనె మిగతా నూనెలకన్న శ్రేష్టమైనదని తమకు తెలుసును. అటువంటి గానుగనూనె తయారుచేసేవాటికి ఎడ్లు కొనుగోనినదానికిగాని లేక వారి గానుగకొరకుగాని subsidy ఇచ్చి ఆ విధంగా నిర్జీవమైనటువంటి ఆంధ్రలోకానికి జీవంబియ్యడానికి

27th July 1955]

[Sri N. Srinivasa Rao

ఇవన్నీ చేయడం అవసరం. ఇవన్నీ చిన్న చిన్నవిగా కనిపిస్తాయి మాట్లాడితే. మంత్రిగారు ఓటి విషయంలో శ్రద్ధతీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. పరిశ్రమలలో పనిచేసేటటుంటి వారు ఉద్యోగులకంటే ఎక్కువ సంపాదించుకుంటున్నారు. పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న కార్మికునికి ఎక్కువ facilities ఉన్నవని, ఆయనకు insurance ఉన్నదని, గృహ నశతియన్నదని, ఆయన భార్య కొలలకు Maternity centres ఉన్నవని ఆశిస్తాము. ఈ graduates వంటా మీరు ఉద్యోగాలు వదలిపెట్టి కేవలం పరిశ్రమలలోకి రండి అంటే రారు. ఇతరదేశాలలో చూస్తే మామూలు jobs కంటే పరిశ్రమలలోనే ప్రత్యేకంగా ఎక్కువ జేతనాలు పొందడం మనం చూస్తున్నాం. ఆ మేరకు మీరు పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచేసినట్లయితే అప్పుడు మీకు unemployment ఉండదు. B.A. చదువుకున్న వాళ్ళంతా Technicians గా తయారవుతారు. ఆ రకంగానే ఇప్పుడు overcrowd ఐన agricultural labour కూడా పరిశ్రమలలోకి వెళుతుంది. అప్పుడు స్వవసాయకూలీలకు కావలసిన రేట్లు పెంచుతాయి. అప్పుడు మా గంజి నాగేశ్వరరావు గారు strike చేయించడం మానేస్తారు. ఈ విధంగా దేశం సర్వతోమఖాభివృద్ధి పొందుతుంది కొన్ని పరిశ్రమలు అభివృద్ధిచేసి మా వాణిజ్య గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు ఆంధ్రులు కేవలం ఆంధ్రులవస్తువులే కొనాలి. చెప్పలుకూడా ఆంధ్రులే కొనేటట్లు గానున్నా, అన్నివస్తువులు ఆంధ్రులే కొనాలి అని గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినది బలపరచవలసినదని సభ్యులందరినీ కోరుతున్నాను.

Sri P. SATYANARAYANA :—ఉపాధ్యక్ష! భారతదేశంలోని 26 రాష్ట్రాలలో చాలా విపరీతమైన అసమానాలున్నవి. అందులో మనది పారిశ్రామికంగా బాగా వెనుకబడిన రాష్ట్రాలలో ఒకటి. కేవలం కృత్రిమంగానే వెనుకపడ్డ రాష్ట్రాల జాబితాలో పడ్డామేగాని, నిజంగా ముక్కోటి ఆంధ్రులకూ తెలంగాణాతో కలిసిన వికలాంధ్ర కనుక వచ్చినట్లయితే ఆ జాబితాలో ఉండవలసిన అవసరం మనకు ఎంతమాత్రం లేదు. మనరాష్ట్రం భారతదేశ మంతటితోపాటు వ్యవసాయకరాష్ట్రం. ఈ వ్యవసాయకరాష్ట్రంలో నెల ఒక్కొంటికి, ఒక్కొక్క మిసిపి 22 రూపాయల చొప్పున ఖర్చుపెడితే అందులో 18 రూపాయలమాత్రమే cash ఇచ్చికొంటున్నాడని, Planning Commission వారు చెప్పారు. మిగతా 4 రూపాయలకూడా తన ఇంటిలో, లేకపోతే తన ఇంటికి ఆసుకున్న మడిలో తయారుచేసిన వస్తువులు మాత్రమే వాడుకున్నాడు. అందుచేత మన కున్నటువంటి మార్కెటు ఈ 18 రూపాయల మార్కెటుమాత్రమే ఉంది. ఇది మార్కెటుకు ఉన్నటువంటి పరిమితి.

Sri P. Satyanarayana]

[27th July 1955]

మహాకాటి ఏమిటంటే ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వ్యవసాయకరంగంలో డాక్టరు B. V. నారాయణస్వామిగారి అంచనాలప్రకారం సంవత్సరానికి అద్దె రూపకంగానూ, వచ్చే లాభం రూపకంగానూ అంటే ఖిస్తు రూపకంగానూ వడ్డీ రూపకంగానూ 150 కోట్ల రూపాయలు మధ్య తరగతి అనగా middlemen దగ్గరకు వెళ్ళిపోతోంది. డబ్బు ఉత్పత్తి చేసే టటువంటి రైతుకు దక్కకుండా ప్రభుత్వానికి దక్కకుండా middle men కి, absentee landlords కి ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 150 కోట్ల రూపాయలు పోతోంది.

4-00 p. m.

ఈ 150 కోట్ల రూపాయలు producer దగ్గరలేకపోవడం అనేది మార్కెటును కుంచపరుస్తున్నది. ప్రభుత్వంయొక్క రాజకీయ పాలసీలను మార్చుకొని ఈ 150 కోట్ల రూపాయలలో సగమైనా ప్రభుత్వానికి వచ్చేటట్లు చేసుకొని, సగమైనా producer చేతిలో ఉంచినట్లుంటే తప్పకుండా మార్కెటు విస్తృత మవుతుంది. Capital కూడ form అవుతుంది. 1930 సంవత్సరంలో భారతదేశము గురించి ఆలోచించినట్లుగా ఇప్పుడు ఆలోచించడంలేదు, మనము. ఒక కొత్తచారిత్రక దశ యొక్క గర్భముఖద్వారములో మనము ఉంటూ మాట్లాడుతున్నాము. గనుక ఒకరక మైనటువంటి పారిశ్రామిక విప్లవం భారతదేశములో తీసుకురావడానికి చేసేటటువంటి కృషివల్లనే ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళిక, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక, ఇవన్నీ వస్తున్నాయి. పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధికొనాలని అన్నప్పటి మనము ఈ అడక తైరలోపడి బాధ పడుతున్నాము. Home market develop కావడానికి సావకాశం లేకపోతున్నది. Capital develop కావడానికి సావకాశం లేకపోతున్నది. ఈ రెండు develop చేయాలంటే, తమకు ఉన్న agrarian policies మార్చుకో లేనంతవరకు ముందుఅడుగు వేయడానికి ఎంతమాత్రం సావకాశంలేదు. ఇప్పుడు మన మంటూ ఈ 20 వ శతాబ్దంలో రెండవ అర్థభాగములో పారిశ్రామిక విప్లవములో ప్రవేశించటానికి అనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. తనప్రజలకు పారిశ్రామిక విప్లవం తీసుకురావడమనేది ప్రపంచానికేమీ కొత్తకాదు. సుమారు మూడువందల సంవత్సరములనుంచి, అనేక దేశాలవారు తమతమ దేశాలను పారిశ్రామిక విప్లవం ద్వారా అభివృద్ధి చేసుకొన్నారు. వాటిని సమీపించినట్లయిన ఇదివరకు పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందినటువంటి అన్ని దేశాలు మూడువిధాలైన అనుసరించే ముందుకుపోయాయి అని తెలుస్తుంది. మొట్టమొదటిది Imperialism. సామంత దేశాలను తమచేతిలో పెట్టుకొని కొరతకంగా తోసుకొని ముందుకుపోవడము; రెండవది, ఇరుదేశాలకు దేశాలలో రహస్థాలు చదురుతీసి, వానివల్ల ప్రయోజనాన్ని పొంది తమ పరిశ్రమలను అభివృద్ధి

27th July 1955]

[Sri P. Satyanarayana

చేసుకోవడం ; మాడవది, ప్రజలలో విప్లవం నిచ్చి అభివృద్ధి నిర్వహక శక్తులను అంది, పారిశ్రామిక విప్లవాన్ని సాధించి, చేశాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడం. ప్రపంచ చరిత్ర ఈమాడు పద్ధతులనుమాత్రం ఎరుగను. చాలావ పద్ధతి ఇంతవరకు ప్రపంచ చరిత్రలోలేదు. మనకు సంబంధించినంతవరకు Imperialism నేటి ప్రపంచ వ్యవస్థలో అసాధ్యమైనటువంటిది. రెండవది యితరల యుద్ధాన్ని బట్టి మనము లాభము సంపాదించి పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధికొనడం అనే విషయంలోకూడ 1950 సంవత్సరానికి పూర్వము ఏమైనా ఆరకమైన కలయికలదానికి అవకాశం ఉండినదేమో కాని ఇప్పుడు మాత్రము, ప్రపంచంలో శాంతిశక్తులు చాలా బలపడిపోయిన తరువాత, యుద్ధ శక్తులు చాలా బలహీన పడిపోయిన తరువాత, యుద్ధగుహరుగు దేశాలలో యుద్ధాలు వస్తే దాన్ని తురస్కరించుకొని మనము ముందుకు పడిపోవడమనేదికూడ మననొడుట వ్రాసిలేదు. ఇక, మాడవది ప్రజలలోనే విప్లవంనిచ్చి తమదేశంలో ఉత్పత్తిశక్తులను అభివృద్ధిచేసుకొని ముందుకుపోవడము అనేది ఉన్నది. ఇందులో మనదేశముయొక్క చరిత్రను బట్టి ఇప్పుడు మనము ఒక క్లిష్టమైనటువంటి పరిస్థితికి వచ్చాము. ఒకవైపు feudalism మనను అడ్డుకున్నది. కుంచపడినటువంటి home market కూడ మనయొక్క progress మీద ఒక పరిస్థితిని ఏర్పరుస్తున్నది. ఈలాంటిప్పుడు ఏమిచేయాలని, ప్రభుత్వము ఈ సమస్యమీద చాలా తలక్రిందులువుతున్నట్లుగా గత ఆరుసంవత్సరములయొక్క చరిత్రనుబట్టి మనకు తెలుస్తున్నది. మొట్టమొదట Commonwealth అని అన్నారు. తరువాత Welfare State అని అన్నారు. తరువాతేమో socialistic pattern అని అన్నారు. ఈ socialistic pattern అనే టుటువంటి విధానాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడంకూడ ఈ capital development, home market development, ఈ రెంటిని తురస్కరించుకొనేదేసి ఉండవచ్చు. ఈ విషయంలో ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వము 1948 సంవత్సరం Industrial policy :revolution అనేటటువంటిది లోక్ సభలో pass చేశారు. దాన్ని నేటివరకు జీవము పోసి పెంచుకూడే ఉన్నారు. రెండవ పంచవన్న ప్రణాళికలో భారతదేశము ప్రవేశించేటప్పుడుకూడ దీన్ని అమలించవలసిని అవసరం లేదేమోనని National Development Council లో చెప్పుతున్నారు. దానిలో కొంతవరకు Central Government యొక్క resources పెరిగడానికి పాదకౌశాలన్నాయి. సంబోధం లేదు. ఈ విషయం గలించి Central Government వారి అభిప్రాయం మననిచేస్తాను. Socialistic pattern లో ప్రధానంగా state sector కు ఎక్కువ capital కావాలి. National Economy లో state sector కు వచ్చేభాగము పెద్దదిగా ఉండాలి,

Sri P. Satyanarayana]

[27th July 1955

అందుచేతనే heavy industries అన్నీ కూడ state sector లో పెట్టుతాము అని చెప్పారు. సాధారణంగా heavy industries ను Central Government తీసుకొంటుంది. అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎంతమాత్రం రావు. Heavy industries లోటి ఇంకా ఏమైనా ఎరువుల Factory అలాంటివి పెట్టిన బహుళ అని Central Government స్వయంగానే పెడుతుందేమో! దానివల్ల మన రాష్ట్ర బడ్జెటులో గణనీయమైనటువంటి మార్పు ఏమీ లేకపోవచ్చు. అందుచేత Industrial policy statement లో కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని బలపంచుకొనేటటువంటి అంశాలు ఉన్నప్పటికీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అభివృద్ధికి వచ్చేటటువంటి అంశాలు అందులో కూర్చున్నావే చెప్పాలి. కనుక మనం కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద కొంతమోతాది చేయవలసియోంటుంది. రెండవది ఈ రాష్ట్రాలలో కూడ, అసమానత్వ మున్నది, West Bengal, Bombay, U.P., కొంతవరకు Punjab, ఇవి ఆంధ్ర రాష్ట్రం కంటే పారిశ్రామిక రంగంలో ముందుకుపోయాయి. అందుచేత సిమెంటు, పంచదార మొదలైనటువంటి వాటికి, మేము అది మాత్రమే ముట్టుకోము అని ప్రభుత్వము అన్నప్పటికీ, ఆ private sector లోనే బలపంతులు ఉన్నారు. అందుచేత ఆ రాష్ట్రాలలో వాళ్లు ఆ sector ను అభివృద్ధి చేయగలరు. కాని ఆంధ్ర మొదలైనటువంటి వెనుకబడినటువంటి రాష్ట్రాలలో మాత్రమే ఆ clause ను చేపట్టాల్సినలాగ దాన్ని ఎవరు ముట్టుకోకూడదు అంటే పరిశ్రమలు ఎంతమాత్రమే ముందుకు వెళ్ళలేవు.

ఇప్పుడు ఆంధ్ర రాష్ట్రము యొక్క revenue ను చాలా ఎక్కువగా పెంచుకునేవరకూ పరిశ్రమలలో మనము ఎంతమాత్రమే ముందుకుపోలేము. కళా వెంకట్రావు గారు గత రెండుమాసాలు ప్రతి జిల్లాలోను పర్యటించి వచ్చారు. అక్కడవున్న స్థానిక పరిస్థితులు అన్నీ పరిశీలించడమే కాకుండా, రాష్ట్రము అంతటను పారిశ్రామిక అభివృద్ధి ఏ విధంగా ముందుకు తీసుకొని రాగలము అనేది ఆలోచించి అందుకుగాను ఒక picture మోడిగా ఒక plan ను మనస్సులో పెట్టుకొని పర్యటన సందర్భములో అన్ని విషయాలు చూట్టాడారు. ఆ సమావేశములో నేను కూడా వున్నాను. పర్యటనవల్ల ఆయనకు చాలా అనుభవము చిక్కింది. ఆయన ఇక్కడ చూట్టాడనే దొరడినిబట్టి మాడే, మొత్తము ఆంధ్రదేశములో పరిశ్రమలు ముందు రాలేకపోతున్నవి అనే ధృవ అభిప్రాయము వారికి కలిగినట్లు గోచరించింది. పరిశ్రమలకు డబ్బు సమకూర్చవలసి వుండెను. డబ్బు సమకూర్చేటందుకు ఉపాయాలను యోచించి, వారు ఇష్టపడాయమచేసేవారివిన agricultural income tax పెద్దామా అని అనుకుంటే, గోరాల రెడ్డిగారు ఒప్పుకోవడములేదు. సోదీ, surcharge కూడా పెద్దామా అనుకుంటే,

27th July 1955]

[Sri P. Satyanarayana

దానికికూడా ఒప్పుకోవడములేదు. పోనీ, వున్న capital అయినా ముందుకువస్తున్నదా అంటే, అదికూడ కనబడుతులేదు. అందుచేత మనము యీ Socialistic pattern లో కార్తముయకు వెళ్లాలంటే, మన పరిశ్రమలోవున్న consumer goods రయాకీలో ప్రభుత్వము కొంతవరకు ప్రవేశించితిరా? 1945 వ సంవత్సరములో ఏర్పడిన పాలసీలలోకూడా consumer goods రంగాన్ని, ప్రైవేటు రంగానికి వూర్తిగానే విడిచిపెట్టమని యీ శాసనసభ యందులో వ్యక్తియను కలిగించుకోకూడదని వాదనను ఎక్కడా లేదు. ఆది ఒక general policy గా చెప్పాడు. మినహాయింపు చేసుకొనే అధికారము మాత్రము ప్రభుత్వానికి ఉండవలెప్పున్నది. దాన్ని పురస్కరించుకొని యిక్కడ తప్పకుండా కొన్ని consumer goods ను రాయుచేసుకోబానికికూడా ప్రభుత్వము పరిశ్రమలను పెట్టుకోవలసి వుంటుంది.

ఉదాహరణకు మా ఛెర్లలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ విషయముతీసుకుంటే, దాన్ని మన State Government పెట్టిపట్టులే తప్పకుండా యీపాటికి ప్రతి సంవత్సరము 50 లక్షలనుంచి 70 లక్షల రూపాయలవరకు ఆదాయము వస్తూవుండేది. ప్రభుత్వము యీ ఫ్యాక్టరీని ఎందుచేతనో పెట్టలేదు. ఇప్పటికైనా మించిపోలేదు. మనదేశములో సిమెంటు తయారీకి అపారమైన resources వున్నవి. కాబట్టి Co-operative పద్ధతిలోనైనా యీ ఫ్యాక్టరీని కట్టించి ఆ resources ను ఉపయోగించుకోవచ్చును. ఒక spinning mill, ఒక sugar factory co-operative పద్ధతిలో ప్రభుత్వము కట్టబోతున్నారట. అలాంటివ్వుడు సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ మాత్రము co-operative basis మీదనే ఎందుకు కట్టకూడదు? ప్ర ప్రభుత్వములో అసలు కో-ఆపరేటివ్ ఉద్యమము చిన్నదిగానూ, humble గానూ ప్రారంభమై, రాసురాసు పెరిగినంతవరకు, యిక అన్ని sections ను భరించలేక handloom weavers కు వేరేవిడదీశారు. ఒక elected body ని దానికి ఏర్పాటుచేశారు. Land Mortgage Section విడదీసి దానికి మరల effect section ఒకటి వేరే ఏర్పాటు చేశారు. ఇక finance section ఒకటి మాత్రము ప్రభుత్వమువారు తన కాగిటిలో పెట్టుకున్నారు. అదెకూడా unwieldy గానే ఉన్నది. ఇప్పుడు గ్రామాలలో కూడా building societies ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. Major Panchayats మీదలుకొని పెద్ద పెద్ద మునిసిపాలిటీలవరకు పెరిగిపోతున్నది. వాటి అన్నిటికీ రాష్ట్రస్వాస్థ్యముగా scheme పద్ధతిలో elected body ఒకటి అవసరము వున్నది. అలాంటి bodies ను స్వయంగా రప్పించి వాటిద్వారా ఒక సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని కట్టించవచ్చు. అందులో పెద్దకట్టము ఏమీలేదు. అందుచేత consumer goods రయాకీ విషయములోకూడా ప్రభుత్వము స్వయంపరిచేకేగాని, మనము మనకు మనదానికి మనము మనదానికి capital ఏదీ

Sri P. Satyanarayana]

[27th July 1955]

తేనేగాని పరిశ్రమలలో ప్రభుత్వము ముందుకు వెళ్ళలేదు. Factory రంగములో wholesale stage (strategic stage) కీలకస్థానముగా ఉన్నది. రైతాంగములో కూడా తీయించాలంటే ఆక్రమణ monopoly ఎవరైతే వుంటుందో, అంటే ఎవరైతే తేనేజీమెంటు చేస్తారో, వారు చేయవచ్చు. అందుచేత వ్యాపార రంగంలోకూడా strategic points Government స్వాధీనములో పెట్టుకొని ముందుకు వెళ్ళినట్లుంటే, అటువైపున రైతాంగము పడిపోకుండా యిటువైపున రాష్ట్ర ఆర్థికవ్యవస్థ పాడుకొకుండాకూడా కాపాడవచ్చును. రెండవది State కు capital కూడా వృద్ధి అవుతుంది. Industrial గా State ను వృద్ధికి తెచ్చుకోవచ్చును. చైనాదేశము మనకంటే చాలా వెనుకబడినదేశము. మనకంటే కొంచెము ముందుగానే స్వతంత్రము సంపాదించుకొన్నది. ముందుకుపోతున్న దేశాన్ని గురించి చెప్పాలంటే 1950 వ సంవత్సరములో ప్రజలయొక్క purchasing power తో పోల్చితే 1954 వ సంవత్సరముకు 76 percent పెరిగింది. కాని ఆ రికమైన రెక్కల యిప్పుడు మంత్రిగారు మనముందు పెట్టడములేదు.

Private trade మీద విధించిన పన్నులవ్వారా ప్రభుత్వానికి వచ్చేదబ్బు 1950 వ సంవత్సరము బడ్జెటులో 33% వుంటే, 1954 వ సంవత్సరములో 15% మాత్రమే వున్నది. దీన్నిబట్టి State Sector బాగా develop అవుతున్నదన్న మాట. State Sector నుంచి వచ్చే ఆదాయము బడ్జెటులోని అంకెల ప్రకారము 1950 వ సంవత్సరములో 85% వుంటే, 1954 వ సంవత్సరము వచ్చేదిప్పటికి 65% వరకు develop అయింది. అందువల్లనే ప్రత్యేకంగా State Sector లో తయారయ్యే పరిశ్రమలు 1951 లో 100 అయితే 1952 లో 140 అయింది. 1953 లో 203 అయితే 1954 లో 276 వరకు పెరిగింది. అందుచేత State owned economy అనగా ప్రత్యేకంగా State స్వాధీనములో వున్న వాటితోనే మడిగట్టుకుని కూర్చోకుండా పరిశ్రమలలోనూ, వ్యాపార రంగంలోనూ, finance వర్గముల అన్నిటిలోనూ కొంతవరకు ప్రవేశపెడతేగాని లేకపోతే మనము ముందుకు వెళ్ళడము చాలా కష్టము. ఆంధ్రదేశానికి సంబంధించినంతవరకు యిప్పుడు fertilizer ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించినంతవరకు ఒక పెద్దపాయింటుగా అంటున్నాను. రెండు arguments మనకు అనుకూలంగావున్నవి. కాబట్టి మొత్తము భారతదేశములో అన్ని రాష్ట్రాలకంటే మనది చాలామటుకు వ్యవసాయరాష్ట్రము గనుక, మనకు ఎక్కువ భిర్యపుంటుంది గనుక కేంద్రప్రభుత్వమును ఏ విధంగానైనా ఒత్తిడిచేసి, ఆ ఫ్యాక్టరీని యిక్కడ మనరాష్ట్రములోనే స్థాపించేయటానికి ప్రయత్నించాలి.

27th July 1955]

[Sri P. Satyanarayana

తరువాత capital formation విషయములో మనమిత్రులు కూడా చాలామంది చెబుతున్నారు. మన రాష్ట్రముయొక్క పాగాకు వ్యాపార రంగములో I.L.T.D. Factory వుండనే వున్నది. ఆ కంపెనీవారు మనరైతులను యిష్టముచేచ్చినట్లు లక్కబొమ్మలను అడించినవిధంగా, అడించి క్రిందమీద పెట్టుతున్నారు. ఆ కంపెనీ వారు మనదేశములో అధిక లాభాలు గడించుచున్నారు. వారిమీద sales tax ప్రభుత్వము ఎందుకు వసూలుచేయడము లేదో తెలియదు. ఈ sales tax ను వారిమీద విధించినట్లయితే, మనప్రభుత్వమునకు సర్వసాధారణముగా ఏయే ఘోషలలో సంవత్సరానికి రావటానికి వీలుఅయ్యేది. అటువంటిది సాధించటానికి మనప్రభుత్వము నిస్సహాయులైపోతున్నారు. Sales tax ఏ సంవత్సరములలోనైనా విధించటానికి వీలులేకపోతే, purchase tax అని మరొకరూపములో విధించవచ్చును. అటువంటి tax వేయటానికి ఆభ్యంతరము వుండదు. Purchase Tax వేసి వసూలుచేస్తే మనకు కనీసము 50 లక్షలు వస్తుంది. మనము ముడివిస్తువులను ఎంతకొలమను అయితే యితరదేశాలకు పంపుకూ వుంటామో అంతవరకూ మనలను యీ colonial economy మాత్రము వదలదు. ఇక గృహపరిశ్రమల విషయములో చూస్తే మన ఆంధ్రదేశానికి పంచవన్న ప్రణాళికయొక్క అయిదు సంవత్సరాలలో ఖర్చుచేయడానికి కేటాయించిన మొత్తము మనకు యీ రోజూ యిచ్చిన budget literature ప్రకారము 46 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే. పోతే పెద్ద పరిశ్రమలకుగాను కేటాయించిన మొత్తము 46 లక్షలరూపాయలు. అయినచ సంవత్సరము పూర్తి అయ్యే నాటికి 24 లక్షలు ఖర్చు చేయగలమని అన్నారు. వీలుగా వుంటే 22 లక్షలే ఖర్చుచేస్తే, యింక మనకు 24 లక్షలు మిగిలిపోతాయి అనిచెప్పారు. Industries విషయములో తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవడము లేదని అన్నారు. పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలలో తమంతట తామే acquisition system గనుక సంపాదించిన అనుభవమునుబట్టి, వుపయోగించుకుంటారు. కాని కుడిర పరిశ్రమల విషయములో ప్రభుత్వముకుగాను దబ్బుతీసుకొనివచ్చి ఖర్చు చేయటానికి organisation వుండాలి. ఇందులో చాలా లోపాలు వున్నవి. గనుక ఇవన్నీముందుగా సవరించుకొని పరిష్కరించుకోలేక పోతున్నాము. రాష్ట్రములకు దబ్బుయిచ్చి మనము చెతులకడుగుకొంటున్నాము అని శ్రీ. టి. టి. కృష్ణమూచారిగారు అన్నారు. వీరు కూడా తగినంతగా అభివృద్ధికి తీసుకొనిపోవడం లేదు. ఆంధ్రదేశానికి యిచ్చిన కోటాయిక్కడ ఖర్చు చేయడము తప్పితే, ప్రత్యేక శ్రద్ధ ఏమీ తీసుకున్నట్లు కనబడదు. అందుచేత Industries విషయములో పనిచేయాలి అంటే కేవలం యే యింటిలోనివారు ఆ యింటిలోనే కూర్చుని, ఒక్కొక్క మగ్గము పెట్టుకొని పనిచేసేవానికి ప్రతి సంవత్సరముగూడా ప్రభుత్వము సహాయముచేయడానికి కష్టముగా వుంటుంది.

Sri P. Satyanarayana]

[27th July 1955

కుటీర పరిశ్రమలంటే, కమ్యూన్ కావచ్చు, కుమ్యూర్ కావచ్చు. అన్ని కాంప్లెక్సులను చేర్చి ఒక unit గా పెట్టడానికి డబ్బుల హామీను చేసి అభివృద్ధి చేయవచ్చుగాదా. కాబట్టి దేశీయమయములో వైసరు ప్రభుత్వము ఒక సమగ్రమైన ప్లాను వేసుకుని కుటీర పరిశ్రమలను వృద్ధికి తీసుకొని రావటానికి అన్నివిధాలా సహాయము చేయవలసి వుంటుంది.

4—00 p. m.

చిట్టచివరకు Labour భారతదేశములో Intensive Industry విూద ఆధారపడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఎక్కువగా ఉద్యోగాలు కల్పించే వృత్తులకే ప్రాధాన్యము ఇచ్చితిరాలి. దేశంలో పెట్టుబడిదారీ విధానమే తమకు అమలు జరిగినట్లయితే ఉద్యోగభాగాన్ని అంత పట్టించుకోకుండా పరిశ్రమ లాభభాగాన్ని మాత్రమే పట్టించుకొని ముందుకు పోతూవుంటుంది. కాని సోషలిస్టు దేశంలో నిరుద్యోగసమస్య లేకుండా వుండాలని అదే ప్రధానఅంశముగా పెట్టుకొని పనిచేస్తే industrial పాలసీలు అన్నికూడా ముందుకు పోతూవుంటాయి. J. C. కుమారప్ప మొదలైనవాళ్లు చేసారుకూడా వెళ్లి అక్కడ వున్నటువంటి పరిస్థితులను. తెలుసుకుని వచ్చారు. అక్కడ వున్నది కమ్యూనిస్టు గవర్నమెంటు అయినప్పటికీ, అక్కడ జాతీయ పరిశ్రమలకు ముఖ్యముగా చేనేతగుడ్డకు ప్రత్యేకంగా, ప్రతి జిల్లాకు సంఠాలు ఏర్పాటు చేశారు. మనదేశంలో ఆ విధంగాలేవు. ఏదో 1, 2 జిల్లాలలో మాత్రమే వుండవచ్చును కాని దేశం అంతా మాత్రము లేవని చెబుతున్నారు. అందుచేత మనదేశము పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి కావలసినటువంటి అవసరము వున్నది. అవతల ఉద్యోగాలు కల్పించవలసిన అవసరము వున్నది. ఈ రెంటిని సమన్వయముచేసి మిల్లు సంఘమునకు చేనేత పారిశ్రామిక సంఘమునకు ఒక common programme వేసి దేశంలో వస్తోన్నట్టి పెరుగునట్లు, చేనేత కార్మికులకు వృత్తి లభించేట్లు చేయవలసిన అగత్యం ఎంతో ఉన్నది. అందుచేత నే చీరలు, ధోవతులు కేటాయించమనేటటువంటిది దేశంలో అన్ని పార్టీలు అన్ని పక్షములు అంగీకరించిన నూత్రమే. అయినప్పటికీ దానిని ఇంతవరకుకూడా కేంద్రప్రభుత్వము అంగీకరించలేదు. కనీసము ఈ ప్రభుత్వము అయినా టి. గా సిఫార్సుచేసిందా అంటే, ఈవేళ గౌరవనీయులైనటువంటి కళా శిలకట్రావుగారు ఇచ్చిన రిపోర్టులో ఆఖరున దానినిగురించి చెబుతూ చాలా చతురతతో ఆరును అందకుండా, పోకను పొందకుండా, పాము చావకుండా, కర్ర విడగకుండా జాగ్రత్తగా మాత్రము చెప్పారు. కేంద్రప్రభుత్వము మమ్ములను అడిగింది మేము ఆలోచిస్తామని మాత్రము చెప్పారు. గాని గట్టిగా కేటాయించామని చెప్పలేదు. అందుచేత రెప్పకుండా గృహపరిశ్రమలలో ఈ పరిశ్రమకే ఈ నిధాంతాన్ని నిధివేల్చు. చేయమనికాదు. కేసు చెప్పేది. అయితే గృహపరిశ్రమల్లో ఇదిచాలా

27th July 1955]

[Sri P. Satyanarayana

పెద్ద పరిశ్రమ కాట్టి ఇది ఒక సమస్యగా తయారైనది. కనుక గృహపరిశ్రమ లన్నింటిలో, చేతిసంఘాలను, మిల్లసంఘం మ్రింగివేయకుండా అది encroach కాకుండా తగిన రక్షణలు ఏర్పరచడము చాలా అవసరము అని చెప్పి మనవిచేస్తూ నేను ఇంతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—అధ్యక్షా, ఈ డిమాండును ఇచ్చినకాలం అప్పుడే అయిపోయింది. అందుచేత నేను వీలైనంత తక్కువగానే సమాధానము చెప్పడానికి యత్నిస్తాను. ఇవాళ జరిగినవిచ్చిట్లో సామర్ల కోట నియోజక వర్గసభ్యులు చూట్టాడేదాకా అగుల పారిశ్రామిక విధానము పునాదికివెళ్ల చచ్చి లేనే లేదు. మిగిలినవారందరూ దేశమును పారిశ్రామికముగా అభివృద్ధికి తీసుకువెళ్ళాలనే విషయం గురించిమాత్రమే చెప్పారు. మిత్రులు సామర్ల కోట సభ్యులుమాత్రము కొన్ని పునాది సిద్ధాంతాలలోకి వెళ్ళారు. ఈ విషయం గురించి అగస్టు 3, 4 వ తేదీలలో ప్లానింగువిభాగ చర్చజరిపినపుడు చెప్పదలచుకున్నాను. ఇప్పుడు చెప్పదలచలేదు. కాని 1, 2 విషయాలకు నేను సమాధానముచెప్పకలేవ్దు. అందులో మొట్టమొదటివిషయము వారు ప్రపంచంలో పారిశ్రామిక అభివృద్ధికి మూడుమార్గాలు వున్నాయనిపూచించారు. (1) సామ్రాజ్యవాదతత్వము. (2) ప్రక్రియింటివాడు పోరాడుకుంటుంటే తన దేశానికి లాభముచేసుకోవడము, (3) దేశంలో అంతర్గర్భిరమైన విప్లవము రావడము. కాని నాల్గవవిధానము ఒకటి ప్రపంచంలో వుందన్న సంగతి ఈ దేశంలో పుట్టివెళ్గ కూడా సత్యనారాయణగారు మంచిపోషడము చాలా విహారకరమైన విషయము అని నా మనవి. అది గాంధీ సిద్ధాంతము. ఏ రోజుఅయినా ప్రపంచానికి శాంతివచ్చి దేశానికి అభివృద్ధివచ్చి, దేశంలో ఈ పేద ప్రజానీకము అని పిలువబడేవారికి కడుపు నిండావుండే ఉత్తమమైనటువంటిది ఈ నాల్గవమార్గము. దీనికి గాంధీజీ సిద్ధాంతము తప్ప ఇంకొకటిలేదు. ఈ నాడు భారతదేశములో పున్నటువంటి పారిశ్రామిక అభివృద్ధికి పునాది గాంధీ సిద్ధాంతము అని, మనవిచేస్తున్నాను. దేశములో దొర్ల న్యాన్ని అంతర్యుద్ధాన్ని ప్రవేశింపకుండా, దేశంలో దొర్లన్యాన్ని బలమంతగా ప్రవేశింపకుండా ఈ దేశాన్ని ఇతర దేశాలయొక్క స్థాయికి తీసుకువెళ్ళే యత్నం ఒక్క గాంధీజీ సిద్ధాంతము వ్వారానే సాధించడానికి భారతప్రభుత్వము ఆంధ్రప్రభుత్వముకూడా సంగల్పించాయని నేను వాడికి మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల ఈ రోజు ఆ మూడు మార్గాలేకాదు. నాల్గవదికూడా వున్నది. దానిని అనుసరిస్తున్నాము. ఈ మార్గముయొక్క ప్రశక్తి ఒక్కభారతదేశములోనే కాకుండా, ఇతర దేశాలలో కాపిటలిస్టు దేశాలనుకున్నవోట్ల, అవతల కమ్యూనిస్టులు దేశాలు అనుకొనే వోట్లకూడా వస్తున్నది. ఈ మూలసమార్గాన్ని మనయొక్క ప్రజాస్వామ్య

Sri K. Venkata Rao]

[27th July 1955

తత్వము ద్వారా అమలుపరచి దేశంలో Socialistic pattern of Society ని
మనము కల్పించగలిగినట్లయితే ప్రపంచానికి అమితమైన సేవచేసినవాళ్ళము
అవుతాము. ఆ క్లాజు ప్రక్కవాళ్ళ ఇంట్లోనుంచి తీసుకొనే తత్వము నశించిపోతుంది.
దేశంలో చోట్లవ్యయితుమైనటువంటి ప్రజావిప్లవమునకు ఎట్టి ఆస్కారము లేకుండా
పోతుంది. దేశంలో ప్రజల purchasing power కుదింపు అయిపోయినదని వా
రన్నారు. అసలు ఈ పంచ వర్ష ప్రణాళికల యొక్క ఉద్దేశ్యము ఈ కుదింపు అయినటు
వంటి శక్తిని అభివృద్ధిచేయడము అనేదేమి వేరే మనవిచేయు నవసరములేదు. ఒకాయన
నవ్వుతూ ఒకపర్యాయము “చైనాదేశం అన్ని దేశాలకన్నా ఎక్కువ జనాభా కలిగిన
దేశము. (మనదేశంకన్నా కూడా ఎక్కువ జనాభా కలిగినదేశం). ఆ దేశంలోవున్న
క్రీలుఅందరూ లంగాలను రెండు అంగుళాల వెడల్పు పెంచినట్లయితే మాంచెప్పగకు
6 యేండ్లు పని చూడకుతుంది” అని చెప్పారు. అంటే home marketing
potential అంత వున్నదన్నమాట. అలవాటులో ఒక చిన్నమార్పు తీసుకురావడము
వల్ల అంత ఉత్పత్తిని కొనేటటువంటి శక్తి వస్తుంది. భారతదేశానికికూడా చైవకృపవల్ల
ఈ హెచ్చుపెరిగే జనాభావల్లవచ్చే మొట్టమొదట లాభము ఏమిటంటే కొనుగోలు
శక్తి ఏక్కువ అవడమే. అమెరికాలాగా భారతదేశం పారిశ్రామికంగాను, వ్యవసా
యకంగాను ముందుకు వెళ్లినటువంటి కోజున ప్రతిస్థాయిలోనుకూడా మన కొనుగోలు
శక్తి పెరిగి మన మార్కెటు ఎక్కువ అవడమేకాకుండా మన ఉత్పత్తియొక్క విధాన
మునుకూడా ముందుకుతీసుకువెళ్ళే పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయని నేను మనవిచేస్తున్నాను.
Agricultural Income tax కు గోపాలరెడ్డిగారు వ్యతిరేకమని వారుమనవిచేశారు.
అందుకు గోపాలరెడ్డిగారు ఎంతమాత్రము వ్యతిరేకము కాదు, నాకు స్వయముగా
తెలుసు, మేము మద్రాసు ప్రభుత్వములో వుండగానే Agricultural Income
tax వేయుటకు బిల్లులు తయారు అయినాయి. కాని మద్రాసులో ప్లాన్ టేషను
కూడా కలుపుకొని దీహారు బేసిన్మీద, అస్సాము, బేసిన్మీద బిల్లు పెట్టితే
మొత్తము ఆదాయం అంతాకలిపి 50 లక్షల రూపాయలుకూడా వచ్చేపరిస్థితి లేక
పోయింది. దానిలో ఆద్యై ఖర్చులు మనకు తెలుసు. అందుచేత ప్రత్యేకమైన
లాభము లేకపోవడమువల్ల పదలివేయడము జరిగింది. ఈ వేళ్ల దీనిమీద ఏ మాత్రం
లాభము వస్తుందన్నా Agricultural Income tax బిల్లు పెట్టడానికి గోపాలరెడ్డి
గారికిగాని, నాకుగాని మంత్రివర్గానికిగాని ఏ విధమైనటువంటి అభ్యంతరము లేదని
మేము చెప్తున్నాను. ఆ విషయంలో కొంచెము పరిశోధనచేసి నా మిత్రులు ఏమైనా
కోపమాట వ్రే ఇలాంటి constructive efforts కు మేము సహాయము పడడానికి
ఏ విధమైనటువంటి అభ్యంతరము వుండదు. సర్ చార్జ్ వేయడము లేదని చెప్పా

27th July 1955]

[Sri K. Venkata Rao

తున్నారు. మొన్న గోపాలరెడ్డిగారు ఈ విక్రమ చక్ర వార్షికాను, ఎన్నో చక్ర చార్జీలు వేయడానికి సిద్ధంగావున్నారని చెప్పారు. వేయడానికి ఏమాత్రము జంకడము లేదు. వేయకనేనే సూక్ష్మమేదు. పన్ను చెల్లించుకోలేని పామర్యము దేశంలో వుందో లేదో అనేటటువంటి విషయములో ఢేవార్గిప్రాయం ఉన్నప్పటికీ మోయలే గలవంటి భుజాలపైనకూడా కొంత బరువుపెట్టి, ఈ బరువును రుచివార వాళ్లకు కల్పించేటటువంటి పోకర్తాలద్వారా తీసివేస్తామని యర్హముచేస్తూ నేను ముందుకు పోతున్నాను. దీనికి విమర్శనా రహితంగా సహాయపడుతారని నేను అనిస్తున్నాను. దేశములో పెట్టుబడికోసం ఒక సంస్థకూడా లేదు అని చెప్పారు. ఈ విషయము గురించి నేను ఈమధ్యనే చెప్పాను. ఆంధ్రరాష్ట్రములో Industrial Investment Corporation ను ఏర్పాటు చేయడానికి Government of India వారి అనుమతి వచ్చింది. Special officer ను appoint చేసినాను. ఆయన 5 వ తేదీనవచ్చి చార్జీ తీసుకుంటారు. మూడు నెలలులోపుగా నేను న రాష్ట్రములో Industrial Investment Corporation తయారవుతుంది. ఈ Industrial Investment Corporation ద్వారాగాని ఇంకోక చరంగాగాని 2 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి కావలెనంటే co-operative system అన్నారు. అయితే ఈ heavy industry కి co-operative పద్ధతి తీసుకపోయి పెట్టుబడికి సాధ్యముకాదని మనవి చేయుచున్నాను. Strategic wholesale trade అనే ఒకపదము ఆయన ప్రయోగించారు. దానికి ఇప్పుడు మన గ్రామములో self-sufficiency ఉండి, దేశముకూడా ఆ basis మీద వున్నట్లులేదానిలో కొంత కీలకము ఉంటే ఉండవచ్చు. కాని world market మీద raw-material కు ఆధారపడే పరిస్థితిలో పోగాకు కర రూ. 600/లు వుంటే, world market లో రూ. 400/-లు ఉంటుంది. దీని State handle చేస్తే దేశమును దివాలా తీయించడానికి ఈ మాత్రము margin చాలున. అందుచేత ఈ whole State trade అనే పదమువారు ఉపయోగించడము మూలముననే నేను ఈ సమస్య ధానము చెప్పవలసివచ్చింది. చైనాలో 76% increase వచ్చిందన్నారు. నిజమే అయియుండవచ్చు కాదని నేను చెప్పలేను. కాని ఈ percentage లతో growth ను కొలచడము మాత్రము నిజము అయినదని కాదని చెప్పుచున్నాను. Percentage కంటే physical target ను నిరూపించును. వంద, రెండువందలు అయినదంటే రెట్టింపుఅయినట్లు తెక్క. కాని 2,4 అయినాకూడా రెట్టింపు అయినట్టే తెక్క. School final కు ఇద్దరుశాత్ర ఇద్దరు ప్యాసు అయినట్లయితే cent percent ప్యాసు అయినట్లువుతుంది. 200 నుండి వెళ్లినోట ఇద్దరు

Sri K. Venkata Rao]

[27th July 1955

ప్యాసుఅయితే 1% అవుతుంది. అందువల్ల ఈ percentage లతో అభివృద్ధిని లెక్క పెట్టడము ప్రపంచములో ఎక్కడా లేదు. మన రేఖీకంపుకు చాలా మార్గాలు ఉన్నవి. వాటి ప్రకారముగా లెక్క వేసి చైనా ముందుకు వెళ్లితే చాలా సంతోషము. అక్కడ మన దేశ సిద్ధాంతములకు అనుగుణంగా వున్నటువంటి కొత్త పద్ధతులు ఏమైన ఉంటే ఒక్క చైనాయే కాకుండా ఇతర దేశములలో ఉన్న కొత్తపద్ధతులుకూడా నేర్చుకొనడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. కాని ఒక్క percentage quotation వల్ల దానిని అనుసరించడానికి పిలువడము. ఇక మిగిలిన విషయములన్నీ అందరిమీడిగానే వారూచెప్పిరి. Labour intensive development మీద industry ని develop చేయాలనేది వారు అంగీకరించి నందులకు సంతోషముగా ఉన్నది. ఆ రకముగా దేశము అభివృద్ధికి వెళ్ళడమే గాంధీ గారి సిద్ధాంతములకు మార్గము. అందువల్ల వారుకూడా దానిని ఆమోదించినందులకు నేను చాలా సంతోషమును తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకొక విషయము. అందరిని ఒక చోటచేర్చి వాళ్ళకు చిన్న పరిశ్రమలవల్ల ఎందుకు ఆధారము చూపించరు అని మూచిం చారు. తేపు ఆ విషయము చర్చకువస్తుంది. Industrial estates రెండు ఇదివరకే propose చేసినాము. Industrial estates అంటే గవర్నమెంటువారే కొన్ని గృహాలు ఒకే చోట 50, 60, ఎకరముల స్థలములో కట్టించి అక్కడ ఎవరైనా చిన్న పరిశ్రమలు స్థాపించుకునేవాటికి ఆశ్రయము, ఆశ్రయము కల్పించి, సహాయముచేసి వాటి అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించుట కూడా మా స్కీములో వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

రత్నగభాపతిగారు ముఖ్యముగా చెప్పిన విషయములో చాలావరకు సమాధానము చెప్పినాను. కాని వారికి మనకు ఉన్న భేదాభిప్రాయాలు ఏమిటంటే power looms పెట్టాలని చెప్పారు. Power looms పెట్టడం గవర్నమెంటు పాలనేకాదు. ఇతరల చేనేత పారిశ్రామికములకు వృత్తి కల్పించడము, power looms పెట్టడం చాలా కష్టము. కనక అది పిలువేదు. కనుంగో కమిటీ రిపోర్టు విచారణ మీద ఈ ప్రభుత్వమునకు భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నవి. అందువల్లనే ఆంధ్రరాష్ట్రములో బట్టల మిల్లులకు ఎక్కువగా లైసెన్సులు ఇవ్వడములేదు. నేనే మిల్లులకంటే వడికే మిల్లులకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నాను. ఇంకా technical person- nel ను ఎక్కువ చేయాలన్నారు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికమీద జరిగే చర్చలో ఈ విషయము చూపించేస్తాను. గవర్నమెంటుకూడా ఏదో కొన్ని చర్యలు తీసుకొను నున్నది. పోలీటెక్నిక్ పాఠశాలలో ఈమడు double shift system పెట్ట నున్నారు. ఇంకా Industrial school పెట్టడానికి పోలీటెక్నిక్ లు అభివృద్ధి

27th July 1955]

[Sri K. Venkata Rao

పరచడానికి ప్రభుత్వము చాలా కృషిచేయుచున్నది. అందువల్ల వాటికి అవిషయములో తృప్తి కలిగించగలమునే అనిస్తున్నాము. ఇంకా old improvements ను గురించి సభ్యులు చెప్పారు. అనేక విషయాలమీద గవర్నమెంటు ప్రైజులు కూడా ఉన్నాయి.

సునికేతమైనటువంటి నూలు ఎక్కువ ఉత్పత్తిచేసే వాటికి కోజుకు ఒక రూపాయి ఆదాయము వచ్చేటటువంటి అంబరు చరఖా తయారు చేయించవలసిందని నాగినేని వెంకయ్యగారు చెప్పారు. నేను దానిని కొనడానికి ప్రయత్నము చేస్తూంటే ఇంతవరకు దొరకలేదు. త్వరలో దొరుకుతుందని అనిస్తున్నాను. గాంధీ గారు వున్నప్పుడు దీనికి లక్షరూపాయిలు ప్రైజు ఆఫరు చేశారు. ఎవరైనా అటువంటి చరఖాను ఉపయోగిస్తే అటువంటి instrumentను తయారుచేసి తీసుకువస్తే గవర్నమెంటు వాటిని ప్రోత్సహించడానికి ఏవిధమైన అభ్యంతరము ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను.

నరసింగరావుగారు మాట్లాడుతూ ఇప్పట్నుంచీ రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికకు సిద్ధపడమని చెప్పారు. తయారు పడుతున్న విషయము వాటికి తెలిసినదే. వారు steel industry ని పెట్టమన్నారు. ఒక steel plant అంటే 35 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. భీలాయిలోనూ, రూర్ కేలాలోనూ చూస్తూనేఉన్నాము. ర. 35 కోట్లు తెచ్చుకోవడమనే సమస్యతో బాటు మనదేశములో steel తయారీకికావలసిన ప్రాథమిక పదార్థాలు ఒకచోటలేవు. ఇంతమటుకు దొరకలేదు. ఇకముందు దొరికినట్లయితే ఇంకా పంచవర్ష ప్రణాళికలో దానికి స్థానము లభిస్తుంది. మునుస్వామి గారుకూడా iron ore ను గురించి చెబుతూ అక్కడ industry పెట్టమన్నారు. అది సాధ్యమైన విషయముకాదు. మిగిలిన జిప్సము వగైరాలను తయారు చేసుకునే యత్నము జరుగుతోంది. కాని అక్కడ మొదటిరకము జిప్సము దొరకదని చెప్పారు. అదీగాక deep గా త్రవ్వినాకూడా లేదనే విషయము వచ్చింది. ఉన్నది వినియోగించుకొనడములో కష్టము ఉండదు. శ్రీహరికోటకు నేను రావాలని మునుస్వామిగారు కోరారు. వారి పరిచయము నాకు లేకపోయినను నేను రెండుసార్లు అక్కడకు వెళ్ళిన సంగతి వారికి మనవిచేస్తున్నాను. సత్యనారాయణగారు 'cottage industry to co-operation అని చెప్పారు. దానికి ఏవిధమైన అభ్యంతరమూలేదు. శాస్త్రిగారు కూడా ఈ public limited companies ను గురించి సునికేతమైన విమర్శచేశారు. దీనిలో లోపములు కొన్ని కనిపెట్టడమువల్లనే ఇప్పడువున్న కంపెనీ రూల్సును పార్లమెంటు సరిచేస్తోంది. ఆ చేపే మార్పులవల్ల ఇలాంటివి ఏవిధమైనా వున్నట్లయితే అడుపులోకి వస్తాయని నేను అభిప్రాయపడ్డాను. వారు ఇంకా కొన్ని పేర్లుకూడా చెప్పారు.

Sri K. Venkata Rao]

[27th July 1955]

అది నిజమే, అబద్ధమేగాని, నేను చెప్పడానికి వీలులేదు. పైగా ప్రభుత్వము వారి యొక్క knowledge లో లేని విషయాలు ఎవరైనా ఒక వ్యక్తిగాని, ఒక సంస్థగాని కాస్త్రు వైరుధ్యమైన రీతిని వ్యవహరిస్తే దానికి ప్రతికారము తెచ్చుకోవడానికి ఆ పేరుహోల్లర్సు చేతులలో హక్కుఉన్నది. అటు నంటి హక్కును ఇంతవరకు చలాయిస్తున్నట్లు లేదు. కాని నా అంతట నేను చర్యతీసుకొనే హక్కుకూడలేదు. ఒకవేళ తీసుకునేందుకు వీలు ఉన్నను అసలు అది తప్పి, ఒప్పు నిరూపణ మొదటచేసుకుంటేగాని బహిరంగంగా ఆ విమర్శలలో నేను join అగుటకు వీలులేదని మనవిచేస్తున్నాను. కోటయ్యగారు ముఖ్యముగా చేసేత పరిశ్రమనుగురించి చెప్పారు. ఆయన చెప్పిన విషయములకు నాకున్నటువంటి భావములకు ఏమీ తేడాలేదని వాచే చెప్పారు. ఆ పద్ధతిలోనే ప్రభుత్వముయొక్క దృష్టాంతముకూడా నడుస్తోంది. కాబట్టి ఈ స్వల్పకాలములో దానినిగురించి నేను మాట్లాడ దలచుకోలేదు. జగన్నాథరాజుగారు పోడవరంతాలూకాలో ఒక పంచదార ఫ్యాక్టరీని పెట్టమని మనవి చేశారు. అది రిజిస్టరుచేయవలెనని రి నెలల time లో వాళ్లు ప్రాథమిక capital ను వసూలుచేయవలసినదిగా గవర్నమెంటు orders చేశారు. ఉరికే telegram పంపడమే తప్ప చర్య ఏమీ స్థానికంగా తీసుకున్నట్లు కన్పడలేదు. జగన్నాథరాజుగారైనా శ్రద్ధతీసుకొని ఆ పని పూర్తిచేస్తే తప్పకుండా ఫ్యాక్టరీ పెడతాము. దానికి అభ్యంతరము ఏమీలేదు. తుంపాల ఫ్యాక్టరీ గురించి చెప్పారు. దానినిగురించి ఒకశాసనము ఉన్నది. ఆశాసనమునకు లోబడి పనిచేయుటకు ఏ విధమైన అభ్యంతరము లేదు.

మాలాసా హెబుగారు ఏమిచెప్పారో నాకు అర్థంకాలేదు. సందా నారాయణప్ప గారుకూడా కోటయ్యగారు చెప్పినవిషయాలనే ఎక్కువగాచెప్పారు. వారు మరొక విషయం. Loans to defaulting members గురించి చెప్పారు. పాత అప్పులుగురించి ప్రభుత్వానికి హక్కు ఇస్తే వారికీకూడా క్రొత్తగా అప్పు ఇవ్వడానికి ఏ విధమైన అభ్యంతరం వుండదు. మిస్సన్నగారు నంద్యాలలో పేపరుమిల్లు పెట్టాలి అన్నారు. దానినిగురించుకూడా రెండవతారీఖున తెలుస్తుంది. ఆదోనిలో woollen mill పెట్టేవిషయంలో స్క్రీముతయ్యరుచేసి ఇస్తే ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది. రాజారాంగారు Industrial schools గురించి చెప్పారు. నేను ఇండాక చెప్పాను, ఏ రకంగా అభివృద్ధిలోనికి తీసుకరావాలనేది త్వరలోనే ఏర్పాట్లు అవుతాయి. కంబూరులోవుండే తోళ్ల పరిశ్రమను గురించి ఇద్దరు మాట్లాడారు. కాంతప్ప గారు అక్కడ బిల్డింగుకట్టారు. మొన్న నేను tour కు వెళ్లినపుడు ఆ బిల్డింగును చూశాను. మంచి building, ఉన్నది కాని, మనిషి మాత్రంలేదు. కారణం నాకు

[27th July 1955]

[Sri K. Venkata Rao

తెలియదు. ఎటువంటి ఏర్పాట్లులేకుండా బిల్లింగు ఎందుకు కట్టాలో తెలియలేదు. దీనిని గురించి చర్య తీసుకుంటున్నాం. ఆనంతపురంజిల్లాలో తోడ్కొనిపోతూ ఉన్న ఒక ఆదర్శ కేంద్రం ఏర్పాటుచేయాలని ప్రభుత్వ నిర్ణయం జరిగింది. ద్వారలోనే orders వస్తున్నాయి. దీనిని గురించి ప్రత్యేకంగా మనవి చేయవలసిన అవసరంలేదు. రాఘవయ్య గారు పీచుపరిశ్రమ, tanning పరిశ్రమ గురించి చెప్పారు. Tanning centres చాలాబోట్ల చెడుతున్నాయి. వారు నూచించిన విషయాలలో tanning అయిన తరువాతగాని నిపుణులైన వారికిగాని industrial loans ఏ security లేకుండా రు. 500 లు వరకు ఇచ్చేట్లా ఏర్పాట్లుచేశాము. నిపుణులైన వారు దానిని వినియోగించుకొని తమంతట తాము అభివృద్ధిచెందడానికి ఏ విధమైన అభ్యంతరం వుండదు. దానికి ఏ విధమైన సెక్యూరిటీ ఇవ్వనక్కరలేదు. గున్నయ్యగారు సున్నంపరిశ్రమ, టిప్పి పరిశ్రమను గురించి చెప్పారు. ముఖ్యంగా వారుచెప్పింది పాంపుటీపురంలో sugar mill పెట్టాలని. పచ్చి మెంటువాటికి sugar mill పెట్టే స్థానమవుతుంది. 15 లక్షలు వారు తెస్తే 4, 5 లక్షలు రూపాయలు సహాయంచేస్తుంది. అలా తయారైన వారున్నారు. గున్నయ్యగారి దృష్టి పాతపట్నం వారిచిపోయి పార్వతీపురంవైపుకు వెళ్లింది. వారు స్థానికంగా ఏమైనా యర్జించేస్తే ఏమైనాచేస్తాము. బొడ్డిలి sugar mill గురించి Tumpala కు చెప్పిన సమాధానమే చెబుతున్నాను. శాంతప్పగారికి సమాధానం చెప్పాను. B. సుబ్బారావుగారు వ్యవసాయ కూలీలు, Industries గురించి చెప్పారు. అది అంకా అంగీకరించిన విషయమే. వాటిలాల్ గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఇదివరకుచెప్పిన విషయాలేచెప్పారు. Manuaging agencies గురించి ఇదివరకుచెప్పాను. Village Industries గురించి ఏకాభిప్రాయమే. Co-operative పద్ధతివిన వ్యాపారం చేయాలన్నారు. Co-operative Society లన్నీ ఆ దృష్టితోనే వస్తున్నాయి. Andhra products for Andhra అన్నారు. ఆయన ఆ స్వమానం గంచివేసుకొని గ్రామ గ్రామం వెళ్లితప్పుడు ఈ ప్రచారంకూడా చేయాలని నావనని. నేనుకూడా ఆయనతో ఏకీభవిస్తున్నాను. ఆంధ్రలో తయారయేబట్టలు, జోళ్లు నేను వినియోగం చేస్తున్నాను. ఇంకా ఏ బ్లేడులో ఎక్కడనుంచో తెప్పించుకొంటున్నా మనం industries పెట్టుకున్న తరువాత అందులో చేర్చుకోవచ్చును. Andhra Paper Mills కు ఒక publicity agent వున్నాడు. ఇండాక వేమయ్యగారు cut motion ఇవ్వడానికి స్వీకరుగానిని అనుకున్నాడు. రు 200 లు తీరంఇచ్చి propaganda officer ఎందుకు అన్నారు. ఆయన ఈ sales చేయడానికే. Paper Mill చేపరుమ, Ceramic Factory పింగాణీరు కుమ మార్కెటులోనికి తీసుకువెళ్లి Orders

Sri K. Venkata Rao]

[27th July 1955

book చేసే ఉద్యోగం ఆరంభించి. ఇది స్వల్పజీత మేనని నేమయ్యగారు గుర్తిస్తారని అడిగినాడు. Ceramic products cost గురించి చెప్పారు. Gudur Ceramic Factory యొక్క sanitary ware ఇక్కడ రు 13-14-0 వుంటే బెండియా మార్కెటులో రు 26 లకు అమ్ముతున్నారు. అందుచేత ఎంత demand వచ్చిందంటే కొలవసిన సరుకు తయారు చేయలేకుండా వున్నారు. ఈ ఏడాది prices reduce చేసే ఉద్దేశంతో production double చేసేయన్నం జరుగుతోంది. అద్దర్లు వెళ్లాయి. నాగినేని వెంకయ్యగారు అంబర చరఖాగురించి చెప్పారు. Nicotin factory గురించి, redrying plant గురించి చెప్పారు. అవి ఆ జిల్లాలో చాలా ఉన్నాయి. నికోటిన్ ఫ్యాక్టరీ గురించి లింగంలునుంచి దరఖాస్తు వచ్చింది. వీలుఅయితే సహాయం చేస్తాము. పార్థసారథిగారు రాయలసీమలో (metallurgy) లోహ పరిశ్రమ గురించి చెప్పారు. లోహాలు మౌలికే లోహ పరిశ్రమ పెట్టడానికి వీలువుంటుంది. దీనిని గురించి geological survey వారు final opinion చెప్పలేదు. ఏ లోహమైనా ఎక్కువగా దొరికితే తప్పకుండా కృషి చేయవచ్చును. వీటిసంగతి తెలిసినాక చూడవచ్చును. ఆయన పండ్లపరిశ్రమమీద ప్రభుత్వం ఆదరణ చూపాలన్నారు. ఆయన సొసైటీ ప్రెసిడెంటు. పండ్ల squash వుండే సీసాపంపిస్తే నేను diabetic patient ను అయినా అప్పుడప్పుడు ఆస్వాదించడానికి ఏమి అభ్యంతరంలేదు. Delays in mining licences తగ్గాలని చెప్పారు. ఈవిషయంలో ఏవిధమైన delays జరగడంలేదు. ఎక్కడైనా particular case వుంటే legal objection వున్నదన్నమాట. అధిపతికి 10 mining licences మీదైనా సంతకం పెడుతున్నాను. ఏదైనా ఆలస్యం వుంటే నా దృష్టికి తీసుకువస్తే చూడడానికి వీలువుంటుంది. కేటరాపయ్యగారు కంబళి పరిశ్రమగురించి చెప్పారు. వారికి N.E.S. వున్నది.

SRI S. NARAYANAPPA :—Mica plant ప్రభుత్వంవారు తలపెట్టి నట్లు అంటున్నారు. అది నిజమేనా? అయినచో దానిని private పరిశ్రమకు వదిలి పెడతారా?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—పెడతాం అనే ఉద్దేశంతోనే ఇగ్నయ్య కేటలో నివారణలు జరుగుతున్నాయి. ఇంకా అనువైన పరిస్థితులు చూడమిటాకి రాలేదు. ఆ ఉద్దేశంతో 2000 ఎకరాలలోవుండే కాకిరాయిని ఎదురు వినియోగించకుండా order వేశాము. అక్కడ మైకా దొరికితే మనదేశాన్ని బాగుచేసేవట్లు ఆవుతుంది. అద్దేపల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు ప్రభుత్వానికి సలహా ఇచ్చేదానితోబాటు వారివద్ద నిలువవున్న ధనాన్ని industries మీద పెట్టుబడి పెడితే బాగుంటుంది.

27th July 1955]

SRI A. SATYANARAYANA MURTHY :—వర్ష మెంటు shares తీసుకుంటే పెట్టడానికి సిద్ధంగావున్నాము.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—నేను వారి పోలికకూడా చెల్లి చెప్పాను. వారు ఆ మీటింగుకు రాలేదు. ఏలూరులో జరిగిన మీటింగులో చెప్పాను. రు. 50 లు పట్టుకువస్తే రు. 50 లతో వచ్చు మెంటు ముందుకు వస్తుందని చెప్పాను. ఆయనదగ్గర ఎంతవున్నదో ఆయన చెప్పాలి కాని నాకు ఎట్లాచెలుస్తుంది? ఆయనచెప్పిన సలహాలో research institutes గురించి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. పెద్ద research institutes పెట్టుకోవాలంటే రికెస్టులోనుంచి ఖర్చుపెట్టుకోవాలి. Industries develop చేసుకుంటూ ఉత్పత్తిలో. భారత ప్రభుత్వం దేశంలో 12 research institutes పెట్టింది. మనకు ప్రత్యేక industry ఏదైనా develop అయితే దానిని గురించి research institute పెట్టడానికి ఏమి అభ్యంతరంలేదు. గూడూరులో మైకాగురించి ఒకచిన్న research institute పెడుతున్నాము. వనస్పతి గురించి చెప్పారు. వాడైతే దీనిని గురించి మాట్లాడారు కాని దీనిని గురించి నేను మాట్లాడాలంటే కొంచెం కష్టంగావున్నది. ఆంధ్రదేశంలో పెట్టిన వనస్పతికి ప్రభుత్వం ఇదివరలో ఇచ్చిన డబ్బులో 25%అయినా వసూలు అవుతుందా అని అనుమానంగా వున్నది.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—ఆ విధంగా సహాయపొందిన factory లు ఎన్నివున్నాయి?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—మూడో, నాలుగోవున్నాయి.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—పేర్లు చెబుతారా?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—ఎప్పుడో చెబుతాను; కొందర ఏమి వున్నది?

MR. SPEAKER :—Let the Hon. Minister continue his speech.

SRI A. SATYANARAYANAMURTHY :—ఇచ్చిన డబ్బులో కొంచెం మైనా వనస్పతినుంచి వస్తుందా, రాదా అని మీరే భయపడుతున్నారు కదా. అని ఏమైనా బాగుపడే విషయం ఆలోచిస్తారా?

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—అసలు వనస్పతి వుంచాలా, అక్కరలేదా అనేదానిపై అభిప్రాయభేదాలు వున్నాయి. వారు దీనిని ఉపయోగించుకొని భాగ్యవేయదలచుకుంటే shareholders, company వాళ్లు మా సహాయం

[SRI K. Venkata Rao]

[27th July 1955]

అడగాలి కాని liquidation proceedings కొరకు దరఖాస్తు పెట్టుకొని మమ్ములను అడిగితే ఏం లాభం? వారి దృష్టిలో ఒకటే వున్నది. ఉన్నవాటిలో అడిగొంచెమందిరి. దానిని బాగుచేయాలి కాని దేశంలో తలక్రిందులైన industry గురించి సత్యనారాయణమూర్తిగారు అంత శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరంవుండదు అనుకుంటాను. మరొకరు శ్రీనివాసరావుగారు చాలా విషయాలు పండులదగ్గరనుంచి పండ్లవరకు చెప్పారు. అవకాశం అంటే చాలా ఇవ్వం, నాకు. ప్రతికోణం ఉంటే కాని కాలక్షేపం జరుగదు. కైలులోకూడా జరుగలేదు. ఆ industry ఎక్కడైనా పెడితే నా అభ్యంతరం ఏమీలేదు. వారు చెప్పిన పదివ్యవహారాలు— అంటే fish, పండ్లు, పండులు, తాటికర్రలు, table salt, నుద్ద, అవకాశం, చెప్పాలు, నూనె, గానగలు—ఇవన్నీకూడా ప్రస్తుతంవున్న Cottage Industry Scheme లో వున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతవరకు ప్రభుత్వంవారు పంచవర్ష ప్రణాళికలో రూ. 4,05,000 లు పై చిలుకు cottage industries కోసం వ్యయం చేస్తున్నారు. List వున్నదికాని చదివితే అలగ్యమవుతుంది. ఇప్పటికే అలగ్యం అయినది.

5 p. m.

తరువాత బెజవాడలో Central Sales Emporiums యీ Cottage Industriesలో వచ్చిన సరకులకుగాను పెట్టుకున్నాము. Marketing facilities కలగజేయడముకోసము చాలావరకు చెప్పినాను. పైకి తీసుకవచ్చిన విషయాన్నింటికి సమాధానము చెప్పినా ననుకుంటున్నాను. ఒకవేళ ఏదైనా మరచిపోయినదానిని గురించి కళ్ళెలు గవర్న మెంటు దృష్టికి తీసుకొస్తే తప్పకుండా చూస్తాను.

Sri N. VENKAYYA :—తక్కువ గ్రేడ్లు పొగాకు కు Trading Corporation ఏర్పాటుచేసే విషయము మంత్రిగారు చెప్పలేదు.

THE HON. SRI K. VENKATA RAO :—నేను చెప్పినాను; వెంకయ్య గారు పికారు ఇల్లినారు అనుకుంటాను. Trading Corporation commercial crops కు పెట్టితే ఆంధ్రప్రభుత్వము ఇదివరకు వున్న పరిస్థితులలోనుండి 10 అడుగులు క్రిందికి దిగమనివుంటుంది. ఎందుచేతనంటే world prices మీద control అయ్యే commodities ను Trading కార్పొరేషన్ లోనికి తీసుకరావడము చాలా కష్టమైన విషయము. కాని private agencies పనిచేస్తే ఇదివరకు సహాయము చేసినట్లు ప్రభుత్వము సహాయము చేయడానికి వీలు కలుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. తొలి తర్రీఫులను గురించి మొట్టమొదటనే మనవిచేశాను. నా first septennenceను

27th July 1955]

[SRI K. Venkata Rao

గమనించినట్లయితే పరిశ్రమల విషయములో మన పరిస్థితి చాలా కొద్దిగాను స్వల్పముగాను వుంది. నా అభిప్రాయముకూడా అదే. దానిని గురించి విమర్శ అనవసరము. ఎంకుకంటే మనస్థితి అది. ఈ వేళ దానిని ముందుకు తీసికొని పోయే యత్నము మనము చేయాలి. ఇదివరకు ఎప్పుడు చేయలేదని విమర్శచేస్తే ఏమీ చెప్పలేము. ఇదివరకున్న మద్రాసు రాష్ట్రములోనుండి మనమువచ్చి రెండేండ్లకూడా పూర్తికాలేదు. ఇంకెట్లా ఇక్కడ పెట్లముకొని విస్తరించమనే కార్యక్రమము కాని రావడము మీలే నటువంటి పని కావున మనమందరము కలిసి ముందుకువచ్చి ఏ-రి సంవత్సరములలో నైన దానిని మనము చాలావరకు బాగుచేయవచ్చును. నాకు ఒక్క విషయమే సంతోషముగా వుంది. ఇక్కడవున్న సభ్యులకుకూడా ప్రధానమైన నూత్రాలపిద చాలావరకు ఏకాభిప్రాయము వుంది కనుక మనము చాలావరకు ముందు అడుగుజేయడానికి వీలువుంది. నేను ఏడుజిల్లాలకు వెళ్లివచ్చాను. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అధమపక్షము ప్రతిజిల్లాలోనూ ఒక medium type industry ప్రభుత్వముయొక్క సహాయముతో ఏర్పాటు జరుగతుంది. దానిని గురించి M. L. As. ను నేను అడిగితే నాకు సలహా ఏమీ చెప్పలేదు? దానిని గురించి కృషి చేయలేదు సరి కదా, అంతా ప్రభుత్వమే ఎందుచేరే పెట్టకూడదంటారు. మీరు చేసిన పని ఏదో నాకు నిరూపిస్తే తర్వాత ప్రభుత్వము ఎంతభాగము చేస్తుందనే విషయము వుంటుంది. నేను జేకోగానే వుంటాను మీరు ఒకటిదగ్గరనుంచి మొదలుపెట్టి వందదాకా వెళ్ళండి అని చెప్పడము న్యాయముకొదు అని మనవిచేస్తున్నాను. లేపు పంచవర్ష ప్రణాళిక ఎంతవరకు public sector లో వెళ్లుతుందో, ఎంతవరకు public sector co-operation లో వెళ్లుతుందో, ఎంతవరకు State participation వెళ్లుతుందో, ఎంతవరకు private sector వెళ్లుతుందో, అన్న విషయములు దానిలో తెలియజేయడానికి వీలు జేతుంది. సభ్యులు ప్రభుత్వము ఏకీకరణము విసల్లయితే యీ దృష్టితోనే మనము వచ్చేసంవత్సరము పనిచేసినట్లయితే తప్పకుండా వ్యవసాయాత్మకమైన ఆంధ్రరాష్ట్రము పారిశ్రామికంగాకూడా ముందుకు అడుగుజేస్తుందని నేను ఆశిస్తూ తమ అందరియొక్క సహాయాన్ని అభిలషిస్తున్నాను. ఈ వేళ యీ సందర్భములో వచ్చిన out motions ను ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ నేను సలపు తీసుకుంటున్నాను.

All the out motions were by leave of the House withdrawn.

MR. SPEAKER :—The question is :

That Government be granted a sum not exceeding Rs. 52,49,200 under Demand No. XXI—Industries.

The motion was carried and the Grant was made.

[27th July 1955]

DEMAND No. XXIII—LABOUR INCLUDING FACTORIES.

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

That Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,57,500 under Demand No. XXIII—Labour including Factories.

THE HON. SRI G. LATCHANNA :— అధ్యక్షా ! 23 వ సంఖ్య డిమాండుక్రింద 6,57,500 రూపాయలపర్చు యీ కాసనసభ ఆమోదాన్ని పొందడానికి ప్రవేశ పెట్టుతున్నాను. ఈ Demand ను ప్రవేశ పెట్టుతూ గౌరవనీయులకు స్పష్టంగా దీనియొక్క వివరాలు క్లష్టముగా మనవి చెబుతున్నాను. Labour Department కు సంబంధించిన Headquarters లో ఖర్చు జేతున్నది. రు. 2,03,000. జిల్లాలలో అవుతున్నది. 40,200 రూపాయలు. Industrial Tribunal క్రింద అవుతున్న ఖర్చు 16 వేల రూపాయలు. Factories కు సంబంధించినంతవరకు Inspector of Factories యొక్క జీత భత్యాలక్రింద 1,33,800 రూపాయలు Assistant Labour Inspectors జీత భత్యాలక్రింద 2,64,500 రూపాయలు ఖర్చుఅవుతున్నది. ఈ Demand లో కార్మికకాళియొక్క పరిపాలనా విధానమును గురించి ప్రత్యేకముగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఒక స్వతంత్రవిధానము అనేది లేదు అనే సంగతి గౌరవనీయ సభ్యులందరికీ తెలిసినవిషయమే. కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు అప్పుడప్పుడు అమలుపరుస్తూవుండే కార్మికులకు సంబంధించిన కాసనాలను అమలు పరుచడానికిగాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము సిబ్బందిని ఏర్పాటుచేసి ఆ కాసనాలలో ప్రత్యేకించిన సౌకర్యాలు అయిన Factories లోను కర్మాగారాలలోను కార్మికులందరికీకూడాలభ్యవయ్యేట్లు జాగ్రత్తపహించడము రాష్ట్ర ప్రభుత్వ భాధ్యతలలో ప్రధానమైన విషయము. ఈ Department క్రింద ముఖ్యంగా అధికారములో వున్నవారు Labour Commissioner ఆయనకు Deputy Commissioner Deputy Chief Inspector of Factories యిద్దరు ఉద్యోగస్థులున్నారు. తరువాత జిల్లాలలో జిల్లా Labour officers, జిల్లా Factory Officers, Factory Act ప్రకారము ఆయా factories లో వున్నటువంటి కార్మికుల సౌకర్యాలు క్రమముగా జరుగుతూ వున్నాయో లేదో అవి పరిశీలనచేస్తూ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చేసినటువంటి కాసనాలు Shop Employees Act క్రింద చూడడమైతే నేమి మరి Maternity కి సంబంధించిన చట్టమైతే నేమి వాటిని అమలుపరచే భాధ్యత మోస్తూ వుంటారు. Assistant Labour Inspector వున్నగా ఈ Shop Employees

27th July 1955]

[SRI G. Latchanna

Act సక్రమముగా అమలు జరుగుతున్నదా లేదా అని పరిశీలించేందుకు సంబంధిత మన సభ్యులందరికీ తెలిసికొంటుంటే విషయమే. ఇంకొకరు యీ రాష్ట్రములో Factory Inspectors 5 నరులు ఉన్నారు. Assistant Inspectors 57 మంది ఉన్నారు. నలుగురు Labour officers, ఒక Industrial Tribunal ద్వారా యీ కార్యక్రమముగా రాష్ట్రములో జరుగుతున్నది అని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మనకు ఇప్పుడు వున్న చట్టాలలో ప్రధానమైనది, కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు అవలంబించినది, Indian Trade Union Act 1926 వ సంవత్సరములో అమలులోనికి వచ్చింది. ఈ చట్టము Trade Unions అనేవి ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి కార్మికులకు వున్న హక్కులను స్పష్టపరుస్తూ ఆ Trade Union యొక్క న్యాయచట్టాలను మూత్రాలను విపులపరుస్తున్నది. దానిప్రకారము ఒక కర్మాగారములో గాని ఒక పరిశ్రమలోగాని పని చేస్తున్నటువంటివారు కనీసము ఏడుగురు అయినా వుంటే వారికా సంఘంగా ఏర్పడి register చేసుకోవడానికి వారికి హక్కు ఏర్పడుతున్నది. అది యీ Trade Union Act లో ముఖ్యముగా వున్నటువంటి విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. రెండవది Industrial Disputes Act 1947 లో అమలులోనికి వచ్చింది. దీనియొక్క ప్రధానమైన సంకల్పము ఏమిటంటే Factory యజమానులకు కార్మికులకు తగాయలాలు వచ్చినపుడు అవి సామరస్యముగా పరిష్కారాదమవటానికి అవకాశములేని పరిస్థితులలో ఈ చట్టప్రకారము Industrial Tribunal ద్వారా జరిగిన విచారణయొక్క తీర్పు చట్టరీత్యా బాధ్యత బంధనగా వుంటుంది. ఆ తీర్పును ఉల్లంఘించినవాడై ప్రభుత్వము prosecution కూడా జరిపించి నడిపించేవానికి ఈ చట్టము ద్వారా అవకాశాలున్నాయి అనికూడా సభ్యులకు తెలిసిన విషయమే.

5—00 p. m.

రెండవది Factory Act అనేది ముఖ్యంగా పదిమందికిగాని, అంత కంటే ఎక్కువగాని కూలీలచేత పనిచేయవలయున్న పరిశ్రమలు ఆ Factory Act క్రింద సుక్ష్మంచుటకున్నది. ఆ Factory Act అనేది apply అయిన తరువాత దానిలో కార్మికులకు ఏవిధమైన సౌకర్యాలు ఉండాలనేది, ముఖ్యంగా ఈ Factory Act లో తెలియజేస్తూ ఉంటారు. దానిలో ముఖ్యమైనటువంటి విషయం 500 మంది కార్మికులుగాని, అంతకు మించిగాని factory లో పనిచేస్తూంటే అక్కడ కార్మికులయొక్క సౌకర్యాలను కనిపెట్టడానికి కంపెనీవారే ఒక welfare officer ను నియమించాలనే మూత్రంకూడా ఈ Factory Act ద్వారా అమలులోకి వచ్చిందనే సంబంధం నేను ప్రత్యేకంగా మనవిచేయవలసిన పనిలేదు, తరువాత

Sri G. Latchanna]

[27th July 1955

Madras Shops and Employment Act అనేది 1947 లో ఉమ్మడి Madras రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయబడి అమలులోకి తెచ్చిన చట్టం. ఈ చట్టం ప్రకారంగా దుకాణానికే కాకుండా, సినీమాలోనూ, Coffee Hotel లోనూ కూడా పనిచేస్తున్న వారికి రోజుకు 8 గంటలకంటే ఎక్కువ పనిచేయకూడదని, వారికి కూడా జీతాలపైన సెలవులు, రెడీరెంట్ సౌకర్యాలు ఉండవలెననే విధానం అమలులోకి ఈ చట్టంవ్వారా వచ్చింది. దాన్ని పరిశీలన చేసుకోడానికి కూడా ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా సిబ్బందిని ఏర్పాటుచేసి పనిచేస్తోంది. మూడవది Madras Maternity Benefit Act. ఇది 1934 లోనే మన ఉమ్మడి మదరాసు రాష్ట్రంలో ఉండగా అమలులోకి తెచ్చినచట్టం. ఇందులోయున్న ప్రధానవిషయం ముఖ్యంగా గర్భిణి యైన స్త్రీకి, ప్రసవసమయానికి మూడువారాలు ముందు, ప్రసవమైన తరువాత 4 వారాలవరకూ, జీతంమీద ఆమెకు విధిగా సెలవుఇవ్వాలనేది. Minimum Wages Act అనేది 1948 లో కేంద్రప్రభుత్వం అమలులోకి తెచ్చింది. కొన్ని కొన్ని పరిశ్రమలలో కనీసపు వేతనాలు నిర్ణయించేస్తే గాని Company అధికారం యీ దేశంలోయున్న నిరుద్యోగ సమస్యను ఆధారంగా తీసుకుని కార్మికులను తక్కువ వేతనంతో ఎక్కువ శ్రమ కల్పించే అవకాశం కలుగుతుందని కేంద్రప్రభుత్వం గుర్తించి అటువంటి అవకాశం లేకుండా చేయుటకుగాను ఈ Minimum Wages Act అనేది 1949 లో ఏర్పాటు చేశారు. దానిప్రకారం మనరాష్ట్రానికి సంబంధించి సంతకం వ్యవసాయ కార్మికులకు సంబంధించి ర్ జిల్లాలలో 14 గ్రామాలలో minimum వేతనాలు అనేవి నిర్ణయించడం 1954 December లో జరిగింది. దానిని ఏవిధంగా ఎంతవరకూ సంపూర్ణీకరణగా అమలులో యున్నది, ఇది ఎంత వరకూ అభివృద్ధి చెయ్యాలనే విషయం ఇప్పుడు ప్రభుత్వ ఆలోచనలో యున్నది. త్వరలోనే దానిమీద ఒక నిర్ణయానికి రాగలదని మనవిచేస్తున్నాను తరువాత Employers State Insurance Act అనేది, 1948 లో కేంద్రప్రభుత్వంవారు అమలులోకి తెచ్చారు. ఈ Employers State Insurance Act ప్రకారంగా పరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న కార్మికులకు ఏమైనా ప్రమాదకరమైన జబ్బులు వచ్చినప్పుడు లేదా ఇతరత్రా మరేమైనా జబ్బులు కల్గినప్పుడు ఉద్యోగాలు పోయే సందర్భంలోనూ వారి జీవితానికి కొంత రక్షణ కల్పించడానికిగాను విధిగా Insurance విధానం ఒకటి ముఖ్యంగా వారికి ఉండాలని ఈ Employees State Insurance Scheme అనేది అమలులో పెట్టడానికి కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ యొక్క Insurance Scheme అమలు చెయ్యడానికిగాను ముఖ్యంగా చట్టం ప్రకారంగా Employees State Insurance

27th July 1955]

[Sri G. Latchanna

Corporation అనే ఒక సంస్థను కూడా నిర్మించడమైనది. అది ప్రతి రాష్ట్రానికి ప్రతి ప్రాంతానికి ఒక కేంద్రం అనేది ఏర్పాటుయింది. ఇప్పుడు Regional Insurance Corporation Office మదరాసులో ఆంధ్రా, మదరాసు తిరువాన్కూరు మన్నార్ రాష్ట్రాలకు సంబంధించి ఒక కార్యాలయం ఏర్పాటుచేసి యున్నారు. ఈ scheme ను అనుసరించి ఇప్పుడు మరాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏడు కేంద్రాలలో ఈ Insurance scheme ను అమలు పజుచుటకు తీర్మానించడమైనది. ఈయొక్క కార్యక్రమం October 7న తేదీనండి ప్రారంభించడానికి కూడా ఇటీవలనే ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది. దీనివల్ల మొట్టమొదట 7 ప్రాంతాలలో చేయాలి అనే ఆలోచనతో అదిగూడ ముఖ్యంగా ఎక్కువగా కార్మికులున్నచోట ముందు ప్రారంభించి, అది అభివృద్ధిపజుకొని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా దాన్ని పెంచాలని ప్రభుత్వం ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చిందని మనవి చెప్పన్నాను. అది కాకుండా మనకు రాష్ట్రంలో labour కు సంబంధించి Workmen's Compensation Act అనేది ఉన్నది. అకస్మాత్తుగా ఒక worker కు ఏదైనా కష్టమో, నష్టమో కల్గినప్పుడు ఆ కష్టానికి నష్టానికి బాధ్యులైన company వారు దానికి నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని, ఇచ్చే విధానాన్ని తెలియజేసే చట్టం అది. Employment of Children Act అని ఒకటి ఉన్నది. అంటే పసిడిడ్లలు, చదువు సంధ్యలు నేర్చుకోవడానికి అవకాశంలేక అభివృద్ధికి అవకాశం లేనివీరిగాని వారి నిర్బంధంగా పనులలోకి పంపింపడ మనేది అది సంఘానికి నష్టం కలిగిస్తుందన్న మాత్రంపైన ఏర్పాటుచేయబడిన చట్టం ఇది. Industrial Employment Act ఉన్నది. తరువాత Plantation Labour Act ఉన్నది కాని, అది మనకు సంబంధించలేదు. Employees Provident Fund Act ఒకటి యున్నది. ఈ విధంగా చట్టాలు కార్మికులయొక్క ప్రాథమిక హక్కులను కొపాడుతూ వారి ఆర్థికసాంఘిక అభివృద్ధికి ఉపయోగపడేదానికిగాను కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు అనేక చట్టాలు చేసియున్నారు అనేసంగతి నేను విూకు మనవిచేయ వలసిన పనిలేదు. ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు సుమారుగా చిన్నచి పెద్దవి అన్న రెక్కపెట్టుకుంటే మూడువేల Factories ఉన్నాయి. ఈ మూడువేల Factories లో కొద్ద ఎక్కువ జనాభా కల్గినటువంటి Factory లు అని చెప్పుకోవడానికి వీరైనవి Tobacco Rice, Groundnut, వీటికి సంబంధించినవి. ఈ Factory లు ఎక్కువమందికి పని కల్పిస్తున్నాయని చెప్పుకునే అవకాశం కల్గితోంది కాని ఇవన్నీ seasonal Factories కాబట్టి సంవత్సరం పొడుగునా ఈ కార్మికులందరికీ పనికల్పించే విధానంగాని అవకాశం గాని ఈ factory లలో లేనందువల్ల అనేకమంది కార్మికులకు సంవత్సరంలో కొన్ని నోబాటే పనిచేసుకునే అవకాశంవంది. మిగతాకోశాలలో వారు భారీగా

Sri G. Latchanna]

[27th July 1955

పుండలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. ఈ కార్యక్రమాలందరకు కూడా న్యాయంగా ధర్మంగా వారికి ఇవ్వవలసి నటువంటి కూలినీ, వారి వేతనాన్ని అభివృద్ధి పరిచే దానికిగాను ఈ కార్యక్రమ చట్టాలు ప్రధానంగా సంకల్పించబడినవి అనే సంగతి నేను మనవిచేయవలసిన పనిలేదు. ఐతే అది. ఎట్లా సాధ్యమవుతుందనేది ప్రశ్న. చిన్నచిన్న పరిశ్రమలు మన రాష్ట్రంలో యున్నవి. ఇప్పుడు నేను మనవిచేసిన ఈ మూడుకేటలో 100 కి 80 వరకూ కూడా చాలా చిన్నచిన్న పరిశ్రమలు. పెద్దవి ఉన్నాయంటే ఎక్కడో ఒకటి రెండు, ఒక ship yard లేక మరి ఒకటి రెండు cement factory లు, ఇల్లాంటి 4, 5 factory లను మినహాయిస్తే మిగతావన్నీ seasonal factory లుగా ఉన్నాయి. బాగా organize వనటువంటి industries లో కార్యక్రమలు తమ సంస్థలద్వారా తమయొక్క సౌకర్యాలను గురించి అధిక వేతనాలను గురించి వారు కృషిచేసుకోగల్గుతూ యున్నారు. మరి చిన్నచిన్న పరిశ్రమలున్నచోట వారి మీద అక్కడ పనిచేస్తూయున్న కార్యక్రమలకు ఈ అవకాశం లభ్యమయ్యేదానికి తగిన సౌకర్యాలు లేకుండా పోతున్నాయనే సంగతి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన పనిలేదు. అక్కడున్నటువంటి కార్యక్రమలు ఏదైనా మా కిటువంటి కష్టములున్నవి, ఈ కష్టములు నివారణ ఐతేకాని మేము పనిచేయలేమని చెప్పే పరిస్థితి వచ్చేసరికి, సరే మీరు ఆ మాటలు ఎప్పుడంటారు మేము దేముడికి దణ్ణం పెడు తున్నామని, తాళాలు వేసుకుని ఇంట్లో కూర్చునే పరిస్థితికివచ్చి ఆ చిన్న చిన్న పరిశ్రమలవారూ అంతాకూడా ఉండే అవకాశాలు కల్గుతున్నాయి. ఇది మన ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మనం అభివృద్ధి చేసుకోగల పరిశ్రమలద్వారా అధికంగా ఎక్కువమందికి ఉద్యోగాలు కల్పించుకుని తద్వారా వారి కందరికీ అధిక సౌకర్యాలు కల్పించడమనే విధానంకూడా మనం పరిశీలించవలసియున్నది. ఇంతవఱకూ Labour Department కు సంబంధించినంతవఱకూ పనిచేస్తూ యున్న కూలీవానియొక్క కష్టసుఖాలు పరిశీలించడం అనే పద్ధతి ప్రధానంగా Labour Department ద్వారా జరుగుతున్నదని సభ్యులంతా గమనించి యుంటారని నా విశ్వాసం. పనిలేనివారికికూడా పని కల్పించే బాధ్యత వహించి దానికి తగిన కార్యక్రమంచేస్తే బాగుండుననే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో యున్నది. దానికి సహకారిగా ముఖ్యంగా ఈ నాడు కేంద్రప్రభుత్వం వారు తమ Employment Exchanges అనేవి ఏ రాష్ట్రంలో ఉన్నటు వంటిది ఆరాష్ట్రప్రభుత్వం వారి Labour Department అజమాయిషీ క్రిందనే వాటిని నిర్వహించడం నుంచిదని వారు ఏర్పాటుచేసిన committee వారు విచారణచేసి సలహా ఇవ్వడం ఆ సలహాను కేంద్రప్రభుత్వంవారు ఆమోదిం

27th July 1955]

[SRI G. Latchanna

చడంకూడా జరిగింది. ఆ నిర్ణయాన్ని అనుసరించి వీలైనంత త్వరలో ఈ Employment Exchanges కూడా Labour Department వారియొక్క పరిపాలన క్రింద తీసుకోవడం అనే కార్యక్రమాన్ని గురించి ఇప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వానికి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరుగుతున్నాయి. అందువల్ల అధిష్టాత్తి అయి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చిన వెంటనే ఇప్పుడున్న Labour Department పనులు సంపాదించుకున్న కార్మికుల సౌకర్యాల పరిశీలనే కాకుండా పనులు లేనటువంటి వ్యవసాయ కార్మికులకుగాని ఏ ఇతర కార్మికులకుగాని వారికి పనులు కల్పించే మార్గాలకూడా పరిశీలించవలసిన బాధ్యతకూడా Labour Department వహించవలసిన పరిస్థితి వస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. మరి కొంతమంది మిత్రులు కొన్ని out motions ఇచ్చారు. అవి పరిశీలన చేశాం. తప్పకుండా సాధ్యమైనంతవఱకూ ఈ కార్మికు లందరికీకూడా నేను మనవిచేసినట్లుగా పని దొరికిన కార్మికులకంటే పనిలేని కార్మికులకుకూడా పని కల్పించేవిధానం అమలు పరచాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఈ విధానం పరిశీలిస్తూ యున్నది. మించడాలూ కూడా మనకు ఎక్కువ కాలం లేవంటున్నారు. సభ్యులు వీలైనంత త్వరలో ఈ demand ను ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసినదని కోరుతూ వివరిస్తున్నాను.

MR. SPEAKER :—The motion before the House is :

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,57,500 under Demand No. XXIII—Labour including Factories.”

301—

453 SRI P. SUNDARAYYA:—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,57,500
for Labour including Factories by ... Rs. 100

(కార్మికులకు తగిన సౌకర్యాలు కల్పించడానికి, వారిజీతాలు పెంపొందించడానికి తగినరీతిగా కృషిచేయనందుకు.)

302—

(159) SRI G. YELLAMANDA REDDI :—Sir, I beg to move :

[27th July 1955]

To reduce the allotment of Rs. 6,57,500

for Labour including Factories by ... Rs. 100

(ప్రభుత్వముయొక్క జి. ఓ. యమ్. యస్. నెం. 2820 జి. ఓ. యమ్. యస్.

నెం. 600 మోటారు వెహికల్స్కు మోటారు కార్మికులకు సంబంధించినది అమలు జరుపబడని విషయము చర్చించుటకు.)

305—(241)

SRI G. NAGESWARA RAO :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,57,500

for Labour including Factories by ... Rs 100

(వ్యవసాయ కులీలకొరకు నిర్ణయించిన 0-8-0 వేతనాన్ని వెనుకబడిన 14 గ్రామల్లో మాత్రమే అమలుజరిపి దెబ్బప్రాంతాలలో వెంటనే అమలు జరపక పోడము సరించి, తాలూకాల్లో వేతన బోర్డును నియమించే విషయంలోను ప్రభుత్వవిధానాన్ని చర్చించేందుకు.)

307—

(282) SRI VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,57,500

for Labour including Factories by ... Rs. 100

1. మోటారుడ్రైవరు కండక్టరు లైసెన్సుల్లో కండక్టరు యిబ్బందులు సరి చేయుటకు.

2. The decision of the conciliation of the Labour Officer must be made an obligation upon the employee.
3. The lorry drivers and conductors must also be entitled for the Wages Payment Act provisions.
4. To discuss the policy

308—

(330) SRI P. SATYANARAYANA :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,57,500

for Labour including Factories by ... Rs. 100

2. పామర్లకోట ముగర్ ఫ్యాక్టరీలో కేవల లైజేషన్ చేసి వందలకొలది పని తారిన తీరును విషయాన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకు.

27th July 1955]

[SRI P. Satyanarayana

309—

(354) SRI S. VEMAYYA :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,57,500

for Labour including Factories by ... Rs. 100

(ఫ్యాక్టరీలో పనిచేయు కార్మికులకు విద్య, ఆరోగ్య గృహవసతులు కట్టించుటకు ప్రభుత్వం సరియైన శ్రద్ధ పెట్టించనందుకు.)

Mr. SPEAKER:—The main Demand and the cut motions are before the House for discussion.

5-00 P. M.

SRI P. SUNDARAYYA :—ఆధ్యక్షా, కార్మికపనుస్యను గురించి ప్రభుత్వము 6,57,500 రూపాయలు మాత్రమే కేటానినా, ఇది చాలా ముఖ్యమైనటువంటి డిమాండు అని అంటున్నాను. అందుచేత మనము ఇక్కడ అనుకొన్న రెండు గంటలు సరిపోదు. అయినప్పటికీ అనేక యితర డిమాండ్లు వివిధ చర్చించవలసియున్నది కాబట్టి ప్రస్తుతము దీనికి రెండు గంటలే చాలు. అసలు కార్మికులయొక్క పరిస్థితులను బాగుచేయడానికి గాను ప్రభుత్వము ఎంత ఆశ్రద్ధ చూపుచున్నదో దీనిని కేటాయించిన స్వల్పమొత్తాన్ని బట్టి తెలుసుకోవచ్చును. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న కార్మికులకు సరియైన వసతులు కలిపించాలన్నా, ప్రభుత్వము చేసినటువంటి చట్టాలు సరిగా అమలు జరపాలన్నా ఈ 6,57,500 రూపాయలలో ఏకీకరించేయగలదో అట్లంకాదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వవిధానం ఎంత ఆసక్తికరంగా ఉన్నదో తెలియజేయడానికి గాను కొన్ని వివరాలు విూమందు చెబుతున్నాను. కాని demand చర్చించేటప్పుడు మన సాంప్రదాయాన్ని బట్టి మనం డిమాండుయొక్క మొత్తమును ఎక్కువ చేయుటకు వీలులేదు. అధికంగా రూల్సులో లేదు. Constitution లో కూడా కొంత మార్పుచేయవలసియున్నది. కనుక గవర్నరు గారి అనుమతి లేనిదీ ఈ finance కు సంబంధించి కనీసం మన కానన్ గాలో మాట్లాడడానికి కూడా అవకాశం లేదు. అందువల్ల మీరు వచ్చే పర్యాయము 6,57,500 కాకుండా 60 లక్షలకు ఈ డిమాండు తీసుకొనివస్తే కార్మికుల వసతుల కొరకు, అప్పుడు మేము ఇంకా చాలాదని బలపరుస్తాము. మొట్టమొదట వానికి పనికొవాలి. Security of service కావాలి. పనిలేనివానికి పనికొవాలి. దానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ఏర్పాట్లుచేస్తుందా అంటే లేదు. — Exchanges ను తీసుకొంటున్నామని చెప్పడంవల్ల వచ్చే లాభము ఏమి? 1953 Factory Inspection Report లో ఆ సంవత్సరానికి (జనవరి-డిసెంబరు 1953) 63,872 మంది మాకు ఉద్యోగాలు కౌవాలని ఆంధ్ర

SRI P. Sundarayya]

[27th July 1955

రాష్ట్రంలో దళభాస్తులు పెట్టుకున్నారని ఉన్నది. Employment Exchangeలో 63,872 మంది కొత్తగా application లు పెట్టుకొంటే, దానిలో 4,569 మందికి మాత్రమే ఉద్యోగాలు యిచ్చారు. మిగిలిన 59 వేలమందికి ఉద్యోగాలులేవు పొమ్మన్నారు అన్నమాట. అందుచేత ఈ Exchange ను పెట్టుకొన్నందువల్ల, service guarantee ఎక్కడ ఉన్నది? మన ఆంధ్రరాష్ట్రము technical గా వెనుకబడి ఉన్నది. Technical people కావాలి అని అంటున్నారు. కాని 5,588 మంది technical personnel Exchangesలో applications పెట్టుకొంటే అందులో 526 మంది మాత్రమే ఉద్యోగాలు చూపించారు. మిగిలిన 50.0 మందికి ఉద్యోగాలు లేవు పొమ్మని చెప్పారు. అంతేకాదు 1951 జనవరిలో, మాకు ఉద్యోగాలులేవు పొమ్మని చెప్పేటప్పటికి ఇంకా ఆర్డో ఆ Exchanges register ను అంటి పెట్టుకొని 12,495 మంది పడగావులు గాచుకూడంటే, 1953 ఆగస్టు 27,590 మంది మాకు ఉద్యోగాలు లేవని చెప్పి ఆ register మీదనే అంటి పెట్టుకొని కూర్చోన్నారు. 1954 సంవత్సరం పరిస్థితి నాకు తెలియదు. మంత్రిగారు ఆ లెక్కలేమీ చెప్పలేదు. ప్రభుత్వందగ్గర ఆ లెక్కలుఉంటే, ఇస్తే బాగుంటుంది. ముందుముందుకు ఉపయోగ పడుతుంది. కనుక, దీనినిబట్టి ఆంధ్రరాష్ట్రములో సంవత్సరాలు గడిచేకొలిది నిరుద్యోగము ప్రబలిపోతున్నదని తెలుస్తున్నది. గ్రామసీమలలో వ్యవసాయ కూలీలకు నిరుద్యోగమేకాదు, పారిశ్రామికలలోకూడ నిరుద్యోగము ప్రబలుతున్నది. Technical staff లోకూడ నిరుద్యోగము సంవత్సరాలు గడిచేకొద్దీ, ఎక్కువ అవుతుందిగాని తక్కువ కాదు. వారికి పనిచూపించడానికి మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నామని అంటున్నారు. మన ప్రయత్నాలన్నీ కూడ వెనుకకు పోతున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ఒక అడుగునా ముందుకు వచ్చినట్లు కనిపించడంలేదు. పోనీ ఉన్న వాళ్లకైనా, పనిలోనుంచి తీసివేయకుండా ఉండేందుకు guarantee గా ఏమైనా చుక్కలున్నాయో అంటే, ఏవో చట్టాలు చూపిస్తారు. Retrench చేస్తే వారికి కొన్ని పరిహారాలు ఇవ్వాలని, కారణం లేనిదే తొలగించడానికి నిలువేదన, ఈవిధంగా rules, చట్టాలు, ఉన్నాయని చెప్పకున్నారు. కేవలం కాగితాలు, చట్టాలు చూచి సంతృప్తిపడమంటే కాదు. ఆచరణలో ఏమి జరుగుతున్నదో చూడాలి. ఈ సందర్భంలో కొన్నికొన్ని ఉదాహరణలు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావలసినవి. సామర్లకోట sugar factory, British management క్రింద ఉన్నటువంటిది. దాన్ని అభివృద్ధిచేసేకొరకు Financing Corporation దగ్గరనుంచి పదిలక్షల రూపాయలు అప్పుతీసుకొని దానిని అభివృద్ధి చేశారు. ఈ అభివృద్ధి చూడని అనుకుంటాను. దాంట్లో మూడువందలమంది

Demand No. XXIII—Labour Including Factories

27th July 1955]

[Sri P. Sundarayya

workers కు పనిలేకుండా పోయింది. అదేరీతిగా Nellore Ceramics లో
 notice ఇచ్చి కూర్చోన్నారు. 80 వండ్లి ఉద్యోగాలు పోయేస్థితిలో ఉన్నది.
 తాజేపల్లిలో East Coast Food Products factory ని వారు మూసివేసి
 కూర్చోన్నారు. చెందుకుండుల కాపర్లకు పనిలేకుండా పోయింది. ఇక, గనులు
 మూచినట్లైతే, Manganese, Mica గనులు చాలా గడ్డు స్థితిలో ఉన్నాయి.
 అక్కడ వేలకొలది కాపర్లకు పనిలేకుండా ముగ్గుతున్నారనే సంగతి ప్రభుత్వానికి
 తెలుసును. దాన్ని గురించి ఈ కాపర్లకు తిరిగి పని కల్పించడానికి గాను ఆ
 Manganese పరిశ్రమనుగాని, Mica పరిశ్రమనుగాని అభివృద్ధిచేయుటకు ఏమైన
 చర్య తీసుకొన్నారా అంటే, ఆ వివరాలేవి చెప్పలేదు. వారిని Employment
 Exchanges తీసుకొంటే ఏమి లాభం లేదు. ఆ రిజిస్టరులో రేల్వేవ్సంత
 మాత్రాన సంస్కృప్తిపడడానికి వీలులేదు.

పోసి ట్రైవేలు ఉద్యోగాల సంగతి వదిలివేయండి. గవర్న మెంటు డిపార్టు
 మెంటులో గవర్న మెంటు సాగిస్తున్న పరిశ్రమలలో కొన్నికొన్ని తీసుకోండి. విద్యు
 ద్బుక్తి డిపార్టు మెంటు తీసుకోండి. లేదా హైవేసు డిపార్టు మెంటు తీసుకోండి. ఈ
 డిపార్టు మెంటులో పనిచేస్తున్న పారిశ్రామికీకులకు ఏదైనా గ్యారంటీ యిస్తున్నారా
 అంటే, (వీటిలోని వివరాలు మీ దృష్టికి లేస్తున్నాయి), కొన్ని టెంపరరీ ఉద్యోగాలు
 అని చెప్పి నంనున వారికి పని గ్యారంటీ లేకుండా పోతున్నది. పదిఏండ్లు 20
 వాటికన్నా పనికి గ్యారంటీ లేకుండా యింకా టెంపరరీ అనే చెప్పడము జరుగు
 ఏండ్లు సర్వీసుచేసినకున్నది అంటే దీని అర్థము వారిని టెంపరరీగానే పనికి పెట్టు
 కున్నారన్నమాట. ఎన్నాళ్లుమూచినా తాత్కాలికము అంటే, యింకా వారికి గ్యారంటీ
 అనేది ఎక్కడ కనబడదను లేదు. ఈ విధంగా వేలకొలది పారిశ్రామికీకులను 10
 ఏండ్లు, 20 ఏండ్లు టెంపరరీగానే వుంటున్నారు. హైవేసువారుకూడా టెంపరరీ
 లెక్కలోనే వేస్తున్నారన్నారు. ఒక్క కృష్ణాజిల్లాలో 60 వండ్లి ఆయిదు ఏండ్లు,
 పదిఏండ్లు, సర్వీసుచేసినవారిని టెంపరరీ క్రిందనే వుంచినట్లు లెక్కలవల్ల కనబడు
 తున్నది. హైవేసు డిపార్టు మెంటులో గుమాస్తాలు ఆఫీసు మాపర్వైజర్లను గురించినప్పు,
 మిగతా రోజురోజు పనిచేయవలసిన వారందరూ వర్క్యూలో సహా టెంపరరీ పోస్టుల
 లోనే వుంచారు. వారినిగురించిన లెక్కలు ఏవీకూడాలేవు. తరువాత Electricity
 Department తీసుకొండి. ఆంధ్రదేశము పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి కావాలని
 మనము అనుకుంటున్నప్పుడు యీ విద్యుచ్ఛక్తి కాఖిలలో పని చేసేవారికి ప్రత్యేకము
 గ్యారంటీ లేక పోతే పనిచేసేవారుమాత్రం ఏ విధంగా పని వుత్సాహముతో చేస్తారు?
 దేశానికి Electricity Department అవసరమున్నదని ప్రభుత్వానికి తెలియదా?

[Sri P. Sundarayya]

[27th July 1955]

అందులో పనిచేసేవారిని టెంపరరీ అని చెప్పితే ఎట్లా? ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో మరీ కొన్ని కోట్లు ఖర్చుచేయడం చురుకున్నారు. ఇటువంటి ముఖ్యమైన శాఖలో నామినల్ మస్టరు రోలు అనే పేరుతో అయిదువేలమందిచేత పనిచేయించుతున్నారు. వారందరూ టెంపరరీ అనిగాని, పర్మనెంటు అనిగానీ కాకుండా ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు పూడేశారకటానికి పేలువుండేటట్లుగా పనులు చేయించుకుంటున్నారు. ఎన్ని సంవత్సరాలు చూచినా, 3, 4 సంవత్సరాలు అయినా గూడా యింకా వారికి నామినల్ మస్టరు రోలు అనిపెట్టి పనులు జరుపుతున్నారు. ఈ Nominal Muster roll లోనివారు కాకుండా workers సుమారు 4,500 మంది వుంటున్నారు. ఇందులో ఒకరుకే ఏ 500 మంది పర్మనెంటువారు వుంటారు అనుకుంటాను. అంటే నూటికి పదహారు మాత్రం పర్మనెంటు, 90 వంతులు టెంపరరీ అంటే గ్యారంటీ లేని పని అన్నమాట. వారికి seniority అనేది లేదు. ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు తీసివేయవచ్చు. Increments యివ్వడము వుండదు. ప్రతి సంవత్సరము ఒకటిగాని, రెండుగాని మూడుగాని రూపాయలు యింక్రెమెంట్లు యివ్వవలసివుంటే, అది యివ్వబడకుండా పోతున్నది. Increments యిస్తే, వారి జీవనానికి తోడ్పడుతుంది గదా! ప్రభుత్వము వారికి జీతాలు పెంపకము చేయడములేదు. Temporary వారికి State Insurance Scheme apply కాదు. పారిశ్రామికలనుగాని, ఉద్యోగస్థులనుగాని టెంపరరీగానే పనిచేయించుకుంటే, వారందరూ ప్రభుత్వముయొక్క దయ దాక్షిణ్యాలలో వుండుకోటానికి చేస్తున్నట్లు అర్థమవుతున్నది. పని వాళ్లకు సాధారణముగా యిచ్చే జీతము నెలకు 40 రూపాయలో, 50 రూపాయలో వుంటుంది. ఈ చిన్న జీతముతో వాళ్ల జీవితము ఏవిధంగా గడుస్తుంది? వుద్యోగము చూద్దామంటే, దానికి గ్యారంటీ అనేది లేదు. పర్మనెంటుగా వుంటుంది అని డైర్యముగా వుండామా అనుకుంటే, అది టెంపరరీ వుద్యోగము అని అంటారు. ఈ విధంగా నిలకడలేని ఉద్యోగము. చాలీచాలని జీతముయిస్తూ, ఏరోజున తీసివేస్తారో అనే భావము, భయముతో ఉద్యోగములు చేయించుకుంటే, యిది ప్రభుత్వానికి న్యాయమేనా అని అడుగుతున్నాను. Electricity Department సంతతి చూస్తే దానిగురించి అనేక సంప్రదింపులు జరిగిన తరువాత కూడా అందులో పనిచేసేవాళ్లు ఏదో కొన్ని మరతులు అడిగితే, అందులో కొన్ని ప్రభుత్వము ఒప్పుకున్నది. అందులో రెండేళ్లు పనిచేస్తే వారందరినీ పర్మనెంటువారుగా గుర్తిస్తామని అన్నారు. రెండేళ్లు పనిచేసినవారికి జూలై ఒకటవ తేదీనుంచి ఒక increment అయినా యిస్తామని అన్నారు. కాని ఆ మంతు యంతవరకు ప్రభుత్వము అమలు జరపలేదు. ఇది జరిగి యిప్పటికి రెండేళ్లు అయింది. పైగా పర్మనెంటు అన్నతరువాత దాని ఫలితంగా వచ్చే increments గూడా యంతవరకు యివ్వలేదు. ఒప్పందము జరిగింది,

Voting of Demands for Grants (Contd.)

Demand No. XXIII—Labour including Factoryies

27th July 1955]

[SRI P. Sundarayya

పోయిన June నెలలో, జాన్ మానమునకు రావలసిన జీతము, increment అంతా చేరి, July మొదటి లేవీక యిస్తామని చెప్పినప్పటికినీ, ఇప్పటికీ July నెలలో 20 రోజులు గడచినవి. దాన్ని యంతవరకూ అమలుపరచలేదు. Chief Engineer గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్తుడుగా వున్నాడు. అటువంటి అయిన యూనియన్ ప్రతి నిధులతో సంప్రదించి అంగీకరించిన పనులు యంతవరకు అమలు పెరపలేదు.

ఇదేవిధంగా హుస్సేబల్ వర్కర్స్ విషయము చూస్తే, అక్కడ కూడా టెంపరరీ వర్కర్లనునే చెప్తున్నారు. P. W. D. workers విషయము చూస్తే, ఇంజనీరింగు కాఫిలోని workers విషయములపై construction కాఫరు సంబంధించిన వివరాలు యేమీ కావు. మొత్తముమీద ఇన్నీ గూడా ఒక్కొక్కటే కొద్దిగా యిదేదామాసాలలో వుంటాన్నవి. కాబట్టి యింకా ఈ రకంగా చెప్పవలచుకుంటే, Industries విషయము అన్నీ తీసుకుంటే వేలకొలది రెఖలు యివ్వవచ్చు. అందుచేత ఉద్యోగము చూస్తేనా గ్యారంటీ లేదు. ప్రభుత్వోద్యోగులను చూస్తే, నూరుమంది పనిచేస్తూంటే, అందులో పదిమందో ఏ పక్కనెంటు లేవు. చిగతా 90 మందినీ, casual అనీ, temporary అనీ ఈ విధంగా ఉద్యోగముమీద హక్కులులేకుండా చేసే ఈ ప్రభుత్వము యొక్క పద్ధతి ఈ నాడు చేతపురోధివృద్ధికి దారితీసేది కాదని అంటున్నాను. ఇటువంటి విధానము కార్మిక అభ్యుదయ పంథా కాదు అని చెప్పవలసి వుంటుంది. మాకు పక్కనెంటు చేయండి, increments ఇవ్వండి, జీతాలు పెంచండి, తిండికి చాలడం లేదు అని మొరపెట్టుకుంటే, యివ్వమనేవారు వెళ్లిపోండి అంటారు. లేకపోతే, temporary కాబట్టి తీసికేస్తాము అని అంటారు. ఈ విధంగా జరుపుతూ యివ్వమనేవానిని తీసికేయటానికి రక రకాల ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

ఇక పోతే Rice Mills విషయము తీసికోండి. Bezwada, Gudlavalleru Tadepalligudem వస్తేరా ప్రాంతాలు బియ్యము ఎక్కువగా దొంకే వాటు. అక్కడ బియ్యపు మిల్లులు పెద్దపెద్దవి వున్నవి. ఇవి సాధారణముగా పెద్దభూస్వాములకే. మిల్లు యాజమాన్యం మారినప్పడల్లా పాతవాళ్లును తీసికేసి క్రొత్తవాళ్లును వారి ఇవ్వమనే వచ్చినవారిని వేస్తామని అంటున్నారు. స్వంతదార్లు స్వంతముగా నడుపురు. ఈ మిల్లులు ఆదైలకు యిస్తారు. ఇక్కడ వుండే బియ్యపుమిల్లులలోగాని, నూనెమిల్లులలోగాని, యింకా ఏ మిల్లులలోనైనా సరే Technicians కావలసివుంటారు. వీరందరి విషయాలు విచారించటానికి ఒక కమిటీని వేయమంటే, వేయకుండా వున్నారు. ఒక్కొక్క మిల్లులో 10 మంది Technicians కావలసివుంటే ఏ ముగ్గురనో, నలుగురనో తీసుకొని వాళ్ల చేత ఎక్కువకాలము పనులు చేయించుకుంటారు. Normal

SRI P. Sundarayya]

[27th July 1955]

working hours fix చేయరు. ఒక మనిషికి తగినంత పని యివ్వక, ఎక్కువ పని చేయిస్తారు. ఈ రకంగా అనేక సంఘటనలు యివ్వవచ్చు. ఇక కనీస వేతనాల సంగతికి వస్తే మునిసిపాలిటీలవారు యిచ్చే కనీస వేతనము 86 రూపాయలు. ఈ 86 రూ. డియర్ నెస్ యలవస్తుతో చేర్చి యిస్తున్నారు. అయితే ప్రభుత్వమువారు యిచ్చేది చూస్తే Dearness allowance, House Rent Allowance, అంతా చేర్చి 25 రూపాయలు యిస్తున్నారు. మునిసిపాలిటీలవారు 86 రూపాయలు యిస్తూంటే, ప్రభుత్వము 25 రూపాయలు అన్ని యలవస్తులు చేర్చి యివ్వడమనేది ఎంత సబబుగా వున్నదో చూడండి. మైగా ఈ విషయము కలెక్టరు విచారించి, కనీస వేతనము 25 రూపాయలు యిస్తూ Dearness allowance వేరుగా యివ్వమని recommend చేస్తే, ప్రభుత్వము ఆ recommendation ను పాటించి యివ్వలేదు. ఆలాగు యివ్వకపోవడము అంటే, దీనికి Collector గారి recommendation ప్రభుత్వము ఎంత value చేస్తున్నది అని అడుగుతున్నారు. అలాంటి సందర్భములో కలెక్టరు recommendation కు value లేదన్నమాట.

ఇంతేకాదు mica కార్మికుల విషయము తీసుకోండి. అక్కడ కూడా కార్మికులు టైట సంపాదించుకునే దానికంటే, తక్కువే నిర్ణయము జరిగింది. పుగాకు విషయములో చూస్తే, దినుకూలి 1-8-0 యివ్వాలని అన్నారు. కాని అది ఆచరణలోకి వచ్చే టప్పటికి 1-2-0, 1-4-0, 1-6-0 యిస్తున్నారు. కాని 1-8-0 యివ్వటానికి ప్రయత్నము జరుగడమలేదు.

కనీస వేతనాల సంగతికి చూస్తే, పుయ్యూరు సుగర్ ఫ్యాక్టరీకి విషయము తీసుకొని చూడండి. అక్కడ కార్మికులకు కనీస వేతనము క్రింద యిచ్చేది 19 రూపాయలు. దీనికిదోడు dearness allowance కొద్దిగా యిస్తే యివ్వవచ్చు.

అక్కడ వున్న మొత్తము కార్మికులకు సంవత్సరానికి 2½ లక్షలయితే, అందులో పనిచేస్తున్న Managing Director కు సంవత్సరానికి 8½ లక్షలు తీసుకుంటాడు. ఇంత మందికి చేర్చి 2½ లక్షలు అయితే అతను ఒక్కడే 8½ లక్షలు తీసుకుంటున్నప్పుడు ఇది ఎంత అన్యాయముగా ఉన్నదో ప్రభుత్వమే గుర్తించాలి. సాధారణముగా ఆ ఫ్యాక్టరీలో సుమారు 1200 నుంచి 1500 మంది చాక్ పనిచేస్తున్నప్పుడు ఫ్యాక్టరీ యజమానులు ఏదోరకంగా జీతాలనో, ఎల బెన్సులనో, మరొక విధంగానో ఆధికభాగము ఫ్యాక్టరీ నుంచి తీసుకుంటున్నారని ప్రభుత్వము గుర్తించాలి. ఇటువంటి విధానము socialistic pattern of society కి దోహదమిచ్చే విధానమేనా అని అడుగుతున్నాను. ఫ్యాక్టరీ యజమానులకు, కార్మి

27th July 1955]

[SRI P. Sundarayya

కులకు సంబంధములేవని అంటారా? ఇటువంటి యజమానంవిూద తగినచర్య తీసుకోవని కేంద్ర ప్రభుత్వముచు యీ ప్రభుత్వము ఎందుకు కోరుతు ?

తరువాత Road gang men, Avenue coolies వర్గావారికి ఈ మధ్యకే వారి జీతములో ఒక్కొక్కరికి 10% తగ్గించారు. జేట్ డ్రైవర్లకు రు. 15 ను. 25 ల గ్రేడుకు తగ్గించారు. ఇంతవరకు యిస్తున్నది 25 రూపాయలు, 30 రూపాయలు. ఈ డ్రైవర్లకు యింత పెద్దజీతము యిచ్చేవారు, ఆఫీసులలో పనిచేసే పూర్వపుకు యిచ్చే జీతము యిచ్చి, యెందుకు వారిచేత యీ జీతాలు నిడివించుకూడదు అని ప్రభుత్వము ఉద్దేశించు చున్నది. ప్రభుత్వమువారు చెప్పేది ఏమిటంటే, మోటారు డ్రైవర్లకు నైపుణ్యము ఆచరణలేదు. డ్రైవర్లు చేసేపని పూర్వపుకూడా చేయగలరు. పూర్వపు చేయవచ్చు. మరొకరు ఎవరైనా సామాన్యునిపి బజారులో పొయ్యేవారుకూడా చేయవచ్చు అనేది ప్రభుత్వముయొక్క ఉద్దేశ్యమా? ఈ జీత డ్రైవర్లకు యింతజీతము ఎందుకు పూర్వపుజీతము తక్కువ కాబట్టి, యింకొక person ను ఎక్కువగా సేసుకోవచ్చుననే ఉద్దేశ్యముతో ప్రభుత్వము యీ కొత్తపద్ధతి ఎందుకు అవలంబిస్తున్నది? ఇంతవరకు ఈజీపు డ్రైవర్లకు ఎక్కువగా జీతాలు యిస్తూవుంటున్నప్పుడు, ఆ జీతాలను ప్రభుత్వము తగ్గించే కొత్తపద్ధతులు ఎందుకు అవలంబిస్తున్నది?

ఉద్యోగమా గ్యారంటీ లేదు. జీతాలూ తక్కువ. పోనీ పని భారం తగ్గించారా అంటే అది లేదు. పని భారం పెరుగుతూనే ఉన్నది.

రైసు మిల్లల సంగతి ఇదివరకే చెప్పాను. ఇంకా అనేకవిషయాలు వుదహరణకు చెప్పారు. కాని నేను దానికి వెనువెంటనే వెళ్ళలేను. కాలము చాలా తక్కువగా వున్నది. ఇంకా చాలా విషయాలు చెప్పాలి.

కార్మికులకు ఇళ్ల పనితి గురించి ఏమి ఏర్పాటుచేశారో ఈ రిపోర్టులో చదివితే ఉపాధ్యక్షులలో గవర్న మెంటుచేసిన అర్థదలో 10 ప్యాక్షరీలకు ఇళ్లపనితి కార్మికులకు కలుగజేతారని వున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వేల ప్యాక్షరీలు వున్నాయని మంత్రి గారు ఇప్పుడే సెలవిచ్చారు. 1953 రిపోర్టులో 2573 ప్యాక్షరీలు పనిచేస్తున్నాయని చెప్పారు. ఈ 2573 లో 1900 ప్యాక్షరీలు మాత్రమే రిపోర్టులు పంపించాయి. ఎంత మంది అందులో పనిచేస్తున్నారో ఆ వివరాలతో పంపాయి, 607 ప్యాక్షరీలు పంపించనిరాకరించాయి. దీనికి చర్య తీసుకుంటాము అంటున్నారు ఆనుకోండి. ఆ చర్య 31 రూపాయలనుంచి 4 వందల రూపాయలు వాకూ జరిమానా జేశారు. 171 మంది మిద

SRI P. Sundarayya]

[27th July 1955

కేసులు పెట్టారు. ఒక ఫ్యాక్టరీ యజమానికి 3 రూ॥లు జరిమానావేస్తే అది ఒక జరిమానా? నైనావేస్తే అవమానము అనుకునేటటువంటి ఫ్యాక్టరీ యజమానివున్నట్లైతే మీ రిపోర్టుకు కాగితముమీద లెక్కలు వేసి పంపిస్తాడు. అందుచేత 3 రూపాయలు జరిమానా ఎంత నిరూపయోగమో, ఎంత అద్దరహితంగావున్నదో చూడండి. పోనీ 2573 ఫ్యాక్టరీలు 1953 సం॥లో వున్నాయని ఇప్పుడు మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఈ ఫ్యాక్టరీల్లో 10 ఫ్యాక్టరీలు మాత్రమే ఇళ్లవసతి ఏర్పాటు చేసినవని అంటున్నారు. ఇళ్లకట్టితే 4 వంతు ఊరికే ఇస్తాము. ఇంకా 3 వ వంతు అప్పుగా తక్కువ వడ్డీకి ఇస్తామని కేంద్రప్రభుత్వం అంటున్నది. అలాంటిప్పుడు ఇంకొక 3 వ వంతు మాత్రమే పిళ్లు స్వంతంగా పెట్టుకోవలసి వుంటుంది. దానిని తక్కువ వడ్డీకి తీసుకోవచ్చును. స్క్రీముకూడా వుపయోగించుకొని ఆ మూడవవంతు తన కేబులోనుంచి పెట్టాల్సి వస్తుందనే భయంతో పెట్టడము లేదు. తరువాత 10 యేండ్లకు ఆర్డెలక్రింద మనకు వసూలు చేసుకోవచ్చును. అలాంటి అవకాశము వున్నప్పటికికూడా తాను ఏ మాత్రము కేబులోంచి పెట్టుబడి పెట్టుకొనే దానికికూడా తయారు కాకుండా ఉన్నారు. 10 ఫ్యాక్టరీలు వున్నాయని అనుకొన్నాము. వాటిలో ఆంధ్ర సిమెంటు, కృష్ణా సిమెంటు, హిందూస్థాన్ షిఫ్ యర్లు ఈ మూడు తప్ప మిగిలినవి అన్నీ కూడా నిరుపయోగంగా వున్నాయి. నూపర్ వైజర్లు స్టాఫ్ కు, వర్కర్లకు ఇళ్లు కట్టించామని, దాంట్లోవున్నది. చదివేదానికి టైములేదు. కాని మంత్రిగారు చదువుతారు అనుకొంటాను. Appendix 823 వ పేజీ. ఇదికూడా రిపోర్టులో 10 ఫ్యాక్టరీల కార్మికులకు వసతి కల్పించిందని వ్రాసుకోవడము ఏ రకంగా న్యాయము అవుతుంది? తేలికకమీషనరు ఇకముందు రిపోర్టులు వ్రాసేప్పుడు ఒక ఇల్లు, 2 ఇళ్లు కట్టించారని వ్రాయకూడదు. కార్మికులకు అత్యధిక సంఖ్యాకులకు 700 మందికో 750 మందికి ఇళ్లు కట్టించినట్లుగా వ్రాయాలే కాని నూపర్ వైజర్లు స్టాఫ్ కు కట్టించామని, ఇంకొకరికి ఎవరికో కట్టించామని ఈ రకంగా వ్రాస్తే అది అద్దరహితంగా ఉంటుంది.

ప్రభుత్వం సంగతిచూస్తే రాజమండ్రిలోను, నీరమిక్ ఫ్యాక్టరీలోనురెండే మాకువున్నాయి, ఈ రెండింటిలో కట్టేదానికి ప్రణాళిక వేస్తున్నాము అన్నారు. కర్నూలులో రెండు యేండ్లు అయిన తరువాత ఉద్యోగస్తులు A Type, B Type అని ఇండ్లు కట్టినాకూడా ఇంకా 600 మంది గుడారాలలో వుండాల్సివుంటే మిగిలిన కార్మికులకు కట్టలేదని చెప్పి ప్రత్యేకంగా నేను విమర్శించడంలో వుపయోగము వుండదను కొంటాను. కాని ఇండ్లవసతి చాలా అసంతృప్తికరంగావున్నదనే సంగతి కనిపిస్తున్నది.

27th July 1955]

[Sri P. Sundarayya

మెటర్నిటీ బెనిఫిటును గురించి మంత్రిగారు చెప్పారు. కనడానికి ముందు మూడు వారాలు, కన్నడరువాత 4 వారాలు, లేకపోతే 4 నేదానికి ముందు 4 వారాలు కన్న తరువాత 8 వారాలు శలవువున్నదని చెప్పారు. 1955 సం॥లో ఎంతమందికి ఇచ్చారంటే (నేను నా లెఖ్కులు చెప్పడములేదు. గవర్నమెంటు లెఖ్కులే చెబుతున్నాను.) అంతా మొత్తం రు. 4000/- మాత్రము మెటర్నిటీ బెనిఫిట్ ఇచ్చామన్నారు. ఆంధ్ర ఫ్యాక్టరీలలో 37,000 మంది పని చేస్తున్నట్లువున్నది. అంటే 19000 ఫ్యాక్టరీలు మాత్రమే రిపోర్టులు పంపించాయి. దానిలో పనిచేసే 37,000 మందిలో 17,000 మంది స్త్రీలు. 14 యేండ్లలోపల వున్న స్త్రీలుగాని బాలురుగాని ఎవరినికూడా పనిలో పెట్టుకోకూడదు. ఆ రకంగా ఎవరిని పెట్టుకోవడములేదనికూడా ఆ రిపోర్టులోవున్నది. ఏదో 300, 400 మందికి ఒక్కరు వున్నారు వాళ్లును తప్పితే పెట్టుకోవడము లేదన్నారు. 14 యేండ్లలోపల స్త్రీని అయినా పెట్టుకోవడంలేదు. పెట్టుకున్నవాళ్ళంతా దానికి మించినవాళ్ళే. అయితే కనవద్దు అనిచెప్పి ప్రచారము చేస్తున్నా ప్రజలు మీ మాట వినిపించుకోవడములేదు. బిడ్డలయందువున్న ప్రేమతో బిడ్డలుపెద్ద భాగ్యము అనుకొంటూ, కంటూనేవున్నారు. సంతోషంతోవున్నారు. ఎన్నిబాధలు పడుతున్నా బిడ్డల సంతోషముఅయినా సంపాదించుకొందామని వాళ్లు కంటూనేవున్నారు. వేలమంది స్త్రీలు పనిచేస్తున్నారు. మీరు 187 మందికి మెటర్నిటీ బెనిఫిటు ఇచ్చారు ఎందుకు అంటే మీ చట్టంలో రూల్సు దానికి వర్తించవు అంటారు. 240 రోజులు పనిచేస్తున్న వారికి ఈ మెటర్నిటీ బెనిఫిటు వర్తిస్తుంది అని చెప్పారు. ఇతర ఫ్యాక్టరీలలో కన్నా టుబాకో ఫ్యాక్టరీలలో ఎక్కువమంది స్త్రీలు పని చేస్తున్నారు. కాని అవి సంవత్సరము వాడుగున పనిచేసే ఫ్యాక్టరీలుకావు కాబట్టి అవి ఎప్పుడు పనిచేసినా సంవత్సరములో 80, 90 రోజులుకన్నా ఎక్కువ పనిచేయవు. కాబట్టి వాళ్లకు ఆ Act వర్తించదు అంటున్నారు. నిజమే. All India Maternity Benefit Act ఆరకంగానే వుండవచ్చును. మద్రాసు బెనిఫిట్ యాక్టు ఆ రకంగా వుండవచ్చు. కాని అస్సాములో 150 రోజులుకు తగ్గించి నల్లతే మన ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఎక్కువమంది స్త్రీలకు ఇది వర్తింపజేయుగా అన్ని దినాలకు ఎందుకు తగ్గించకూడదు? సంవత్సరమునకు, 75, 80 రోజులు పనిచేసి నవ్వుటికి కూడా వర్తింపజేస్తే గర్భవతులు వచ్చి పనిచేసుకొని పోతారు అంటే, ఆ రకంగా ఎవరూరారు. అయితే కనీసము 8 సం॥లు వరుసగా పనిచేసిన వాళ్లకు ఇవ్వాలని చెప్పారు. ఆ రకంగా మూడు సంవత్సరములు 200 రోజులో 170

SRI F. Satyanarayana]

[27th July 1955

రోజులో పనిచేసిన స్త్రీలకు అంతాకూడా, Act వర్తించేట్లు ఎందుకు ప్రభుత్వము చర్య తీసుకోకూడదు? అది కేవలం మన రాష్ట్రప్రభుత్వము చేతుల్లోనే ఉన్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వమువద్దకు పోవలసిన అవసరము లేదు. క్రాస్ వర్క్ పజిలు టిల్లకు మాదిరిగా ఢిల్లీ ప్రభుత్వమువద్దకు దీనికొకటకు పోవలసిన అవసరము లేదు. కాని ఎందుకు ఆదిచేయరో అర్థము కావడము లేదు. చివరకుచేస్తామనే అలోచన వున్నదా అంటే అదికూడా కన్పించడము లేదు. ఉంటే మంత్రిగారు చెప్పి వుండేవారు.

స్త్రీలు పనిచేస్తున్నప్పుడు బిడ్డలను పోషించేదానికి వాళ్లకు ఏదో కొద్ది కొద్ది ఏర్పాటులు చేస్తున్నాము అని చెప్పారు. ప్రతి ఫ్యాక్టరీ దగ్గరజరిగేది ఏమిటంటే, స్త్రీలు తాము పనిచేసేటోటకు దగ్గరలో పాత చీరెపూయల కట్టుకొని పిల్లలను పండుకోబెట్టుకోవడము జరుగుతోంది. ఏడ్చినప్పుడు వెళ్లడం ఆ విధంగా జరుగుతోంది. ఈ రకంగా బిడ్డలను మనము పోషిస్తున్నాము. ఈ ఫ్యాక్టరీలలో ఎంత వరకు సౌకర్యాలు వున్నాయనే సంగతిలో ఫ్యాక్టరీల ఇన్స్పెక్టరుగారు ఇచ్చిన రిపోర్టును చదివితే తెలుస్తుంది. అంతా పూర్తిగా చదువక కొంచెము చదువుతాను.

ఫ్యాక్టరీలలో మురుగుపారుదల సౌకర్యములు అసంతృప్తికరంగా వున్నాయని నారు అంటున్నారు. పగలు ఎట్లాగో వెలుతురువుంటుంది కాబట్టి రాత్రిళ్లు సరియైన దీపాలు లేకుండా వున్నాయన్నారు. 1918 లో ఏలూరు మునిసిపాలిటీ చైర్మను ఈ ఫ్యాక్టరీలలో అంతా దుమ్ము, ఈ యంత్రాలు చేసే ధ్వని బయటవుండే ధ్వని ఇది అంతాకూడా నానాభీభత్సంగా వుంది, ఇది మంచిది కాదని చెప్పారు. ఆ రోజు, 1918 లో, ఏ సిటి వుండో 1958 లో కూడా అదేస్థితి వుందని ఫ్యాక్టరీ ఇన్స్పెక్టరు గారు చెప్పారు. ఫ్యాక్టరీలలో వున్న వేడిని గురించి, ఫ్యాక్టరీలలో వేడివుంటే ఉత్పత్తికూడా ఏ విధముగా నష్టమో ఆరోగ్యానికికూడా ఏవిధంగా నష్టమో ఫ్యాక్టరీ ఇన్స్పెక్టరుగారు చెప్పారు. దానిని గురించి ఈ ఫ్యాక్టరీ యజమానులు ఏ విధంగా శ్రద్ధ వుచ్చుకోవడము లేదు.

ఇటువంటి స్థలములలో 37 వేలమంది పనిచేస్తున్నారు. ఆస్త్రీల బిడ్డలుకూడా ఆ ఫ్యాక్టరీలలోనే చిన్నవయస్సులోనే వుండడముఅంటే మన భావిసంతానాన్ని ఏ రకంగా అభివృద్ధికి తీసుకువస్తున్నామో మంత్రివర్గం ఒక పర్యాయము ఆలోచిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

ఆంధ్రరాష్ట్రములో ప్రావిడెంటు ఫండు compulsory గా ఇంకా చేయలేదు, ఇప్పుడు గుమారు 4, 5 ఫ్యాక్టరీలలో తప, మిగిలిన

27th July 1955]

[Sri P. Sundarayya

చోట్ల ప్రావిడెంటు ఫండు సరిగా ఇవ్వడములేదు. ఉదా :—I. L. T. D. Company, Andhra Cement, Krishna Cement Factory లో అమలు జరుపుచున్నవి. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా ప్రావిడెంటు ఫండునుగురించి నేను చెప్పడములేదు. ప్రయివేటు ఇండస్ట్రీలను గురించి నేను చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వ ఫ్యాక్టరీలలో పనిచేసే కార్మికుల ప్రావిడెంటు ఫండు స్క్రీమును గురించి తీసుకున్నట్లయితే అవిఅయినా సక్రమముగా చేశారా అంటే ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు, పి. డబ్ల్యు. డిపార్టుమెంటు హైవేస్ డిపార్టుమెంటు వీటన్నింటిలో చాలామందిని తీసివేయడమువల్ల ఈ ప్రావిడెంటుఫండు స్క్రీము వాళ్ళకు నర్తించకుండా పోవుచున్నది.

కనీసము రైల్వేలోమాదిరిగా మీరు పర్మనెంటు చేసేదానికోసం వెంటనే ఒప్పుకొనక పోయినా చట్టాలు, రూల్సు ఏమైనా మార్పుచేయాలని ఒకశాసనము తీసుకురండి. రైల్వేలో *grade way men* కు రు 75 లు యిస్తుంటే (బెజవాడలో) దాని ప్రక్కనఉన్న ఎలక్ట్రిసిటీ ధర్మల్ స్టేషనులోవున్న *foreman* కు రు 75 యిస్తున్నారు. గేటువేయుట, తీయుట, పనులు గలిగిన అతనికి అంతజీతము, కష్టపడి పనిచేసే *foreman* కు అదేజీతము యిస్తున్నప్పుడు ఇది ఎంత దారుణముగా నున్నదోకన్నడతూనే ఉన్నది.

అంతేకాదు. Electricity Department కు వచ్చేటప్పటికి V Class చదివి ఉంటేనేగాని వారికి ఆ ఉద్యోగము ఇవ్వరు. 5, 10, 15 సంవత్సరములు సర్వీసులో ఉంటూ అనుభవముతో పని సక్రమంగా చేస్తూఉంటే, (ఇంతవరకు ఏ పనిముట్టు విరగలేదు, ఏ యంత్రము విరిగిపోలేదు), అటువంటివారిని సర్వీసులో permanent చేయడముకొరకు ఈజోజు educational qualifications కావాలంటున్నారు. కొత్తరూల్సు పెట్టుకొని కొత్తగా పనిలోకి తీసుకొనే వారికి educational qualifications కావాలంటే అర్థమున్నది కాని అయిదేళ్లు పదేళ్లు పనిచేసిన తరువాత వారిని పర్మనెంటు చేసేదానికి educational qualifications కావలెనుటలో ఏమైనా అర్థమున్నదా? కాని ఆ సందర్భములోకూడా ఈ సంప్రదింపులలో అంగీకరించారు. 2 సంవత్సరములనుంచి ఏ హోదాలో పనిచేస్తున్నారో వాళ్ళను అందులో permanent చేస్తామని అంగీకరించిరి. కాని దానిని గురించి ఇంతవరకు orders ఏమీ రాలేదు.

తరువాత State Insurance :—అంధ్రరాష్ట్రములో 7 కేంద్రములలో ఈ స్టేటు ఇన్సూరెన్సును పెట్టబోతున్నాము, State Insurance మంత్రిదే కాని

Sri P. Sundarayya]

[27th July 1955

దానివల్ల ఆ 7 కేంద్రములలో కార్మికులందరికీ ప్లేటు ఇన్సూరెన్సు స్కీము వర్తిం చుటలేదు. కొన్ని పరిశ్రమలలో వారికే వర్తిస్తున్నది. పోనీ ఆ పరిశ్రమలలో వారికే ఇచ్చినప్పుడు కూడా కార్మికులకు ఎక్కువ ఉపయోగము ఉండేట్లు చేస్తున్నారా అంటే అదికూడా లేదు. ఈ 7 కేంద్రాలలో కొన్నింటిలో ఈ కార్మికులకు కొంత మందికి ఫివ్ యార్డులో కానీయండి, ఇతర స్థలములలో కానీయండి ప్రత్యేకంగా వైద్య సౌకర్యాలు ఉన్నాయి. జబ్బుచేస్తే ప్రత్యేకంగా శలవుఇవ్వడము అనేది ఉన్నది. ఇవన్నీకూడా వాళ్ళ ఆందోళనవల్ల, ఫ్యాక్టరీలు బాగాలాభములు సంపాదించడమువల్ల ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ State Insurance లకు ప్రతి worker కూడా తన జేబులోంచి కొంతడబ్బు ప్రతినెలా కట్టుకోవలసి వస్తున్నది. ప్రభుత్వము కొంత contribute చేస్తుంది. తరువాత యజమానులు కొంత contribute చేస్తారు. ఇదివరకు ఉచితంగా సౌకర్యాలు అనుభవిస్తున్న కార్మికులకు, అదే సౌకర్యాలను తన జీతములోనుంచి కొంతడబ్బు ఖర్చుపెడితే అనుభవించేటట్లు చేస్తున్న స్కీము కార్మికులకు అంతా సంతోషముగా ఆహ్వానిస్తారంటే అసంభవము. ఇష్టములేకుంటే మానుకోమంటారు. అది అందరికీ తెలిసినదే. కాని ఒక అభివృద్ధిపంథా, Welfare State, సోషలిస్టుక్ పాటర్న్ ఆఫ్ సాపైటీ సమాజానికి వూసుకున్నటువంటి ప్రభుత్వము “ఇష్టమువుంటే తీసుకోండి లేకపోతే మానుకోండి” అని చెప్పడమేనా ప్రభుత్వం వంతు? లేకపోతే వారలకుకూడా ఉపయోగపడేట్లు ఏమైనా చేస్తారా? గవర్నమెంటు ఆస్పత్రులద్వారానే వాళ్ళకు వైద్యసౌకర్యాలు కలుగజేస్తాము అంటున్నారు. Government Hospitals వూర్తిగా బీదప్రజలకు వుపయోగ పడేట్లుగా చేసేంత వరకూ, కేవలం మీద ఆస్పత్రులకు వెళ్ళి మందులు తీసుకొన్నట్లయితే మునిసిపల్ ఆస్పత్రులలోను, ఈ ధర్మాస్పత్రులలోను ఎటువంటి వైద్య సౌకర్యాలు కలుగుతున్నాయో ఈ కార్మికులకుకూడా అదేగతి పడుతుంది. అందుచేత బొంబాయిలో పెట్టినటువంటి pannel system ప్రకారం వాళ్ళయిష్టము వచ్చినటువంటి డాక్టర్ల దగ్గరకు వెళ్ళవచ్చు. ఆ మందుకైన ఖరీదు గవర్నమెంటు భరించ వలసినదే. పనిచేస్తున్నటువంటి కార్మికునికి ఒక్కడికే కాకుండా వారికుటుంబము అంతకుకూడా ఈ వైద్యసదుపాయములు కలుగజేయాలి. అట్లా చేయనిచో ఏమీ ప్రయోజనములేదు.

కార్మికులలో తగాదాలను గురించి ప్రత్యేకముగా ట్రిబ్యూనల్స్ పెట్టినాము. దానికి చాలా డబ్బు ఖర్చుపెట్టామన్నాము అంటున్నారు. కార్మికులకు తగాదా వచ్చినప్పుడు Labour Conciliation క్రింద Officers క్రింద విచారణ చేస్తారు. కాని Conciliation officers పంపిన report ను బట్టి తీసుకో

27th July 1955]

[SRI P. Sundarayya

వలసిన చర్యలు ప్రభుత్వము అమలు జరుపకుండా బుట్టదాఖలుచేసిన ఘటనలు ఎన్నో ఉన్నవి. కొన్ని ఉదాహరణలు చెబుతాను. Andhra Scientific Company కొంతమంది కార్మికులను తీసివేస్తే కొన్నిరోజులు మూసివేసిన కారణముగా వాళ్ళకు ఆ చట్టప్రకారం 30 వేల రూపాయలు ఇవ్వవలసిఉంటుంది. ఆ డబ్బు ఇచ్చుటకు యజమానులు నిరాకరించారు. కాని తరువాత దానిమీద Conciliation Officers దగ్గరకు వెళ్లితే ఆయన ఇవ్వమని recommend చేశారు. కాని ఇంతవరకు ఆ 30 వేల రూపాయలు యివ్వడము జరుగలేదు. ప్రభుత్వము ఏమిచేస్తున్నది? తాను ఏర్పాటుచేసి చట్టమును అమలు పరచేదానికి Labour Conciliation Officer ఇచ్చిన award ను అమలు పరచకుండా ప్రభుత్వము కూర్చున్నదంటే దానిని ఏమి అనుకోవలసిఉంటుందో మీరే ఆలోచించండి.

అనపర్తిలో కొన్ని ఇటువంటి ఘట్టనలు Housing accommodation గుర్చి, Lady doctor ను ఏర్పాటు చేయడముగలించి Conciliation Officer దగ్గరకు వెళ్ళినవి. దానిమీద Conciliation Officer orders pass చేస్తే అది కాదని విచారణకు Development Commissioner ను వేస్తే ఆయన ఈ కార్మికుల కోర్కెలు చాలా అసమంజసముగా నున్నవని వాటిని గురించి ఏమీచర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరములేదని order పంపించారు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా భీమవరము తాలూకాలో 4 awards ఉన్నవి. అవి గవర్నరు మేంటు ఆఫీసర్లు ఇచ్చిన అవార్డులు, వాటిని ఇంతవరకు అమలు జరుపలేదు. 1951 లో Madras Workmen's Compensation Act ప్రకారం కోర్టు 46 కార్మికులకు రు. 2,600 లు జీతంక్రింద ఇవ్వాలని ఇచ్చిన రిపోర్టు ఇంతవరకు అమలు జరపడములేదు. 1954 ఏప్రిల్ లో భీమవరం మోటారు కార్మికులకు ఇచ్చిన award ను ఇంతవరకు అమలుజరుపలేదు. దానికి వెంకట నారాయణ యజమాని. 1954 లో నర్సాపురం మోటారు కార్మికులు ఇచ్చిన అవార్డులో కూడా ఇద్దరు కార్మికులను తీసివేస్తే వారిని మరల జేర్చుకోవాలని అవార్డు ఇస్తే దానిని ఇంతవరకు అమలుజరుపలేదు. ఆరీతిగా ఇంకా 2, 3 ఉన్నవి. నెల్లూరులో కార్మికుల కేసు ఒకటి ఉన్నది. దానిమీద రిపోర్టు April 25 న వస్తే మూడు నెలలవరకు దానిమీద చర్యతీసుకోబడలేదు. Conciliation Officer కార్మికులకు యజమానికి తగాదా వచ్చినప్పుడు 15 రోజులలోపల తన రిపోర్టు పంపించాలని orders ఉన్నవి. Conciliation Officer ఒకటిన్నర సం॥ము 2 సం॥లు అయినాకూడా వాటిమీద ఎటువంటిచర్య తీసుకున్నట్లులేదు. అదేమని అడిగితే, నేను ఏమిచేస్తాను. ఫ్యాక్టరీ యజ

[SRI P. Sundarayya]

[27th July 1955]

మాని నాతో సంప్రదించడానికి పూనుకోలేదు, అతనిని compel చేయడానికి నాకు అధికారము లేదు, అందువల్ల నేను 15 రోజులలోపల ముగించడములేదు, అని చెప్పిన ఘటనలు ఉన్నది. గుడ్లవల్లేరు, పెడన, తరిగొప్పలలోవున్న రైస్ మిల్లులకు సంబంధించి నటువంటి కేసులలో 15 రోజులలో reports పంపించాలంటే ఇంతవరకూ ఆ ఆఫీసురు పంపించలేదు. ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే పారిశ్రామికరంగంలో శాంతిని కాపాడాలనే ఉద్దేశంతో Tribunals పెట్టారు. ఆ చట్టం చేసినపుడు కార్మికులుకాని యజమానులుకాని కోరితే ప్రభుత్వం కేసును adjudication కొరకు Tribunals కు పంపవచ్చునని వున్నదేకాని, పంపించి తీరాలని అందులో లేదు. పంపవచ్చుననేదాన్ని అధారంగా తీసుకొని అనేకచోట్ల కార్మికులు కోరినా ప్రభుత్వం పంపకుండా నిరాకరిస్తోంది. ఆఖరుకు కార్మికుల న్యాయమైన హక్కులను ప్రభుత్వం ఉద్యోగే నిర్ణయించినపుడుకూడా వాటిని ప్రభుత్వంచేత ఒప్పించడానికి సమ్మెలు చేయించవలసి వస్తోంది. నెల్లూరులో బీడి కార్మికుల సమ్మె ఈ రకంగా వచ్చినదే. ముందు adjudication ఏర్పాటుచేయాలంటే, వారు నిరాకరించబట్టి రెండు నెలలు సమ్మెచేస్తేనేగాని దిగిరాలేదు. ప్రభుత్వ Departments లో చూస్తే Trade Unions ను గుర్తించరు. విధిలేక సుప్రదించుటకుమాత్రం ఒప్పుకుంటారు. వారి కష్టాలను గురించి చెప్పకోవాలంటే Conciliation Officer ప్రసక్తలేదు. Departments ద్వారా సంప్రదించుట జరిపితే తేలేదు. Labour Commissioner ఇందులో జోక్యం కలిగించుకోవాలంటే సమ్మె నోటీసు ఇవ్వాలి. సమ్మె నోటీసు ఇచ్చేసరికి ప్రభుత్వం మేలుకొంటుంది. సమ్మె నోటీసు ఇవ్వనంతకాలం Labour Commissioner దగ్గరకు రావడానికి వీలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. B. G. M. A. నరసింగరావు గారు మీసార్చీ వారే. ఆయన కార్మికుడు. Electricityలో ఉన్నాడు. ఆయన adjournment motion ఇచ్చారు. Department అంగీకరించినదాన్ని మీరు అమలుచేయడంలేదు. కాబట్టివారు సమ్మె నోటీసు ఇచ్చారు. Labour Commissioner వచ్చినతరువాత ఆయన ఇచ్చిన award మళ్ళీ Departmental Secretary దగ్గరకు వెళ్ళినతరువాత అదిఅన్ని అసమంజసంగాఉన్నాయి కాబట్టి తోసి పారేశాం అంటారు. అది సరిఅయినది కాదు. లేబరు రిజిస్ట్రేషన్ చాలా చేశారు, చట్టాలు బాగానేఉన్నాయి. ఇంకా ఎక్కువగాచేయవచ్చు. వీటిపైనా అమలుచేసే దానికి ఏమైనాచేస్తున్నారా? ఫ్యాక్టరీ ఇన్ స్పెక్టరును, 2578 ఫ్యాక్టరీలు ఉన్నట్టయితే, సంవత్సరంలో 1085 ఫ్యాక్టరీలు ఒకపర్యాయం, 964 ఫ్యాక్టరీలు రెండు

Voting of Demands for Grants (Contd.)

Demand No. XXIII—Labour Including Factories

27th July 1955]

[Sri P. Sundarayya

పర్యాయాలు, 244 ఫ్యాక్టరీలు 8 పర్యాయాలు, 99 ఫ్యాక్టరీలు 4 పర్యాయాలు, కొన్ని ఫ్యాక్టరీలు ఆకస్మికంగా వెళ్లారు అన్నారు. సంతకరానికి ఒకమారు వెళ్లి చూస్తే ఏ ఫ్యాక్టరీయార్థ సక్రమంగా అమలు జరుగుతుంది? చట్టవిరుద్ధంగా అనేక ఫ్యాక్టరీలు ఆదివారాలు పనిచేస్తున్నాయి, రాత్రిళ్లు పనిచేస్తున్నాయి. బిడ్డలు, స్త్రీలచేత పనిచేయిస్తూవున్నారు. వాళ్ళకి సౌకర్యాలులేవు. కొంతమంది లేబరుఇన్సెక్టర్లను వెళ్లి పరీక్షించండి అని అడిగితే మేము రాత్రి వెడితే తన్ని తే దిక్క వెరు? మేము దూరంగానే ఉంటాం అంటున్నారు. లేబరు ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఫ్యాక్టరీ చట్టాలు చక్కగా అమలు జరగాలంటే Trade Union ప్రతినిధులను ఎన్నుకోమనండి. కార్మికులచేత ఫ్యాక్టరీ Union కు సంబంధించినవారితో ఎన్నుకోబడిన వారు ఇన్సెక్టర్ల చేతులతో దానికి అధికారం ఇవ్వాలంటే లేదు అంటున్నారు. ఇంత పెద్ద డిమాండు అంగీకరించకపోతే మానె. మీరు అప్పాయింట్ చేసే లేబరు ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ Non-official Jail Visitors మాదిరిగా ఫ్యాక్టరీలకు కూడా పెట్టాలంటే దానికి తయారుగా లేరు. ఒకపక్కన ఎక్కడన ఫ్యాక్టరీ ఇన్సెక్టర్లను పెట్టండి అంటే డబ్బులేదు అంటున్నారు. ఉచితంగా చేస్తామంటే శాసనసభ్యులకు అధికారం లేదు. ఇటువంటి స్థితిలో ఈ చట్టాలు కాగితాలమీద ఉండడం తప్ప ఉపయోగం ఏమీ ఉంటుంది. ఈ చట్టాలు సక్రమంగా అమలు జరగాలంటే Trade Unions కు check up చేసే అధికారం ఇవ్వాలి. కార్మికులచేత ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధులకు ఇవ్వాలి. శాసనసభ్యులకు ఇవ్వండి. జైలుకు నాన్ అఫీషియల్ విజిటర్లుగా ఆ ప్రాంతాలలో ఉండే శాసనసభ్యులను కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం నియమించినది. పోసి ఈ ఫ్యాక్టరీ చట్టము సరిగా అమలుజేసేదానికి జిల్లా బోర్డులకు మునిసిపాలిటీలకు కొన్ని అధికారాలివ్వండి. ఏమీ చేయనిదే ఫ్యాక్టరీ చట్టాలను అమలు జేయడం అసంభవము. ఇంకా రెండు మూడువిషయాలున్నాయి. Trade Unions లో పనిజేసేవారికి పని నుంచి తీసివేయకూడదని ఉంది. ఈ చట్టం జేసిన ప్రభుత్వమే దీనిని అమలుజేస్తోందా? లేదు, వైజాగ్ మునిసిపల్ హాస్పటల్ workers తమ కష్టాలు తెలుపుకొనడానికి ఎంత కాలానికివినకపోతే చివరకు సమ్మె notice ఇస్తే లేబరు కమిషనర్ వచ్చి మీకోరి కలుస్తాయమైనవి అని union కార్యదర్శులతో అని వారిద్దరినీ అరకువాలి ఒకరిని అనంతగిరికి మరొకరిని విశాఖపట్టణం నుంచి మార్చు చేశారు. గురుమూర్తి అనేమహా కార్యకర్తను విశాఖపట్టణం నుంచి మరొకమారు మూలకు త్రాన్స్ఫరు చేశారు. ఇది victimization చేయడం కాక ఏమిటి? Hospital లో పని చేసేవాళ్ళ న్యాయమైన కోరికలు సమ్మె notice యవ్వక పూర్వం

[SRI P. Sundarayya]

[27th July 1955]

వివేక పాపదం సమ్మె notice ఇచ్చిన తరువాత లేబరు కమిషనర్ రికమండేషన్ బుట్ట దాఖలు చేయడం ఈ రీతిగా ఎన్ని సంవత్సరాలు జరుగుతుంది? ఇచ్చే జీతాలా 18, 19 రూపాయలకన్న పైన పెరగడం లేదు. ఏ మాత్రం వస్తువు క్రిందపడినా విరిగిపోతే జీతాలనుంచి కోత. సమ్మె notice ఇస్తే victimization. దీన్ని గురించి శ్రద్ధ తీసికోవాలని కోరుచున్నాను. ఇది Medical డిమాండు కాకపోయినా లేబరు యాంగిలోనుంచి కార్మిక మంత్రిగార్ని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంక సీజనల్ ఫ్యాక్టరీస్ అనే పేరుతో అనేకమంది కార్మికులకు ఈ లేబరు చట్టాల ఉపయోగం లేకుండా పోతోంది. ఈ చట్టాలు పిరందడికి వర్తించే సదుపాయం చేయాలి ఉంటుంది. రెండు సీజన్స్ వరకుగా పనిచేస్తే వారి కేపని ఇవ్వాలని రెండు మూడు సీజన్స్ పనిచేసిన తరువాత వాళ్ళను ఫరమనెంటుగా తీసుకొని అన్ని హక్కులు వారికి వర్తించేట్లా చేస్తేనే ఎక్కువమంది కార్మికులకు ఉపయోగం ఉంటుంది. కార్మిక మంత్రిగారు ఉన్నారని ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటునుంచి కార్మిక శాఖను వేరే శాఖగా పెట్టడం ఒకరకంగా న్యాయం. ఈ రెండింటికీ అవి నా భావ సంబంధం ఉన్నప్పటికీ ఈ రెండింటిని విడ దీయడమే న్యాయం. పరిశ్రమల మంత్రి లాభాల తత్వంతో ఉంటూ కార్మికుల శ్రేయస్సు గమనించడనే ప్రత్యేకంగా లేబరు శాఖను వేరే మంత్రికి అప్పగించారు. Labour మంత్రి కర్తవ్యం ఏమిటి? ప్రభుత్వ కేబినెట్ లో ఉంటూనే కార్మికుల యొక్క న్యాయమైన హక్కులకోసం పోరాడడం జరగాలి. అందుకే కార్మిక మంత్రిని వేరుగా వేయవలసి వచ్చింది. ఈ సందర్భంలో మనగిరిగారిని మీ ముందుకు తీసికొని వస్తున్నాను. ఆయన మంత్రిగా ఉండి Bank ఉద్యోగులకు అన్యాయం జరిగిందనే ఉద్దేశంతో కేబినెట్ లో పోరాడి ప్రయోజనం లేక, నేను కార్మికులకోసం మంత్రిగా ఉండి కార్మికుల హక్కులను కాపాడ లేకపోతే Tribunal నిర్ణయాలను అమలు జరిగించలేకపోతే కేబినెట్ లో ఉండేదానికన్న బయటనే ఉంటానని రాజీనామా ఇచ్చారు. మీరందరూ రాజీనామా ఇవ్వాలని కోరడం లేదు. ఆ పద్ధతిని అనుసరించాలని మాత్రమే కోరుచున్నాను. ఈ ఏడు రాజీనామా ఇవ్వవద్దు. మళ్ళీ ఏడు ఇవ్వద్దు. మీలో ఉండే పొరపాట్లవల్ల ఇచ్చుకొంటే నేను చేసేది ఏమీ లేదు. నేను కార్మిక మంత్రిగారికి చెప్పేది, కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గంలో ఉన్నప్పటికీ కార్మికుల తరపున మీరు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కార్మికుల యొక్క హక్కులను రక్షించడానికి లేబరు కన్సల్టివీషన్ అఫీసులు ఇచ్చిన awards అమలు చేయించేదానికి పూనుకుంటారని అప్పుడే ఆ డిపార్టుమెంటు ఉన్నదానికి ఉపయోగం ఉంటుందని చెబుతూ గుగిస్తున్నాను.

* Sri V. KURMAYYA :—అధ్యక్షా, యీ demand చాలా ముఖ్యమైనది. కమ్యూనిస్టు నాయకుడైన సుందరయ్యగారు అన్ని విషయాలు కార్మికుల

Sri V. Kurmayya]

[27th July 1955

తరఫున స్పష్టంగా చెప్పారు. అయితే వారు అవతలనుండి చెప్పడముచేత యవతల నేను యీ మంత్రివర్గానికి చెందడముచేత ఆ కష్టాలు అందరికి సామాన్యముగా అర్థము విసప్పటికికూడ ఇక్కడ యీ demand ను support చేయక తప్పదు. అందుచేత ఇక్కడ వారు మాట్లాడినతర్వాత నేను వ్యవసాయకూలీల విషయము మాట్లాడదలచు కున్నాను. 1949 వ సంవత్సరములో Minimum Wages Act ఢిల్లీలో జరజీవన్ రామ్ గారు మంత్రిగావుండగా యీ వ్యవసాయకూలీలనుకూడా Minimum Wages Act క్రిందికి తీసుకువచ్చి వారికి కనీసవేతనాలను యివ్వవలసిన చట్టాన్ని చేసినాకూడ యంతవరకు ఉమ్మడి మద్రాసురాష్ట్రములో కొని మన ఆంధ్రరాష్ట్రము వచ్చిన తర్వాత గాని అమలుపరుచలేదు. మనకు ఆంధ్రరాష్ట్రము మొన్న నే వచ్చింది కనుక నేను అంతగా చెప్పవలసిందిలేదు. ఐతే ఇప్పుడు నేను చెప్పేది ఏమిటంటే యీ వ్యవసాయ కూలీలు ఆంధ్రరాష్ట్రములో 100-కి 50 మంది వున్నారు. యీ కూలీల కష్టాలు వివరించాలంటేకొన్ని గంటలు కావాలి. కొని నన్ను నాలుగు నిమిషాలు మాత్రమే ఆధ్యక్షులవారు మాట్లాడమని చెప్పినందున వారు త్వరలోనే గంటకొట్టు తారు. వ్యవసాయకూలీలు లేనిదే రాష్ట్రములేదు దేశములేదని మొట్టమొదటినుంచి నా భావన. ప్రజలందరికికూడ ఉద్యోగస్థులకు గాని మంత్రులకు గాని పెద్దపెద్ద భూస్వాములకుగాని తిండిని కలుగజేసి తిండిని సృష్టించి తిండిని పెట్టేది వ్యవసాయ కూలీలే. యీ వ్యవసాయకూలీ తన భార్య తన బిడ్డ తన సోదరి చూకాటి నీళ్లలో దిగి నాట్లువేసి పంటపండించకపోతే మన మందరముకూడా యీ రోజున హాయిగా యీ పంకాలక్రింద కూర్చొని మాట్లాడడానికి సావకాశము వచ్చేదికాదు. వ్యవసాయ కూలీలు రైతులవల్ల అనేకవిధాలుగా బాధపడుతున్న విషయము మన కందరికీ తెలుసు. మంత్రిగారిని నేను కోరేది ఒక్కటే. వెంటనే సాధ్యమైనంత త్వరలో Mini-
mum Wages Act క్రింద యీ వ్యవసాయ కూలీల వేతనాలుకూడా నిర్ణయించా లని కోరుతున్నాను. ఎందుచేతనంటే దాదాపుగా యీ చట్టము మన పార్లమెంటులో pass అయి 6 సంవత్సరములైంది. ఈ చట్టాన్ని అమలు జరుపడములో ఏ ప్రాంతాలలో ఏ విధముగా అమలుపరచాలో ఒక enquiry కమిటీని కూడా వేశారు. ఆ Enquiry Committee report కూడా ప్రభుత్వానికి అందింది. కాబట్టి వ్యవసాయ కూలీలయొక్క కష్టములు తీర్చడము అంటే 100-కి 50 మంది కష్టాలు తీర్చడమన్న మాట. నిజంగా మనము అవడి కాంగ్రెస్ లో పాసుచేసిన socialist సిద్ధాంతాలను మనము తీసికొని వాటి ద్వారా యీ దేశాన్ని ముందుకు పురోగమింప జేసి దేశములో తిండి బట్ట కలుగజేయాలి. ఆ విధంగా మన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాలు

Sri V. Kurmayya]

[27th July 1955

నిర్మయించుకొని ఆ నిర్మయము ప్రకారము దేశములో డేముము కలుగజేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ఇంతకుముందు Industries మీద కొంత చర్య జరిగింది. Industries, Labour కూడా ఒకే మంత్రికింద వుంటే చాల బాగుంటుందని నా ఉద్దేశము. Industries ఒక మంత్రికింద Labour ఇంకొక మంత్రికిందవున్నపుడు కష్టము. అక్కడవున్న Factory owner కు కూలీలకు తగావలు వచ్చినపుడు ఒకే మంత్రి ఐతే సమాధానము చెప్పడానికి న్యాయము చేయడానికి కూడా వీలువుంటుంది. అందుచేత గిరిగారు మద్రాసు స్టేటులో Industries, and Labour మంత్రిగా వుండేవారు. ఐతే ఇప్పుడు Labour మంత్రి Industries మంత్రి పోట్లాడవలసి వస్తుంది. పోట్లాడముకూడా మంచిది కాదు. అప్పుడు Labour మంత్రి Labour కు న్యాయము చేయాలని ప్రయత్నించినపుడు కొన్ని చిక్కులు రావచ్చును. అందుచేత Labour మంత్రి కూలీలకు న్యాయము కలుగజేయాలన్నపుడు factory owners దగ్గర వెళ్లినపుడు వాండ్లను లెక్కచేయక పోవచ్చును. Industries కు Labour కు ఒకే మంత్రి వున్నప్పుడు Factory-owners, Mill-owners తనచేతిలో వుంటారు కాబట్టి వాండ్లకు ఇవతలకూలీలకు రాజీకుదర్శడములో వాండ్లిద్దరినికూడా దబాయించి రాజీ చేయవచ్చును. ఐతే ఇప్పుడు కేవలము శాసనాలు వున్నప్పటికీకూడా శాసనాలు అమలు పరుచడము చాల కష్టమే. శాసనాలు అమలుపరచేవారుకూడా ధనమతులుగా వుండేవారు. అందుచేత వాండ్లమీ అమలుపరుస్తారో నాకేమి నమ్మకములేదు. ఎందుచేతనంటే: మనదేశములో కులతత్వము పోలేదు, ధనికతత్వమూ పోలేదు, వర్గతత్వమూ పోలేదు. మన దేశములో శాసనాలను అమలుపరుచలేదంటే Factory Inspectors' reports చూచినట్లయితే చాలు. ఏన్నో వేలమంది స్త్రీలువున్నపుడు ఏకొద్ది మందో Maternity leave యొక్క లాభముపొందారంటే దానిని అక్కడ వున్న ఉద్యోగస్థులు factory managers అంతా కుంభకోణముచేసి దాని ద్వారా వాండ్లకు benefit లేకుండా చేస్తున్నారు. అనుకోవడములో ఏమాత్రము ఆబద్ధములేదు. ఐతే ముఖ్యంగా మంత్రిగారిని కోరేది ఒక్కటే. మన అంధ్ర దేశములో ఎక్కువగా industries వృద్ధిపొందలేదు. Central Government వారు English వారి సాంప్రదాయముక్రింద రాష్ట్రాలలో యీచట్టాలన్ని చేశారు. వాటిని మన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వములో విస్తృతము చేసినప్పటికీ కూడా మనరాష్ట్రములో ఎక్కువగా మిల్లులు ఫ్యాక్టరీలు లేకపోవడముచేత దాని యొక్క లాభము చాల ఫరిమితమయినది. నేను ముఖ్యంగా వ్యవసాయ

Sri V. Kurmayya]

[27th July 1955

కూలీల విషయము ఎందుకు చెప్పానంటే వ్యవసాయకూలీలు 100-కి 50 మంది వున్నారు. వాండ్లు యీ రోజునకూడు లేకుండావున్నారు. Employment Exchange ఉంది అంటున్నారు. ఈ Employment Exchange లో skilled workers కు మాత్రమే పనియిస్తున్నారు. Unskilled labour కు యివ్వడములేదు. మనకు శిండువిధములైన నిరుద్యోగ సమస్యవున్నది. ఒకటి చదువుకొన్నవాండ్ల సమస్య రెండవది చదువు లేనటువంటివాండ్ల సమస్య. నిరుద్యోగము తీసివేయాలంటూ దేశములో cottage industries ను గురించి మాట్లాడుతున్నాము. మనదేశములో వ్యవసాయకూలీలకు యీ గృహపరిశ్రమలు కలుగజేసినట్లయితే సంవత్సరములో ఎక్కువ రోజులు వాండ్లకు కూలి కలుగజేసినవాండ్లము ఔతాము. ఇప్పుడు వారికి సంవత్సరానికి 6-7 నెలలకంటే పనిలేదు. మిగిలిన 5 నెలలు ఏలా బ్రతుకాలో అర్థముకొనడములేదు. వ్యవసాయ కూలీలగురించి చెప్పాలంటే వ్యవసాయ కూలీల సంఘాలు కాంగ్రెస్ వ్యవసాయకూలీలని కమ్యూనిస్టు వ్యవసాయకూలీలని పనిచేస్తూ వుంటాయి. అయితే వాండ్లకస్తాలు, వాండ్లఉద్దేశాలు చెప్పుకుంటే అరణ్యరోదనంగా వుంది. నిజంగా వ్యవసాయకూలీలకు Minimum Wages Act వెంటనే వర్తింపజేసి నిర్ణీతమైన వేతనాలు కలుగజేసినట్లయితే దేశములో సుఖిత్వము కలుగజేసి యీ socialistic pattern అనే సిద్ధాంతములను మనము అమలుపరిచిన వాండ్లము ఔతాము. ఇంతకంటే నేను చెప్పవలసినదిలేదు. నాకీ అవకాశమిచ్చినందులకు అధ్యక్షులవారికి నా కృతజ్ఞత తెలుపుతూ యింతటితో సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

SRI B. G. M. A. NARASINGA RAO :—అధ్యక్షా, పరిశ్రమల పద్దు క్రింద మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన Demand ను నేను బలపరుస్తున్నాను. అయితే ప్రతిపక్షనాయకులలో శ్రీ సుందరయ్యగారు చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఈ విషయాలలో కొన్ని నిజము వుండవచ్చును. వాటిలో చాల విషయాలు చాల చమత్కారంగా చిత్రించినారు. అందులో కొంచెము అతిశయోక్తికూడ కనబడుతుంది. అందులో ప్రభుత్వము ఏదో కత్తుకట్టి యీ కార్మికుల నందరిని అణచివేసే ఉద్దేశముతో చేసిందని ప్రతిధ్వనిస్తుంది. మిగతా విషయాలలో వారితో నేను యేకీభవిస్తున్నాను. Act లో చాలలోపాలువున్నాయి. అమలు పరుచడములోకూడ చాల అలసత్వము కనబడుతుంది. లోపాలుకూడ వున్నాయి. ఐతే వాటి నన్నింటిని కూడ తొలగించడానికి Labour Department ప్రయత్నము చేస్తుందనే చెప్పాలి. ముఖ్యమైనది ఒక సంతోషకరమైన వార్త ఏమిటంటే మనకు మంచి Industrial Tribunal, శ్రీ వి. ఎన్. థీక్షితులుగారు వుండడము, అద్యక్షుడుగా

Sri B. G. M. A. Narasinga Rao]

[27th July 1955

Labour Commissioner శ్రీ సి. ఆర్. రెడ్డిగారు వుండడము చాల మహా భాగ్యము. వారిద్దరు యీ Labour Department కు ఎంతో రక్షకులుగా వున్నారు. కార్మికులకు ఏమాత్రమైన రక్షణ కలిగిందంటే దానికి కారణము వారిద్దరే అని చెప్పాలి. చాల విషయాలలో వారెంతో పూనికతీసికొని చాలా కృషిచేస్తున్నారు. అయితే ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యము క్రిందవున్న కార్మికులకు మాత్రము వారేమి చేయలేక పోతున్నారు. ఎందుకంటే ప్రభుత్వపు శాఖక్రింద పనిచేస్తున్న వారు ప్రభుత్వమువారిమీదనే శాసనాలను అజ్ఞాయుషీ చేయడానికి పీలులేక పోయినది. ప్రభుత్వముక్రింద పనిచేస్తున్న కార్మికుల స్థితిగతులు చూచినట్లయితే నిజము చెప్పాలంటే మనము చాల నిర్దుష్టపడవలసిన విషయము. ఎందుకంటే తక్కిన Private Industries లో వున్నవారి జీతాలకన్నా అన్నివిధాలకూడా చాల తక్కువ యిస్తున్నారు. ప్రతి industrial dispute లో కూడా మనము మధ్యవర్తిత్వము నడిపేటందుకు పంపించినపుడు Industrial Tribunal యిస్తున్న awards చూచినట్లయితే ఆ award లో సగటున ఏవిధంగా జీతాలనిర్ణయాలు జరుగుతున్నాయో ఆ నిర్ణయాలను అయిన అమలుపరుచవలసిన నైతిక బాధ్యత మనమీద వుంటుంది. కాని ఆ విధముగకూడా మనము అమలుపరుచడములేదు.

6-00 p. m.

జీవనవ్యయప్రమాణం పెరుగుతూయుంటే మిగతాచోట్ల అందరికీ మనం ఇవ్వమని చెబుతున్నాం. Private Industry లో అమలుపరుచమని చెబుతున్నాం. Industrial Tribunals చేత award ఇప్పిస్తున్నాం. కాని ఆవిధంగా మన కార్మికులకు జీవనభృతి ఇమ్మంటే మనం ఇవ్వలేక పోతున్నాం. ఈ విషయాలు ప్రభుత్వం ఏవిధంగానైనా సరే కృషిచేసి తప్పకుండా సరిదిద్దగలుగుతుందని, సరిదిద్దాలనీ నా కోరిక. ఇంక Acts లో లోపాలున్నాయనీ పడేపడే భారత జాతీయ కాంగ్రెస్, I.N.T.U.C. తదితర కార్మిక సంస్థలు ప్రభుత్వానికి చెబుతూవచ్చాయి. ఐతే ప్రతి విషయానికి ఏమి చెబుతున్నారంటే Central Government ఏదో Industrial Relations Bill తీసుకువస్తుందని వారు సమగ్రంగా ఈ Act అంతా repeal చేసి వారే ఏదో క్రొత్తగా శాసనాలు తయారుచేస్తారని చెబుతూవచ్చారు. ఇప్పటికి అలా చెబుతూవస్తూ రి సంతకాలు కొచ్చింది. ఇప్పటివరకూ ఆ Act రాలేదు. మనకూడా బొంబాయిలాగ ముందంజవేసి మనకు కావలసిన శాసనాలను మనమే తయారుచెయ్యాలని చెబుతున్నాను. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం కృషిచేస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. తరువాత

Voting of Demands for Grants (Contd.)

Demand No. XXIII—Labour Including Factories

27th July 1955]

[Sri B.G.M.A. Narasinga Rao

ప్రభుత్వానికి labour policy లేదు. Central Government ఏ labour policy అనుసరిస్తుందో అదేమన labour policy గాని మనకు వేరే policy లేదని మంత్రిగారు వెలవిచ్చి యున్నారు. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. Central Government చాలా కఠినమైన ముందుకుపోయి ఉంది. మనంతట మనకు స్వతహా ఒక labour policy ఎందుకు ఉండకూడదో నాకు బోధపడడం లేదు. మిగతా రాష్ట్రాలు చూచేటట్లయితే వారి స్థితిగతులకు సంబంధించినంతమట్టుకు వారు స్వతహావారి లేబరు పాలసీవారు పెట్టుకుంటున్నారు. దీనిలో బొంబాయి రాష్ట్రం చాలా ముందుకుపోయింది. వారిని చూచినాసరే మనం ఎందుకు స్వతహా labour policy పెట్టుకోకూడదో నాకు బోధపడడంలేదు. అంతేకాకుండా కొన్ని విషయాలలో మనమే ముందున్నాం అనిపిస్తోంది. Shop Assistants Act, Central Government కి లేదు. Shops and Commercial Establishments లో పనిచేసేవారికి మనమే మొట్టమొదట Act pass చేసియున్నాం. అందుచేత మనం కొన్ని విషయాలలో స్వతస్సిద్ధంగా కృషిచేస్తున్నప్పుడు, తదితర విషయాలలోకూడా అదేవిధంగా కృషిచేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇంతేకాకుండా Labour Advisory Board అని పెట్టారు. ఆ Board ఇచ్చే సలహాలను పాటించవలసిన అవసరంకూడా ఉంటుందని ప్రభుత్వానికి విన్నవిస్తున్నాను. State Insurance Act మిగతా రాష్ట్రాలలో అమలు జరుపబడ్డా మన రాష్ట్రంలో ఇంకా అమలు జరుపబడలేదు. ఏదో October 2 వ తేదీనుండి అమలు జరుపబడుతుందని వింటున్నాం. చాలా సంతోషం. కాని Act లో కొన్ని లోపాలున్నవి. ఇప్పుడా Act అదేవిధంగా అమలు జరిపేటట్లయితే కార్మికునికి ఇప్పటికి ఉన్న కొన్ని సౌకర్యాలు పోతాయి. ఏమిటంటే ఇప్పుడు భారీ ఎత్తు పరిశ్రమలలో పనిచేసిన ప్రతి కార్మికుడికీ వైద్యసహాయం ఉండ నేఉంది. Seindhia Ship yard ఉంచంటే వారికి పెద్ద ఆసుపత్రి ఉంది. వైద్యసహాయం ఇస్తున్నారు. I.L.T.D వారున్నారంటే వారికి మంచీమంచీ ఆసుపత్రులున్నాయి. ఖరీదైన మందులుకూడా ఇస్తున్నారు. ఇదే విధంగా ప్రతి భారీపరిశ్రమలోకూడా ఆసుపత్రు లున్నాయి. ప్రతి కార్మికుడికీ వైద్య సౌకర్యం దొరుకుతోంది. అంతేకాకుండా sick leave దొరుకుతుంది. Sick leave లో పాటు వస్తున్న శేతనంకూడా దొరుకుతుంది. కాని ఈ Act అమలు జరిపేటట్లయితే 56 రోజులే ఆరోగ్య పథకంక్రింద రక్షణ దొరుకుతుంది. ఆ 56 రోజులకే తీరివస్తుంది. తదితర అన్ని సౌకర్యాలూ పోగొట్టుకుంటున్నాడు. అందుచేత భారీపరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్నా, పెద్దపెద్ద factory లలో పనిచేస్తూన్నా కార్మికులకు ఈ State Insurance Act ఏ విధంగాకూడా లాభపాటికాదు. ఇతే ఒక విధంగా

Sri B.G.M.A. Narasinga Rao]

[27th July 1955

నానం దాన్ని సవరించే టట్లయితే దాన్ని లాభసాటిగా చేయవచ్చు. ఏమిటంటే కార్మికుడే గాక ఆ కార్మికుని కుటుంబానికి కూడా వైద్యరక్షణ కల్పించే పక్షంలో కార్మికుడికి చాలా లాభదాయకంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. Central Government కు ఆ విధంగా recommend చేసి ఆ Act ను సవరించి మన రాష్ట్రంలో అమలు జరపమని కోరుచున్నాను. అంతేకాకుండా Minimum Wages Act ఉన్నదంటే అది చాలా industries లో declare చేస్తున్నారు. ఐతే వేతన నిర్ణయం సక్రమంగా జరగలేదు అని ప్రతివారు ఒప్పుకొనక తప్పదు. ఏ విధంగా చేశారంటే అక్కడఉండే కనీసవేతనం ఉంటే అదే కనీసవేతనం అన్నారు. కాని ఈ పనికి ఇంత జీతం ఉండాలి. ఈ పనివాడికి ఇంత నిర్ణయం జరగాలి. ఈ ప్రదేశంలో ఈ విధంగా ఉండాలి అని చాలా జాగ్రత్తగా యోచించి నిర్ణయించినట్లు కనబడదు. ఇప్పుడు పెట్టిన జీతాలు చూసే టట్లయితే అమలులోయన్న జీతాలకన్న నిర్ణయించిన వేతనం కనిష్టంగా యున్నది. అందుచేత ఆ విషయం ప్రభుత్వం వెంటనే పరిశీలించి తిరిగి పునర్నిర్ణయం చేయాలని అందుకు ఒక కమిటీకేసి ఇదంతా కూలంకషంగా ఒకసారి చర్చించి నిర్ణయం చేస్తేగాని ఏమీ బాగులేదని మనవిచేసుకుంటున్నాను.

*Sri E. NAGAYYA:—అధ్యక్షా! ఈ రోజున మన మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన Demand నేను ఆహ్వానిస్తున్నాను. మన సోదరులు చాలామంది labour union లంటూ run చేస్తున్నారు. ఆ labour union ల ద్వారా మన labour కు కనీస వేతనాలు నిర్ణయిస్తారని ఏదో వారికి కావలసిన demands సాధిస్తామని వారిచేత strike లు చేయిస్తున్నారు. కాని strike లు వల్ల వారికి ప్రయోజనం ఉంటుందని నాకు నమ్మకం లేదు. నేను 4, 5 labour union లను రోజూ చూస్తున్నాను. వారు సాధించేది ఏమీ కనిపించలేదు. ఏదో రెండు మూడు రోజులు strike చేయిస్తారు. Strike చేయించిన తరువాత కంపెనీవారు, ఆ union వారు కలిసి ఏదో tea-party గాని dinner-party గాని ఏర్పాటు చేసుకుంటారు. దానితో labour demands, labour కు ఇప్పించవలసిన కనీస వేతనాలు ఏ దారికి వెళ్ళిపోతున్నాయో, ఏ దారికి వెళ్ళిపోతున్నాయో నాకు తెలియకుండా యున్నది. తరువాత వ్యవసాయ కూలీలున్నారు. వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనాలు ఇవ్వాలన్నారు. ఒక ఊళ్లో ఒక రూపాయ ఉన్నాయి. ఒక ఊళ్లో రెండు రూపాయ ఉన్నాయి. ఒక ఊళ్లో అంధరూపాయ ఉన్నాయి. మా విశాఖ

27th July 1955]

[Sri E. Nagayya

పట్టణం జిల్లాలో తాలూకాకు ఒక rate ఉన్నది. చీపురుపల్లి తాలూకాలో మౌళికానికి అర్థరూపాయి, అడకూలికి నాలుగూ లిస్తున్నారు. విశాఖపట్టణం తాలూకాలో సింధియాకంపెనికి 5, 6 మైళ్ళూరంలోయున్న కూలీలకు రెండు రూపాయిలు, రూపాయిన్నర యిస్తారు. Minimum కూలీ ఇప్పించాలంటే, minimum కూలీ అంటే ఎంత అరేటెంట్లో నాకేమీ, ఎక్కడా అర్థం కావడం లేదు. గవర్నమెంటు వా రేటో rate నిర్ణయిస్తారు. ఇదిచే యిస్తాం అది చేయిస్తాం అని strike లు చేయించడం ఒకటే కనబడు తుందికాని, ఇంతరేటిప్పిస్తున్నాం ఈ కూలీలకు ఇంత ఉండాలని వారు సాధించింది నాకెక్కడా కనబడలేదు. అది అలాఉండగా Employment Exchanges ద్వారా ఏదైనా పనిజరుగుతుంది, ఏదైనా పనికల్పిస్తారని అనుకుంటే ఈ Employment Exchanges లో ముందు application పెట్టి అది register చేయించి ఒక card పుచ్చుకునేసరికి 20 రూపాయిలు ఖర్చవుతున్నది. ఈ Employ-
ment Exchanges ద్వారా పేర్లు recommen d చేసి ఒక list వ్రాసి ఏదో ఒక కంపెనీకో, ఒక N. A. D. డిపార్టుమెంటుకో, సింధియా కంపెనీకో List వెళ్లేసరికి యింకొక 20 రూపాయిలు, 30 రూపాయిలు ఖర్చవుతోంది. ఇవన్నీ చేసినా ఆ వెళ్లిన list లో ఏయిద్దను ముగ్గురినో skilled labour అని employ చేసి తక్కినవాళ్ళను పొమ్మంటారు. అల్లా మూడు సంవత్సరాలనుంచి Employ-
ment Exchange Officer చుప్టూ తిరుగుతున్నారు. కాని యెవరికీ పని పోరకినట్లు నాకెక్కడా కనిపించదు. ఇది ఆరకంగా లేవండా మన Provin-
cial Government వారు ఈ Employment Exchanges ను తమ క్రిందకు తీసుకుని సక్రమంగా పనికల్పించేట్లుచేస్తే బాగుంటుంది. అవి రాష్ట్ర గవర్నమెంటు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఏదైనా complaint వుండి Central Government కు మనం report చేసుకుంటే మనమోష వి నేవారుకూడా అక్కడ కనిపించలేదు. Project లు అంటూ రోడ్లు అంటూ మన Public works, Minister గారు యెన్నో works చేయిస్తున్నారు. కొన్ని కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నారు. కూలీలను departmental గా appoint చేసి, contract system మాని పనులుచేయిస్తే గవర్నమెంటుకు 25% లాభం రావడం కాకుండా కూలీలకు కనీసవేతనం నిర్ణయించి, మంచిరేటిచ్చి కూలీలస్థితి బాగుపరచ వచ్చును.

Sri E. Nagayya]

[27th July 1955

* SRI P. NARASIMHAPPA RAO :—అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు గురించి కొన్ని సూచనలు ఇవ్వదలచుకున్నాను. వ్యవసాయ పేతనాలు గురించి కూర్మయ్య గారు, సుందరయ్యగారు చెప్పారు. కూర్మయ్యగారు ఇదివరలో మంత్రిగా ఉండి నారు. వారు దీన్నిగురించి మరచిపోయారనుకొంటాను. ముఖ్యంగా అన్ని విధాలా ప్రపంచాన్ని పోషించేవారు రైతు అనేవిషయం జ్ఞప్తి ఉండుకోవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకనగా ఈ దినము 12 గంటలకు వర్ష మువచ్చిందంటే, ఆ 12 గంటలప్పుడే ఆ రైతు కూలివచ్చి ఉడ్చాలి, ఆ కూలే వచ్చి ఆకువేయాలి. ఏ రాత్రి వర్షముపడితే, ఆ రాత్రేవచ్చి కూలి పనిచేయాలి. అటువంటప్పుడు ఆ కూలి చట్టాన్ని రైతుకు వర్తింపజేస్తామంటే, అది ఎలా సమంజసమో యోచించాలి. రైతు కూలీని పోషించాలి, రైతుకూడ బ్రతకాలి. అటువంటప్పుడు ఒకేతూరి పొదుగు కోసివేయమని చెప్పుతున్నారు. మామూలుగా పిలికి పాలుతీసుకోవాలిగాని, పొదుగు కోసివేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయదారుడు, రాత్రి పకలనక, ఎప్పుడు పనిపడితే, అప్పుడే, పని చేయవలసి యుంటుంది. కనుక factories లో లాగా వీరికికూడ ఇన్నిగంటలని limit పెట్టి ఆ విధంగా పనిచేయాలంటే సాధ్యంకాదు. తరువాత Act లో ఇంకొక విషయము సవరించవలసియున్నది. చిన్న చిన్న చుట్టల దుకాణాలుంటాయి. వాళ్లు రోజంతా దుకాణంలో కూర్చోంటే అర్థరూపాయి మిగులుతుంది. అటువంటివారికికూడ ఈ Act ను వర్తించి దుకాణం మూసివేయాలని అంటున్నారు. ఈ విధంగా చిన్న వారికి పెద్దవారికి ఒకేవిధంగా వర్తింపజేయడం నాయ్యంకాదు. పెద్ద దుకాణం దారులు వారికి పనిలేనప్పుడు, ఎప్పుడు అవకాశముంటే అప్పుడు దుకాణం పెట్టుకొంటూ ఉంటారు. కాబట్టి మన కమ్యూనిస్టు సోదరులు చెప్పుచున్నట్లు “పెట్టే మొగుకు వెల్లిన వానిదే హక్కు” అనే రకం గామట్టుకు కాకుండా చూడవలసిందని కోరుతున్నాను. సాధారణంగా రైతుకూలి పని ఉండినరోజు పనికిపోతాడు, పనిలేకపోయినరోజు దుకాణం పెట్టుకొంటాడు. అటువంటప్పుడు ఆ చట్టాన్ని అతనికి వర్తింపజేస్తే బ్రతుకు లేదని మనవి చేస్తాను. Factories లో వందలకొలది కూలీలు పనిచేస్తూ ఉంటారు. గనుక వారికి ఈ చట్టము వర్తింపజేయవలసిందే.

Voting of Demands for grants (Contd.)

Demand No. XXIII—Labour Including Factories

27th July 1955]

[Sri E. Nagayya]

అయితే ఈ పేదరైతు కూలీలకుకూడ అది వర్తింపజేయడం న్యాయంకాదని మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత, ఈచట్టాన్ని అమలుపరచేందుకు కొంతమంది ఉద్యోగస్థులను వేసినారు. వారికి రెండోపనిలేదు. ఏదో duty చూపించాలని లేనిపోనివన్నీ చేస్తూంటారు. ఊట్లో ఎవరైనా ఇద్దరుముగ్గురు labourers తో ధాన్యం తెప్పించుకొని వాళ్లే అడించి అమ్ముతూఉంటే, వాళ్లనుకూడ factory క్రింద లెక్కకట్టుతున్నారు. గత సంవత్సరం గంటూరులో కొంతమందిపైన ఆవిధంగా చార్జీలు పెట్టినారు. ఎవరైనా మామూలుగా 2 గంటలప్పుడు ఇంట్లోధాన్యం తీసుకొని వస్తూంటే అప్పుడుకూడ ఒకకూలి అనిచెప్పి కేసులుపెడుతున్నారు. ఈవిధంగా అన్యాయం జరుగుతున్నది. చిన్నచిన్నవాళ్లు ఏదో స్వయంగా ఒక పదిపుట్టు ధాన్యం పెట్టుకొని అడించుకుంటేకూడ factory అనిచెప్పి కూలీలు ఎప్పుడంటే అప్పుడు పనిచేయకూడదని నిర్బంధిస్తారు. రైతులకు సాధారణంగా పగలంతా పొలములో పనిచేసుకొని రాత్రి ఎప్పుడో తమకూ పిలుపడినప్పుడు 10, 12 గంటలకు, ధాన్యం అడించుకొంటూ ఉంటారు. అటువంటప్పుడు వారికికూడ చట్టాన్ని వర్తింపజేయడం న్యాయంకాదని, కనుక ఈ చట్టాన్ని తగువిధంగా సవరించాలని కోరుతున్నాను.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో ఇంతమంది మాట్లాడారు. అందరు చెప్పినవాటికి సమాధానం చెప్పాలంటే వ్యవధి లేదు. Election లో వారు ఏమి చెప్పారో, దానినే మళ్లి అదే రకంగా ఇక్కడ చెప్పితేమాత్రం అంత బాగుండదు. మేము ఏమి చెప్పామో దాన్ని విమర్శించడం, చెప్పనిది చెప్పడం బాగుండదు. తరువాత సుందరయ్యగారు Labour legislation గురించి మాట్లాడారు. ప్రధానంగా ఈ చట్టాలు ఏమి అమలు జరగడం లేదు అని చెప్పారు. ఈవిషయంలో లచ్చన్నగారికి సమాధానం చెప్పడం తేలికే. వారు 1949 వ సంవత్సరంలో మద్రాసులో సభ్యుడుగా ఇచ్చినటువంటి ఉపన్యాసం ఇక్కడ ఉన్నది. అది అంత చదవడానికి time లేదు కాబట్టి ముఖ్యమైన నాలుగువాక్యాలమాత్రం చదివి వినిపిస్తాను. మిగిలించి వారినే చదువుకొమ్మని కోరుతున్నాను. వారు చెప్పింది వారే, ఇప్పుడు మంత్రిగా ఉండి చదువుకొని ఆవిధంగానే అనుసరించ వలసిందని కోరుతున్నాను, వారు అప్పుడు

Sri Pillalamarri Venkateswarlu]

[27th July 1955

ఈవిధంగా చెప్పారు—“ఈనాడు శాసనంలో ఉన్న తప్పులను అవకాశంగా తీసుకొని చట్టాన్ని ఉల్లంఘించడానికి పారిశ్రామికవేత్తలు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. వారు ఈవిధంగా శాసనాన్ని తృణీకరించడంవల్ల కార్మికులకు గాని, పరిశ్రమలకు గాని, వారికిగాని, ఏమాత్రము లాభించదని సవినయంగా ఈనాడు మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను” అవిధంగా చెప్పినవారు ఈరోజు మంత్రిగా ఉన్నారనుక, దానిని అమలు పరచవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. అయితే, దీనికి సమాధానంగా మంత్రులు మేము వచ్చి రి నెలలే అయింది రి నెలలే అయింది అని చెప్పతున్నారు. కాని, వారు లేకపోయిన, Labour Department ఉన్నది, administration జరుగుతున్నది. మంత్రులు పోయినారు. మంత్రులు వచ్చారు; రావచ్చును. రాలసిందే, ఏదో మంచో చెజ్జో చేస్తే చెప్పడానికి వీలుంటుంది. ఈరోజు మీరుచేసిన చట్టాలు సక్రమంగా అమలు జరగడంలేదనే విషయం స్పష్టంగా బోధపడుతున్నది. వారి మొహరాండంలో “The management of factories denied to take interest in the welfare of workers” అని వ్రాసుకొన్నారు. ఇట్లాంటి వాక్యాలుమాత్రం వ్రాయడం తగదని మంత్రిగారికి హెచ్చరికచేస్తున్నాను. ఆ డిపార్టుమెంటువారి అలవాటుప్రకారం మీరు అవిధంగా వ్రాసిఉంటారు. కాని యధార్థపరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకొనిమాత్రం అది వ్రాయలేదు. ఇక్కడ ఇచ్చినటువంటి లెక్కలే దీనిని రుజువుచేస్తున్నాయి. Maternity Benefit గురించి సుందరయ్యగారు చెప్పారు. Time లేదుకొబట్టి వివరాలలోకి పోను. మొత్తము 86,884 స్త్రీలపై, 165 మందిమాత్రమే ఈ Maternity Benefit వర్తించేటట్లు చేశారు అంటే మాచట్టము సక్రమంగా అమలుజరిగిందా? కనుక ఈచట్టాని మార్చవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నదని ఇజ్జత్తి చేస్తున్నాము. ఈవిషయాన్ని అనేకతడవలు Labour Department దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఈనాడున్న పరిస్థితిమాస్తే కనీసం 8 వారాలవరకైనా ఈ maternity benefit ఇవ్వలేదు. ఇది seasonal factoriesకు కూడ వర్తించేటట్లు చేయాలి. రోజుకు అర్ధరూపాయ చొప్పున ఈ maternity benefit ఇస్తున్నారు. ఇది అమ్మన్న రాజాగారు ఎంతే ఎంత బాధపడుతారో! ముఖ్యంగా, వారికి ఎంతకూలి గిట్టింపు అవుతుందో అంతకూలి ఇచ్చేటట్లు. ఈ చట్టాన్ని అమలుజరపడని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా, Vuyyuru Sugar Factory విషయం తీసుకొన్నట్లుంటే ఏఒక్క చట్టముకూడ అమలుజరగడం లేదు అంటే ఆశ్చర్యంలేదు. labour Inspector గాని Factory Inspector గాని ముందు నోటీసు ఇచ్చి, మేనేజ్ మెంటును ముందుకు తీసుకువచ్చి పెడతారు. దాంట్లో ఏలాంటి లోపాలున్నా వాటిని తీరుగద్రిప్పి వ్రాయించినటువంటి ఘట్టాలుకూడ అనేకము ఉన్నాయి.

27th July 1955]

[Sri Pillalamarri Venkateswarlu

అనేకమంది strike చేస్తామని నోటీసు ఇస్తే దాన్ని Adjudication Tribunalకు refer చేయాలని Labour Commissioner recommend చేస్తే, గవర్నమెంటు తమ చేతిలో ఉన్నది గదా అని ఆ recommendation కూడ నిరాకరించి దాన్ని Tribunalకు refer చేయకుండా ఉండడంకూడ జరిగింది. బందరులో ఉన్న Scientific Union firm విషయంలో ఏమి జరిగింది? 30 వేల రూపాయల labour కు ఇవ్వాలి అని Labour Commissioner recommend చేస్తే, అది ఎందువల్ల బుట్ట దాఖలు అయింది? ఇవన్నీ చూస్తే, పెట్టుబడిదార్లపై పేదలదృష్టి పెరుగుతున్నదిగాని, కార్మికులపై మొగ్గడంలేదని స్పష్టంగా బోధపడుతున్నది. ఎప్పుడో మాకు తెలియదు అని చెప్పడానికి వీలులేదు. ప్రధమంగా వుయ్యూరు sugar factory ఈ వేళ ఎవరిచేతిలో ఉన్నదో అందరికీ తెలుసును. Factory workers ఎవరైనా పోయి అడిగితే, వారిని పనిలోనుంచి తీసివేయడం జరుగుతుంది, ఎన్ని applications Labour Department కు పోయినాయో అడగండి. ఏదో కొత్తగా మంత్రులు అయ్యారు, ఈ చట్టాల్లో ఉన్న లోపాలు సవరించడానికి త్వరలోనే ఒక బిల్లు తీసుకరాగలరని, కార్మికులకు రక్షణ కలుగజేస్తారని, అందుకు ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశించాము. కాని ఆ విధంగా జరగలేదు. ప్రధానమైనటువంటి standing orders ఉన్నాయి. ఈ standing orders ను frame చేసేటప్పుడు ఎందువల్ల trade union representatives తో ఒకమారు సంప్రదించి చేయకూడదు? ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి disputes త్వరలో పరిష్కరించాలి అన్నట్లయితే, పరిశ్రమలలో శాంతి ఏర్పడాలి అన్నట్లయితే, తప్పనిసరిగా ఆ విధంగా చేయవలసి యుంటుంది. Planning, Planning అని ప్రతి డిమాండుకు సంబంధించి చెప్పతూ ఉంటారు. అయితే, ఇందులో labour యొక్క పాత్ర ఏమిటి? That is what I wanted from him. దాంట్లో labour ఏ role play చేయబోతున్నది? గంటూరుజిల్లాలో Planning Committee లో labour కు ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలంటే labour కు Planning కు ఏమి సంబంధమో అక్కడ కలెక్టరుకు తెలియడం లేదు. అలాంటి ఆఫీసర్లు ఉన్నప్పుడు, కార్మిక ఉద్యోగులు కొంత పనిచేస్తున్నా, ఈ Planning లో labour కు కూడ భాగముండాలని, వారుగూడ భాగస్వాములాగా ఉండాలని స్పష్టంగా చెప్పిఉంటే చాలాబాగుండేది. కాని ఇదిమాత్రం జరగలేదు. కార్మికులను ఉత్సాహపరచి, వారి జీతాలు ఎక్కువ చేసి, వారి సౌకర్యాలు ఎక్కువ చేసినట్లైతే Planning జనుప్రదంగా చేయగలుగుతారుగాని లేకపోతే Planning విఫలమౌతుందని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత

Sri Pillalamarri Venkateswarlu]

27th July 1955]

కమ్యూనిస్టులు ఏదో చేశారని వారిని నిందిస్తే ఏమి లాభంలేదు అని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

THE HON. Sri G. LATCHNNA :—అధ్యక్షా, ఉపన్యాసాలు చేసిన సభ్యుల సంఖ్య తక్కువేకాని తెలియజేసిన విషయాలు మాత్రం ఎక్కువగా ఉన్నవి. కాని వాటి అన్నిటికీ జవాబుచెప్పటకు వ్యవధికూడా తక్కువగా వున్నది. నాకు వున్న వ్యవధిలో సాధ్యమయినంతమటుకు సభ్యులు చర్చించిన విషయాలను గురించి మనవి చేస్తాను.

ముఖ్యంగా ప్రతిపక్ష నాయకులైన సుందరయ్యగారు, తరువాత వెంకటేశ్వర్లుగారు యీ చట్టములు ఎంతవరకు ప్రభుత్వము అమలులోకి తీసుకొని రాగలిగాం నేది ప్రధాన సమస్యగా అడిగారు. అవి అమలులోకి రాలేదని ఇటీవల జరిగిన ఆందోళనను బట్టి వేరీ విధంగా అడిగారని అనుకుంటాను. ఈ చట్టములు అమలులోకి రాలేదన్న విషయములో, అవి సక్రమంగానే జరుగుచున్నవని యీరోజున ఎవరూ చెప్పడము లేదు. కాని అమలు జరగడములేదు అనే విమర్శ అయితేకావచ్చు, కాని వాస్తవమైన విమర్శగా పరిగణించారని నేను నా మనస్సులోకూడా నమ్మకము లేక ఇది ఒక వాదనగా చెప్పారేమోనని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఎందుకంటే వారివద్ద ఏటికి సంబంధించిన రిపోర్టులు వున్నవి. ఇవి విచారణలయిన కేసులే. కాని విచారణకొనివి కూడా విచారణలయిన భాగాలు అని తెలియకుండాకూడా వారు చెప్పారు. అందువల్ల ముఖ్యంగా కేంద్రప్రభుత్వము 1954 వ సంవత్సరమునుంచి యీ చట్టాలన్నీ కూడా నిర్మాణముచేసి, అమలులో పెట్టుతూండడం కార్మికులను అణచిపెట్టటానికి చేస్తున్న ప్రయత్నముగా వున్నట్లు ప్రజలందరు భావించాలనే ధోరణిలోవారు మాట్లాడడమునేది అంత సమంజసము కాదు. కాని కార్మికులయొక్క ప్రాథమిక హక్కులు కాపాడాలనే ప్రధాన ఉద్దేశ్యముతోనే, పరిశ్రమలువున్న కార్మికులను గురించి అయితేనేమి, లేక వ్యవసాయపు కార్మికుల గురించి అయితేనేమి, చట్టాలు చేయడము జరుగుచున్నవి. ఈ విషయము మనము అందరము అభిప్రాయ భేదాలు లేకుండా ప్రధానంగా అంగీకరించవలసిందిగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. అయితే యీ చట్టములు అమలుచేసే విషయములో లేబరు డిపార్టుమెంటువారు పనిలోవున్న కార్మికులహక్కుల రక్షణ గురించి, ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఫనిలో లేనివారియొక్క హక్కుల విషయముకూడా కాపాడటానికి ప్రయత్నముచేశాము అని చెబుతున్నారు. జిల్లాలలో వున్న Employment Exchange offices లో ఎంతవరకు పనిచేశారు అనే విషయము సుందరయ్యగారు ఒకవిమర్శ లేవదీశారు. Employment Exchange

Voting of Demands for Grants (Contd.)

Demand No. XXIII—Labour including Factories

27th July 1955]

[Sri G. Latchanna

office లు కేంద్ర ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞాయీషీలో వున్నవి. అందువల్ల యీ Exchange ఆఫీసులు ఎంతవరకు పనిచేస్తున్నవో తెలుసుకోవటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు ఒక కమిటీని నియమించారు. ఆ కమిటీ దేశములో వున్న Exchange Offices ఏ విధంగా పనిచేస్తున్నవి, అనేది విచారించటానికి భారతదేశము అంతట పర్యటన చేసి, యీ సమస్యను యింకా effective గా పరిష్కరించుటకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు Exchange ఆఫీసులకు సంబంధము ఉండేట్లు చేయటానికి కమిటీవారు ఆలోచిస్తున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు Exchange ఆఫీసులకు సంబంధము వుండడము మంచిదేకాని, జిల్లాలో బాటు కార్మికులకు ఒక సంఘముకూడా రావడము, యితర వరకు కేంద్ర ప్రభుత్వముయొక్క ఆజ్ఞాయీషీలోనున్న Exchange ఆఫీసులు యిప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వముయొక్క ఆజ్ఞాయీషీలోకి త్వరలోనే రావడము జరగ బోతున్నదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. కాని ఈ విషయము ఎంతవరకు జరిగింది, ఎంతవరకు జరగ లేదు అనేది పరిశీలనలోకి రాబోతున్నది. అంతేకాని యీ Exchange ఆఫీసులో వున్నదంతా లంచాలని, నూరక నే కాలయాపన కళ్లు తుడుపులుగా చేస్తున్నారని, ఎన్నో విధాలుగా ముందుగా వ్యాఖ్యానించడము, ఉద్యోగాలు లభించినవారు ఎవరూలేరని అనుకోవడము, భావ్యంకాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఒక్క సామర్లకోటలోనూ, నెల్లూరు జిల్లాలోనూ సిరమిక్ ఫ్యాక్టరీ, యితర ఫ్యాక్టరీలు వుండేపోట్లలో పనివారిని తీసివేస్తే, ప్రభుత్వము ఏమిచేస్తున్నది అని విమర్శించుచున్నారు. కార్మికులను అక్రమంగా ఏ కారణం లేకుండా, ఏదో సంబంధములేని కారణము పెట్టి తీసివేయడము జరిగినప్పుడు, ఆ విషయము ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చి వప్పుడు దాన్ని విచరణచేసి, తరువాత ఉపేక్షించడము జరిగితే, అప్పుడు తప్పుకుండా ఆ విషయమును గూర్చి వ్యాఖ్యానించవచ్చు, విమర్శించవచ్చు. అందుకు నాకెంత మాత్రము అభ్యంతరము లేదు. కాని విచారించడానికే వీలులేదు, అసలు వారిని తీసివేయటానికే వీలులేదనే సిద్ధాంతము, సరియైనదికాదు. అలా పనిలో వున్నవారిని పనిచేసినా, చేయకపోయినా వారిని తీసివేయటానికి వీలులేదు, వారిని వుంచవలసిందేనని వాదనకుందరయ్యగారు చేయరని నేను విశ్వసిస్తున్నాను. కొన్నింటిలో కుందరయ్యగారు భావదృష్టిలో వుంటే వుండవచ్చును గాని, ఆదిమాత్రము వాస్తవికదృష్టిలో వుండదని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా ఫలానానోట ఇంతమందిని తీసివేశారు, దీని విషయములో ప్రభుత్వము ఏమిచేసింది అని అడగవచ్చు. అందుకు సమాధానమివ్వటానికి అభ్యంతరము వుండదు, నిజానికి ప్రభుత్వమువచ్చిన తరువాత ఇప్పటికి ఈ మాడు మాసములలో ప్రభుత్వానికి ఏదైనా ఫిర్యాదులువచ్చి, కార్మిక

Sri G. Latchanna]

27th July 1955]

సంఘములో కార్మికులేకాదు, ఎవరైనా సరే ఫ్యాక్టరీలు చేసినప్పుడు అది త్రోసివేయబడ్డది విచారించబడలేదు, అనే సంఘటన ఒకటి నాదృష్టికి తీసుకొనివస్తే వారికి నేను సమాధానము చెప్పటానికి సంసిద్ధుడననే మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల యంత వఱకు జరిగినవి జరిగాయి. చట్టరీత్యా ప్రభుత్వము యే విషయములోనైనా చర్య తీసుకోవలసివుండినట్లూ చర్యతీసుకోలేదని నిరూపించగల సంఘటనను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తే, తప్పనిసరిగా దానిమీద చర్యతీసుకుంటానుగాని పూర్వక నే Rationalisation స్క్రీము యీనాడు కేంద్రప్రభుత్వము ఆమోదించిందని గౌరవసభ్యులు అనటానికి అవకాశములేదని నేను విశ్వసిస్తున్నాను. మొన్న జాంబాయిలో Tripartite Conference లో యీ విషయము గురించి తీవ్రంగా చర్చించటానికి అంగీకరించలేదనే విషయము తెలిసివుండినట్లూ, Rationalisation అనేది ప్రభుత్వము ఆమోదించినందువల్ల అది సరియైన పద్ధతికాదు, దానివల్ల ప్రమాదము వస్తుందని వ్యాఖ్యానించడము, మంచిదికాదు. (Interruption) ప్రభుత్వము తనకు చట్టరీత్యా అధికారము వున్నప్పటికినీ, తాను చర్యతీసుకోవటానికి విలువుండినట్లూ, చర్యతీసుకోలేదు, ఈ విధంగాచేసింది ప్రభుత్వము అని విమర్శ చేయడం సమంజసమే కాని, అటువంటి అవకాశాలులేనిచోటకూడ విమర్శించడం సరికాదు. వాస్తవానికి కొన్ని విషయాలువున్నవి. ఈ Shop Employees Act ఒకరిమీద, ఇక్కడ మనుష్యులమీద పెట్టుతున్నారని దానిమీద కార్మికులే అడ్డుపెట్టుతున్నారని నరికింపా అప్పారావుగారు చెప్పారు. ఇదివరకు Composite State లోనే exemption యివ్వడము జరిగింది. దానివల్ల కొన్ని అవాంతరాలు వచ్చినందువల్ల, దాన్ని మరల ప్రభుత్వము సవరించుకున్నది. అందువల్ల యికమీదట exemption యివ్వడము అనేది దుర్వినియోగము అవుతున్నదనితెలిసి, వెంటనే సవరించుకుని ఇకమీద exemption యివ్వబడదని ప్రభుత్వము తీర్మానించు కున్నదని మీకు నేను మనవిచేస్తున్నాను. కారణమేమిటంటే, యింకొకరు వున్నారు అని ప్రతివారు ధరఖాస్తులు పెట్టుకుంటే దీనికి limit అనేదివుండదు. ప్రతి shop employee కూడా ధరఖాస్తు తెస్తాడు. అందువల్ల exemption అనేది దొరకదు. దానివల్ల చాలా చిక్కులు వస్తున్నవి. అందువల్ల నేను మనవిచేసేది యేమిటంటే, చట్టరీత్యా ప్రభుత్వానికి యేదైనా చేయగలిగిన అవకాశమువుంటే, చేయకుండా ఉపేక్షించివుంటే, అది ప్రభుత్వము యొక్క ఉత్తేజ కార్మిక విద్రోహ విధానము అని చెప్పవచ్చు. అటువంటిదిలేకుండా, నేను ముఖ్యంగా మనవిచేసేది యేమిటంటే, కార్మికులను ఏవిధమైన తప్పుడూ, లేకపోయినా తీసివేయకూడదు

Demand No. XXIII—Labour Including Factories

Sri G. Latchanna]

[27th July 1955-

అనేసిద్ధాంతము ఎవరూకూడ అంగీకరించరని నేనువిశ్వసిస్తున్నాను. దీనికి సూతనముగా ఒకవిధానము వుంటుంది. కొన్ని పద్ధతులువుంటాయి. కొన్ని మరతులువుంటాయి. ఆమరతులనుపించి ఫ్యాక్టరీ యజమానులు ప్రవర్తించడముకూడదు. Trade Unions గాని, Trade Unions లో వుండే సభ్యులుగాని, ఏ కార్మికుడుగాని తనయొక్క విద్యుత్తధర్మములను ఎంతమాత్రముకూడా అతిక్రమించకూడదు అనేసిద్ధాంతాన్ని ప్రతి వారు అంగీకరించకతప్పదు. అందువల్ల నేను ముఖ్యంగా మనవిచేసేది యేమిటంటే, యిప్పుడు యీ ప్రభుత్వము పైప్రేటు మనుష్యులమీద శాసనాలుచేసి చర్యతీసు కుంటున్నామేగాని ప్రభుత్వము తనకువున్న డిపార్టుమెంటులో ఏమి చేస్తున్నది? Electricity Department nominal muster roll ప్రకారము ఇన్నివందల మంది వున్నారు, 9(2)(1) సెక్షన్ క్రింద ఎన్నోవేలమంది వున్నారని సుందరయ్యగారు అంటున్నారు. ఈసంగతినిగురించి యీరోజుననే ఒక Pact జరిగినట్లుగా నాదృష్టికి వచ్చింది. యూనియన్ కార్మికుల తరపున ఒక మెమోరాండము యీరోజుననే నాకు యివ్వబడ్డది. ఒక పక్షంగా చెప్పబడినవిషయము అది. దాన్ని నేనే విచారణ చేయాలి. అందులో ఏ లోపాలు వున్నప్పటికినీ, దాన్ని ప్రభుత్వము తప్పకుండా సవరిస్తుంది. సవరించటానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరము వుండదు. నోటీసులు యిస్తేనేగాని లేకుండా కమిషనరు కదలరు అనే వ్యాఖ్యానము, అంతాగూడా మన Trade Union సంస్థ ద్వారా సాధారణంగా చేస్తే అది ఉపన్యాసవిమర్శదోరణిఅనే చెప్పాలిగానీ, వాస్తవిక దృష్టిలో అది చెల్ల నేరదు. ఈ రోజుననే ధవళేశ్వరములో ప్రభుత్వము P. W. D. workers కున్నా అక్కడ P. W. D. వుద్యోగస్థులకు మధ్య వున్న సమస్యల విచారణను గురించి, యీ రోజున ధవళేశ్వరములో కమిషనరు విచారణ చేస్తున్నారు. వారు నిన్ననే యిక్కడనుంచి వెళ్ళారు. ఇటువంటిప్పుడు కమిషనరుగారు కదలరు అని మన ప్రతిపక్షనాముకులు, బాధ్యత వహించినవారు ఆ విధంగా విమర్శిస్తున్నారంటే, యిందులోని వాస్తవము తెలియకుండా విమర్శిస్తున్నారని, అనుకుంటున్నాను. అటువంటి విషయాలను గురించి వాస్తవము గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

6-30 p. m.

ఇప్పుడు నేను నామినల్ మష్టర్ రోలు గురించి మనవి చేయాలి. ఇది నేను Electricity Minister ను ఆయివున్నాననే defence కాదు. ఏదైనా ఒక నిర్మాణ కార్యక్రమము ఒక ప్రాంతములో వచ్చినప్పుడు ఆపనికిగాను అవసరమైన కూలీలను ఆ ప్రాంతమునుంచి తీసుకొన్నప్పుడు వాళ్లు మష్టరులోక్రింద వస్తుంటారు. ఈ విధముగా ఇప్పుడు ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ స్కీముల construction ఒకేమారు అనేక ప్రాంతాలలో జరుగుతున్నది. ఒకేమారు కాకపోయినా, ఒకచోటకు ఎలక్ట్రిసిటీ

Sri G. Lachanna]

[27th July 1955]

స్తంభాలు పోవడానికి, లేకపోతే అక్కడ పెద్దలు కట్టడానికి, లేకపోతే ఇళ్లు కట్టడానికి నిర్ణయించుకున్నటువంటి కూలీలు ఈ కర్నూలు తాలూకాలో 280కి సక్రిములో పనిచేసిన కూలీలను తాడిపత్రి తాలూకాలోనికి తీసుకుపోతము. అక్కడ కూలీలు వున్నారు. అక్కడ వారిని ఎంగేజీ చేసుకోవాలి. ఇక్కడ ఈ పని వుండదు. Temporary గా మనము తీసుకున్నప్పుడు నామినల్ మష్టరుగోలు అనేది తప్పని సరిగా అవలంబించవలసివుంది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము electricity స్కీములు ఎక్కువగా ప్రోత్సహిస్తూ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వాటి నిర్మాణము జరుగుతున్నందువల్ల ఆ యా ప్రాంతాల్లో ఆ స్తంభాలు పాతడానికి, పెద్దలు వేయడానికి, సబ్ స్ట్రేషనులు కట్టడానికి నియమించవలసిన కార్మికులు నామినల్ మష్టర్ గోలు మీదనే రావలసిన అవసరము కలుగుతుంది. Permanent employees వుండేందుకు అవకాశము వుండనే విషయము సుందరయ్యగారు తప్పకుండా గుర్తిస్తారని నా విశ్వాసము. లైన్ మెన్లుగా, హెల్పర్లుగా, వాల్లు పర్మనెంటుగా వుండగల వర్క్రూఆపరేషను నైడు వేరే ఉన్నది. constuction వేరు, ఆపరేషను వేరు. ఈ construction అనేది అయిపోలేదానికి అక్కడ పసెలు వుండవు. ఆపరేషనుకు ఎల్లప్పుడు పని వుంటుంది. ఈ ఆపరేషను నైడు అభివృద్ధిహూడా జరుగుతోంది. పనివారలలో ఇదివరకు తెలియజేసిన సంఖ్యవారు ఇంకా 9. A. క్రిందవున్నారా, లేరా? అనేది నేను విచారణచేసి మీకు సమాధానము చెప్పవలసి వుంటుంది. ఈ సమస్య ఇదివరకు I. N. T. E. C. వారుకూడా రాయబారము నడపడము నేను దానికి అధ్యక్షులుగా వున్నటువంటి సందర్భము వుండటం బట్టి Chief Engineer గారిని నెలరోజుల క్రిందట 9 A. క్రింద ఎంతమంది వున్నారని అడిగాను. గుంతెళ్లులో వర్క్రూపాపుకు నేను విజిటింగు వెళ్లినప్పుడు అక్కడ హెల్పర్లు వ్యవహారములు వారందరి సనులపాటలు అన్నీచూసి వారందరిని రెగ్యులరైజు చేశారా అంటే ఏ అయిదుగురినో ఆరుగురినో తప్ప అందరిని రెగ్యులరైజు చేశామని చెప్పారు. అయితే దానియొక్క వివరాలు ఈ రోజు ఇచ్చినటువంటి మెమోరాండమును బట్టి ఎంతవరకు వున్నాయని నేను తెలుసుకోవాలి. సుందరయ్యగారు చెప్పిన సంఖ్య ఇంకా మిగిలే వుంటుంది అని నాకు నమ్మకము చాలదు. ఆ విధముగా ఏదైనా సవరణ చేయవలసివుంటే తప్పకుండా జరుగుతుందని వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

మినిమమువేజుకు విషయములో ఇంకా సరియైన నిర్ణయములు జరుగలేదని నేను తెలుడటనే మనవిచేశాను. ప్రభుత్వము ఇచ్చిన రిపోర్టులో కొన్ని కొన్ని

27th July 1955]

[SRI G. Latchanna

విషయాలు సుందరయ్యగారు ఈ ప్యాక్టరీ Inspector reportలో చూపించి ఏవిధముగా నగ్నంగా వున్న యధార్థాన్ని వారు వ్రాశారు అన్నారు. అయిన వున్న సత్యాన్ని వ్రాయడముకూడా తప్పక అవుతోంది. పిల్లలమర్రి వెకంఠేశ్వర్లుగారు ఇంకొవవాక్యము తీసుకొని ఇది అంతా అబద్ధం అసత్యం వీనిని వ్రాయకూడదని అంటున్నారు. పిల్లలమర్రి వారికి, పనికివచ్చే వాక్యము వుండాలనే వాదనతోనే మన శాసనసభాచర్యలు ఒకపిస్తామంటే అని అంత సమంజసము కాదేమో అని నా విశ్వాసము. నాకు అనుకూలంగా వున్నది నిజము, లేనిది అబద్ధము అని వ్యవహారముచేయడముగాని, విమర్శించడము, చర్చించడముగాని అంత సరియైనపద్ధతీకాదేమో అని నా భావన. వారిభావన బేదించవచ్చు. అందువల్ల ముఖ్యముగా యధార్థాన్ని మీదపైకి తీసుకువస్తున్నాను. కూర్మయ్యగారు Labour Inspectors ఈ ప్యాక్టరీ యజమానులతో లాలూచిపడపోయి వున్నదిఅంటూ తృప్తి పుచ్చివేస్తున్నారని అన్నారు. ఆ రిపోర్టులో సుందరయ్యగారు ఎత్తిచూపించిన పెరా గ్రావ్ లను సభకు ఎటువంటిలా లాలూచిలేదు అని చెబుతూ కొన్ని కోటింగు అందరికీ జదివి వినిపించారు. అందువల్ల ప్రభుత్వములో అటువంటి లాలూచిలేదని అటువంటిది ఎంత మాత్రము జరుగదని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా నేను మనవిచేసేది వుయ్యూరు షుగరుప్యాక్టరీ గురించి సుందరయ్యగారు చెప్పారు. వెంకటేశ్వరరావు గారుకూడా చెప్పారు. విషయము అంతా ఇతేమిద్దంగా తెండి అంటున్నాను. ఇదిగో ఈ అక్రమము, ఈ అన్యాయము ఫలానావారికి వ్యతిరేకంగా జరిగిందని, తీసుకురాండి. అట్లుకాకుండా ప్రభుత్వము అంతాకూడా వుయ్యూరు షుగరు ప్యాక్టరీ అని భ్రమపడు తున్నారు కలలు కనడము తప్ప యధార్థము కాదు. అందువల్ల యేమిత్తుడుగాని, కమ్యూనిస్టుగాని, కాంగ్రెసుగాని లేకపోతే ఏ ఇష్టులుగాని అఘోరిష్టులుగా వున్న వారుగాని ఏ కర్మాగారములోనైనా సరే ఏ కార్మికుడికైనా అన్యాయం జరిగినప్పుడు, జరుగుతున్నదని ఒక నిర్దిష్టమైన సేరాకోపణ తెచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వము విచారణచేయ కుండా అది ప్రక్కకు పెట్టివేస్తే అది మీరు విమర్శనచేస్తే సబబుగా వుంటుందిగాని అటువంటి గట్టివిషయం లేకుండానే మీరు ఈ ప్రభుత్వము ఇట్లా చేస్తున్నదని అట్లా చేస్తున్నదనికీ టోమోషణలు పెట్టారు. కాని, ఇదిచాలా తక్కువ మొత్తమది, అయినా కట్టుమోపణలు పెట్టితేగాని చర్చించడానికి అవకాశములేదు కాబట్టి మేము కట్టుమోపణలు పెట్టాము గాని 60 లక్షలు తెచ్చినా ఆమోదిస్తామని సుందరయ్యగారు నాకు చాలా సంతోషము. ఈవాడు డిపార్టుమెంటుకు వున్న అవసరం:

Sri G. Latchanna]

[27th July 1955

టల్లుగా ఈ డిమాండు తీసుకురాబడింది. గత ఏడాదికంటే, ఈ ఏడాది ఈ డిమాండులో అదనంగా సుమారు 7, 8 వేలు రూపాయలు పెరిగింది. ఎంత డిపార్టుమెంటు వున్నదో దానికి ఎంత అవసరమో దానికి సరియైనదిగా వుంటుంది. అయితే, ఇంత పెట్టారు కాబట్టి డిపార్టుమెంటు ఇంత వుంచుతారు అని కాదు. మీరు ఇప్పుడే మనవిచేశాను. శేపు ప్రొద్దున ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్సీజేంజీకూడా దీనిక్రిందకు రాబోతున్నది. స్టేటు ఇన్స్యూరెన్స్ స్కీము కూడా రాబోతున్నది. ఇంకా మినిమము వేజ్స్ను ఇంక్రీజు చేయడానికి ఏ విధమైన పద్ధతి అవలంబించాలో దానికి ఏ విధమైనటువంటి మెషిన్ల కావాలి అనేది కూడా ప్రభుత్వము పరిశీలన చేస్తున్నది. అందువల్ల దీనికి ఏదైనా అదనపు ఖర్చు వుంటే సస్టి మెంటరీ బడ్జటు మళ్ళీ మీరు తప్పకుండా చూపుతాము. ఈ యేడాది ఆఖరువరకుకూడా ఈ విధముగానే ఈ బడ్జటు వుంచుకొని ఇంతకంటే ఎక్కువ ఏమీ చేయలేము అని మీరు అపోహ పడవలసి నటువంటి పని లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మినిమము వేజ్స్ విషయంలో కార్మికులకు, రైతులకు అన్యాయము జరగడములేదు, వారిద్దరూకలసి పనిచేస్తేనే వ్యవసాయము సాగుతుందని ప్రభుత్వానికి తెలుసు. కనుక దానిని ఎవరూకూడా ఉఫేక్షన్తారనే భయం అక్కడ రైతులకుగాని, ఇక్కడ కార్మికులకుగాని ఉండవలసిన అవసరము లేదు. వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనము విషయం గురించికూడా ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుంది. వ్యవసాయదారులకు వస్తున్న ఆదాయములో కనీసము ఎంతభాగము వ్యవసాయ కూలీలకు ముట్టచెప్పాలి అనేది నిర్ణయించడమే వ్యవసాయ కూలీల కనీస వేతనములో వున్నటువంటి ముఖ్యమైన మూత్రము. దానిని గుర్తించుకునే చేస్తుంది. రైతులను అమలుపరచడానికి వీలైన చట్టము చేయాలనేదేగాని అమలుకాకుండా వుండాలని కాదు. ఇది నామినల్ గా చేసిందికాదు. గత సంవత్సరము 14 గ్రామాలలో చేసి వున్నారు: అవి ఎంతవరకు అమల్లో ఉన్నాయి, వాటిపరిస్థితి ఏమిటి, అది సక్రమముగా రాష్ట్రము అంతటా అమలు చేయడానికి ఏ పరిమోళము తీసుకోవాలి ఈ కనీసవేతనము ఎట్లా చేస్తారని నాగయ్యగారు ప్రశ్నిచేశారు. ఆయా ప్రాంతాలలో వున్న ధరలు జీవితముయొక్క ఖర్చు మొత్తము ఎంతో చూచుకొని అక్కడ వున్నటువంటి వ్యవసాయ పంటల ధరలుకూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని కనీసవేతనము నిర్ణయించబడుతుంది. ఇప్పుడు ఇండస్ట్రియల్ లేబరుకు అక్కడ వున్నటువంటి ఆ లోకల్ ఇండెక్స్ అంకెలమీద ఆధారపడి ఏవిధముగా డియర్నెస్

27th July 1955]

[Sri G. Latchanna

అలవెన్సు అనేది నిర్ణయింపబడుతున్నదో, ఆయా ప్రాంతాలలో వున్నటువంటి జీవితపు ఖర్చుయొక్క మొత్తాన్నిబట్టి, వ్యవసాయ పంటలయొక్క ధరలనుబట్టి అక్కడ వున్నటువంటి కనీసవేతనము నిర్ణయించడము జరుగుతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయా లన్నీకూడా ప్రభుత్వము పరిశీలిస్తున్నది. ఇది వీలైనంత త్వరలోనే చేయగలమని మేము ప్రయత్నిస్తున్నాము.

Maternity Act మీద 37 వేలమంది ఉంటే 132 మందికి ఇదంతా బూటకముకొదా అని అర్థము వచ్చేటట్లుగా వెంకటేశ్వర్లుగారు సుందరయ్యగారు చెప్పుచున్నారు. ఎన్నిరోజులు పనిచేసినా ఫార్మిటీయొక్క privileges కనీసము ఒక సంవత్సరము అయినా పనిచేసే కార్మికులకు వర్తించాలని చట్టములో నున్నదని దానికి సవరణ కొవాలంటున్నారు. ఈరోజున పనిలోకి వెళ్ళి రేపటినుంచి నాకు శాశ్వత రక్షణ కొవాలంటే దానిని ఎంతవరకు అమలు జరుపగలము ?

SRI P. SUNADARAYYA :—నేను ఈ వేళపనిలో చేరితేనే శాశ్వతరక్షణ కొవాలనడములేదు. మూడుఏండ్లుపనిచేస్తే మొత్తము $8 \times 80 = 240$ రోజులు అవుతుంది. ఆ తరువాత చట్టము మార్చమంటే దానికి అభ్యంతరము ఏమిటి ?

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—నేను మనవిచేసేది ఇప్పుడు వున్న చట్టము మార్చడము అనేది రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పరిశీలించి కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు తెలియజేస్తే జరుగవలసినచర్య. Maternity benefit మనదైన చట్టము చేసేప్పుడు ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు పంపించడము వారియొక్క scrutiny కూడా జరుగుతున్నదని మన గౌరవసభ్యులకు తెలుసు. ఇది రహస్యంకాదు. మనము ఏచట్టము చేయబోతున్నాము అనేది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ వుంటాము. కేంద్ర ప్రభుత్వముకూడా స్క్రాటిని చేస్తూ వుంటుంది. ఈ చట్టములోవున్న సౌకర్యములను పొందవలసిన స్త్రీలు పొందలేకుండా ఉంటే దానిని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన తగుచర్య తీసుకొనుటకు అభ్యంతరములేదు. కొన్నిచోట్ల ఎక్కడైనా అటువంటి సౌకర్యం న్యాయంగా పొందవలసి వుండికూడా పొందలేకుండావున్నారంటే ఆ సేకయూనియన్లలో పనిచేస్తున్నామని చెప్పకునేటటువంటి సభ్యులుగాని మిత్రులుగాని, ఆయా యూనియన్లలో ఒక స్త్రీకి న్యాయంగా జరుగవలసినటువంటి సౌకర్యము జరుగనప్పుడు తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావలసిన బాధ్యత వారికి వున్నది. కాని ఎక్కడెక్కడ ఎవరెవరు సౌకర్యాలు పొందలేకుండా ఉన్నారో అనేది ప్రభుత్వము దివ్యజ్ఞానమువల్లనో, లేక పోతే ప్రత్యేక యంత్రమువల్లనో తెలుసుకోవడము సాధ్యము అయిన పనికాదు,

Sri G. Latchanna]

[27th July 1955

అందుచేత కార్మిక సంఘాలలో పనిచేసిన సోదరులుగాని చైతన్యము కలిగిన కార్మికులుగాని ప్రభుత్వదృష్టికి అటువంటి సౌకర్యములు తమకు జరుగనప్పుడు ప్రభుత్వమునకు తప్పనిసరిగా పిర్యాదు చేసుకోవచ్చు. మేము అప్పుడు తగినచర్య తీసుకొనక పోయినట్లన అప్పుడు విమర్శించవచ్చునని నేను మనవిచేయుచున్నాను.

SRI S. VEMAYYA :—అట్లా తెలియజేస్తే అసలు ఉద్యోగాలు ఉండవేమో.

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—అదే సత్యంఅయితే యీ నాడు ఒక్కరుకూడా ఈ ఫ్యాక్టరీలలో ఉండడానికి అవకాశములేదు. అని నా మనవి. అనేకమంది కార్మికులు విచారణలు చేయించుకొని ఫలితములను పొంది హక్కులు సంపాదించుకొన్నవా రందరు ఉద్యోగాలు కోల్పోయినారా ? లేనిదానికి ఉన్నదానికి ఏదో ఒక కేకవేద్దామని అన్నవారికి అటువంటి సంఘటన జరిగివుండవచ్చు. కాని ఇదివరకు అనేకమంది ఒక్క కమ్యూనిస్టు మిత్రులే కాదు కాంగ్రెసు మిత్రులే కాదు సోషలిస్టు మిత్రులే కాదు అనేక మంది ఈ కార్మిక సంస్థలను నడిపిస్తున్నారు. అనేక సమస్యలను చర్చించారు. అనేక సమస్యలను సాగించిఉన్నారు. వారందరికీ ఉద్యోగాలుపోయినాయని ఊహించే ఒక general remark చేయడము బాధ్యత రహితమైనదని నా మనవి. అందువల్ల ఇది సరైన పద్ధతికాదు.

పోతే State Insurance Scheme ను గురించి మన సభ్యులు కొన్ని సందేహాలు వెల్లివిచ్చారు. State Insurance సౌకర్యము ఎక్కడో పెద్దపెద్ద factory లలో ఉన్నది. వారికి ఇందువల్ల నష్టము వస్తున్నదని agreement ఒకటి తీసుకువస్తున్నారు. అది కొంతవరకు యధార్థము కావచ్చును కాని ఏమీ సౌకర్యములు లేని చిన్న చిన్న factoryలలో వున్న కార్మికులు ఎన్నివందలు వేలమంది ఉన్నారు అనేది మనము గమనించాలి. రాష్ట్రము మొత్తముమీద పెద్ద పెద్ద ఫ్యాక్టరీలు 2, 3 వుంటే అక్కడ వాళ్లకు ఇదివరకు ఈ సౌకర్యములు వున్నవి కాబట్టి ఇది అక్కర లేదు. దీనిని compulsory చేస్తే సుందరముగావు ఇది నిర్బంధమో, ఇష్టము వున్న వారు ఇన్సూరెన్సు చేసుకోవచ్చును, ఇష్టము లేనివారు చేసుకోవనసరము లేదన్నారు. కాని దానిని విమర్శగా చిత్రించడము న్యాయం కాదని నా ఉద్దేశ్యము. అయితే పెద్దపెద్ద Factory లలో ఉన్న కార్మికులకు ఇదివరకే కొన్ని సౌకర్యాలు ఉన్నవి అందువల్ల అదనముగా వచ్చింది ఏదో 5%, 10% వుంటే దీనికి మన కేబులో డబ్బులు యివ్వడము ఎందుకు అని ప్రశ్నిస్తే ఏమీ సౌకర్యాలుకూడా లేని చిన్న చిన్న factory లలో వున్నటువంటి వేలకొలది, లక్షలకొలది కార్మికులు పరిసితి మనము

Voting of Demands for grants (Contd.)

Demand No. XXIII—Labour Including Factories

27th July 1955]

[Sri G. Latchanna

గమనించడము చాలా అవసరము. అందువల్ల ఈ స్కిమును అందరు ప్రోత్సహించి జయప్రదముగా చేయవలసిన అవుసర మున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత Conciliation ఎంతవరకు సఫలమైనది? Conciliation, adjudication అని రెండు పద్ధతులుగలవు. అసలు కార్మిక సంఘములలో తీరిగిన ప్రతిఒక్కరికి ఇది తెలుసు. conciliation అనే పదములోనే అర్థమున్నది. ఉభయులు ఒప్పుకుంటేనే జరుగుతుంది. లేకపోతే లేదు; conciliation యొక్క report అమలు కాకపోతే తప్ప అవుతుందనేది ప్రత్యేకముగా చెప్ప సక్కరలేదు. ఒక labour officer గాని, Commissioner చేత authorise చేసిన officer గాని తాము జరిపిన సామరస్యపు సంప్రదింపులుమీద వచ్చిన ఆయన రిపోర్టు ఉభయపార్టీలవారు తమ సమక్షంలో సంతకములుపెట్టి ఆ ప్రకారం నడవక పోతే తప్ప. దానిమీద ప్రభుత్వము చర్య తీసుకొనే అవకాశము ఉన్నది. ఆ విధముగా సంతకాలు పెట్టుకోకుండా నేను ఈ conciliation కు ఈ సామరస్యపు రాజీపద్ధతికి నేను ఒప్పుకొనను అన్నవారిమీద conciliation ను విరు ఎందుకు వ్రేలిడి చేయలేదంటే అటువంటి conciliation break అయితే adjudication పెట్టారు. Adjudication award అనేది తప్పనిసరిగా binding అవుతుంది. ఈ adjudication award ను గురించి, అది అమలు జరుగలేదని చెప్పి కొంతమంది transport worker ను గురించి, మరికొందరిగురించి, సుందరయ్యగారు mention చేసివున్నారు. ఇటువంటిది ఏమైనా ఉంటే ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయండి. తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటుంది. Adjudication award ను ఉల్లంఘించిన ఎవరిపైనైనా సరే ప్రభుత్వము చర్యతీసుకొనుటకు ఏమీ సందేహమువుండదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Conciliation ఎందుకు అమలుచేయలేదంటే ఉభయపార్టీలలో రాజీపరచేపద్ధతి conciliation అవుతుంది. అది విఫలమైతే adjudication ఉన్నది. Adjudication అందరిని చట్టరీత్యా బంధించేపద్ధతి అని నేను వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు.

ఇకపోతే ఇండ్లను గురించి ప్రధానముగా చర్చించారు. ఇండ్లనుగురించి కేంద్రప్రభుత్వము అమలులోకి తెచ్చిన స్కిమును అనుసరించి ఇప్పటికి 4 కంపెనీల వారు, ఉయ్యూరు Sugar Factory, Andhra Cement Factory, తణుకువారు, రాయలసీమ Industries వారు, ఆ స్కిమును అమలుకు తీసుకు రావడానికి 25% Grant పుచ్చుకుంటూ 87% Loan తెచ్చి Quarters కట్టడము జరిగిందని ప్రశ్నితరాల సమయములో చెప్పారు. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వము వారు బెజవాడలో 30 ఇండ్లతో ఒకస్కిమును finalise చేస్తున్నారు. ఈ సెలెక్షన్ లో అది పూర్తిఅవుతుందని ఆశపడుతున్నాము. అది కేంద్రప్రభుత్వానికి

Sri G. Latchanna]

[27th July 1955

పంపించి ఈ యేడాదిలోనే 300 ఇండ్లు బెజవాడలో Industrial labour housing construction చేయడానికి ప్రభుత్వము ఒక నిర్ణయమునకు వచ్చింది. దానివివర estimates, plans తయారు అనుచున్నవి. వాటిని కేంద్రప్రభుత్వమునకు పంపించి వారి ఆమోదాన్నిపొంది construction ప్రారంభిస్తామని, త్వరలోనే ఆ ఇండ్లుకట్టడానికి స్తోమత కలిగిన కంపెనీ యజమానులందరు ఈ స్కీము అమలు జరపడానికి పూనుకొనవలసిందని మిగతా కంపెనీలనుకూడా హెచ్చరిక చేయడానికి ఒక సమావేశము జరిపించడానికికూడా ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నది. దీనినిగురించి ప్రభుత్వము అశ్రద్ధచేస్తున్నదని అభిప్రాయపడవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత Advisory Board సలహాలను గురించి నరసింగరావుగారు చెప్పారు. మరి Advisory Board సలహాలను అనుసరించకూడదు, ఆలోచించకూడదు అనే తత్వముతో ప్రభుత్వము ఈ Advisory Board లను పెట్టుకొంటుంది అనే అపోహపడవలసిన అవసరములేదు. వాటితోటి అన్ని విషయాలు సాకల్యంగా చర్చించి, అందులోవచ్చిన నిర్ణయాలు అమలుపరచడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తున్నది. అసాధ్యమైనవి ఏదో ఒకటి, ఒకటిన్నర పోవాలి తప్ప సాధ్యమైనంతవరకు అందులోవచ్చిన నిర్ణయాలన్నిటిని ప్రభుత్వము అమలుజరప ప్రయత్నము చేస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకా కొన్ని విషయాలలో కొన్ని Points చెప్పారు. కాని ఇప్పటికే 7 గంటలు కావస్తున్నది. సభ్యులుచెప్పిన ప్రతి విషయముకూడా ప్రభుత్వదృష్టికి రాకుండా కొన్ని Departments లో ఉండవచ్చు. అందువల్ల ప్రభుత్వము ప్రతి డిపార్టుమెంటును అడిగి తెలుసుకొని అయా సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Transport workers ను గురించి ఇటీవల వచ్చిన తగాదాలను పరిష్కరించడానికి ట్రైబ్యూలు కమిటీని ఒకదానినివేసి Tribunal judge డిక్టీతులు గారి అధ్యక్షతన ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసి మన సమస్యలన్ని పరిష్కరించడానికి పూనుకున్న సంగతి మీ ఆందరికీ తెలుసును. కాని ప్రభుత్వము ఈ విచారణ చేయుటలో పక్షపాతదృష్టితోగాని, తారతమ్యములతోగాని ఏ కార్మికసమస్యను పరిశీలించడము జరగదనికూడా నేను మీకు హామీ యిస్తున్నాను. తప్పనిసరిగా ప్రతి విషయంకూడా వారికి న్యాయం కలిగించడానికి ప్రభుత్వము తన శక్తివంచన లేకుండా ప్రయత్నము చేస్తుందని ఆందుచేత గౌరవ సభ్యులు ఈ cut motions విరమించుకొని బలపరచవలసినదిగా కోరుచున్నాను.

Voting of Demands for Grants (Contd.)

Demand No. XXIII—Labour Including Factories

27th July 1955]

* SRI RAJA SAGI SURYANARAYANA RAJU :—అధ్యక్షా, చిన్న information కొవలసివచ్చింది. ఎందుచేతనంటే ఇప్పుడు చాలామంది నాయకులు factory లలో strike చేయిస్తున్నారు. కోర్టులలో తీర్పులకు సంపిస్తున్నారు. ఆ తీర్పులలో వారు illegal అని వచ్చిన తర్వాత ఆ leaders మీద ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నదో కాస్త మనవిచేస్తారా.

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—Illegal strikeకి వారు కోరిన కోరిక నెరవేరకపోవడమే ఒక చర్య. ఇంకా కాస్త శాంతియుత పద్ధతులను అతిక్రమిస్తే శాంతిరక్షణ చట్టాలు ఉన్నవి. దానిప్రకారంగా చర్యలు తీసుకుంటారు. ఎవరు ఏదృష్టితో చేసుకున్నా కార్మికునియొక్క సమస్య అక్కడవుంటే ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. కార్మికసమస్యలు కాకుండా కేకలువేసే సమస్యలు ఉన్నవారికి కేకలు మాటలు మీరు ఇప్పుడు చెప్పినట్లుగా మిగిలిపోతాయి. అంతకంటే నేను దానిని గురించి యేమీ చెప్పలేను.

SRI RAJA SAGI SURYANARAYANA RAJU :—నేను చెప్పేది ఈ అమాయకులైన కూలీలు చాలా ప్రమాదములకు గురై వారి ఉద్యోగాలు పోతున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER :—మాట్లాడుతున్న మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటేనే వారికి అడ్డుతగిలి మధ్యన మాట్లాడాలి. వారు ఒప్పుకోకపోయినప్పుడు మాట్లాడకూడదు.

THE HON. SRI G. LATCHANNA :—నేను మనవిచేసే దేమిటంటే ఎవరు యే ఉద్దేశాలతో కార్మిక సంఘములు నడపుతున్నా, కార్మికులకూడా చైతన్యవంతులు అవుతున్నారని నా అభిప్రాయం, నమ్మకం. మన సిద్ధాంతాలనే ఎల్లప్పుడు అందరిమీద అమలు చేయలేము. వీరిన్యాయమో యేది అన్యాయమో తెలిసికొనే శక్తి వాళ్లకు వస్తోంది. తప్పులుంటే దిద్దుకుంటున్నారు. అన్యాయం ఉంటే అడుగుచున్నారు. రాజకీయ ఉద్దేశాలతో కార్మికసంఘాలు నడిపేవారు ఉంటే వారికి రాజకీయ ఫలితాలు ఎల్లా ఉండాలో అల్లాగే ఉంటాయి. ఈ విషయంలో ఆందోళన చెందవలసిన పనిలేదని మనవిచేస్తూ ఈ డిమాండును యేకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుచున్నాను.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARULU :—లేబరు కమిషనరు సలహాలను డెవలప్ మెంటు డిపార్టుమెంటు *అమలుపరచని విషయంలో Tribunal కు refer చేసే విషయం వునః ఆలోచిస్తారా?

[27th July 1955]

THE HON. SRI G. LATCHANNA:—ఇంత చెప్పినా వెంకటేశ్వరులు గారు జనరల్ గా చెప్పే దానికంటే పలానా సమస్యలంటే నేను పరిశీలిస్తాను.

SRI PILLALAMARRI VENKATESWARULU :—ఉయ్యూరు పంచదార ఫ్యాక్టరీ dispute విషయం Tribunal కు refer చేస్తారా ?

THE HON. SRI G. LATCHANNA:—మీరు వ్రాయమనిందిగా కోరుచున్నాను.

All the out motions were put to vote and lost.

MR. SPEAKER :—The question is :

“That Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,57,500 under Demand No. XXIII—Labour including Factories.”

The motion was carried.

MR. SPEAKER :—I now adjourn the House to meet again at 11-00 a.m. on Thursday, the 28th July, 1955.

The House then adjourned.

INDEX
TO
ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

Volume V (Nos. 1 to 3)

25th to 27th July, 1955

1

1

!

2

Y

1

3

4

1

1

►

1

2

1

1

3

1

9

1

1

1

3

4

4

1

2

1

1

2

11

22

4

ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

VOLUME V (Nos. 1 to 3.)

25th to 27th July, 1955.

TABLE OF CONTENTS.

PAGES

Monday, the 25th July 1955.

I. Questions and Answers	1- 36
II. Budget for the year, 1955-56— Voting of Demands for Grants <i>Contd.</i> — Demand No. IX—Heads of States, Ministers and Head- quarters Staff.	27-132

Tuesday, the 26th July 1955.

I. Questions and Answers	135-164
II. Adjournment Motion re : Retrenchment of Secondary School Teachers in Krishna district	165
III. Budget for the year, 1955-56— Voting of Demands for Grants — <i>Contd.</i> Demand No. XVIII—Agriculture and Fisheries .. .. . Demand No. IV.—Forests	165-223 223-262

Wednesday, the 27th July 1955.

I. Questions and Answers	265-298
II. Half-hour Debate re : Removal of Panchayat Board Presidents from Office	289
III. Budget for the year, 1955-56— Voting of Demands for Grants — <i>Contd.</i> Demand No. XXI—Industries .. .. . Demand No. XXIII—Labour including Factories	299-363 364-410

INDEX

A

PAGES

Adjournment Motion re :				
Secondary Grade Teachers in Krishna district—				
Retrenchment of—disallowed				165
Afforestation—				
Question re :				
Enforcement of the rules of—Difficulties caused to the				
ryots by				28
Agriculture and Fisheries—				
<i>See</i> —Demands for grants.				
AMMANNA RAJA, SHRIMATHI—				
Demands for Grants :				
Forests				248-250
Ammonium Sulphate—				
Question re :				
Distribution of—for 1955				265-268
Andhra University—				
Question re :				
Details of grants given to				294-295
APPA RAO, SHRI B.—				
Demands for Grants :				
Agriculture and Fisheries				199
Archakas and Harikatha Bhagavatars—				
Question re :				
Institute for Training at Tirupati				291
Archakas working in Temples—				
Question re :				
Qualifications—Proposals with Government to fix				291-292
Architect to the Andhra Government—				
Question re :				
Pay and qualifications of				25-26
AYYAPU REDDI, SHRI E.—				
Demands for Grants :				
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff				96-99

B.

Banjar lands—				
Question re :				
Proposal for the sale of				15-19
BAPAYYA, SHRI P.—				
Demands for Grants—				
Industries				888-889
BAPIAH, SHRI G.—				
Demands for Grants—				
Heads of States, Ministers and Headquarters staff				83-84

B.—(Contd.)

	PAGES.
BASI REDDY, SHRI P.—	
Demands for Grants—	
Agriculture and Fisheries	
<i>See</i> —Questions and Answers	201-202
BRAHMAYYA, SHRI S.—	
Demands for Grants—	
Heads of States, Ministers and Headquarters staff ..	90-98
Budameru Drainage Scheme—	
Question re :	
Preparation of estimate for	84-85
Bus route from Markapur station to the town—	
Question re :	
Representation made	24
BUSSANNA, SHRI G.—	
Demands for Grants—	
Industries	325-326
	C.
Cess Fund—	
Question re :	
Amount received from the Centre	82
Cess Fund Scheme—	
Question re :	
Co-operative Deputy Registrars and Sub-Registrars appointed under	160-61
CHANDRAMOULI, SHRI J.—	
Demands for Grants :	
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ..	58-59
Co-operative House Building Society, Kurnool—	
Question re :	
Action taken on the Resolution passed by ..	9-11
Complaints about bad construction of buildings by ..	4-9
	D.
Debt Conciliation Board—	
Question re :	
Proposal to constitute	188-89
Demands for Grants—	
Agriculture and Fisheries	165-228
Forests	228-262
Heads of State, Ministers and Headquarters staff ..	37-182
Industries	299-368
Labour, including Factories	364-410
Diesel Power Station—	
Question re :	
Installation at Giddalur and Cumbum.	161-162
Disafforestation—	
Question re :	
Proposal with Government	28-31

D.—(Contd.)

PAGES.

District Magistrate (Judicial), West Godavari,—

Question re :

Number of cases on the file of 296-297

DR. MODI—

Question re :

Free services of 268-272

E.

Engineers (Electrical), Divisional and Assistant—

Question re :

Number of Harijans in 288

Estates Land Act—

Question re :

Introduction of Amendment Bill in the Assembly .. 297-298

Ex-T.B. Patients, Colony—

Question re :

Proposal for the starting of 27

F.

Farm Lands—

Question re :

Estate Duty to be levied on 297

G.

Glass Factory at Gudur—

Question re :

Proposals to start 151-152

GOPALAKRISHNIAH, SHRI VAVILALA—

Demands for Grants—

Agriculture and Fisheries 195-197

Heads of States, Ministers and Headquarters staff .. 41,71-76

Industries 333-335

(See—Questions and Answers)

GOPALA REDDI, DR. B.—

Demands for Grants—

Agriculture and Fisheries 165-166,
211-222Forests 228,
225-261Heads of States, Ministers and Headquarters Staff .. 87,
109-126

State Legislature 132

GOPALU REDDI, SHRI P.—

Demands for Grants—

Forests 227-228

(See—Questions and Answers)

GOVINDARAJULU, SHRI N.—

Demands for Grants—

Agriculture and Fisheries 202-208

G.—(Contd.)

PAGES.

Gummidigedda Reservoir Scheme—

Question re :

Estimated cost—Details of 155-156

GUNNAYYA, SHRI P.—

Demands for Grants—

Forests 241-248

Industries 329-331

H.

Habitual Offenders in the State—

Question re :

Number of 18-14

Habitual Offenders—

Question re :

Grounds for removing them from the list 18-14

Handloom Industry—

Question re :

Number of weavers depending on 139-140

Harijan Welfare Committee—

Question re :

Functions of 141-144

Heads of States, Ministers and Headquarters staff—

(See—Demands for Grants)

High Court (Andhra)—

Question re :

Judges—increasing the number of 1-4

Hospitals (private)—

Question re :

Subsidy to 19-20

I.

Industries—

(See—Demands for Grants)

Information and Publicity Department—

Question re :

Publications brought out by 12-13

J.

JAGANNADHAM, SHRI, P.—

Demands for Grants :

Industries 320

Japanese Method of Cultivation—

Question re :

Area put under 32-33

Subsidy given to the ryots for 32-33

K.

KALESWARA RAO, SHRI A.—

Demands for Grants—

Heads of State, Ministers and Headquarters staff .. 67-71

K.—(Contd.)

	PAGES.
Karvetinagar Zamindari in Chittoor—	
Question re :	
Classification of land in	140-151
KODANDARAMAYYA, SHRI P.—	
Demands for Grants—	
Forests	243-244
KOTIAH, SHRI PRAGADA—	
Demands for Grants—	
Agriculture and Fisheries	174-178
Industries	315-320
(See—Questions and Answers)	
Kovvur taluk—	
Question re :	
Transfer to Kavali Sub-Court	295-296
KRISHNAMRAJU BAHADUR, SHRI RAJA V. V.—	
Demands for Grants—	
Agriculture and Fisheries	172-174
Forests	247-248
KRISHNAVATHARAM, SHRI S. K. V.—	
Demands for Grants—	
Forests	229-31
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ..	93-96
Kumri Cultivation—	
Question re :	
Land cultivated under	152-154
KURMAYYA, SHRI V.—	
Demands for Grants—	
Labour including Factories	386-389
L.	
Labour including Factories—	
See—Demands for Grants—	
LATCHANNA, SHRI G.—	
Demands for Grants—	
Labour, including Factories	364-369,
	398-410
LAKSHMAN DAS, SHRI L.—	
Demands for Grants—	
Agriculture and Fisheries	203-204
Heads of States, Ministers and Headquarters staff ..	76-79
LAXMINARAYANA REDDI, SHRI T.—	
Demands for Grants—	
Agriculture and Fisheries	184-186
Licences under Arms Act—	
Question re :	
Number of applications received for	148-149

L—.(Contd.)

	PAGES
Loans—	
Question re :	
State Aid to Industries Act—amount granted and dis-	
bursed under	36-37
M.	
MAHBOOB ALI KHAN, SHRI—	
Demands for Grants	
Heads of States, Ministers and Headquarters staff ..	63-64
Manganese Factory—	
Question re :	
Proposals with Government to start	298
MATCHARAJU, SHRI M.—	
Demands for Grants—	
Forests	228-229
Minimum Wages Act, 1948—	
Question re :	
Enforcement of	20-24
Money-Lending by Individuals—	
Question re :	
Proposal for Prohibition of	26-27
Municipalities—	
Question re :	
Protected Water—supply to—Number of	284-285
Viziawada and Guntur, etc., Water supply and	
Drainage Schemes for	288-284
MUNUSWAMI, SHRI M.—	
Demands for Grants—	
Industries	812-818
N	
NAGAYYA, SHRI E.—	
Demands for Grants—	
Labour Including Factories	892
NAGI REDDI, SHRI M.—	
Demands for Grants—	
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ..	84-89
Nandikonda Project—	
Question re :	
Area covered in Markapur	81-82
NARAYANAPPA, SHRI S.—	
Demands for Grants—	
Agriculture and Fisheries	192-198
Forests	245-246
Industries	822-825
See—Questions and Answers	
NARSIMHAPPA RAO, SHRI P.—	
Demands for Grants—	
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ..	65-66
Labour Including Factories	894-895

N.—(Contd).

NARSINGA RAO, SRI B. G. M. A.—	PAGES.
Demands for Grants—	
Industries	309-312
Labour Including Factories	389-392
Non-Gazetted Officers—	
Question re :	
Revision in the scale of pay of	145-147
O.	
Officers drawing Rs. 500 and above—	
Question re :	
Cut in the salaries of	158
Onions and Chillies—	
Question re :	
Expert quotas to foreign countries	290
P.	
PADMANABHA RAJU, SHRI K. V. S.—	
Demands for Grants—	
Agriculture and Fisheries	169-172
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff	59-63
PALLAM RAJU, SHRI M.—	
Demands for Grants—	
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff	89-90
Panchayat Board Presidents—	
Question re :	
Removal from the Offices of	272-277
PARTHASARATHI, SHRI P.—	
Demands for Grants—	
Industries	336-337
Poultry Farming—	
Question re :	
Expenditure on	24-25
Prices of Commercial Crops—	
Question re :	
Standardizing of	277-279
Primary Health Centres—	
Question re :	
Schemes for the creation of	296
Q.	
Questions and Answers—	
APPA RAO, SRI M. R.—	
Question re :	
Banjar lands—proposal for the sale of	15
BASI REDDI, SRI P.—	
Question re :	
Andhra High Court—increasing the number of Judges of	1
Inclusion of Gandikota Project in Tungabhadra High Level Canal	279-280

Questions and Answers—*contd.***GOPAL KRISHNA REDDI, SHRI P.—**

Question re :

Afforestation—enforcement of the rules of—difficulties caused to the ryots by	28
Harijans Welfare Committee—functions of	141
Japanese Method of Cultivation	32
Onions and Chillies—export quotas to foreign countries ..	290
Primary Health Centres—Scheme for the creation of ..	296
Radio Broadcasting Station—Proposal for location at Kurnool	33

GOPALAKRISHNAYYA, SHRI VAVILALA—

Question re :

Prices of Commercial Crops—Standardizing of ..	277
Vijayawada and Guntur Municipalities—Water Supply and Drainage Scheme for	233

GOPALU REDDY, SHRI P.—

Question re :

Tirumalai—Tirupati Devasthanam Estate—merger of the staff of	159

GUNNIAH, SHRI P.—

Question re :

Gummidigedda Reservoir Scheme	153

KALESWARA RAO, SHRI A.—

Question re :

Vijayawada — water scarcity in.. .. .	285

KOTAIAH, SHRI PRAGADA—

Question re :

Ammonium Sulphate—distribution of	265
Kurnool Co-operative House Building Society—action taken on the resolution passed by	9
Kurnool Co-operative House Building Society—complaints about bad construction of buildings by ..	4
Money lending by individuals—proposal for prohibition of State Aid to Industries Act—loans granted to industrialists under	26
	36

NARAYANAPPA, SHRI S.—

Question re :

Cess fund received from the Centre	32
Dr. Modi—free services of	263
State Handloom Advisory Committee—resolution passed in—	33
Weavers—exemption from taxes	162-164

Q.—(Contd.).

Questions and Answers— <i>contd.</i>	PAGES
NARSIMHAPPA RAO, SHRI P.—	
Question re :	
State Government Officials—grant of Central Government scales of pay and D.A. to	147
PADMANABHA RAJU, SRI K. V. S.—	
Question re :	
Estates Land Act—introduction of amendment bill in the Assembly	297
RAJESWARA RAO, SRI M.—	
Question re :	
Andhra University—details of grants given to ..	294
Budameru Drainage Scheme	34
Disafforestation—proposal with Government ..	28
District Magistrate (Judicial), West Godavari—number of cases on the file of	296
Separation of Judiciary from the Executive, extension of the scheme of	158-59
RAMAKRISHNA RAJU, SHRI R.B.—	
Question re : Karvetinagar Zamindari in Chittoor ..	148
RANGANATHA MUDALIAR, SHRI S.—	
Question re :	
Co-operative Dy. Registrars and Sub-Registrars appointed under Cess Fund Scheme ..	160
Handloom Board—representation of the Tamil Weavers of Chittoor District in	3 5
RANGA REDDI, SHRI P.—	
Question re :	
Diesel Power Station—installation at Giddalur and Cumbum	161
Information and Publicity Department—publications brought out by	12
Protected water-supply to municipalities—number of ..	284
SANKARAI AH, SHRI B.—	
Question re :	
Kovur Taluk—transfer to Kavali Sub-Court ..	295
VEMAYYA, SHRI S.—	
Question re :	
Archakas and Harikatha Bhagavatars—Institute for training at Tirupati	291
Archakas working in temples—qualifications—proposals with Government	291-292
Architect to the Andhra Government—pay and qualifications of	25
Cut in salaries of officials drawing above Rs. 500 ..	158
Debt Conciliation Board—proposal to constitute ..	138

Q.—(Contd.).

Questions and Answers—Contd.

VEMAYYA, SHRI S.—Contd.

PAGES.

Question re :

Divisional and Assistant Electrical Engineers—number of Harijans in	288
Ex-T.B. Patients' Colony—proposal for the starting of ..	27
Glass Factory at Gudur	151
Habitual offenders in the State—number of ..	13
Handloom Industry—number of weavers depending on..	139
Kumri cultivation—land cultivated under	152
Licences under the Arms Act	148
Manganese factory—proposals with Government to start in the State	293
Minimum Wages Act, 1948, enforcement of	20
Non-gazetted officers—revision of scales of	145
Panchayat Board Presidents—removal from offices of ..	273
Poultry farming—expenditure on.. .. .	25
Private hospitals—subsidy to	19
Revenue Board—abolition of	282
Rifle training centre—number—qualifications for selection	290
Special Tribunal—number of cases of gazetted officers disposed of by	135
Various grades of municipalities—number—details of ..	144-145
Visakhapatnam Port strike—reasons for	294
Wholesale Co-operative Stores—number and accounts audited	289

VENKATASUBBAYYA, SHRI P.—

Question re :

Farm lands—estate duty to be levied on	297
Village Planning Committees—constitution of	156

VENKATAYYA, SHRI N.—

Question re :

Bus route from Markapur station to the town	24
Nandikonda Project—area covered by in Markapur ..	31

VENKATESWARLU, SHRI PILLALAMARRI—

Question re :

Panchayat Board Presidents—removal from Offices ..	272

R

Radio Broadcasting Station—

Question re :

Proposal for location at Kurnool	33

RAJARAM, SHRI—

Demands for Grants—

Industries	326-27

R.—(Contd.)

	PAGES.
RAJGOPAL NAIDU, SHRI P—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	188-90
RAMABRAHMAM, SHRI D—	
Demands for Grants :	
Forests	225-26
RAMACHANDRA REDDI, SHRI T—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	201
RAMACHARLU, SHRI P—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	197-98
Forests	228
RAMA REDDI, SHRI B—	
Demands for Grants :	
Forests	223-25
RAMI REDDI, SHRI G—	
Demands for Grants :	
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ..	66-67
RAMULU, SHRI N—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	182-84
RANGANATHA MUDALIAR, SHRI S—	
Demands for Grants :	
Forests	250-54
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ..	79-81
<i>See</i> Questions and Answers	
RATNASABHAPATHI, SHRI B—	
Demands for Grants :	
Industries	304-09
Request for half-hour debate re :	
Removal of panchayat board presidents from office— disallowed	298
Revenue Board— ..	
Question re ; abolition of	282-83
Rifle Training Centres—	
Question re :	
Number - qualification for selection details ..	290-91
S	
SANKARIAH, SHRI B—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	178-82
SANTHAPPA, SHRI K—	
Demands for Grants :	
Forests	244-45
Industries	381

	PAGES.
SATYANARAYANAMURTHY, SHRI A—	
Demands for Grants :	
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ..	65
Industries	339-42
SATYANARAYANA RAJU, SHRI M—	
Demands for Grants :	
Industries	313-15
SATYANARAYANA, SHRI P.—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	206-211
Industries	345-358
Secondary Grade School Teachers in Krishna District— <i>see</i> —Adjournment Motion.	
SEETHARAMAYYA, SHRI S.—	
Demands for Grants :	
Forests	246-47
SESHADRI, SHRI N. C.—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	200-01
SHEIK MOULA SAHIB, SHRI—	
Demands for Grants :	
Industries	321-22
SPEAKER, MR.—	
Rulings of :	
Demands for Grants :	
Cut motion to discuss Governor's salary, etc., is not ad- missible as—	
(a) the cut motion does not relate to votable ex- penditure ;	
(b) it has no relevancy to the particular Demand under discussion, viz. Demand No. IX Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ; and	
(c) the Constitution prohibited voting on charged items	89-43
SPECIAL TRIBUNAL—	
Question re :	
Number of cases of gazetted officers disposed of by ..	135-38
SREERAMAMURTHI, SHRI D.—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	190-192
SRINIVASA RAO, SHRI N.—	
Demands for Grants :	
Industries	342-345
STATE GOVERNMENT OFFICIALS—	
Question re :	
Grant of Central Government scales of pay and D.A. to ..	147-148

S.—(Contd).

	PAGES.
STATE HANDLOOM ADVISORY COMMITTEE—	
Question re :	
Resolutions passed in	33-34
STATE HANDLOOM BOARD—	
Question re :	
Representation of the Tamil Weavers of Chittoor district in	35-36
STATE LEGISLATURE—	
See—Demands for Grants :	
STRIKES—	
Question re :	
Reasons for—at Visakhapatnam port	294
SUBBA RAO, SHRI B.—	
Demands for Grants :	
Industries	332-333
SUNDARAYYA, SHRI P.—	
Demands for Grants :	
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ..	40,46-58
Labour Including Factories	371-386
SURYANARAYANA RAJU, SHRI C.V.—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	186-187
SURYANARAYANA RAJU, SHRI RAJA SAGI—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	198-195
SURYANARAYANA, SHRI G.—	
Demands for Grants :	
Forests	235-236
SURYANARAYANA, SHRI P.—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	205-206
T	
THIMMA REDDI, SHRI C. P.—	
Demands for Grants :	
Forests	281-285
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff ..	99-103
TIRUMALAI-TIRUPATHI DEVASTHANAM ESTATE—	
Question re :	
Merger of the staff of	159-160
TUNGABHADRA HIGH LEVEL CANAL PROJECT—	
Question re :	
Inclusion of Gandikota project in	279-282
V	
Various Grades of Municipalities—	
Question re :	
Number—details of	144-145

V.—(Contd).

	PAGES.
VEERARAGHAVULU, SHRI T.—	
Demands for Grants :	
Industries	327-329
VENKATESWARLU, SHRI PILLAMARRI—	
Demands for Grants :	
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff	103-109, 395-398
Labour Including Factories	
See Questions and Answers.	
VENKAT RAO, SHRI K.—	
Demands for Grants :	
Industries	299-301, 353-363
VENKIAH, SHRI N.—	
Demands for Grants :	
Agriculture and Fisheries	204-205
Heads of States, Ministers and Headquarters Staff	81-88
Industries	335-336
VIJAYAWADA—	
Question re :	
Water scarcity at	285-288
VILLAGE PLANNING COMMITTEES—	
Question re :	
Members required to constitute	156-157
W.	
WHOLE-SALE CO-OPERATIVE STORES—	
Question re :	
Number and accounts audited	289
Y.	
YELLAMANDA REDDI, SHRI G.—	
Demands for Grants :	
Forests	286-41

